TIEHALLINTO

Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä

Suunnittelu- ja toteuttamisvaiheen ohjaus

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Tiehallinto

Helsinki 2003

ISBN 951-726-978-1 (nid.)
TIEH 2000006-03 (nid.)

Oy Edita Ab
Helsinki 2003

ISBN 951-726-979-X (PDF)
TIEH 2000006-v-03 (PDF)

Julkaisua myy/saatavana:
Tiehallinto, julkaisumyynti
Telefaksi 0204 22 2652
S-posti julkaisumyynti@Tiehallinto.fi
www.tiehallinto.fi/julk2.htm

PDF-versio: Tiehallinnon internetpalvelusta www.tiehallinto.fi

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Tiehallinto
Opastinsilta 12A
PL 33
00521 HELSINKI
Puhelinvaihde 0204 2211

TIEHALLINTO

OHJE

13.1.2003 521/2002/20/3

VASTAANOTTAJA
Tiepiirit

SÄÄDÖSPERUSTA
Tieliikennelaki 51 §
Tieliikenneasetus 182/1982 ja 328/1994, 55 §;
Liikenneministeriön päätös liikenteenohjauslaitteista 203/1982 ja 384/1994, 5 §

KORVAA/MUUTTAA
Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä TIEL 2131909/94

KOHDISTUVUUS
Tiehallinto

VOIMASSA
1.2.2003 alkaen toistaiseksi

ASIASANAT
Liikenteen ohjaus, liikennemerkit

Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä

Korvattu 1.6.2021 Vayla/Iraston ohjeella 20/2020.

Yleisohje liikennemerkkien käytöstä sisältää tieliikenneasetuksen mukaisten liikennemerkkien sekä yleisimpien tekstillisten kilpien ja muiden vahvistettujen liikenteenohjauslaitteiden käyttö- ja sijoitusohjeet. Ohje on tarkoitettu käytettäväksi liikennemerkkien käytön suunnitteluun yleisille teille, mutta sitä voidaan soveltaa myös kadulle.

Ohjeessa on otettu huomioon lainsäädäntö liikenteen ohjauslaitteiden osalta säädökseen 1010/2002 asti.

Tieliikenneasetuksen muuttamisesta annetun asetuksen 328/1994 voimaantulosäännöstä on muutettu valtioneuvoston asetuksella 856/02. Sen mukaan vuoden 2003 lopussa vanhenevia liikennemerkkejä saa käyttää vuoden 2008 loppuun saakka.

Apulaisjohtaja
Liikennetekniikka

Pauli Velhonoja

Tieinsinööri

Mikko Karhunen

LISÄTIETOJA
Mikko Karhunen
Tiehallinto, liikennetekniikka
p. 0204 22 2289

JAKELU/MYYNTI
Tiehallinto, julkaisumyynti
Telefaksi 0204 22 2652
Internet www.tiehallinto.fi/

TIEDOKSI

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kuntaliitto
TP, S, H, LP

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

YLEISOHJEET LIIKENNEMERKKIEN KÄYTÖSTÄ
Sisällysluettelo

2A YLEISTÄ 2A-1
2A – 1 Ohjeiden käyttö 2A-1
2A – 2 Käsitteitä 2A-1

2B LIIKENNEMERKKIEN KÄYTTÖ 2B-1
2B – 1 Yleistä 2B-1
2B – 2 Liikennemerkkien asettaminen 2B-2
2B – 3 Liikennemerkkien koko 2B-3
2B – 4 Liikennemerkkien värit ja materiaalit 2B-4
2B – 5 Liikennemerkkien kielisuhteet 2B-5
2B – 6 Liikennemerkkien sijoittaminen 2B-6

2C VAROITUSMERKIT 2C-1
2C – 1 Yleistä varoitusmerkeistä 2C-1
2C – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2C-3
- 111 – 114 Mutka 2C-4
- 115 Jyrkkä alamäki 2C-5
- 116 Jyrkkä ylämäki 2C-5
- 121 Kapeneva tie 2C-6
- 122 Kaksisuuntainen liikenne 2C-9
- 131 Avattava silta 2C-10
- 132 Lautta, laituri tai ranta 2C-11
- 133 Liikenneruuhka 2C-12
- 141 Epätasainen tie 2C-13
- 142 Tietyö 2C-15
- 143 Irtokiviä 2C-17
- 144 Liukas ajorata 2C-18
- 147 Vaarallinen tienreuna 2C-19
- 151 Suojatien ennakkovaroitus 2C-20
- 152 Lapsia 2C-21
- 153 Pyöräilijöitä 2C-23
- 154 Hiihtolatu 2C-24
- 155 Hirvieläimiä 2C-26
- 156 Poroja 2C-28
- 161 Tienristeys 2C-29
- 162 – 164 Sivutien risteys 2C-30
- 165 Liikennevalot 2C-31
- 166 Liikenneympyrä 2C-32
- 167 Raitiotie 2C-33
- 171 Rautatien tasoristeys ilman puomeja 2C-34
- 172 Rautatien tasoristeys, jossa on puomit 2C-34

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

- 173 – 175 Rautatien tasoristeyksen lähestymismerkit 2C-36
- 176 Yksiraiteisen rautatien tasoristeys 2C-37
- 177 Kaksi- tai useampiraiteisen rautatien tasoristeys 2C-37
- 181 Putoavia kiviä 2C-38
- 182 Matalalla lentäviä lentokoneita 2C-39
- 183 Sivutuuli 2C-40
- 189 Muu vaara 2C-41

2D ETUAJO-OIKEUS- JA VÄISTÄMISMERKIT 2D-1
2D – 1 Yleistä etuajo-oikeus- ja väistämismerkeistä 2D-1
2D – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2D-1
- 211 Etuajo-oikeutettu tie 2D-2
- 212 Etuajo-oikeuden päättyminen 2D-3
- 221 Etuajo-oikeus kohdattaessa 2D-5
- 222 Väistämisvelvollisuus kohdattaessa 2D-5
- 231 Väistämisvelvollisuus risteyksessä 2D-7
- 232 Pakollinen pysäyttäminen 2D-13

2E KIELTO- JA RAJOITUSMERKIT 2E-1
2E – 1 Yleistä kielto- ja rajoitusmerkeistä 2E-1
2E – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2E-2
- 311 Ajoneuvolla ajo kielletty 2E-3
- 312 Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty 2E-4
- 313 Kuorma- ja pakettiautolla ajo kielletty 2E-6
- 314 Ajoneuvoyhdistelmällä ajo kielletty 2E-7
- 315 Traktorilla ajo kielletty 2E-8
- 316 Moottoripyörällä ajo kielletty 2E-9
- 317 Moottorikelkalla ajo kielletty 2E-10
- 318 Vaarallisten aineiden kuljetus kielletty 2E-11
- 319 Linja-autolla ajo kielletty 2E-12
- 321 Mopolla ajo kielletty 2E-13
- 322 Polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty 2E-14
- 323 Jalankulku kielletty 2E-15
- 324 Jalankulku sekä polkupyörällä ja mopolla jo kielletty 2E-16
- 325 Ratsastus kielletty 2E-18
- 331 Kielletty ajosuunta 2E-19
- 332 Vasemmalle kääntyminen kielletty 2E-20
- 333 Oikealle kääntyminen kielletty 2E-21
- 334 U-käännös kielletty 2E-22
- 341 Ajoneuvon suurin sallittu leveys 2E-23
- 342 Ajoneuvon suurin sallittu korkeus 2E-24
- 343 Ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu pituus 2E-25
- 344 Ajoneuvon suurin sallittu massa 2E-26
- 345 Ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa 2E-27

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

- 346 Ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa 2E-28
- 347 Ajoneuvon suurin sallittu telille kohdistuva massa 2E-29
- 351 Ohituskielto 2E-30
- 352 Ohituskielto päättyy 2E-32
- 361 Nopeusrajoitus 2E-33
- 362 Nopeusrajoitus päättyy 2E-38
- 363 Nopeusrajoitusalue 2E-39
- 364 Nopeusrajoitusalue päättyy 2E-40
- 365 Ajokaistakohtainen kielto tai rajoitus 2E-41
- 371 Pysäyttäminen kielletty 2E-42
- 372 Pysäköinti kielletty 2E-44
- 373 Pysäköintikieltoalue 2E-45
- 374 Pysäköintikieltoalue päättyy 2E-45
- 375 Taksiasema-alue 2E-47
- 376 Taksin pysäyttämispaikka 2E-48
- 381 - 382 Vuoropysäköinti 2E-49
- 391 Pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten 2E-50
- 392 Pakollinen pysäyttäminen tarkastusta varten 2E-51
- 393 Moottorikäyttöisten ajoneuvojen vähimmäisetäisyys 2E-52

2F MÄÄRÄYSMERKIT 2F-1
2F – 1 Yleistä määräysmerkeistä 2F-1
2F – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2F-1
- 411 – 415 Pakollinen ajosuunta 2F-2
- 416 Pakollinen kiertosuunta 2F-5
- 417 Liikenteenjakaja 2F-6
- 418 Liikenteenjakaja 2F-9
- 421 Jalkakäytävä 2F-10
- 422 Pyörätie 2F-12
- 423 Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä 2F-13
- 424 ja 425 Pyörätie ja jalkakäytävä rinnakkain 2F-16
- 426 Moottorikelkkailureitti 2F-17
- 427 Ratsastustie 2F-18

2G OHJEMERKIT 2G-1
2G – 1 Yleistä ohjemerkeistä 2G-1
2G – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2G-1
- 511 Suojatie 2G-2
- 520 Liityntäpysäköintipaikka 2G-5
- 521 Pysäköintipaikka 2G-6
- 521 a – 521 c Ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla 2G-8
- 522 Kohtaamispaikka 2G-9
- 531 Paikallisliikenteen linja-auton pysäkki 2G-10
- 532 Kaukoliikenteen linja-auton pysäkki 2G-10

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

- 533 Raitiovaunun pysäkki 2G-11
- 534 Taksiasema 2G-12
- 541 a – 541 b Linja-autokaista 2G-13
- 542 a – 542 b Linja-autokaista päättyy 2G-14
- 543 a – 543 b Raitiovaunukaista 2G-15
- 544 a – 544 b Raitiovaunukaista päättyy 2G-16
- 551 Yksisuuntainen tie 2G-17
- 561 Moottoritie 2G-18
- 562 Moottoritie päättyy 2G-19
- 563 Moottoriliikennetie 2G-20
- 564 Moottoriliikennetie päättyy 2G-21
- 571 Taajama 2G-22
- 572 Taajama päättyy 2G-27
- 573 Pihakatu 2G-28
- 574 Pihakatu päättyy 2G-29

2H OPASTUSMERKIT 2H-1
2H – 1 Yleistä opastusmerkeistä 2H-1
2H – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2H-2
- 611 ja 612 Suunnistustaulu 2H-3
- 613 ja 614 Kiertotien suunnistustaulu 2H-5
- 615 Kiertotieopastus 2H-6
- 616 Ajoreittiopastus 2H-7
- 621 Ajokaistaopastus 2H-8
- 622 Ajokaistaopastus 2H-9
- 623 Ajokaistan päättyminen 2H-10
- 631 – 632 Ajokaistan yläpuolinen viitta 2H-12
- 633 Ajokaistan yläpuolinen erkanemisviitta 2H-14
- 641 Tienviitta 2H-15
- 642 Erkanemisviitta 2H-16
- 643 Yksityisen tien viitta 2H-17
- 644 Osoiteviitta 2H-18
- 645 Kevyen liikenteen viitta 2H-20
- 646 – 647 Kiertotien viitta 2H-21
- 648 Paikalliskohteen viitta 2H-22
- 649 Moottori- ja moottriliikennetien viitta 2H-22
- 650 Liityntäpysäköintiviitta 2H-23
- 651 – 652 Umpitie 2H-24
- 653 Enimmäisnopeussuositus 2H-25
- 661 Etäisyystaulu 2H-26
- 662 Paikannimi 2H-27
- 662 a Matkailutie 2H-28
- 663 – 666 Tien numero 2H-29
- 667 Opastus numeron tarkoittamalle tielle 2H-30

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

- 671 – 679 ja 681 – 684 Tunnukset 2H-31
- 685 Reitti, jolla on portaat 2H-33
- 686 Reitti ilman portaita 2H-33
- 710 Radioaseman taajuus 2H-34
- 711 Opastuskartta 2H-35
- 712 Opastustoimisto 2H-36
- 713 Puhelin 2H-36
- 714 Hätäpuhelin 2H-37
- 715 Ensiapu 2H-37
- 716 Nähtävyys 2H-38
- 721 Autokorjaamo 2H-38
- 722 Huoltoasema 2H-39
- 723 Hotelli 2H-39
- 724 Ravintola 2H-40
- 725 Kahvila 2H-40
- 726 Käymälä 2H-41
- 731 Retkeilymaja 2H-41
- 732 Mökkimajoitus 2H-42
- 733 Leirintäalue 2H-42
- 734 Matkailuajoneuvoalue 2H-43
- 741 Levähdysalue 2H-43
- 742 Ulkoilualue 2H-44
- 743 Uintipaikka 2H-44
- 744 Kalastuspaikka 2H-45
- 745 Hiihtohissi 2H-45
- 752 Maaseutuyritys 2H-46

2I LISÄKILVET 2I-1
2I – 1 Käyttö 2I-1
2I – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2I-2
- 811 Kohde risteävällä tiellä 2I-3
- 812 ja 813 Kohde nuolen suunnassa 2I-3
- 814 Vaikutusalueen pituus 2I-4
- 815 Etäisyys kohteeseen 2I-5
- 816 Etäisyys pakolliseen pysäyttämiseen 2I-6
- 821 Vapaa leveys 2I-7
- 822 Vapaa korkeus 2I-8
- 823 Sähköjohdon korkeus 2I-9
- 824 ja 825 Vaikutusalue molempiin suuntiin 2I-11
- 826 Vaikutusalue nuolen suuntaan 2I-11
- 827 Vaikutusalue alkaa 2I-11
- 828 Vaikutusalue päättyy 2I-11
- 831 Henkilöauto 2I-12
- 832 Linja-auto 2I-12

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

- 833 Kuorma-auto 2I-12
- 834 Pakettiauto 2I-12
- 835 Matkailuajoneuvo 2I-12
- 836 Invalidin ajoneuvo 2I-12
- 841 Moottoripyörä 2I-12
- 842 Mopo 2I-12
- 843 Polkupyörä 2I-12
- 844 ja 845 Pysäköintitapa 2I-13
- 849 Erittäin vaaralliset aineet 2I-14
- 851 – 853 Voimassaoloaika 2I-15
- 854 Aikarajoitus 2I-16
- 855 a ja b Maksullinen pysäköinti 2I-17
- 856 a ja b Pysäköintikiekon käyttövelvollisuus 2I-18
- 861a ja 861b Etuajo-oikeutetun liikenteen suunta 2I-19
- 862 Tukkitie 2I-20
- 863 Kaksisuuntainen pyöätie 2I-21
- 871 Tekstillinen lisäkilpi 2I-22
- 872 Tekstillinen lisäkilpi “Huoltoajo sallittu” 2I-26

2J TEKSTILLISET KILVET 2J-1
2J – 1 Yleistä 2J-1
2J – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2J-1
- Nopeusnäyttö 2J-2
- Väistämisvelvollisuus muuttunut 2J-3
- Yleinen tie päättyy 2J-4
- Tienimikilpi 2J-5
- Ajovalojen käyttö (ks. kohta 2L - 7)
- Painorajoitettu lautta (ks. kohta 2L - 1)
- Painorajoitteinen silta (ks. merkki 344)
- Ohituskaistan alkaminen (ks. kohta 2L - 9)
- Sammuta ajovalot odotusajaksi (ks. kohta 2L - 1)

2K MUUT VAHVISTETUT LIIKENTEEN OHJAUSLAITTEET 2K-1
2K – 1 Yleistä 2K-1
2K – 2 Merkkikohtaiset ohjeet 2K-1
- Kiertosuositustaulu 2K-2
- Erkanemismerkki 2K-3
- Kiertotien suuntamerkki 2K-5
- Kaarteen suuntamerkki 2K-6
- Taustamerkki 2K-7
- Taustamerkki varalaskupaikalla 2K-9
- Reunamerkki 2K-10
- Korkeusmerkki 2K-12
- Alikulun korkeusmitta 2K-13

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

- Liikennemerkkipylvään tehostamismerkki 2K-14
- Yleinen nopeusrajoitus 2K-15
- Reunapaalu 2K-16
- Liittymäpaalu 2K-19

2L LIIKENTEEN OHJAUKSEN ERITYISTAPAUKSIA 2L-1
2L – 1 - Lauttapaikkojen liikenteen ohjaus 2L-1
2L – 2 - Jääteiden liikenteen ohjaus 2L-4
2L – 3 - Maakunnan ja kunnan rajan merkitseminen 2L-6
2L – 4 - Matalien aukkojen merkitseminen 2L-9
2L – 5 - Vaarallisten aineiden reittien merkitseminen 2L-13
2L – 6 - Linja-auton pysäkin merkitseminen 2L-19
2L – 7 - Liikenteen ohjaus tulliasemilla ja rajanylityspaikoilla 2L-21
2L – 8 - Liikenteen ohjaus haastattelututkimuksissa 2L-23
2L – 9 - Liikenteen ohjaus ohituskaistoilla 2L-26
2L – 10 - Rakenteellisten hidastimien merkitseminen 2L-29

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

TIEHALLINTO	LIIKENTEEN OHJAUS Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä	2003

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

2A YLEISTÄ

2A – 1 Ohjeiden käyttö

Nämä ohjeet koskevat liikennemerkkejä ja muita liikenteen ohjauksessa käytettäviä merkkejä sekä näiden käyttöä yleisillä teillä. Ohjeita voidaan soveltaa myös kaduilla ja kaavateillä käytettävien merkkien käytössä.

Ohjeet on laadittu merkkikohtaisiksi. Kunkin merkin osalta on annettu yleisohjeet niistä periaatteista, joita merkin asettamisessa tulee noudattaa.

Tieliikennelaissa, tieliikenneasetuksessa ja liikenneministeriön päätöksessä liikenteen ohjauslaitteista annetut määräykset on osittain sisällytetty tekstiin. Nämä määräykset on esitetty lisäksi kunkin merkin kohdalla erikseen sivun alareunassa. Viittauksissa on tekstin kohdalla käytetty seuraavia merkintöjä:

- TLL tieliikennelaissa annettu määräys,
- TLA tieliikenneasetuksessa annettu määräys,
- LMp liikenneministeriön päätöksessä liikenteen ohjauslaitteista annettu määräys,
- LiikMA tlv liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa tieliikenteen liikennevaloista annettu määräys
- LVA laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta,
- RAK asetus ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista,
- RK asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä,
- TIEL, TIEH viittaus tiehallinnon ohjeeseen.

2A - 2 Käsitteitä

Asettaminen
Liikennemerkin pystyttämistä koskevan päätöksen tekeminen ja toimeenpano.

Sijoittaminen
Liikennemerkin paikan tarkka määrittäminen tien pituussuunnassa ja poikkileikkauksen suunnassa.

Pystyttäminen
Merkin konkreettinen paikoilleen sijoittaminen maastossa.

Merkitään/käytetään
On aina merkittävä/käytettävä niissä tilanteissa, jotka on ohjeissa määritelty.

Merkitään/käytetään yleensä
Tavanomainen merkintä/käyttötapa ohjeissa määritellyissä tilanteissa. Voidaan hoitaa toisinkin, jos riittäviä perusteltuja syitä on olemassa.

Voidaan merkitä/käyttää
Harkinnan varainen tilanne. Jos merkitään / käytetään, noudatetaan kuitenkin ohjeissa esitettyä tapaa.

Ei yleensä merkitä/käytetä
Antaa mahdollisuuden tiettyyn merkintään / käyttöön vain, jos on olemassa erityisiä (poikkeuksellisia) syitä.

Ei merkitä/käytetä
Ei ole sallittu merkintä/käyttötapa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto oheella 20/2020.

TIEHALLINTO	LIIKENTEEN OHJAUS Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä	2003

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

2B LIIKENNEMERKKIEN KÄYTTÖ

2B – 1 Yleistä

Liikennemerkeillä pyritään antamaan tienkäyttäjälle informaatiota tarkoituksenmukaisesta ja oikeasta käyttäytymisestä liikenteessä. Liikennemerkeillä annettavan informaation tulee olla mahdollisimman yksinkertaista ja selkeää. Liikkuvasta autosta luettavaksi ja havaittavaksi tarjotun tietomäärän on oltava oikeassa suhteessa ajonopeuteen.

Liikenteen ohjaamiseen voidaan käyttää liikennemerkkejä, liikennevaloja, tiemerkintöjä ja muita liikenteen ohjauslaitteita siten kuin niistä tieliikenneasetuksessa säädetään. Liikenteen ohjauslaitteiden käytössä on lisäksi noudatettava liikenneministeriön liikenteen ohjauslaitteista antaman päätöksen mukaisia määräyksiä. Tiehallinto on myös antanut tai antaa tarpeen mukaan yksityiskohtaisia, merkki- tai merkkiryhmäkohtaisia ohjeita.

Liikenteen ohjaukseen käytetään vain tieliikenneasetuksen mukaisia liikennemerkkejä, jotka merkin viesti on aina yksiselitteinen ja ymmärrettävä. Tästä syystä tien läheisyydessä ei saa olla muita kilpiä, jotka muistuttavat liikennemerkkejä.

Liikennemerkkejä käytetään vain säädöksissä ja ohjeissa määritellyissä tilanteissa. Eri liikennemerkkien käyttötilanteet ovat erilaiset: tiettyjen liikennemerkkien käyttö määritellään säädöksissä yksiselitteisesti kun taas suurin osa liikennemerkeistä on sellaisia, joiden käyttö perustuu tienpitäjän harkintaan. Nämä ohjeet on laadittu, jotta liikennemerkkien käyttö olisi mahdollisimman yhtenäistä koko maassa.

Liikennemerkkejä ei saa olla liikaa, jotta tienkäyttäjä ehtisi havaita ja ymmärtää merkin viestin. Yksittäisen liikennemerkin tarvetta harkittaessa selvitetään myös saataisiinko parempi ratkaisu parantamalla liikenneympäristöä. Kun liikennemerkin käyttö katsotaan tarpeelliseksi, käytetään vain välttämättömiä merkkejä. Turhia liikennemerkkejä tulee välttää, sillä ne vähentävät liikennemerkkien yleistä uskottavuutta. Tarpeettomat merkit poistetaan tai peitetään.

Yksittäisen liikennemerkin käyttö saattaa edellyttää samanaikaisesti muiden merkkien käyttöä. Näistä tapauksista on maininta merkkikohtaisissa ohjeissa.

korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikennemerkeillä, liikennevaloilla ja muilla liikenteen ohjauslaitteilla osoitettavista käskyistä ja kielloista sekä niiden muusta merkityksestä sekä eri kielten käyttämisestä liikennemerkeissä ja muissa liikenteen ohjauslaitteissa säädetään valtioneuvoston asetuksella.
Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella annetaan tarpeelliset säännökset liikennemerkeistä ja muista liikenteen ohjauslaitteista sekä niiden käytöstä. Liikenne- ja viestintäministeriö voi kokeilutarkoituksessa vahvistaa käytettäviksi valtioneuvoston asetuksesta poikkeavia liikenteen ohjauslaitteita.
Tiehallinto antaa tarkempia määräyksiä liikenteen ohjauslaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta ja se voi myöntää poikkeuksia näistä määräyksistä. **(TLL 50 §)**

Tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa merkkiä, kilpeä tai muuta laitetta, jonka voi erheellisesti käsittää liikennemerkiksi tai muuksi liikenteen ohjauslaitteeksi taikka joka voi huonontaa sellaisen näkyvyyttä.
Tielle ei saa luvatta asettaa liikenteen ohjauslaitetta. Poliisi tai tienpitäjä saa heti poistaa laitteen, joka on asetettu 1 tai 2 momentin säännösten vastaisesti **(TLL 56 §)**

Liikenteen ohjaamiseen voidaan käyttää liikennemerkkejä, liikennevaloja, tiemerkintöjä ja muita liikenteen ohjauslaitteita siten kuin niistä jäljempänä säädetään. (**TLA 3 § 1 mom)**

Liikennemerkillä on se merkitys, joka sille tässä asetuksessa annetaan nimellä, kuvalla ja mahdollisella selityksellä. (**TLA 10 §)**

Liikennemerkit jaetaan varoitusmerkkeihin, etuajo-oikeus ja väistämismerkkeihin, kielto- ja rajoitusmerkkeihin, määräysmerkkeihin, ohjemerkkeihin, opastusmerkkeihin ja lisäkilpiin.
Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan liikennemerkkiä, jota ei ole tässä asetuksessa vahvistettu, voidaan käyttää suorakaiteen muotoista tekstillistä kilpeä. **(TLA 11 §)**

2B – 2 Liikennemerkkien asettaminen

Yleiselle tielle liikenteen ohjauslaitteen asettaa tiehallinto. Tilapäistä tarvetta varten voi myös poliisi asettaa tielle liikenteen ohjauslaitteen. Rautatien tasoristeysmerkit 176 ja 177 asettaa rautatien kunnossapitäjä.

Taajamaa osoittavien liikennemerkkien 571 ja 572 käytöstä päättää kunta kuultuaan yleisten teiden osalta tiehallintoa. Yleiselle tielle taajamamerkin asettaa tiehallinto ja muulle tielle kunta.

Eräiden merkkien osalta (643, 644, 711 - 751) tiehallinto voi myöntää luvan tiekunnalle, yrityk-selle yms. merkin pystyttämiseen. Tarkemmat ohjeet luvanvaraisten merkkien käytöstä on annettu julkaisuissa ”Palvelukohteiden viitoitus” TIEL 2133876 ja ”Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Yhtenäisen käytännön turvaamiseksi on suositeltavaa, että päätös eräiden merkkien asettamisesta tehdään tiepiirissä keskitetysti. Tällaisia merkkejä ovat esimerkiksi etuajo-oikeus- ja väistämismerkit 211, 212, 231, 232. Tiepiirissä tehdään päätökset myös tiekohtaisista nopeusrajoituksista ja nopeussuositusmerkin 653 käytöstä. Tiehallinnon keskushallinnossa tehdään päätökset talvirajoituksista.

Ohjeet tietyömaiden liikenteen järjestelyistä sekä tarvittavien liikenteen ohjauslaitteiden asettamisesta on esitetty julkaisussa ”Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikenteen ohjauslaitteen asettaa yleiselle tielle tie- ja vesirakennuslaitos. Kunta asettaa liikenteen ohjauslaitteen kadulle, rakennuskaavatielle, torille ja muulle vastaavanlaiselle liikennealueelle. Ennen pysyväksi tarkoitetun liikenteen ohjauslaitteen asettamista kunnan on varattava poliisille tilaisuus antaa lausuntonsa asiassa, jollei asetuksella toisin säädetä.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitetulle tielle liikenteen ohjauslaitteen asettaa tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen, jota ei kuitenkaan saa ilman pätevää syytä evätä. Suostumusta ei tarvita tien kunnon taikka tiellä tai sen vieressä tehtävän työn vuoksi tarpeellisten tilapäisten liikennemerkkien asettamiseen.

Taajamaa osoittavan liikennemerkin käyttämisestä päättää kunta kuultuaan yleisten teiden osalta tie- ja vesirakennuslaitosta. Sanotun liikennemerkin asettaa yleiselle tielle tie- ja vesirakennuslaitos, muulle tielle kunta.

Rautatien tasoristeysmerkin asettaa rautatien kunnossapitäjä. **(TLL 51 §)**

Tilapäistä tarvetta varten voi myös poliisi asettaa tielle liikenteen ohjauslaitteen. **(TLL 54 § 1 mom.)**

Milloin tieliikenteen turvaamiseksi on tarpeen asettaa liikennemerkki yleisen ja yksityisen tien liittymäkohtaan yksityisen tien varteen, on se viipymättä asetettava yleisen tien tienpitoviranomaisen harkinnan mukaan ja sen toimesta.

Tämän lain nojalla asetetut liikennemerkit jäävät 1 §:ssä mainitun tienpitoviranomaisen hoitoon.

Mitä edellä tässä laissa on säädetty yksityisestä tiestä, koskee myös rakennuskaavatietä. ... (**Laki tieliikenteen turvaamisesta eräissä tapauksissa 1-3 §)**

2B – 3 Liikennemerkkien koko

Liikennemerkkejä on kolmea kokoa: suurikokoisia, normaalikokoisia ja pienikokoisia. Yleensä käytetään normaalikokoisia liikennemerkkejä.

Pienikokoisia liikennemerkkejä voidaan käyttää muusta liikenteestä erillään olevilla kevyen liikenteen väylillä. Pienikokoisia liikennemerkkejä voidaan lisäksi käyttää taajamissa kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä ja asuntoalueilla. Edellytyksenä on, että tie on enintään kaksiajokaistainen ja nopeusrajoitus on alle 50 km/h.

Suurikokoisia liikennemerkkejä voidaan käyttää moottori- ja moottoriliikennetiellä sekä niihin liittyvillä tietyömailla. Merkkejä voidaan käyttää mm. lähestyttäessä moottori- ja moottoriliikennetien päättymiskohtaa tai tietöiden alkamiskohtaa, jolloin nopeus pienenee portaittain ja ajokaistajärjestelyt ovat normaalista poikkeavat tai ajokaistojen määrä pienenee. Muuten moottori- ja moottoriliikenneteillä ja niiden tietyömailla liikennemerkit ovat yleensä normaalikokoisia. Muilla teillä suurikokoisia merkkejä voidaan käyttää tietyön yhteydessä samoin edellytyksin kuin moottori ja moottoriliikenneteillä tienkohdassa, jossa suurin sallittu nopeus on 80 km/h tai suurempi.

LMp 6 §:ssä mainittujen kokojen lisäksi käytetään pienoiskokoisia merkkejä seuraavasti:

- merkkiä 311 (ajoneuvolla ajo kielletty) voidaan käyttää 200 mm:n tai 400 mm:n läpimittaisena liikenteen valvojan tai ohjaajan antamana pysäytysmerkkinä (LMp 18 §)
- merkkiä 371 (pysäyttäminen kielletty) voidaan käyttää pienoiskoossa pysäköintimittarin peitoksi asetetussa suojuksessa osoittamaan, että pysäyttäminen asianomaisella paikalla on kielletty (TLA 16 §)
- merkkiä 372 (pysäköinti kielletty) voidaan pienoiskoossa käyttää pysäköintimittarissa, sitä kannattavassa pylväässä tai sen peitoksi asetetussa suojuksessa osoittamaan,että pysäköinti asianomaisella paikalla on kielletty (TLA 16 §)
- merkin 521 (pysäköintipaikka) tulee olla pienoiskoossa pysäköinti-mittarissa tai sitä kannattavassa pylväässä. (TLA 19 §)

Tiehallinto on laatinut kaikista tieliikenneasetuksen mukaisista liikennemerkeistä piirustukset ”Liikennemerkkipiirustukset” TIEL 2131908, joissa on esitetty liikennemerkkien mitat.

Korvattu 1.6.2021 väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikenneministeriö antaa tarkempia ohjeita liikenteen ohjauslaitteiden käytämisestä ja vahvistaa niiden päämitat. **(TLA 54 §)**

Tielaitoksen keskushallinto antaa tarkempia ohjeita liikennemerkkien, tiemerkintöjen ja sulkulaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta sekä vahvistaa muut tarpeelliset liikenteen ohjauslaitteet**. (TLA 55 § 2 mom.)**

Liikennemerkkejä on, jollei jäljempänä toisin määrätä, kolmea kokoa: suurikokoisia, normaalikokoisia ja pienikokoisia.
Suurikokoisia merkkejä voidaan käyttää moottori- ja moottoriliikennetiellä sekä niihin liittyvillä tietyömailla. Suurikokoisia merkkejä voidaan käyttää tietyön yhteydessä myös tienkohdassa, jossa suurin sallittu nopeus on 80 km/h tai suurempi.

Pienikokoisia merkkejä voidaan käyttää, jollei jäljempänä toisin määrätä, muusta liikenteestä erillään olevalla jalkakäytävällä ja pyörätiellä, moottorikelkkailureitillä sekä sellaisessa taajaman osassa, jossa nopeusrajoitus on 50 km/h tai sitä alempi ja milloin pienikokoisten merkkien käytölle on erityisiä ympäristöllisiä syitä. **(LMp 6 §)**

2B – 4 Liikennemerkkien värit ja materiaalit

Liikenteen ohjauksessa saa käyttää vain sellaisia liikennemerkkejä, tiemerkintöjä ja laitteita, jotka täyttävät tiehallinnon keskushallinnon asettamat väriä, rakennetta ja mitoitusta koskevat vaatimukset.

Liikennemerkkien väriä, rakennetta ja mitoitusta koskevat yksityiskohtaiset ohjeet on esitetty julkaisuissa ”Liikennemerkkien rakenne ja pystytys” TIEH 2000004-02, ja ”Liikennemerkkipiirustukset” TIEL 2131908.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tielaitoksen keskushallinto antaa tarkempia ohjeita liikennemerkkien, tiemerkintöjen ja sulkulaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta sekä vahvistaa muut tarpeelliset liikenteen ohjauslaitteet. **(TLA 55 § 2 mom.)**

Liikenteen ohjauslaitteeseen tai sen kannattajaan ei saa kiinnittää mitään, mikä ei vastaa tämän laitteen tarkoitusta tai mikä vaikeuttaa liikenteen ohjausta. **(LMp 4 §)**

Liikenteen ohjauksessa saa käyttää vain sellaisia liikennemerkkejä, tiemerkintöjä ja laitteita, jotka täyttävät tielaitoksen keskushallinnon asettamat väriä, rakennetta ja mitoitusta koskevat vaatimukset. **(LMp 5 §)**

Jos liikennemerkkiä ei valaista pimeän tai hämärän aikana, siinä on oltava erityinen heijastava pinta, jotta merkki olisi hämärän tai pimeän aikana riittävän kaukaa havaittavissa ja tunnistettavissa. Tämä määräys ei koske maaseutuyrityksen opastamiseen käytettävää osoiteviittaa.

Jos suunnistustaulu, viitta tai etäisyystaulu tai näiden osa peitetään tilapäisesti punaisella vinoristillä, on senkin oltava heijastavaa materiaalia. (**LMp 11 §)**

Liikennemerkin takasivu on harmaa, paitsi niissä merkeissä, jotka on tarkoitettu näkymään kummaltakin puolelta. Liikennemerkkien pylväät ovat harmaita. Erityisistä syistä voidaan kuitenkin käyttää keltaisia pylväitä.

Erityisistä syistä voidaan merkkien 411 - 418, 511, 520, 521 ja 521 a - 521 c pylväisiin kiinnittää laite, jossa on heijastavia sinisiä ja valkoisia raitoja. **(LMp 12 §)**

2B – 5 Liikennemerkkien kielisuhteet

Liikennemerkissä tai sen lisäkilvessä käytettävän tekstin tulee olla yksikielisessä kunnassa yksikielinen kunnan kielen mukaan ja kaksikielisessä kunnassa kaksikielinen, kunnan enemmistön kieli ylempänä. Valta- ja kantateillä sekä moottori- ja moottoriliikenneteillä käytetään lisäksi kaksikielistä opastusta seuraavissa tapauksissa:

- yksikielisessä ruotsinkielisessä kunnassa tien suuntaa ja erkanevaa suuntaa osoittavassa opastusmerkissä, jos viitoitettava kohde on yksikielisessä suomenkielisessä kunnassa tai kaksikielisessä kunnassa, jossa suomi on enemmistön kielenä
- yksikielisessä suomenkielisessä kunnassa tien suuntaa ja erkanevaa suuntaa osoittavassa opastusmerkissä, jos viitoitettava kohde on yksikielisessä ruotsinkielisessä kunnassa tai kaksikielisessä kunnassa, jossa ruotsi on enemmistön kielenä.

Liikennemerkkien kielisuhteissa noudatetaan valtioneuvoston päätöstä virka ja itsehallintoalueiden kielellisestä jaotuksesta. Päätös annetaan 10 vuodeksi kerrallaan. Opastusmerkeissä käytetään virka ja itsehallintoalueiden nimiä koskevassa asetuksessa ja valtioneuvoston päätöksen liitteessä esitettyjä kuntien nimiä. Epäselvissä tapauksissa kohteen nimi voidaan tarkistaa kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimitoimistosta tai kunnasta.

Saamelaisten kotiseutualueella olevassa liikennemerkissä ja lisäkilvessä käytetään suomen kielen lisäksi saamen kieltä. Käytettävä saamen murre määräytyy sen mukaan, mitä murretta asianomaisella alueella vallitsevasti käytetään. Käytettävän nimistön oikeellisuus varmistetaan kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen saamen kielen toimistosta.

Erityisistä syistä liikennemerkissä tai sen lisäkilvessä voidaan käyttää suomen ja ruotsin kielen lisäksi muutakin kieltä. Viitoitettaessa valtakunnanrajan takana olevaa kohdetta voidaan käyttää suomen ja ruotsin lisäksi asianomaisen maan kieltä. Rajanylityspaikkojen ja autolauttasatamien tiedotustaulujen teksteissä käytetään suomen, ruotsin, naapurimaan/reitin kohdemaan kieltä ja englannin kieltä edellä esitetyssä järjestyksessä. Liikennemerkissä käytetään yleensä enintään kahta kieltä samanaikaisesti. Tienvarren tiedotustaulun kaksikielinen teksti voidaan jakaa peräkkäisiin yksikielisiin tauluihin

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikennemerkissä ja sen lisäkilvessä käytettävän tekstin kielen ratkaisevat sen kunnan kielisuhteet, jossa merkki sijaitsee. Tämän mukaan tulee liikennemerkissä tai sen lisäkilvessä käytettävän tekstin olla yksikielisessä kunnassa yksikielinen kunnan kielen mukaan ja kaksikielisessä kunnassa kaksikielinen, kunnan enemmistön kieli ylempänä. Poikkeuksena tästä tulee kuitenkin yksikielisessä kunnassa sijaitsevalla valta ja kantatiellä sekä moottori- ja moottoriliikennetiellä olevassa opastusmerkissä käyttää kaksikielistä opastusta seuraavissa tapauksissa:

1) yksikielisessä ruotsinkielisessä kunnassa tien suuntaa ja erkanevaa suuntaa osoittavassa opastusmerkissä, jos viitoitettava kohde on yksikielisessä suomenkielisessä kunnassa tai kaksikielisessä kunnassa, jossa suomi on enemmistön kielenä; ja

2) yksikielisessä suomenkielisessä kunnassa tien suuntaa ja erkanevaa suuntaa osoittavassa opastus-merkissä, jos viitoitettava kohde on yksikielisessä ruotsinkielisessä kunnassa tai kaksikielisessä kunnassa, jossa ruotsi on enemmistön kielenä.

Saamelaisten kotiseutualueella olevassa liikennemerkissä ja lisäkilvessä käytetään suomen kielen lisäksi saamen kieltä.

Erityisistä syistä liikennemerkissä tai sen lisäkilvessä voidaan käyttää suomen ja ruotsin kielen lisäksi muutakin kieltä. **(LMp 10 §)**.

2B – 6 Liikennemerkkien sijoittaminen

Liikennemerkit pyritään sijoittamaan tien poikkileikkaukseen yhtenäisesti samalla tienosalla. Merkit sijoitetaan siten, että ne ovat riittävän etäältä ja mahdollisimman hyvin havaittavissa ja ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa liikenteelle eikä kohtuutonta haittaa tien kunnossapidolle.

Liikennemerkin sijoituspaikkaa valittaessa on kiinnitettävä huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- Opastusmerkkiä ei saa sijoittaa sisäkaarteeseen tai liittymäalueelle siten, että se haitallisesti pienentää näkemää.
- Merkki on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä sijoittamaan aurauslumen aiheuttaman voimakkaimman iskun vaikutusalueen ulkopuolelle
- Valaistulla tienosalla merkki sijoitetaan siten, etteivät valaisinpylväät peitä merkin näkyvyyttä. Merkki voidaan kiinnittää myös valaisinpylvääseen, jos merkin näkyvyys ei siitä kärsi.

Liikennemerkin sijoituspaikkaa valittaessa otetaan huomioon liikenneministeriön päätös ja nämä ohjeet. Merkki sijoitetaan siten, että sen näkyvyys on hyvä, mutta se ei ole näkemäeste. Lumiolosuhteet otetaan huomioon siten, ettei lumi kinostuessaan peitä merkkiä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikenteen ohjauslaitteet on tämän päätöksen määräyksiä noudattaen sijoitettava siten, että ne ovat riittävän etäältä ja mahdollisimman hyvin havaittavissa ja ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa liikenteelle eikä kohtuutonta haittaa tien kunnossapidolle. Tarpeettomat liikenteen ohjauslaitteet on aina viipymättä poistettava tai peitettävä. **(LMp 3 §)**

Liikennemerkki sijoitetaan yleensä kohtisuoraan sitä liikennesuuntaa vastaan, jonka nähtäväksi se on tarkoitettu. Liikennemerkki ei kuitenkaan saa näkyä muuhun tulosuuntaan siten, että merkin tarkoituksesta saattaa aiheutua väärinkäsityksiä.

Samaan pylvääseen tai telineeseen saa kiinnittää yleensä enintään kaksi liikennemerkkiä varustettuna tarvitta-villa lisäkilvillä. Tämä määräys ei koske opastusmerkkejä eikä ajoradan yläpuolelle sijoitettuja merkkejä. **(LMp 7 §)**

Jollei jäljempänä toisin määrätä, tulee alimman liikennemerkin tai lisäkilven alareunan korkeuden olla 1,5 - 3,2 metriä ajoradan pinnasta, jalkakäytävällä tai pyörätiellä kuitenkin 2,0 - 3,2 metriä näiden pinnasta mitattuna.

Jollei jäljempänä toisin määrätä, saa liikennemerkin lähimmän reunan etäisyys ajoradan reunasta olla enintään 3,5 metriä tai pientareen ulkoreunasta 1,5 metriä. Merkin vähimmäisetäisyys ajoradan reunasta on 0,5 metriä. Taajamassa merkki voidaan kuitenkin sijoittaa edellä mainittua lähemmäksi ajoradan reunaa, jos siitä ei aiheudu haittaa tai vaaraa liikenteelle eikä kohtuutonta haittaa tien kunnossapidolle. Mitä edellä tässä pykälässä määrätään, ei koske opastusmerkkejä eikä ajoradan yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai sulku- ja varoituslaitteeseen sijoitettuja merkkejä.

Liikennemerkit on pyrittävä edellä esitettyjen mittojen puitteissa sijoittamaan tien poikkileikkaukseen yhtenäisesti samalla tienosalla. **(LMp 8 §)**

Tien pituussuunnassa tulee liikennemerkkien keskinäisen etäisyyden olla riittävä merkkien havaitsemiseksi ja ymmärtämiseksi. Taajaman ulkopuolella tulee tämän etäisyyden yleensä olla vähintään 50 metriä. **(LMp 9 §)**

Jos samaan pylvääseen sijoitetaan kaksi liikennemerkkiä, sijoitetaan liikenteen kannalta tärkeämpi yleensä ylemmäksi. Mahdolliset lisäkilvet sijoitetaan välittömästi sen merkin alle, johon ne kuuluvat. Samaan pylvääseen sijoitettavat liikennemerkit ovat yleensä samaa kokoa.

Ajokaistan yläpuolisen liikennemerkin alimman pisteen korkeuden tulee olla vähintään 5,0 metriä ajoradan pinnasta lukien. Jos ajokaistan yläpuolisia merkkejä sijoitetaan ylikorkeiden erikoiskuljetusten reitiksi parannetulle tielle, tulee ajoradan yläpuolella kaikkien merkkien alareunan olla vähintään 20 cm korkeammalla kuin reitille määritelty vapaa alikulkukorkeus.

Liikennemerkin tarkoituksenmukaiseen sijoittamiseen pyrittäessä tulee käyttää hyväksi ohjeissa esitettyä merkin sijoittelumarginaalia tien pituussuunnassa. Merkin rakennetta voidaan vahvistaa tai kasvillisuutta yms. raivata, milloin se kohtuullisin kustannuksin on mahdollista.

Kuvat sivuilla 2B-7 - 2B-16 esittävät tiehallinnon suositusta merkkien sijoittamiseksi eräissä tavallisissa tapauksissa. Piirroksissa on yksinkertaisuuden vuoksi esitetty merkin sijoitus ajoradan oikealle puolelle. Vasemmalle puolelle sijoitettaessa käytetään samoja etäisyyksiä ja mittapisteitä. Liikenneministeriön päätöksessä liikenteen ohjauslaitteista annettujen minimi ja maksimietäisyyksien lisäksi on piirroksissa otettu huomioon aurauslumen aiheuttaman iskun kannalta merkittävät etäisyydet, joita valittaessa tie on oletettu aurattavaksi pientareen ulkoreunaa myöten.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

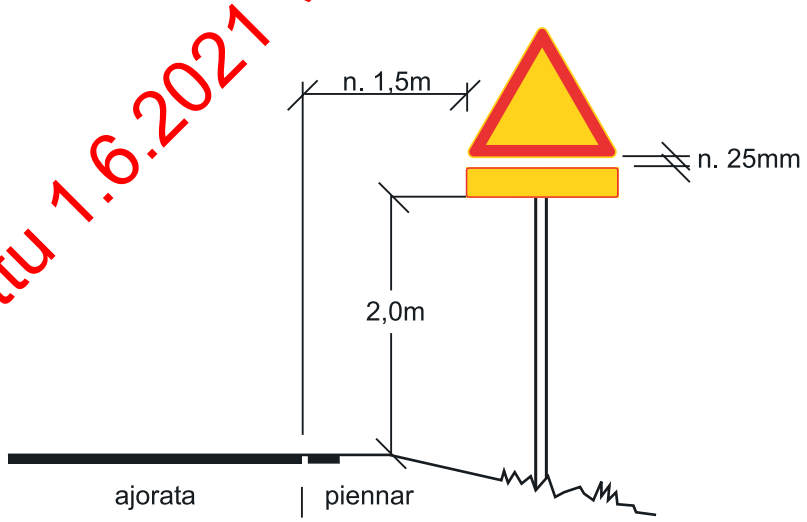

Liikennemerkin sijoittaminen kapeapientareisen tien poikkileikkaukseen (pientareen leveys 0,5 metriä).

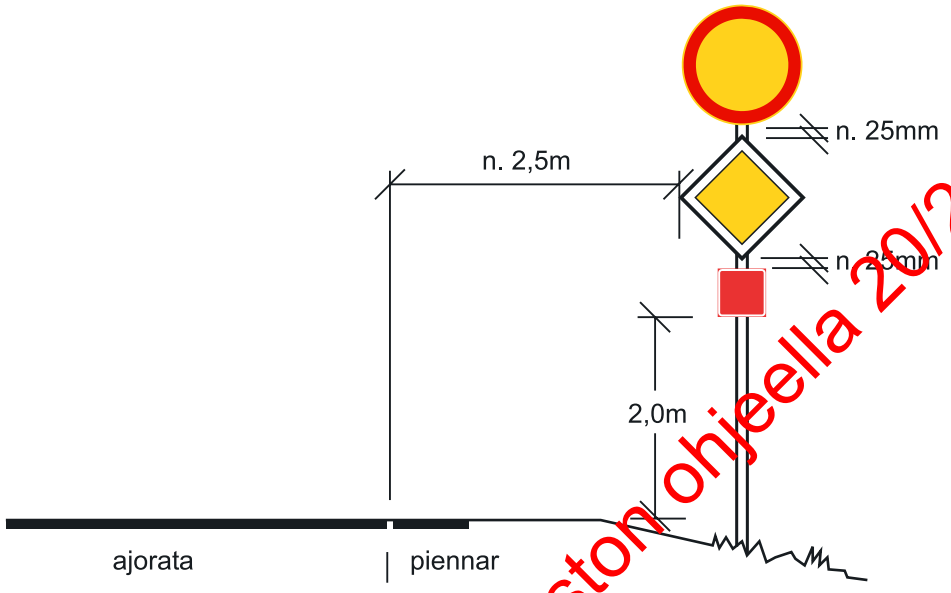

Liikennemerkin sijoittaminen leveäpientareisen tien poikkileikkaukseen (pientareen leveys 1,5 metriä).

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

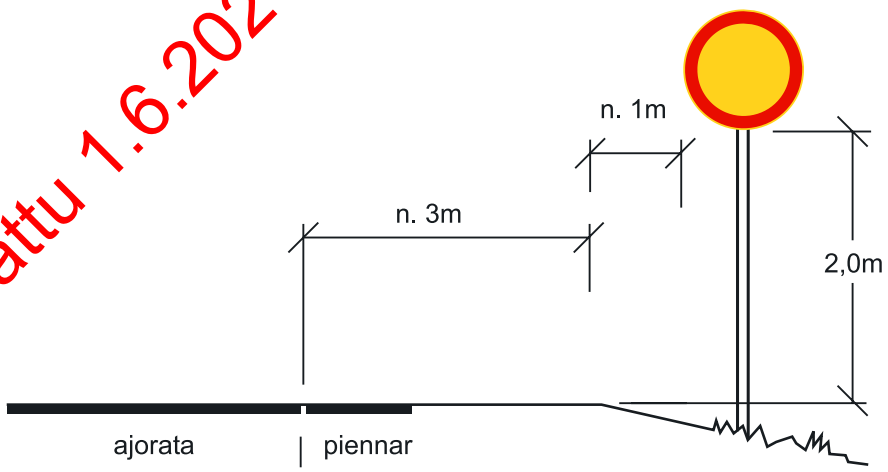

Liikennemerkin sijoittaminen leveäpientareisen tien poikkileikkaukseen (pientareen leveys yli 1,5 metriä).

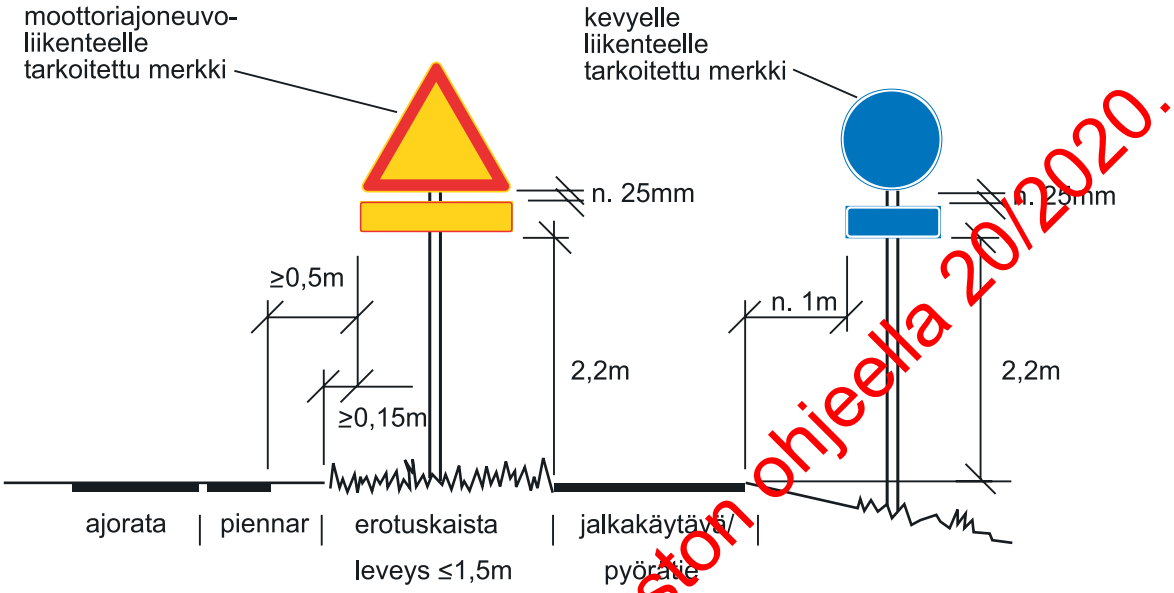

Liikennemerkin sijoittaminen tien poikkileikkaukseen, kun tiehen liittyy yli 1,5 metrin levyisellä erotuskaistalla erotettu pyörätie ja jalkakäytävä.

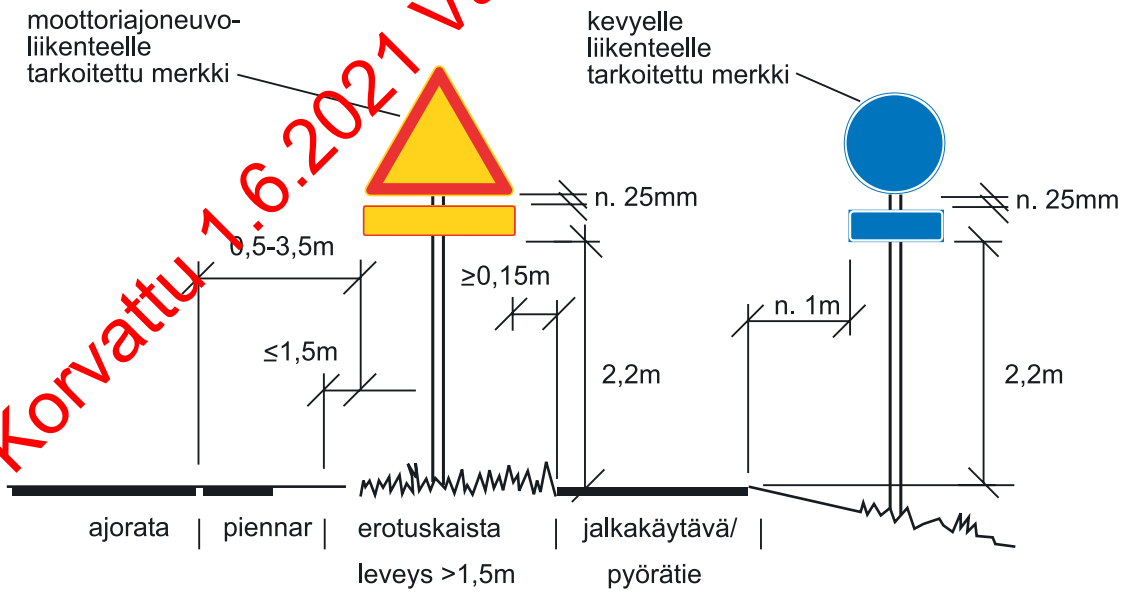

Liikennemerkin sijoittaminen tien poikkileikkaukseen, kun tiehen liittyy enintään 1,5 metrin levyisellä erotuskaistalla erotettu pyörätie ja jalkakäytävä. Moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettu merkki pyritään sijoittamaan erotuskaistalle, vaikka sen ajoradan puoleinen reuna tulisikin alle 0,5 metrin etäisyydelle pientareen ulkoreunasta. Merkin etäisyyden ajoradan ulkoreunasta tulee tällöinkin olla vähintään 0,5 metriä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

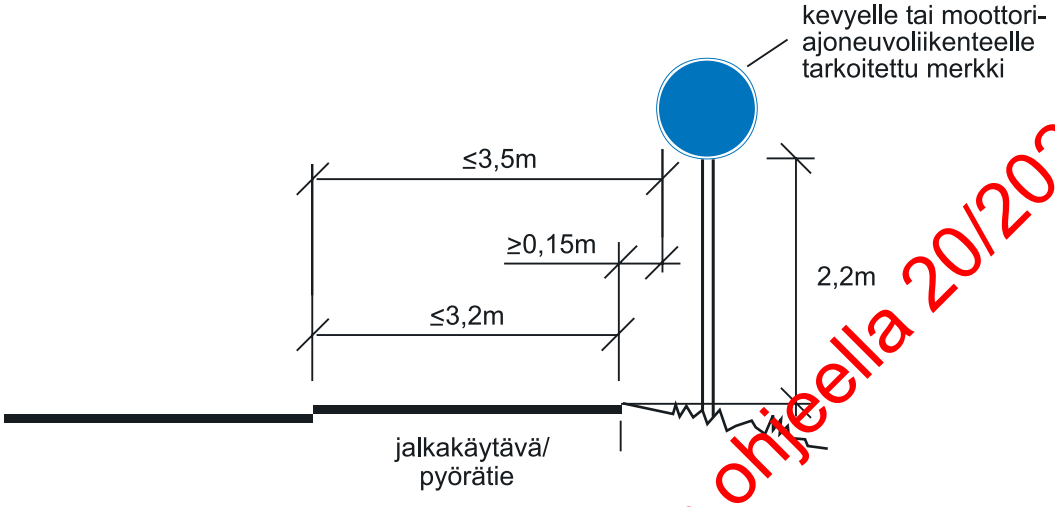

Liikennemerkin sijoittaminen tien poikkileikkaukseen, kun tiehen liittyy enintään 3,2 metrin levyinen korotettu pyörätie ja jalkakäytävä, joka ei rajoitu sivuesteeseen.

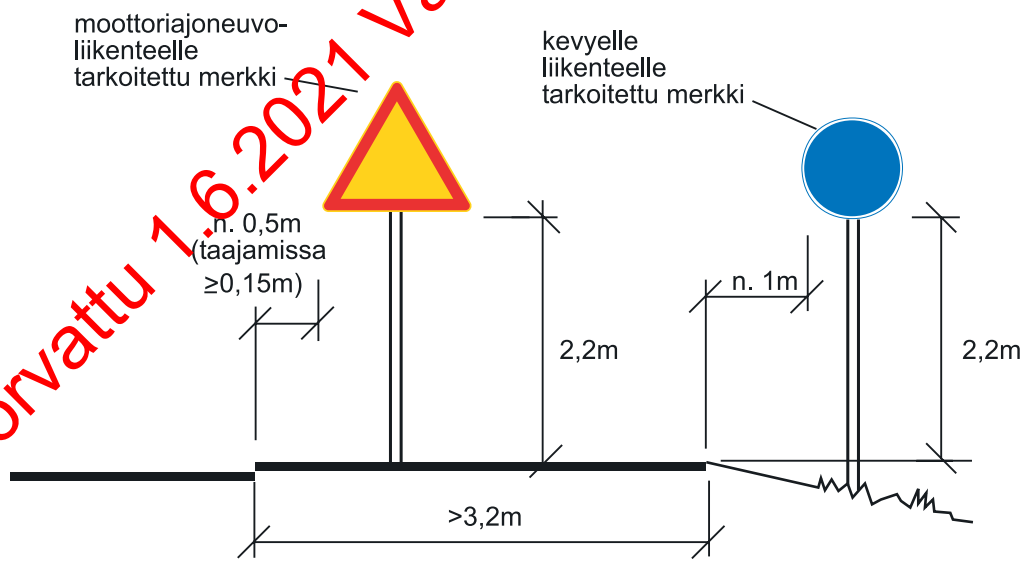

Liikennemerkin sijoittamien tien poikkileikkaukseen, kun tiehen liittyy yli 3,2 metrin levyinen korotettu pyörätie ja jalkakäytävä, joka ei rajoitu sivuesteeseen.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

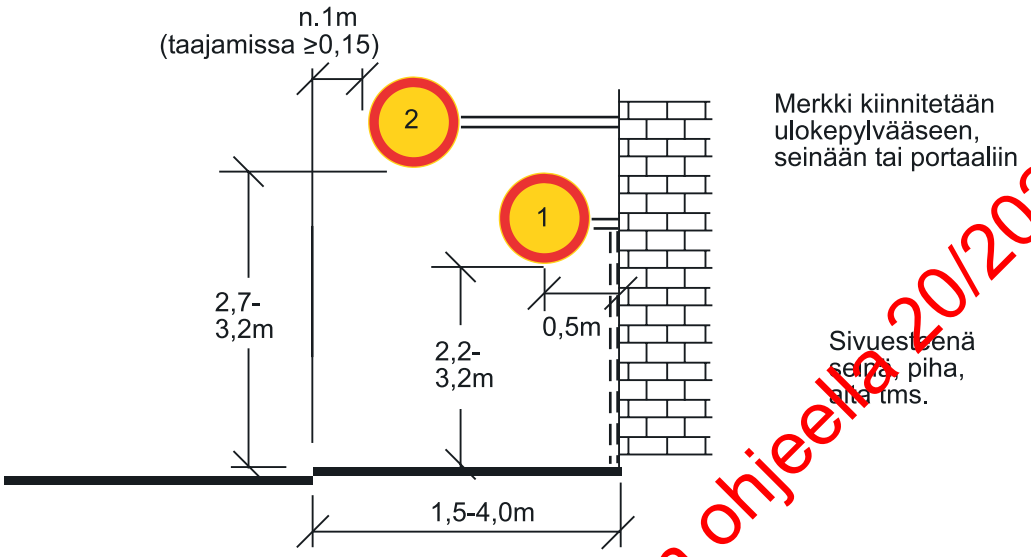

Liikennemerkin sijoittaminen tien poikkileikkaukseen, kun tiehen liittyvä korotettu, 1,5 - 4,0 metrin levyinen pyörätie ja jalkakäytävä rajoittuu sivuesteeseen. Sijoittamisvaihtoehtoa 1 käytetään, kun merkin näkyvyys tien pituussuunnassa on hyvä, vaihtoehtoa 2, kun näkyvyys on huono.

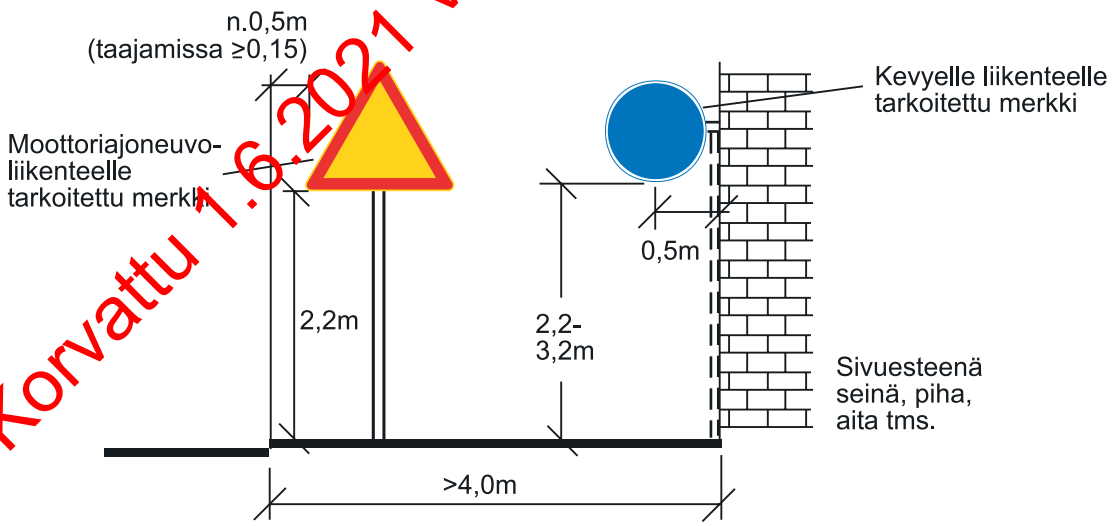

Liikennemerkin sijoittaminen tien poikkileikkaukseen, kun tiehen liittyvä korotettu, yli 4,0 metrin levyinen pyörätie ja jalkakäytävä rajoittuu sivuesteeseen.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

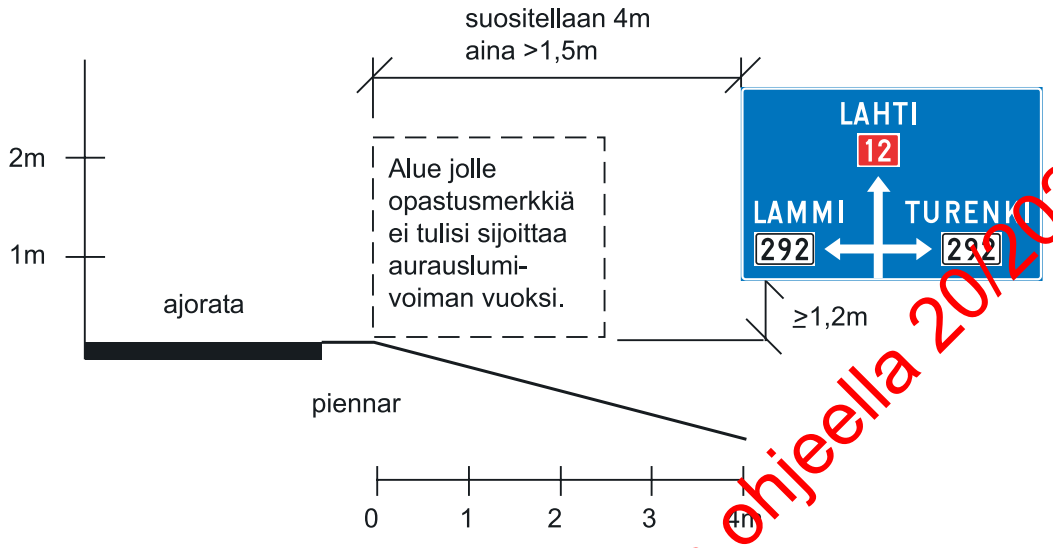

Opastusmerkin sijoittaminen tien poikkileikkaukseen. Sijoituspaikan lumisuusolosuhteet on otettava huomioon jättämällä opastusmerkin alle riittävä lumivara. Merkin yksityiskohtainen sijoituspaikka on ratkaistava maastossa.

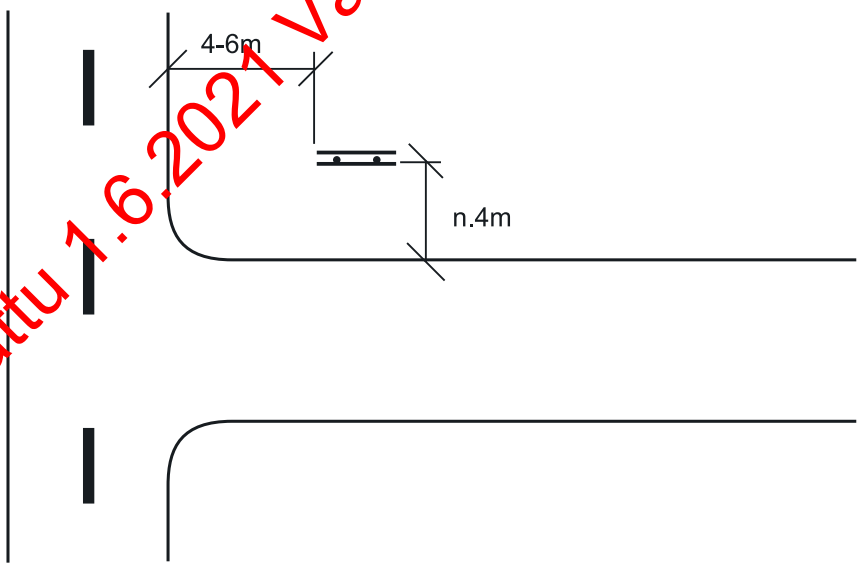

Tienviitan sijoittaminen liittymään, kun liikenteenjakajasaareketta ei ole. Viitan sijaintipaikan lumisuus on otettava huomioon jättämällä viitan alle riittävä lumivara. Jos tienviitta joudutaan sijoittamaan liittymän näkemäalueelle, se on pyrittävä sijoittamaan korkeussuunnassa henkilöauton kuljettajan silmäpisteen yläpuolelle (viitan alareunan korkeus tienpinnasta noin 1,5 metriä).

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

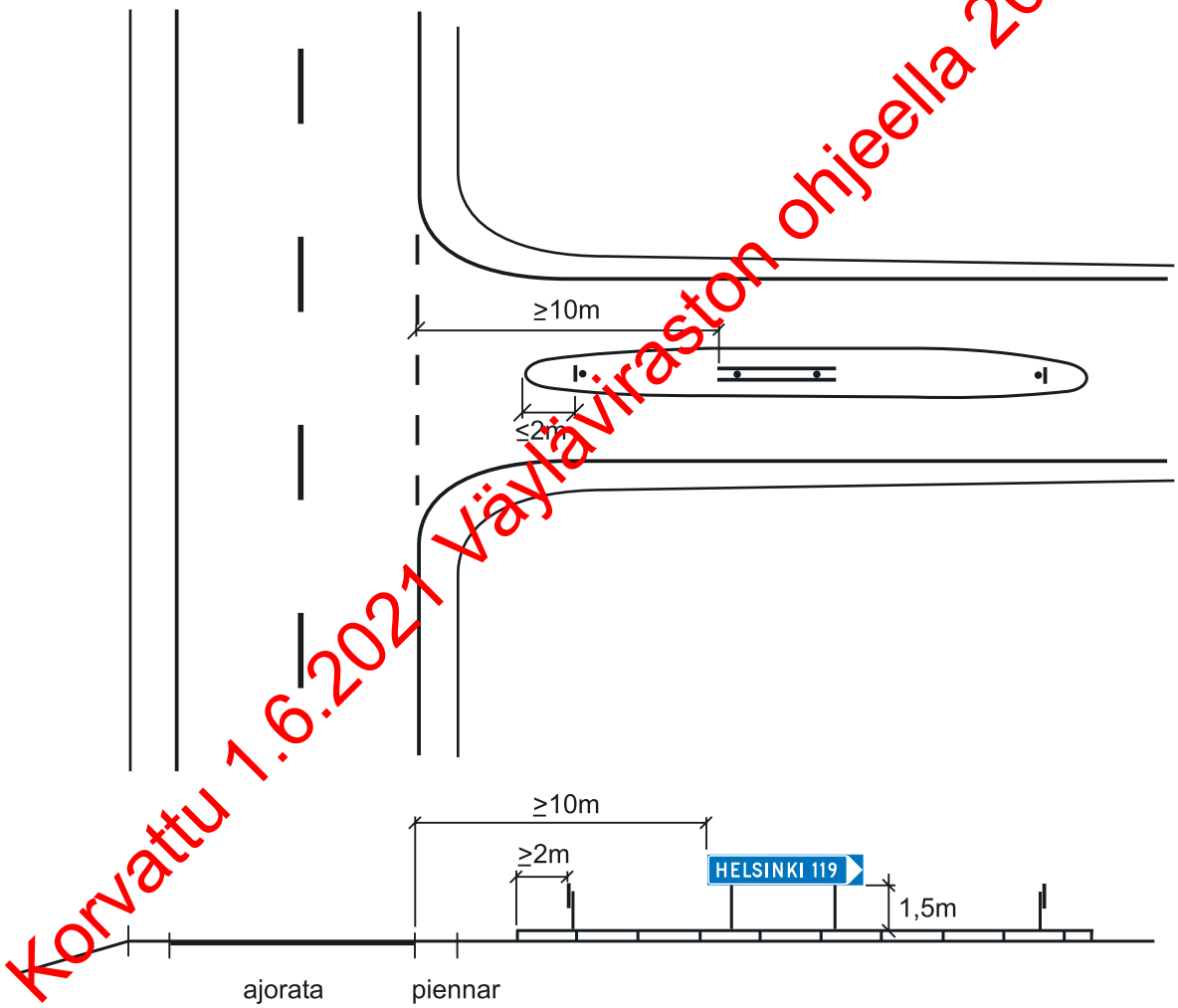

Tienviitan sijoittaminen liikenteenjakajasaarekkeeseen. Viitta pyritään sijoittamaan korkeussuunnassa henkilöauton kuljettajan silmäpisteen yläpuolelle (viitan alareunan korkeus tienpinnasta noin 1,5 metriä).

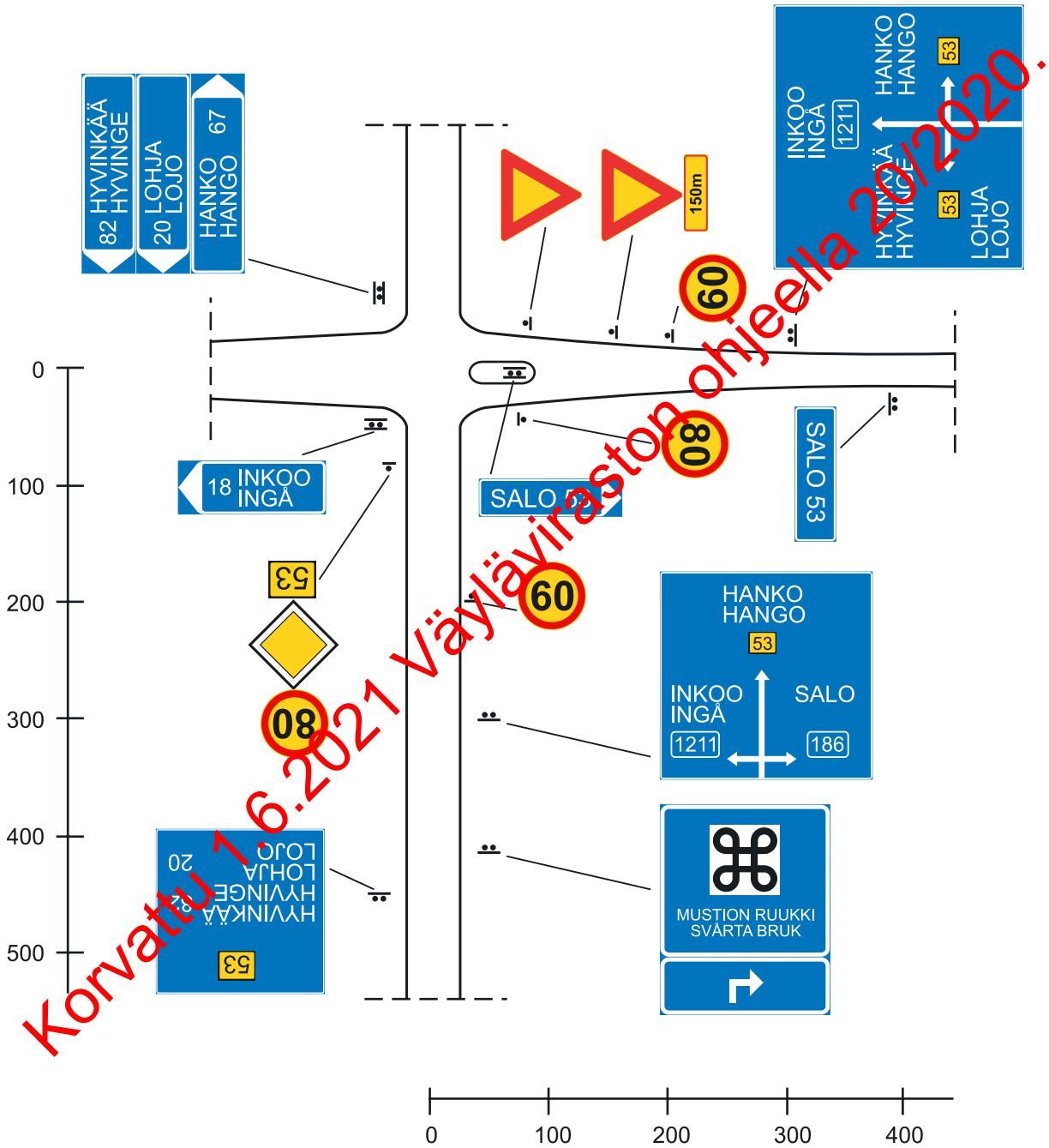

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Esimerkki yleisten teiden liittymässä olevista liikennemerkeistä. Kuvassa katkaistuissa liittymän haaroissa merkintä on symmetrinen.

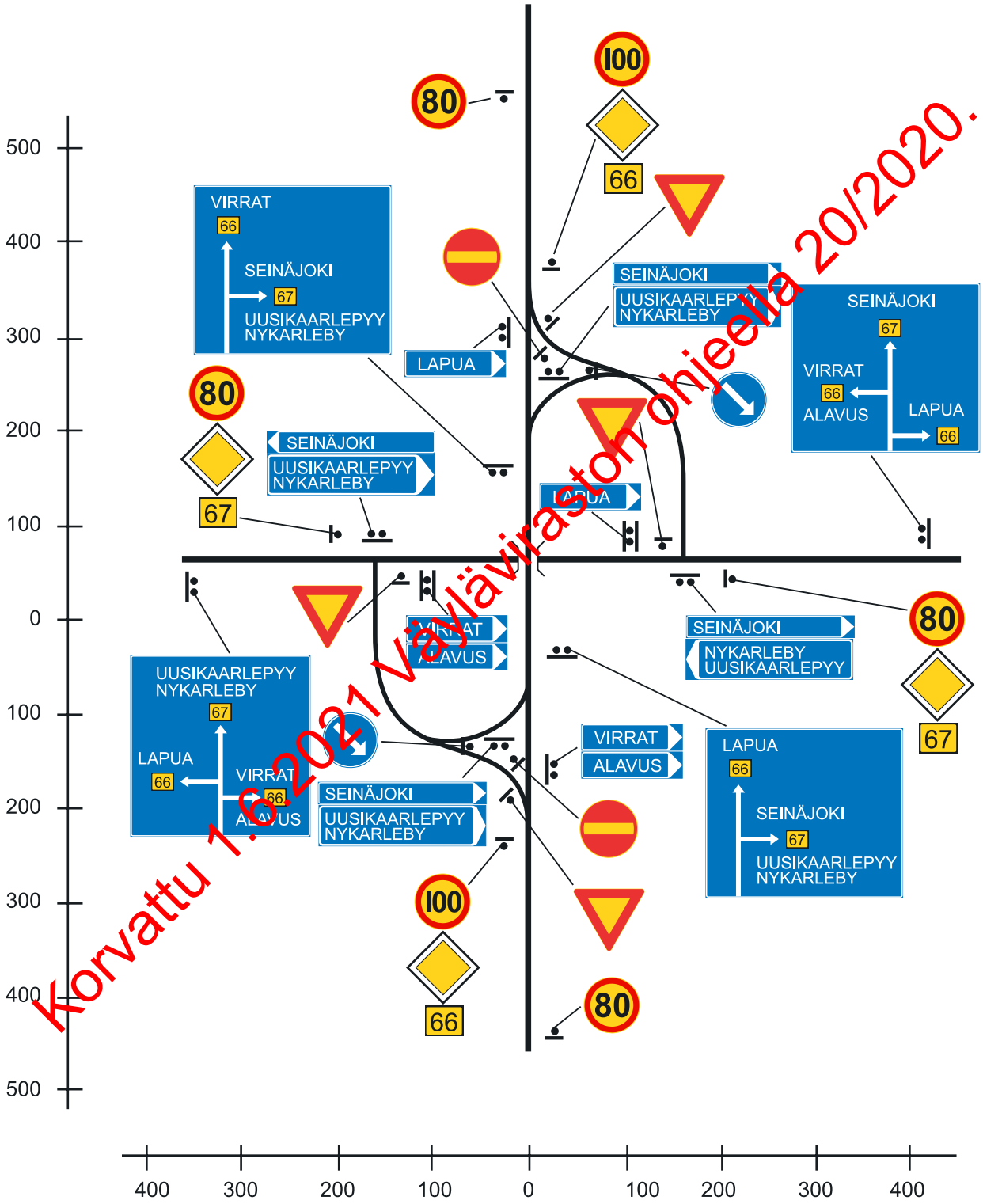

Korvattu 1.6.2021 väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Esimerkki 2-ajokaistaisten teiden eritasoliittymässä olevista liikennemerkeistä (ei todellinen tilanne).

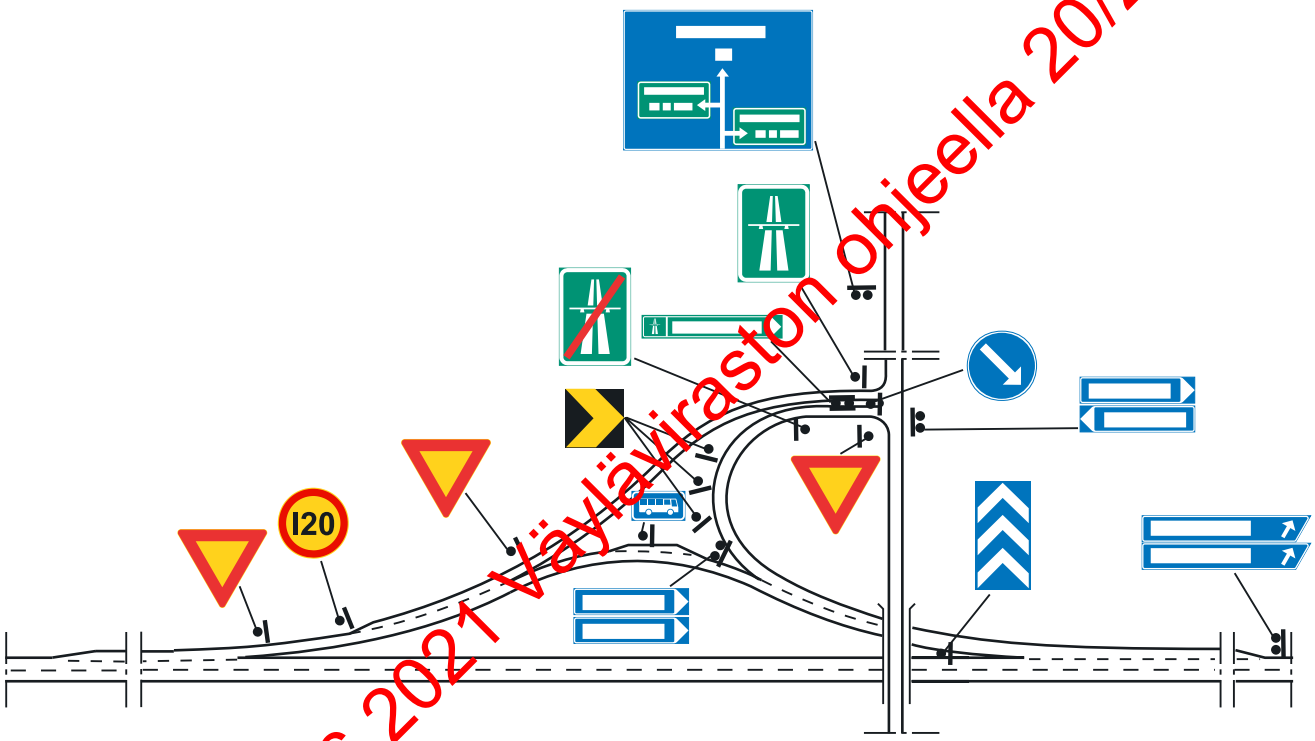

Esimerkki moottoritien eritasoliittymässä olevista liikennemerkeistä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

2C VAROITUSMERKIT

2C - 1 Yleistä varoitusmerkeistä

Varoitusmerkkiä käytetään osoittamaan tiessä olevaa liikenteelle vaarallista kohtaa tai tieosuutta. Sitä ei kuitenkaan käytetä, milloin olosuhteet muutenkin edellyttävät erityistä varovaisuutta.

Muoto ja mitat

Varoitusmerkki on yleensä tasasivuisen kolmion muotoinen. Sen kärki on suunnattu ylöspäin, ja sen reunat ovat punaiset. Merkin keskustassa on keltaisella pohjalla vaaran laatua osoittava kuvio. Vaihtuvassa varoitusmerkissä vaaran laatua osoittava kuvio voi olla vaalea ja pohja musta. Vaihtuvassa merkissä merkin kuvio voi poiketa asetuksessa esitetystä kuviosta, ei kuitenkaan oleellisesti.

Varoitusmerkkien mitat ovat: **(LMp 13 §)**

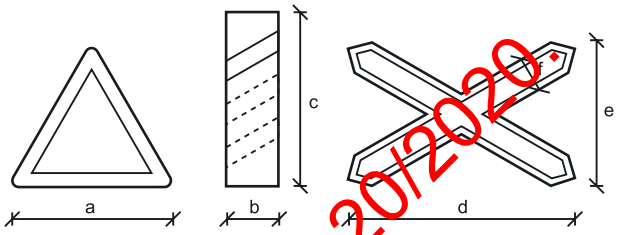

Merkki	Mitta	Suuri koko (mm)	Normaali koko (mm)	Pieni koko (mm)
111 - 172, 181 - 189	a	1 350	900	600
173 175	b	-	300	-
	c		1000	-
176 - 177	d	-	1300	-
	e	-	750	-
	f	-	200	-

Säädökset

Varoitusmerkkiä käytetään osoittamaan tiessä olevaa liikenteelle vaarallista kohtaa tai tieosuutta. Sitä ei kuitenkaan käytetä, milloin olosuhteet muutenkin edellyttävät erityistä varovaisuutta.

Varoitusmerkki on yleensä tasasivuisen kolmion muotoinen. Sen kärki on suunnattu ylöspäin, ja sen reunat ovat punaiset. Merkin keskustassa on keltaisella pohjalla vaaran laatua osoittava kuvio. Vaihtuvassa varoitusmerkissä vaaran laatua osoittava kuvio voi olla vaalea ja pohja musta. Vaihtuvassa merkissä merkin kuvio voi poiketa jäljempänä esitetystä kuviosta, ei kuitenkaan oleellisesti. **(TLA 12 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Sijoitus

Varoitusmerkki sijoitetaan yleensä ajoradan oikealle puolelle. Erityisestä syystä voidaan samanlainen merkki lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Varoitusmerkin sijoittaminen ajoradan molemmille puolille on yleensä tarpeen kaksiajorataisilla teillä sekä poikkeuksellisen vilkasliikenteisillä teillä. Varoitusmerkin sijoittaminen myös ajoradan vasemmalle puolelle saattaa olla tarpeen erityisesti silloin, kun varoitusmerkki on jyrkässä sisäkaarteessa tai tien näkemät ovat huonot.

Varoitusmerkki sijoitetaan vähintään 150 ja enintään 250 metriä ennen vaarapaikkaa. Moottori- ja moottoriliikennetiellä merkki sijoitetaan kuitenkin enintään 500 metriä ennen vaarapaikkaa. Taajamassa ja erityisestä syystä muuallakin varoitusmerkki voidaan sijoittaa lähemmäksi vaarapaikkaa. Tällaista sijoittamista voidaan käyttää, jos nopeusrajoitus on enintään 60 km/h tai jos ajoneuvon nopeus muusta syystä on riittävän alhainen vaarallista tienkohtaa lähestyttäessä.

Sekä taajamassa, että taajaman ulkopuolella on otettava huomioon, että ajoneuvon kuljettajalle jää riittävästi aikaa toimia merkin edellyttämällä tavalla.

Jos varoitusmerkki sijoitetaan edellä mainittua kauemmas kohteesta, on merkin yhteydessä käytettävä lisäkilpeä 815 (etäisyys kohteeseen). Jos varoitusmerkki sijoitetaan yli 500 metrin päähän vaarapaikasta, käytetään aina lisäksi varsinaista merkkiä lähempänä vaarapaikkaa. Pitkillä varoitusalueilla varoitusmerkki voidaan tarvittaessa toistaa. Tällöin merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus), jossa ilmoitetaan jäljellä olevan vaikutusalueen pituus.

Jos on tarpeen käyttää kahta tai useampaa varoitusmerkkiä peräkkäin, on peräkkäisten varoitusmerkkien keskinäinen välimatka yleensä 100 - 150 metriä. Tarvittaessa välimatka voi olla lyhyempikin, ei kuitenkaan lyhyempi kuin 50 metriä. Lähinnä vaarapaikkaa oleva varoitusmerkki sijoitetaan tällöin 150 metriä ennen vaarapaikkaa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Varoitusmerkki sijoitetaan, jollei jäljempänä toisin säädetä, ajoradan oikealle puolelle. Erityisestä syystä voidaan samanlainen merkki lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle.

Jollei jäljempänä toisin säädetä, sijoitetaan varoitusmerkki vähintään 150 ja enintään 250 metriä ennen vaarapaikkaa. Moottori- ja moottoriliikennetiellä merkki sijoitetaan kuitenkin enintään 500 metriä ennen vaarapaikkaa. Taajamassa ja erityisestä syystä muuallakin varoitusmerkki voidaan sijoittaa lähemmäksi vaarapaikkaa kuin edellä on säädetty. Jos varoitusmerkki sijoitetaan edellä säädettyä kauemmas kohteesta, on merkin yhteydessä käytettävä lisäkilpeä 815. Varoitusmerkki voidaan tarvittaessa toistaa.

Varoitusmerkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä merkeissä 611- 616 ja 631 - 633. **(TLA 13 § 1 - 3 mom)**

Tieliikenneasetuksen mukaan voidaan varoitusmerkki sijoittaa erityisistä syistä myös taajaman ulkopuolella lähemmäksi kuin 150 metrin etäisyydelle vaarallisesta tienkohdasta. Tällaista sijoittamista voidaan käyttää, jos nopeusrajoitus on enintään 60 km/h tai jos ajoneuvon nopeus muusta syystä on riittävän alhainen vaarallista tienkohtaa lähestyttäessä. Sekä taajamassa, että taajaman ulkopuolella on otettava huomioon, että ajoneuvon kuljettajalle jää riittävästi aikaa toimia merkin edellyttämällä tavalla. **(LMp 14 §)**

Erityisestä syystä voidaan varoitusmerkin tai suojatietä osoittavan liikennemerkin yhteydessä merkin vaikutuksen tehostamiseksi käyttää opastimia, joissa on enintään kaksi pyöreätä valoaukkoa vilkkuvaa keltaista valoa varten. Opastimet sijoitetaan joko liikennemerkin ylä- tai alapuolelle. Jos opastimessa on kaksi valoaukkoa, tulee niiden olla vierekkäin samalla korkeudella, ja valojen tulee vilkkua vuorotellen. **(LiikMA tlv 36§)**

Varoitusmerkin suositeltavat sijoituspaikat eri nopeusrajoituksilla ovat:

Nopeus rajoitus (km/h)	Etäisyys vaarapaikasta moottori- ja moottoriliikenneteillä	(m) muilla teillä
≤60	150	150
70 tai 80	300	200
100	400	250
120	500	

2C – 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty varoitusmerkkien 111 - 189 merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

111 – 114 MUTKA

111

112

113

114

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkkien käyttö

Merkkiä 111 ja 112 käytetään osoittamaan mutkaa, joka on vaarallinen ja poikkeuksellinen tien yleiseen linjaukseen nähden. Mutka voi olla vaarallinen esimerkiksi pienen kaarresäteen, rajoitetun näkemän, huonon optisen ohjauksen tai vaarallisen tieympäristön johdosta.

Merkkejä 113 ja 114 käytetään osoittamaan toisiaan seuraavia vaarallisia mutkia. Jos mutkien välillä on suora tienosa siten, että lisätystä ajonopeudesta voi aiheutua vaaraa, osoitetaan mutkaiset tienosat erikseen.

Jos mutkia on enemmän kuin kaksi, osoitetaan mutkaisen tienosan pituus lisäkivellä 814 (vaikutusalueen pituus).

Mutkaisilla tieosilla voidaan tarvittaessa käyttää reunapaaluja, taustamerkkejä tai kaarteen suuntamerkkejä. Käyttö on tarpeen, kun kaarre on jyrkempi kuin sitä lähestyttäessä voi päätellä tai kun kaarresäde pienenee.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 111 - 114. Merkillä varoitetaan tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisesta mutkasta. **(TLA 13 §)**

Merkki 111. Mutka oikealle. Merkki 112. Mutka vasemmalle. Merkkiä käytetään osoittamaan mutkaa, joka on vaarallinen pienen kaarresäteen, rajoitetun näkemän tai muun vastaavan syyn vuoksi. **(LMp 14 §)**

Merkki 113. Mutkia, joista ensimmäinen oikealle. Merkki 114. Mutkia, joista ensimmäinen vasemmalle. Merkkiä käytetään osoittamaan toisiaan seuraavia vaarallisia mutkia. Mikäli mutkia on enemmän kuin kaksi, osoitetaan mutkaisen tienosan pituus lisäkilvellä 814. Jos mutkien välillä on suora tienosa siten, että lisätystä ajonopeudesta voi aiheutua vaaraa, osoitetaan mutkaiset tienosat erikseen. **(LMp 14 §)**

115 JYRKKÄ ALAMÄKI

116 JYRKKÄ YLÄMÄKI

115

116

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, kun mäki on tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellinen ja tiellä on paljon raskasta liikennettä tai matkailuperävaunuliikennettä, jolle jyrkkä mäki saattaa aiheuttaa vaikeuksia. Merkillä voidaan varoittaa esimerkiksi ennen lauttaa olevasta jyrkästä mäestä.

Merkkiä ei käytetä, jos pituuskaltevuus on alle 5 % eikä yleensä tiellä, jolla on toistuvasti lyhyitä jyrkkiä mäkiä.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus), jos jyrkkä mäki on poikkeuksellisen pitkä.

Poikkeuksellisesti merkkejä 115 ja 116 voidaan käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävän tien suunnassa) ja 814 (etäisyys kohteeseen).

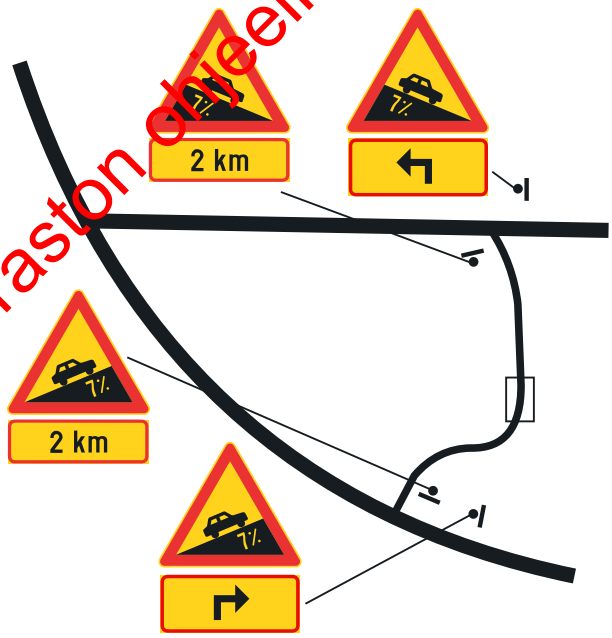

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä tiellä, jota raskas liikenne kartan perusteella pyrkii käyttämään oikotienä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä varoitetaan tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisen jyrkästä mäestä. **(TLA 13 §)**

Merkkiä ei yleensä käytetä tiellä, jolla on toistuvasti lyhyitä jyrkkiä mäkiä. Merkkiä ei käytetä, jos pituuskaltevuus on alle 5 prosenttia. Pituuskaltevuus ilmoitetaan merkissä prosentin tarkkuudella. **(LMp 14 §)**

121 KAPENEVA TIE

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos ajoradan tai pientareen kapenemisesta joko molemmilta tai toiselta reunalta on vaaraa liikenteelle. Tienkohdan vapaa leveys voidaan merkin yhteydessä osoittaa lisäkilvellä 821 (vapaa leveys).

Merkkiä käytetään yleensä, jos ajokelpoinen ajorata kapenee enemmän kuin 1,0 metriä lyhyellä matkalla (noin 20 metriä). Pelkästään pientareen kapeneminen voidaan ilmoittaa reunapaaluja käyttäen.

Merkkiä käytetään, jos ajokelpoisen ajoradan vapaa leveys kapenee rumpu- tai siltapaikalla kaksiajokaistaisella tiellä alle 6,0 metrin levyiseksi sekä yksiajokaistaisella kapeammaksi kuin 4,0 metriä. Tällöin käytetään merkin yhteydessä lisäkilpeä 821 (vapaa leveys).

Kapean tienkohdan havaittavuutta voidaan tehostaa lisäksi reunamerkkien tai reunapaalujen avulla.

Reunapaaluja käytetään yleensä kapean rumpu- tai siltakohdan sekä kaiteiden päiden merkitsemiseen.

Jos samaan suuntaan on useita ajokaistoja, joista jokin päättyy, käytetään merkkiä 623 (ajokaistan päättyminen).

Jos kaksiajokaistainen tie kapenee alle 4,5 metrin levyiseksi, käytetään merkin 121 lisäksi merkkejä 221 (etuajo-oikeus kohdattaessa) ja 222 (väistämisvelvollisuus kohdattaessa) niistä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Merkkiä ei yleensä käytetä merkin 142 (tietyö) vaikutusalueella, jos tietyön vuoksi kapenevasta kohdasta on varoitettu sulkulaitteilla ja varoitusvilkuilla. Merkin käyttö on yleensä tarpeen yksittäisellä rumputyömaalla. Merkkien 121 ja 142 käytöstä tietyömailla on tarkemmin ohjeessa ”Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään, jos ajoradan tai pientareen kapenemisesta joko molemmilta tai toiselta reunalta on vaaraa liikenteelle. Tienkohdan vapaa leveys voidaan merkin yhteydessä osoittaa lisäkilvellä 821. Jos samaan suuntaan on useampia ajokaistoja, joista jokin päättyy, käytetään merkkiä 623. **(LMp 14 §)**

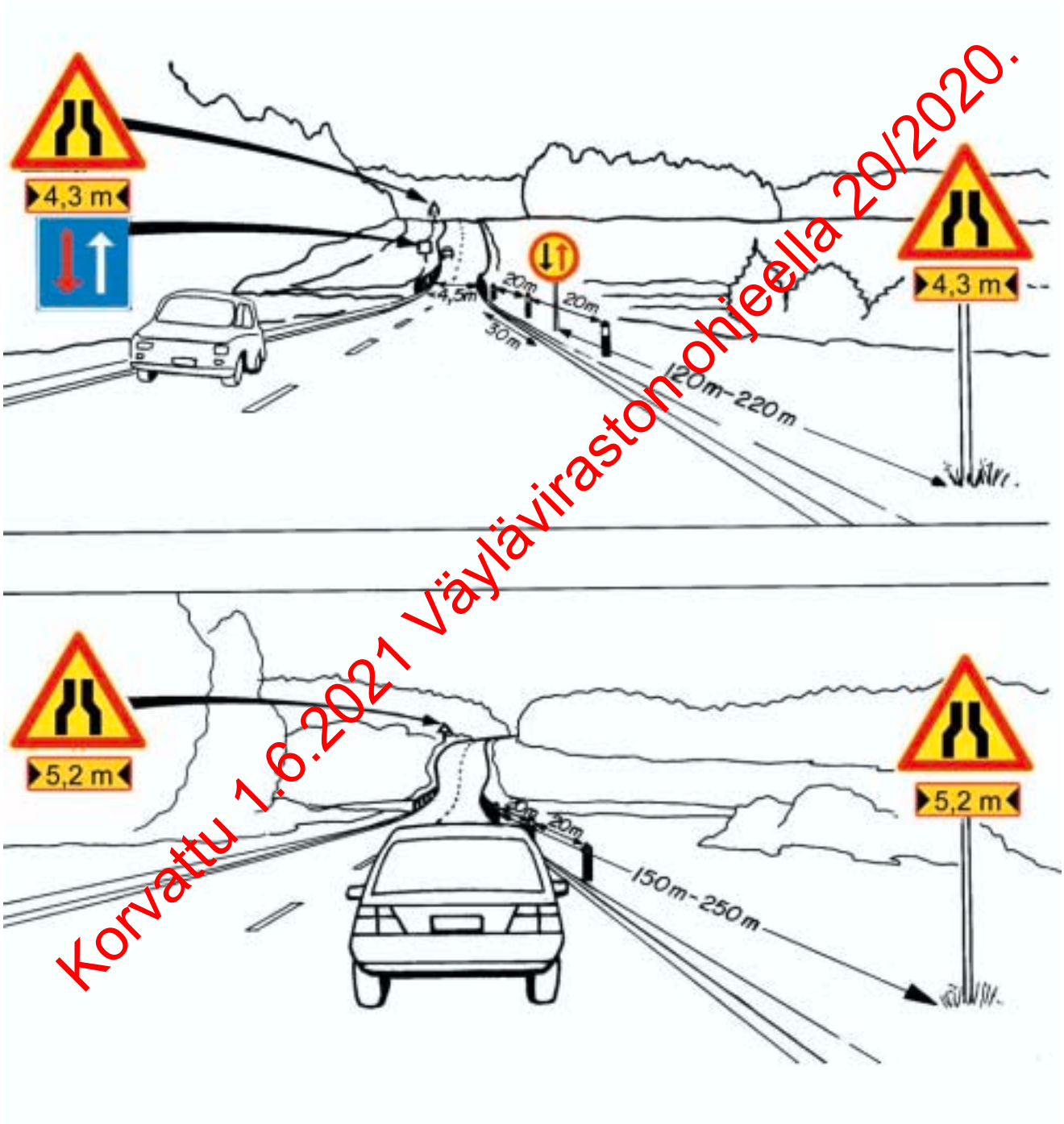

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastonohjeella 20/2020.

Esimerkkejä kapean tienkohdan merkitsemisestä.

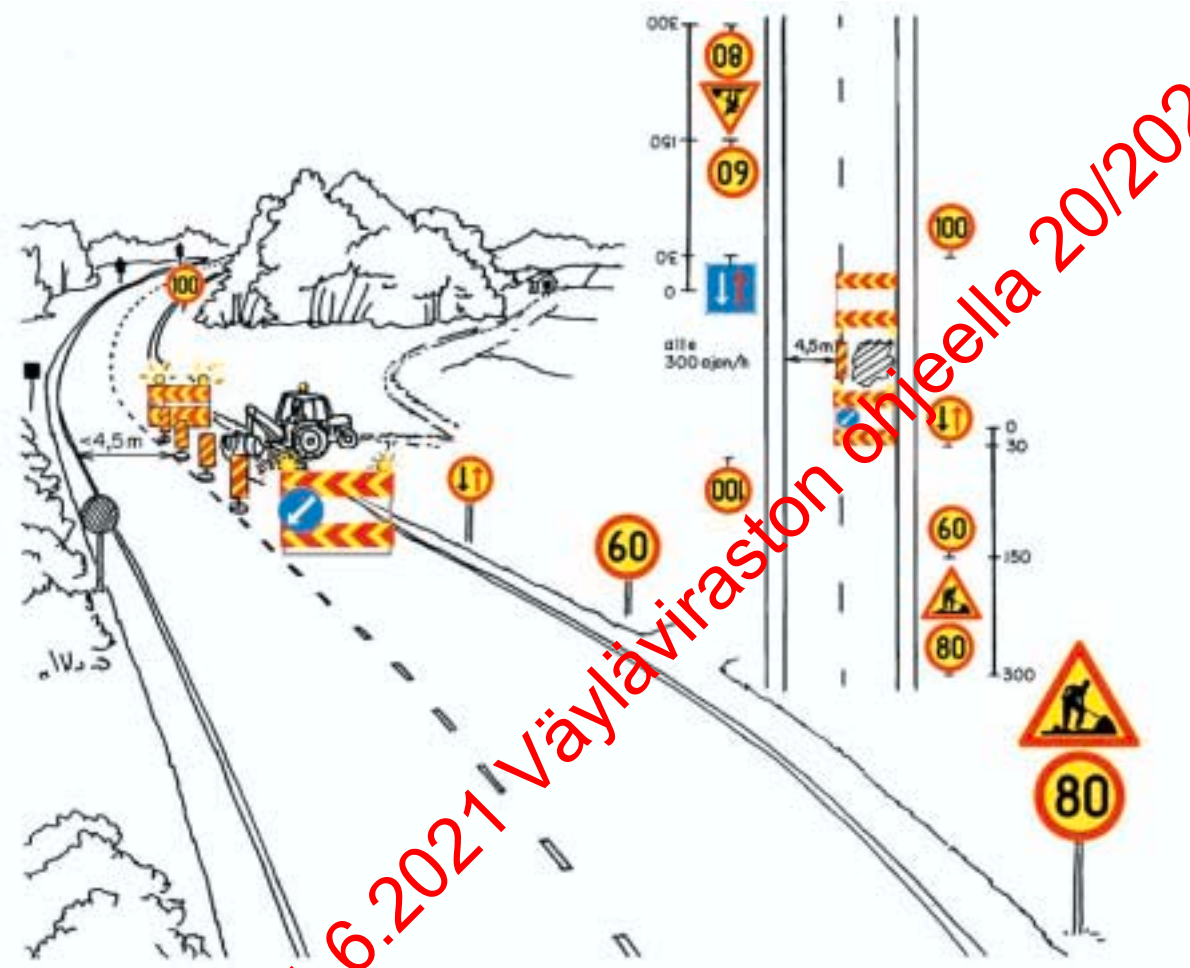

Esimerkki väistämisvelvollisuuden osoittamisesta kapeassa tienkohdassa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

122 KAKSISUUNTAINEN LIIKENNE

Merkin käyttö

Merkillä varoitetaan yksisuuntaisen ajoradan muuttumisesta kaksisuuntaiseksi. Merkin tyypillisiä käyttökohteita ovat kaksiajorataisen tien muuttuminen yksiajorataiseksi esimerkiksi moottoritien päättymiskohdassa ja kaksiajorataisen tien toisen ajoradan sulkeminen työmaan vuoksi.

Merkkiä voidaan käyttää myös varoittamaan muuttuneista liikennejärjestelyistä, kun yksisuuntainen ajorata on muutettu kaksisuuntaiseksi. Tällöin merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä ”Muuttunut järjestely”. Merkki ja lisäkilpi poistetaan, kun muutoksesta on kulunut kuusi kuukautta. Liikennemerkin lisäksi muuttuneista liikennejärjestelyistä tiedotetaan esimerkiksi paikallisissa sanomalehdissä ja paikallisradiossa.

Mitat (mm): **a**

suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan välittömästi ennen risteystä tai tienkohtaa, jossa ajorata muuttuu kaksisuuntaiseksi. Merkki voidaan toistaa kaksisuuntaisen ajoradan varrella. Jos merkki sijoitetaan ennen edellä mainittua tienkohtaa, osoitetaan etäisyys aina kohteeseen lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Merkki sijoitetaan yleensä ajoradan molemmille puolille.

Esimerkki muuttuneiden liikennejärjestelyjen merkitsemisestä, kun yksisuuntainen ajorata on muutettu kaksisuuntaiseksi.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä varoitetaan yksisuuntaisen ajoradan muuttu-misesta kaksisuuntaiseksi. Merkki on välittömästi ennen risteystä tai tienkohtaa, jossa ajorata muuttuu kaksisuuntaiseksi. Merkki voidaan toistaa kaksisuuntaisen ajoradan varrella. Lisäkilvellä 815 varustettuna sitä voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä. **(TLA 13 §)**

Merkki sijoitetaan yleensä ajoradan molemmille puolille. **(LMp 14 §)**

131 AVATTAVA SILTA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään aina, kun tie johtaa avattavalle sillalle.

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Tämä tulee lähinnä kysymykseen vilkasliikenteisillä teillä, joilla jonot sillan avaamisen yhteydessä nopeasti kasvavat hyvin pitkiksi ja edellä ajavan ajoneuvon pysähtyminen voi tulla yllätyksenä. Merkin yhteyteen voidaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi kiinnittää vilkkuva keltainen valo, jonka toiminta on ajoitettu varsinaisten liikennevalojen mukaan.

Tieliikenteen ohjaamiseen avattavan sillan kohdalla käytetään lisäksi sulkupuomeja ja liikennevaloja. Liikennevaloissa käytetään opastimia, joissa on yläpuolella yksi tai kaksi pyöreää valoaukkoa vilkkuvaa punaista valoa ja alapuolella yksi pyöreä valoaukko vilkkuvaa ja kiinteää keltaista valoa varten. Jos punaisen valon aukkoja on kaksi, tulee niiden olla vierekkäin samalla korkeudella ja valojen vilkkua vuorotellen. Avattavalla sillalla olevat puomit voidaan varustaa vilkkuvin punaisin valoin, jotka ovat toiminnassa, kun puomi laskee, on alhaalla tai nousee.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan 150 - 250 metriä ennen sulkupuomia. Jos merkkiä käytetään ennakkomerkkinä, merkki sijoitetaan niin etäälle sillasta, että jonon pää ei ulotu merkkiin saakka.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään aina, kun tie johtaa avattavalle sillalle. **(LMp 14 §)**

Liikennevaloissa, jotka on tarkoitettu tieliikenteen ohjaamiseen nosto- tai kääntösillan tahi paloaseman kohdalla taikka lauttapaikalla, voidaan käyttää opastimia, joissa on yläpuolella yksi tai kaksi pyöreää valoaukkoa vilkkuvaa punaista valoa ja alapuolella yksi pyöreä valoaukko vilkkuvaa ja kiinteää keltaista valoa varten. Jos punaisen valon aukkoja on kaksi, tulee niiden olla vierekkäin samalla korkeudella ja valojen vilkkua vuorotellen. **(LiikMA tlv 30 § 1 mom.)**

Valo-opasteet on annettava seuraavassa järjestyksessä: vilkkuva keltainen kiinteä keltainen, vilkkuva punainen, vilkkuva keltainen. Kun tarvetta ohjaukseen ei ole, pidetään opastimet sammutettuina. **(LiikMA tlv 30 § 3 mom.)**

Edellä 29 ja 30 §:ssä tarkoitettu opastin on sijoitettava ajoradan oikealle puolelle. Milloin kulkusuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja tai milloin siihen on muuten syytä, sijoitetaan toinen opastin ajoradan yläpuolelle, keskikorokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle. Jos opastimia on useita, ne on sijoitettava samalle tien poikkilinjalle, jollei erityisistä olosuhteista muuta johdu. **(LiikMA tlv 31 §)**

Vilkkuvaa punaista valoa ei saa käyttää muissa kuin edellä tässä luvussa mainituissa liikennevaloissa. Rautatien tasoristeyksessä, nosto- tai kääntösillalla tai lauttapaikalla olevat puomit saa kuitenkin varustaa vilkkuvin punaisin valoin, jotka ovat toiminnassa, kun puomi laskee, on alhaalla tai nousee. **(LiikMA tlv 33 §)**

132 LAUTTA, LAITURI TAI RANTA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään aina, kun tie päättyy lautalle, laiturille tai rannalle.

Merkin yhteydessä käytetään lisäkilpiä vain, jos merkkiä käytetään ennakkomerkkinä. Etäisyys ilmoitetaan lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Ennakkomerkintä merkkiä 132 käyttäen on tarpeen vilkkaasti liikennöidyillä lautoilla, joille autojonot ovat pitkiä.

Lauttapaikkojen muusta liikenteen ohjauksesta on esitetty ohjeet kohdassa 2L - 1

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan 150 - 250 metriä ennen sulkupuomia. Jos merkkiä käytetään ennakkomerkkinä, merkki sijoitetaan niin etäälle lautasta, että jonon pää ei ulotu merkkiin saakka.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään aina, kun tie päättyy lautalle, laiturille tai rannalle. **(LMp 14 §)**

133 LIIKENNERUUHKA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää, kun edessä olevasta hitaasti liikkuvasta tai pysähtyneestä ajoneuvojonosta saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle. Merkkiä käytetään vain vaihtuvana siten, että merkki on näkyvissä vain kun edessä on ruuhka tai kun ruuhkaa on syntymässä. Merkin yhteydessä voidaan käyttää vaihtuvaa lisäkilpeä 814 ”Etäisyys kohteeseen”.

Merkkiä käytetään liikenteen hallintajärjestelmissä, jotka perustuvat tosiaikaiseen liikenteen seurantaan.

Merkin sijoitus

Merkkejä sijoitetaan useita peräkkäin siten, että kulloinkin näkyvä merkki varoittaa edessä olevasta liikenneruuhkasta 250 - 1000 metriä ennen jonon päätä. Jos etäisyys jonon päähän on yli 250 metriä (moottoritiellä 500 metriä), etäisyyslukema ilmoitetaan lisäkilvessä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa edessä olevasta liikenneruuhkasta. Merkkiä käytetään vain vaihtuvana. **(TLA 13 §)**

Merkkiä voidaan käyttää, kun edessä olevasta hitaasti liikkuvasta tai pysähtyneestä ajoneuvojonosta saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle. **(LMp 14 §)**

141 EPÄTASAINEN TIE

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään varoittamaan yksittäisistä vaarallisista kuopista ja kohoutumista, jotka tien sen hetkiseen kuntoon nähden ovat poikkeuksellisia ja jotka voivat aiheuttaa vaaraa liikenteelle tai vaurioita ajoneuvoille tai niiden kuormille.

Jos tiellä on useita peräkkäisiä epätasaisia tienkohtia, osoitetaan epätasaisen tienosan pituus lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus). Tämän lisäksi merkki toistetaan vaikutusalueen sisällä poikkeuksellisen pahoissa kohdissa. Toistomerkin yhteydessä lisäkilvellä ilmoitetaan jäljellä olevan epätasaisen tienosan pituus. Jos epätasaisten tienkohtien väli on niin pitkä, että lisätystä ajonopeudesta voi aiheutua vaaraa, osoitetaan epätasaiset tienkohdat erikseen.

Merkillä varoitetaan töyssystä tai korotetusta suojatiestä, jos suurin sallittu nopeus on yli 30 km/h. Jos nopeusrajoitus on 50 km/h tai suurempi, varoitetaan jokaisesta töyssystä tai suojatiestä erikseen merkillä 141, tekstillisellä lisäkilvellä (esimerkiksi ”Töyssy”) sekä tiemerkinnällä.

Kun nopeusrajoitus on 40 km/h, varoitetaan alueen ensimmäisestä töyssystä tai korotetusta suojatiestä merkillä 141, tekstillisellä lisäkilvellä (esimerkiksi ”Töyssyjä”) lisäkilvellä 814 ja tiemerkinnällä. Alueen seuraavat töyssyt tai korotetut suojatiet osoitetaan vain tiemerkinnällä. Rakenteellisten hidasteiden merkinnästä on tarkemmin kohdassa 2L – 10. Tiemerkintöjen käytöstä on tarkemmin ohjeessa ”Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02.

Merkkiä voidaan käyttää myös varoittamaan tienkohdasta, jossa päällyste päättyy ja päällysteen ja soran rajakohdassa on korkeusero. Tällöin käytetään lisäkilpeä ”Päällyste päättyy”.

Merkkiä ei käytetä yleensä tietyömailla, jotka on merkitty merkillä 142 (tietyö). Merkkiä voidaan kuitenkin käyttää myös tietyömailla varoittamaan ajonopeuteen nähden poikkeuksellisen pahoista epätasaisuuksista. Merkin 141 käytöstä tietyömailla on tarkemmin ohjeessa ”Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä varoitetaan tien yleiseen kuntoon nähden yllättävästä ja poikkeuksellisen epätasaisesta tienkohdasta. **(TLA 13 §)**

Jos tiellä on useita peräkkäisiä epätasaisia tienkohtia, osoitetaan epätasaisen tienosan pituus lisäkilvellä 814. Jos epätasaisten tienkohtien väli on niin pitkä, että lisätystä ajonopeudesta voi aiheutua vaaraa, osoitetaan epätasaiset tienkohdat erikseen. **(LMp 14 §)**

Kelirikkoisilla päällystetyillä teillä, joilla päällysteessä on reikiä tai päällyste purkautuu osittain, merkki sijoitetaan kelirikkoisen tieosuuden alkuun varustettuna tekstillisellä lisäkilvellä ”Päällystevaurioita” ja lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus). Yksittäisissä poikkeuksellisissa tienkohdissa merkki voidaan toistaa. Merkkiä voidaan käyttää myös sorapintaisilla kelirikkoteillä osoittamaan yksittäisiä poikkeuksellisia tienkohtia. Yleensä sorapintaisilla teillä varoitetaan kelirikosta merkillä 189 (muu vaara) siitä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan 150 - 250 metriä ennen epätasaista tienkohtaa. Jos epätasaisia tienkohtia on useita peräkkäin niin tiheässä, ettei liikenteen nopeus ehdi sanottavasti kasvaa niiden välillä, sijoitetaan lisäkilvellä 814 varustettu merkki nopeusrajoituksesta riippuen 150 - 250 metriä ennen ensimmäistä vaaran kohtaa. Alueen sisällä oleva toistomerkki sijoitetaan 150 - 250 metriä ennen poikkeuksellisen vaarallista tienkohtaa. Toistomerkin yhteydessä lisäkilvellä 814 ilmoitetaan jäljellä olevan epätasaisen tienosan pituus.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

142 TIETYÖ

Mitat (mm)	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkillä varoitetaan työnalaisesta tienkohdasta tai tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia.

Merkkiä käytetään, jos tiellä tai sen läheisyydessä tehdään työtä, josta saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle tai työntekijöille.

Merkkiä ei yleensä tarvitse käyttää lyhytaikaisissa ja liikkuvissa töissä, jos tienkohdassa on hyvät näkemät ja työssä käytetään ajoneuvoja tai työkoneita, joiden kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa näyttävillä varoituslaitteilla varoitetaan liikennettä.

Merkkiä ei käytetä, kun kysymyksessä on täysin ajoradan ulkopuolella tapahtuva työ, josta ei aiheudu vaaraa liikenteelle eivätkä työntekijät joudu työn vuoksi liikkumaan ajoradalla.

Merkki on poistettava tai peitettävä, kun työ keskeytetään ruokailutaukoa pitemmäksi ajaksi (yön tai viikonlopun ajaksi), elkä työstä tai sen keskeneräisyydestä aiheudu vaaraa liikenteelle. Tarvittaessa liikennettä on varoitettava muilla varoitusmerkeillä.

Tietyömaiden liikenteen järjestelystä sekä työmaalla käytettävistä varoituslaitteista on annettu erilliset ohjeet julkaisussa ”Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä varoitetaan työnalaisesta tienkohdasta tai tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia. Merkki voidaan sijoittaa tielle asetettavaan varoituslaitteeseen. **(TLA 13 §)**

Merkkiä käytetään, jos tiellä tai sen läheisyydessä tehdään työtä, josta saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle tai jonka tekijöitä liikenne voi vaarantaa. Merkkiä ei yleensä tarvitse käyttää lyhytaikaisissa tai liikkuvissa töissä, jos tienkohdassa on hyvät näkemät ja työssä käytetään ajoneuvoja tai työkoneita, joiden kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa näyttävillä varoituslaitteilla varoitetaan liikennettä. **(LMp 14 §)**

Merkin käyttö pienessä varoituslaitteessa

Erityistä tielle asetettavaa varoituslaitetta voidaan käyttää, kun liikennettä varoitetaan ja ohjataan tiellä tehtävän lyhytaikaisen työn vuoksi ja varoitusmerkin pystyttäminen veisi kohtuuttoman pitkän ajan itse työn tekemiseen nähden. Laite muodostuu jalustasta, siihen vähintään 30 cm:n korkeudelle kiinnitetystä liikennemerkistä 142 ja tämän yläpuolelle asetetusta vilkkuvaa keltaista valoa antavasta varoitusvilkusta, joka on käytössä aina kun varoituslaitetta käytetään. Varoituslaite voidaan sijoittaa ajoradan oikeaan reunaan tai yksisuuntaisella ajoradalla sille puolelle, jolla työkohde sijaitsee. Tietyön laatu voidaan tällöin osoittaa tekstillisellä lisäkilvellä, esimerkiksi ”Mittaus”.

Tielle asetettavan varoituslaitteen käyttö on suositeltavaa myös tapauksissa, jolloin työkohteesta varoitetaan ainoastaan kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa antavalla valaisimella ja työkohde on paikassa, joka ei ole riittävän etäältä selvästi havaittavissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Erityistä tielle asetettavaa varoituslaitetta voidaan käyttää, kun liikennettä varoitetaan ja ohjataan tiellä tehtävän lyhytaikaisen työn vuoksi ja varoitusmerkin pystyttäminen veisi kohtuuttoman pitkän ajan itse työn tekemiseen nähden. Laite muodostuu jalustasta, siihen vähintään 30 cm:n korkeudelle kiinnitetystä liikennemerkistä 142 tai 189 ja tämän yläpuolelle asetetusta vilkkuvaa keltaista valoa antavasta varoitusvilkusta.

Varoituslaite voidaan sijoittaa ajoradan oikeaan reunaan tai yksisuuntaisella ajoradalla sille puolelle, jolla työkohde sijaitsee.

Tielle asetettavan varoituslaitteen käyttö on suositeltavaa myös tapauksissa, jolloin työkohteesta varoitetaan ainoastaan kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa antavalla valaisimella ja työkohde on paikassa, joka ei ole riittävän etäältä selvästi havaittavissa. **(LMp 42 §)**

143 IRTOKIVIÄ

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään varoittamaan tiellä tilapäisesti olevista irtokivistä. Merkkiä ei yleensä käytetä soratiellä.

Merkkiä voidaan käyttää, kun uudella öljysoratiellä on massanlisäyksen jälkeen vielä irtokiviä. Merkkiä voidaan käyttää myös, kun pientareelta saattaa piennartäytön yhteydessä kulkeutua irtosoraa ajoradalle. Päällystetyllä tiellä merkkiä käytetään, kun tiellä on esimerkiksi soranajon tai muun vastaavan syyn johdosta irtokiviä ja niistä saattaa aiheutua vaaraa.

Soratiellä merkkiä ei yleensä käytetä, ellei korjaustyön seurauksena tällaisella tien osalla esiinny tien muuhun kuntoon nähden poikkeuksellisen runsaasti irtonaista kiviainesta.

Merkkiä ei käytetä tietyömailla, jotka on merkitty merkillä 142 (tietyö).

Mitat (mm)	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan 150 m - 250 m ennen vaarallista tienkohtaa. Varoitusalueen alussa olevan merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus), jossa ilmoitetaan koko vaikutusalueen pituus.

Merkki toistetaan jokaisen yleisen tien, kadun tai kaavatien liittymän jälkeen, mikäli liittymien väli on yli 500 metriä. Toistomerkkien yhteydessä ilmoitetaan ajosuunnassa jäljellä olevan varoitusalueen pituus lisäkilvellä 814.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä varoitetaan tiellä tilapäisesti olevista irtokivistä. Merkkiä ei yleensä käytetä soratiellä. **(TLA 13 §)**

144 LIUKAS AJORATA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään varoittamaan liukkaasta ajoradasta. Merkillä ei yleensä varoiteta lumesta tai jäästä johtuvasta liukkaudesta.

Merkkiä käytetään, kun tiellä on liukastavia aineita, esimerkiksi öljyä tai savea tai kun pinta on liukas päällysteen uusimisen vuoksi. Merkkiä voidaan käyttää myös tienkohdissa, joissa saattaa esiintyä tien rakenteesta tai muusta syystä yllättäen liukkautta.

Merkillä voidaan varoittaa uuden päällysteen mahdollisesta liukkaudesta. Jos päällyste on sateen a poikkeuksellisen liukas, merkkiin lisätään lisäkilpi ”Sateella”. Merkkiä käytetään vain, jos nopeusrajoitus on suurempi kuin 60 km/h.

Sidemaan levittämisen ja kulutuskerroksen muokkauksen yhteydessä soratie saattaa olla liukas kunnes sidemaa ja kulutuskerroksen materiaali ovat sekoittuneet ja kuivuneet. Liukkaudesta voidaan varoittaa merkillä ja lisäkilvellä ”Savettu tie”.

Sillan kannen yllättävästä jäätymisilmiöstä varoitetaan merkillä 144 ja lisäkilvellä ”Silta ajoittain jäinen”. Jos sillasta varoitetaan jollakin muulla varoitusmerkillä tai sillalla on 60 km/h tai alempi nopeusrajoitus, merkin tarve harkitaan tapauskohtaisesti. Jäätymisestä varoittavaa merkkiä käytetään vain sellaisena vuodenaikana, jolloin esiintyy riin sanottua mustaa jäätä.

Paikoilla, missä vettä esimerkiksi lumen sulaessa valuu tielle ja jäätyy, syntyy paannejäätä. Paannejään aiheuttamasta liukkaudesta voidaan varoittaa merkillä 144, johon liitetään lisäkilpi ”Paannejäätä”.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä ei yleensä varoiteta lumesta tai jäästä johtuvasta liukkaudesta. **(TLA 13 §)**

Merkkiä käytetään, kun tiellä on liukastavia aineita, esimerkiksi öljyä tai savea tai kun pinta on liukas päällysteen uusimisen vuoksi. Merkkiä voidaan käyttää myös tienkohdissa, joissa saattaa esiintyä tien rakenteesta tai muusta syystä yllättäen liukkautta. Jos yllättävää liukkautta esiintyy ajoittain, osoitetaan liukkauden syy tekstillisellä lisäkilvellä, esimerkiksi ”Silta ajoittain jäinen”. **(LMp 14 §)**

147 VAARALLINEN TIEN REUNA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää varoittamaan korkeasta päällysteen reunasta tai heikosta tien reunasta.

Merkillä varoitetaan korkeasta päällysteen reunasta silloin, kun tien reuna esimerkiksi pientareen syöpymisen tai painumisen johdosta muodostaa liikenteelle vaarallisen kohdan. Jos vaarallista aluetta on enemmän kuin 500 metrin matkalla, merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus).

Merkkiä ei käytetä varoittamaan päällysteen korkeasta reunasta, jos päällystetty piennar on leveydeltään vähintään 1,0 metriä.

Päällystystyömaalla merkkiä 147 ei yleensä käytetä samanaikaisesti merkin 142 (tietyö) kanssa, koska merkki 142 kattaa päällystystyön yhteydessä normaalisti esiintyvät päällysteen korkeuserot. Tietyömaalla oleva vaarallinen tien reuna rajataan lisäksi yleensä lippusilmalla tai sulkupylväillä.

Merkkiä voidaan käyttää varoittamaan heikosta tien reunasta esimerkiksi vanhoilla teillä, joiden reuna on huonosti kantava. Merkkiä voidaan käyttää lisäksi keskeneräisellä tiellä työn keskeytyksen aikana, milloin merkki 142 (tietyö) on poistettu.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa korkeasta päällysteen reunasta tai heikosta tien reunasta. **(TLA 13 §)**

151 SUOJATIEN ENNAKKOVAROITUS

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos suojatie ei muuten ole riittävän ajoissa kuljettajan havaittavissa (ks. nomogrammi). Merkkiä voidaan käyttää myös tiellä, jolla suojateitä on vain poikkeuksellisesti tai suojatie on ensimmäinen lähestyttäessä taajamaa.

Valo-ohjatun suojatien ennakkomerkkinä ei käytetä merkkiä 151. Jos valo-ohjatun suojatien ennakkovaroitus on tarpeen, käytetään varoitusmerkkiä 165 (liikennevalot).

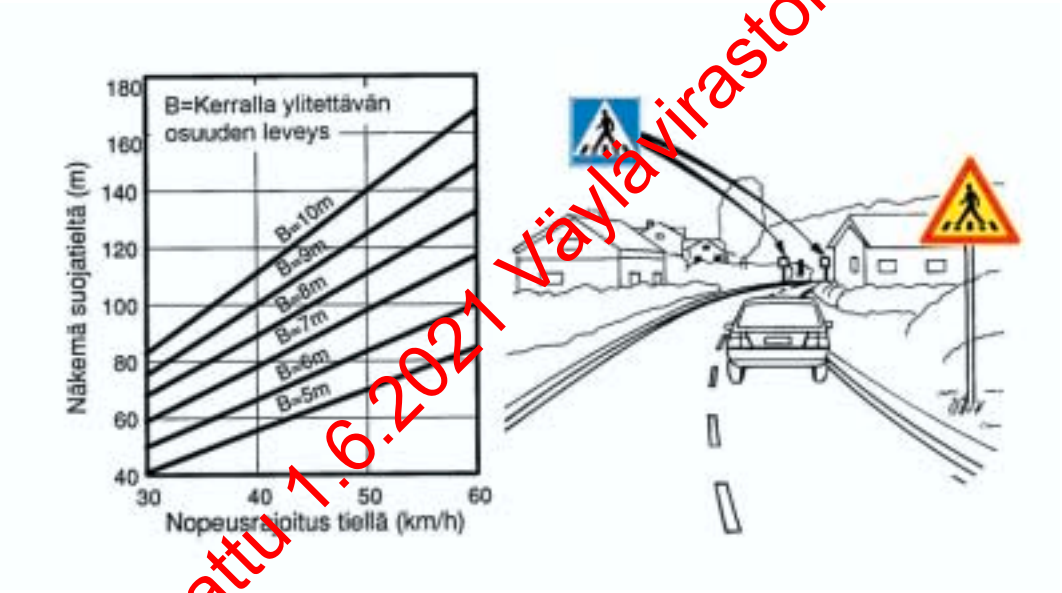

Suojatien katsotaan olevan riittävän etäältä kuljettajan havaittavissa, jos näkemä suojatieltä on vähintään yllä olevan nomogrammin mukainen.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään, jos suojatie ei muuten ole riittävän ajoissa kuljettajan havaittavissa. Merkkiä voidaan käyttää myös tiellä, jolla suojateitä on vain poikkeuksellisesti tai suojatie on ensimmäinen lähestyttäessä tieosuutta tai aluetta, jolla on useita suojateitä. **(LMp 14 §)**

152 LAPSIA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää varoittamaan tienkohdasta, jolla koulun tai leikkipaikan läheisyyden vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä liikkuu tavallista runsaammin lapsia.

Merkkiä ei yleensä käytetä asuntoalueiden kaduilla tai teillä, joilla lasten liikkuminen on ennalta odotettavissa.

Tarpeeton merkki poistetaan tai peitetään esimerkiksi kesäloman ajaksi.

Merkin yhteyteen voidaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi kiinnittää vilkkuva keltainen valo. Vilkkua voidaan käyttää paikoissa, joissa ei ole kysymys ainoastaan tien ylittämisestä, vaan joissa pitkähköllä tieosuudella esimerkiksi koulujen läheisyydessä liikkuu lapsia koulumatkoilla. Vilkun ajoitus suunnitellaan koululaisten liikkumisaikoja vastaavaksi.

Merkkiä voidaan liikenneopetuksen yhteydessä käyttää tielle asetettavassa varoituslaitteessa. Laite sijoitetaan ajoradan reunaan 100 - 150 metriä ennen harjoituspaikkaa. Laite muodostuu jalustasta, siihen kiinnitetystä liikennemerkistä 152 ja tämän ylapuolelle asetetusta keltaisesta varoitusvilkusta. Merkin alle kiinnitetään lisäkilpi ”Liikenneopetus” siten, että lisäkilven alareunan korkeus tien pinnasta on vähintään 30 cm. Jos varoituslaitteen asettaa muu kuin tienpitäjä, tulee merkin asettamiseen saada poliisin suostumus.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jolla koulun tai leikkipaikan läheisyyden vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä liikkuu tavallista runsaammin lapsia. Merkki voidaan sijoittaa tielle asetettavaan varoituslaitteeseen. **(TLA 13 §)**

Tarpeeton merkki poistetaan tai peitetään esimerkiksi kesäloman ajaksi. **(LMp 14 §)**

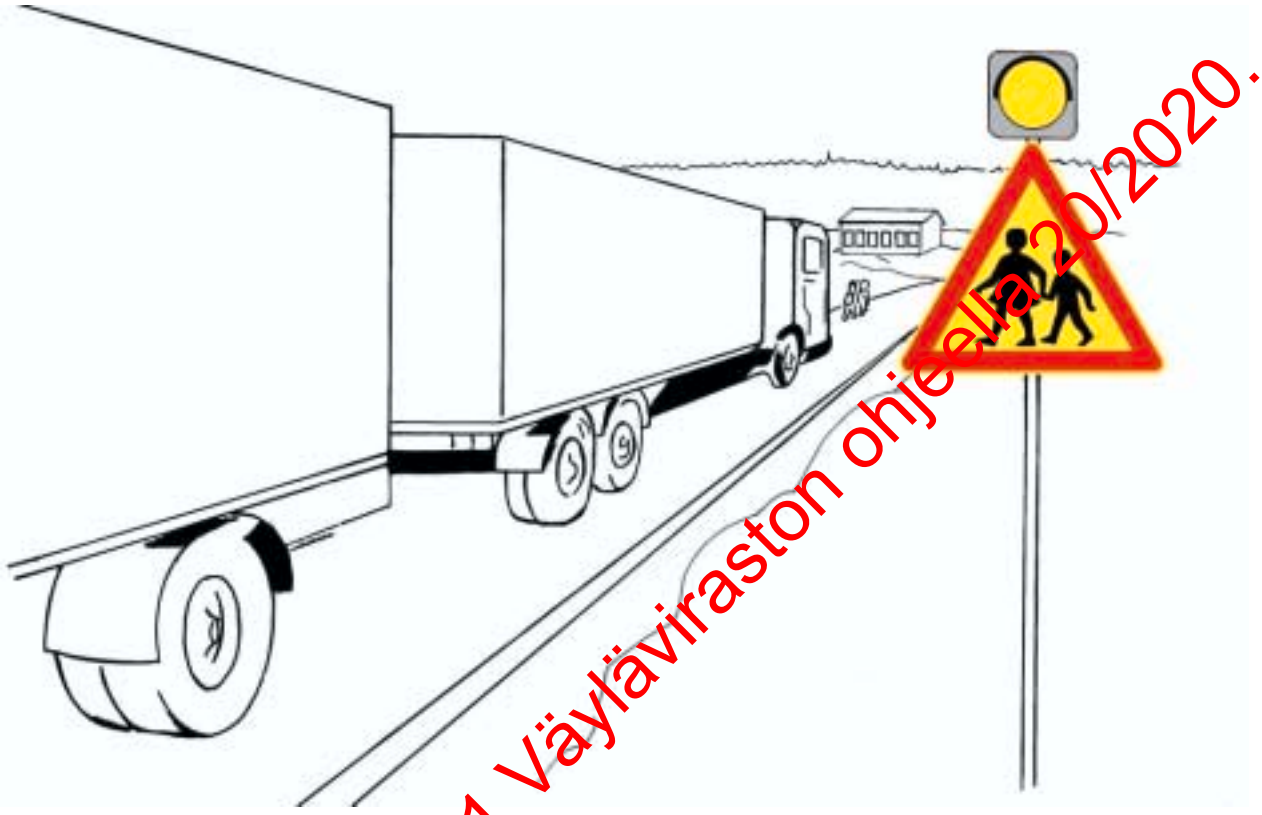

Esimerkki vilkkuvan keltaisen valon käytöstä Lapsia-merkin yhteydessä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

153 PYÖRÄILIJÖITÄ

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää varoittamaan risteävästä pyörätiestä tai tienkohdasta, jossa polkupyöräilijät tai mopoilijat pyörätien päättymisen johdosta siirtyvät ajoradalle.

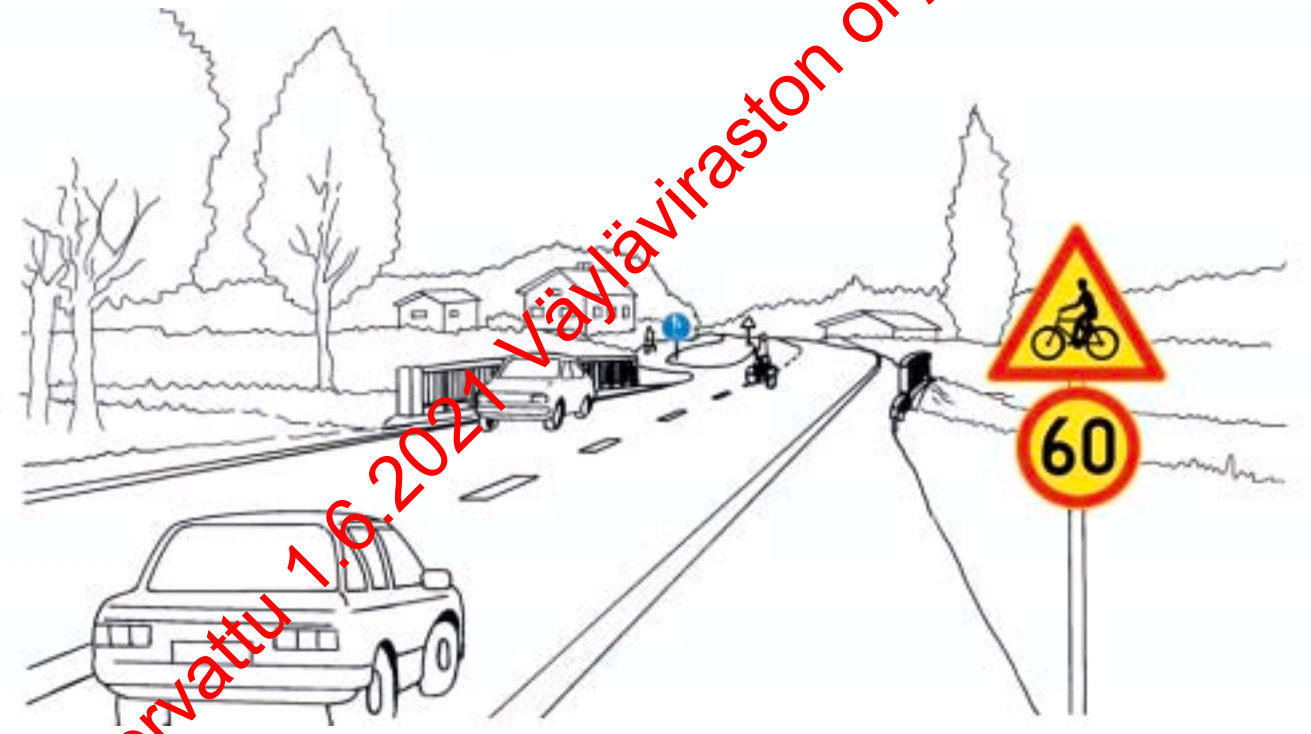

Pyöräilijöitä-merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi paikoissa, joissa pyörätie alkaa ja pyöräilijät ylittävät tien päästääkseen pyörätielle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa risteävästä pyörätiestä tai tienkohdasta, jossa polkupyöräilijät tai mopoilijat pyörätien päättymisen johdosta siirtyvät ajoradalle. **(TLA 13 §)**

154 HIIHTOLATU

Mitat (mm)	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää, kun yleisesti käytetty latu risteää tietä tasossa.

Hiihtoladun johtamisessa tien ylitse sekä siihen mahdollisesti liittyvässä nopeusrajoituksen alentamisessa ja muissa liikenteen järjestelyissä otetaan yhteys tienpitäjään. Tällöin sovitaan muun muassa hiihtoladun ja tien risteämiskohdan kunnossapidosta.

Koko hiihtokauden käytössä olevista laduista varoittamisesta huolehtii tienpitäjä, joka pystyttää liikennemerkit ja pitää ne kunnossa.

Merkillä voidaan varoittaa hiihtäjistä myös hiihtokilpailujen ja laturetkien aikana. Tällöin varoitusmerkin alle kiinnitetään lisäkilpi, jossa on teksti ”Laturetki” tai ”Hiihtokilpailu”. Hiihtokilpailujen ajaksi on ladun risteämiskohdalle järjestettävä liikenteen ohjaus, tarvittaessa alennetaan nopeusrajoitusta ja huolehditaan muista tarpeellisista liikenteen järjestelyistä kuten pysäköintirajoituksesta.

Lyhytaikaisten hiihtolatujen merkitsemisestä voidaan tapauskohtaisesti sopia siten, että ladun pitäjä pystyttää merkit hiihtotapahtuman ajaksi. Tienpitäjä osoittaa kuitenkin merkkien paikat.

Merkki poistetaan hiihtotapahtuman tai kauden päätyttyä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää, kun yleisesti käytetty latu risteää tietä tasossa. Merkki poistetaan hiihtotapahtuman tai kauden päätyttyä. **(LMp 14 §)**

Hiihtoladun ja tien risteämiskohdan paikan valinta

Hiihtoladun ja tien risteämiskohdaksi valitaan paikka, jossa on riittävät pysähtymisnäkemät ja nopeusrajoitus on mahdollisuuksien mukaan korkeintaan 60 km/h.

Risteämiskohtaa ei saa järjestää moottori tai moottoriliikennetielle eikä tielle, jolla jalankulku on kielletty. Valta- ja kantateillä ylitys järjestetään mahdollisuuksien mukaan yli tai alikulkusillan kautta. Risteämiskohdalla latu merkitään tien molemmilla puolin latumerkein siten, että tiellä kulkeva näkee ladun sijainnin.

Latu johdetaan tien risteämiskohdalla siten, ettei ylitys tule hiihtäjälle yllättäen ja että hiihtäjä voi tarvittaessa pysähtyä ennen tien ylitystä. Hiihtäjiä varoitetaan ladun varrelle sijoitettavalla taululla, jossa on teksti ”Tien ylitys, varo liikennettä”.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

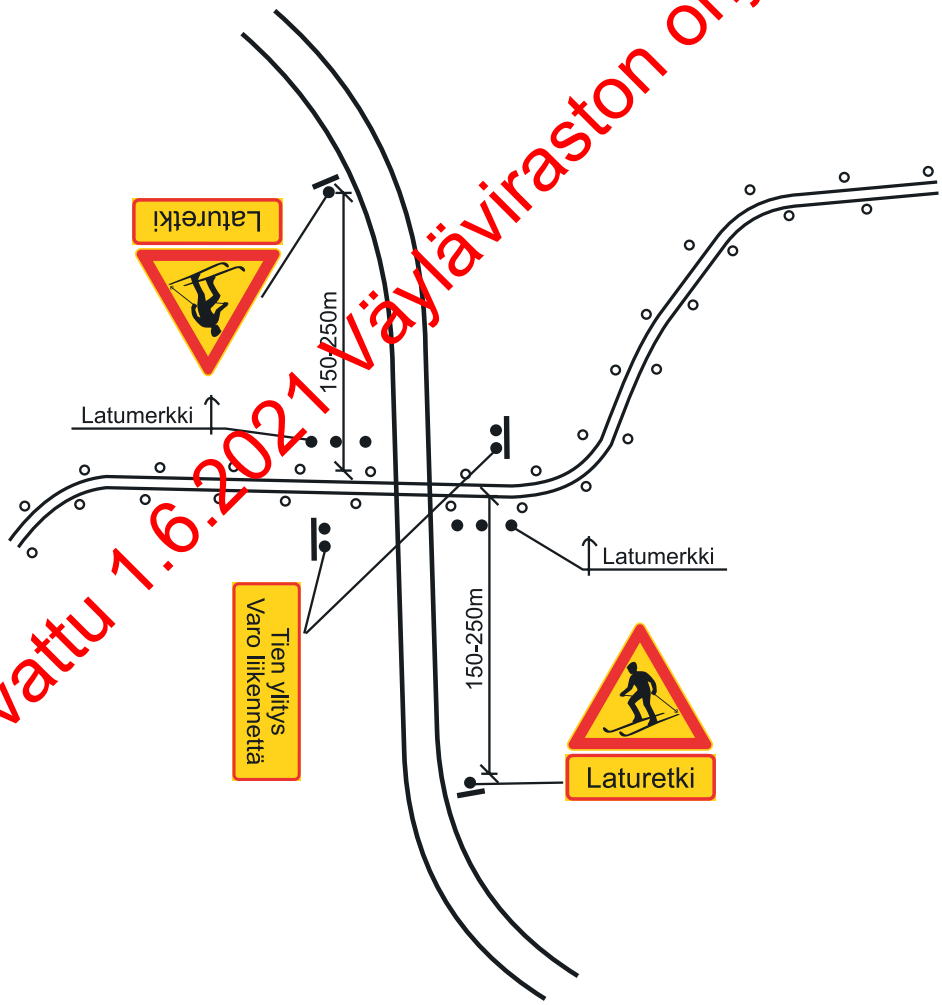

Hiihtoladun ja tien risteämiskohta.

155 HIRVIELÄIMIÄ

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään hirvieläinten vuoksi vaarallisiksi todetuilla tieosuuksilla.

Merkkien paikat määritellään ja tarkistetaan vuosittain viimeisimpien onnettomuustilastojen, hirvien ylityspaikkatutkimusten sekä liikennettä ja eläinkantaa koskevien tietojen pohjalta. Paikalliset riistanhoitoyhdistykset voivat olla avuksi varoitusmerkkien paikkoja määritettäessä.

Merkin käyttökohteita voivat olla esimerkiksi hirviaidan päättymiskohdat ja hirviaidassa olevat järjestetyt aukkopaikat, jos paikassa on runsaasti hirvien tienylityksiä. Hirviaidan päättyminen merkitään tällöin varoitusmerkin alle kiinnitettävällä lisäkilvellä, jossa on teksti ”Hirviaita päättyy”. Hirviaidan aukkopaikan merkitsemisessä käytetään lisäkilpeä, jossa on teksti ”Aukko hirviaidassa”. Merkin yhteydessä muualla käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus). Vaikutusalueen pituus määritellään onnettomuustietojen ja eläinten liikkumista koskevien tietojen avulla siten, että tarpeettoman pitkiltä varoitusalueilta vältytään.

Hirvien vaelluksen vuoksi hirvivaara on olemassa tietyillä alueilla vain osan vuotta. Talvella hirvet oleilevat usein eri alueilla kuin kesällä. Eläinkantaa koskevien tietojen pohjalta saattaa olla mahdollista poistaa joitut hirvieläimistä varoittavista merkeistä osaksi vuotta.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan vaaralliseksi todetun tieosuuden alkuun. Hirviaidan aukkopaikassa tai päättymiskohdassa merkki sijoitetaan 150 -250 metriä ennen aukkoa tai hirviaidan päättymistä.

Merkki toistetaan vaarallisella tieosuudella jokaisen yleisen tien liittymän jälkeen, mikäli liittymien väli on yli 500 metriä. Lisäksi käytetään toistomerkkejä siten, että kahden peräkkäisen merkin välinen etäisyys on enintään 2 km. Toistomerkit sijoitetaan sellaisiin kohtiin, missä hirvieläimet erityisesti liikkuvat, kuten metsän reunaan peltoaukean jälkeen.

Säädökset

Merkkiä käytetään hirvieläinten vuoksi vaarallisiksi todetuilla tieosuuksilla. **(LMp 14 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Merkki sijoitetaan tien molemmille puolille ainoastaan neli- tai useampikaistaisilla teillä. Merkin havaittavuutta voidaan kaksikaistaisilla teillä tehostaa käyttämällä lyhyttä merkkien toistoväliä.

Yleisten teiden liittymien jälkeen toistomerkki 155 sijoitetaan riittävälle etäisyydelle liittymän kohdalla olevista muista liikennemerkeistä. Sopiva sijoituspaikka on esimerkiksi 50 - 100 metriä nopeusrajoitusmerkin jälkeen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

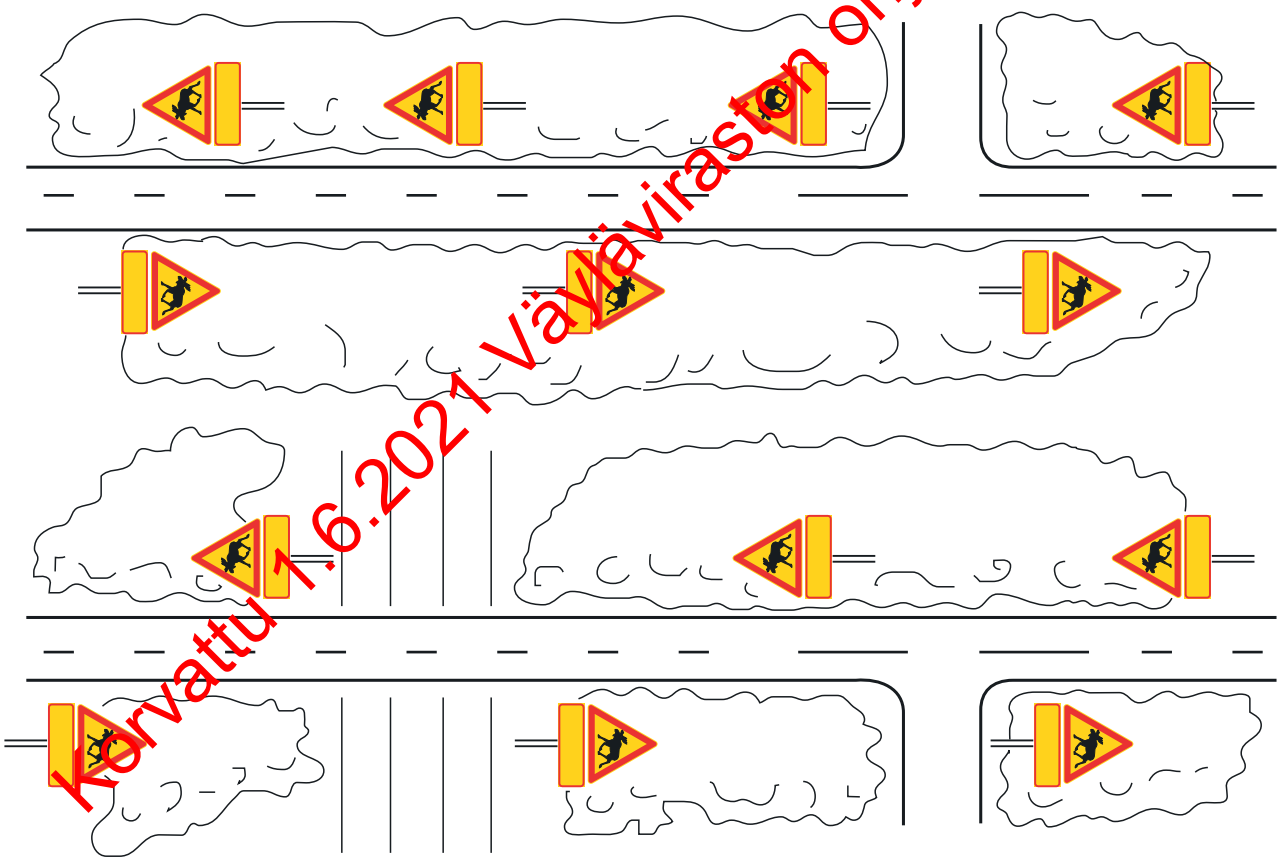

Merkki 155 toistetaan jokaisen yleisen tien liittymän jälkeen ja lisäksi niin, että kahden peräkkäisen merkin välinen etäisyys on enintään 2 kilometriä. Toistomerkit pyritään sijoittamaan hirvien tienylityspaikoille, kuten metsän reunaan.

156 POROJA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään varsinaisen poronhoitoalueen ulkopuolella, jos porot vaarantavat liikennettä. Merkkiä käytetään yleensä vain niissä tienkohdissa, joissa poroja liikkuu säännöllisesti. Tilapäisesti merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi poroerotuksen yhteydessä.

Merkkiä 156 voidaan käyttää tilapäisesti myös poronhoitoalueella esimerkiksi poroerotuksen aikana ja erityisistä syistä muulloinkin, jos paikka on todettu vaaralliseksi. Tällöin merkin vaikutusalue rajataan mahdollisimman lyhyelle matkalle, korkeintaan 2 kilometriin.

Merkillä 156 ja lisäkilvellä “Metsäpeuroja” voidaan varoittaa metsäpeuroista niiden vaellusaikoina.

Poronhoitoalueen merkitseminen

Poronhoitoalueella autoilijoita varoitetaan tiellä liikkuvista poroista taululla, jossa on esitetty Suomen poronhoitoalue ja merkki 156 ”Poroja”. Lisäksi taulussa on teksti ”Poronhoitoalue” suomen, ruotsin, englannin ja saksan kielellä. Saamelaisten kotiseutualueella käytetään lisäksi saamen kieltä.

Taulu sijoitetaan poronhoitoalueen rajalle tärkeimmille teille. Taulut voidaan toistaa poronhoitoalueella taajamien ulosmenoteiden varsilla. Toistomerkkinä voidaan käyttää myös taulua, jossa on kuvattuna pelkästään merkki 156 ja poronhoitoaluetta esittävä karttapiirros.

Poronhoitoalueen rajalla oleva taulu

Poronhoitoalueen toistomerkki

Säädökset

Merkkiä käytetään yleensä vain niissä tienkohdissa, joissa poroja liikkuu säännöllisesti. Tilapäisesti merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi poroerotuksen yhteydessä. **(LMp 14 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

161 TIENRISTEYS

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään varoittamaan risteyksestä, jossa risteysajoa koskevan yleisen säännöksen mukaisesti on väistettävä samanaikaisesti oikealta lähestyvää ajoneuvoa.

Merkkiä käytetään, jos risteystä lähestyttäessä voi syntyä epäselvyyttä väistämisvelvollisuudesta tai risteys ei ole rajoitettujen näkemien tai muun syyn vuoksi riittävän etäältä havaittavissa. Merkillä ei varoiteta liikenneympyrästä.

Taajamassa olevalla tiellä, jolla nopeusrajoitus on 50 km/h tai korkeampi, risteyksestä on varoitettava erikseen merkillä 161, ellei risteäville teille ole asetettu väistämisvelvollisuutta osoittavaa merkkiä 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai 232 (pakollinen pysäyttäminen) taikka väistämisvelvollisuus perustu tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentin säännökseen.

Merkkiä 161 ei käytetä yleisillä teillä taajaman ulkopuolella. Yleisten teiden keskinäisissä risteyksissä väistämisvelvollisuus osoitetaan merkillä 231 tai 232.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa risteyksestä, jossa risteysajoa koskevan yleisen säännöksen mukaisesti on väistettävä samanaikaisesti oikealta lähestyvää ajoneuvoa. **(TLA 13 §)**

Merkkiä käytetään, jos risteystä lähestyttäessä voi syntyä epäselvyyttä väistämisvelvollisuudesta tai risteys ei ole rajoitettujen näkemien tai muun syyn vuoksi riittävän etäältä havaittavissa. Merkillä ei varoiteta liikenneympyrästä.

Taajamassa olevalla tiellä, jolla nopeusrajoitus on 50 km/h tai korkeampi, risteyksestä on varoitettava erikseen merkillä 161, ellei risteäville teille ole asetettu väistämisvelvollisuutta osoittavaa merkkiä 231 tai 232 taikka väistämisvelvollisuus perustu tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentin säännökseen. **(LMp 14 §)**

Risteyksessä kääntyvän ajoneuvon kuljettajan on väistettävä risteävää tietä ylittävää polkupyöräilijää, mopoilijaa ja jalankulkijaa. Samoin on kuljettajan, joka muualla kuin risteyksessä, aikoo poistua ajoradalta tai muuten ylittää sen, väistettävä tien reunaa käyttävää polkupyöräilijää, mopoilijaa ja jalankulkijaa. Vasemmalle kääntyvän kuljettajan on lisäksi väistettävä vastaan tulevaa liikennettä.

Kuljettajan on kuitenkin aina väistettävä muuta liikennettä, jos hän on tulossa tielle pihakadulta, pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta taikka polulta, tilustieltä tai muulta vähäiseltä tieltä tai moottorikelkkailureitiltä.

Polkupyöräilijän tai mopoilijan on kuitenkin, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu, tullessaan pyörätieltä ajoradalle väistettävä muuta liikennettä. **(TLL 14 § 2-4 mom)**

162 – 164 SIVUTIEN RISTEYS

162

163

164

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää varoittamaan risteyksestä, jossa risteävää tietä kulkevalla on liikennemerkein osoitettu väistämisvelvollisuus eikä liittymästä ole tiedotettu muilla liikennemerkeillä, kuten suunnistustaululla tai ajokaistan yläpuolisilla viitoilla. Merkillä ei varoiteta liikenneympyrästä.

Merkillä 211 etuajo-oikeutetuksi osoitetulla tiellä käytetään sivutien risteys merkkiä vain poikkeuksellisesti. Muilla teillä merkkiä käytetään vain, jos risteystä lähestyttäessä voi syntyä epäselvyyttä väistämisvelvollisuudesta tai risteys ei ole rajoitettujen näkemien tai muun syyn vuoksi riittävän etäältä havaittavissa eikä riittävän hyvin muilla liikennemerkeillä osoitettu. Merkeissä 163 ja 164 olevia kuvioita voi yhdistellä olosuhteita vastaavasti. Merkkiä ei käytetä järjestelmällisesti jonkin tiejakson kaikissa risteyksissä.

Merkillä voidaan varoittaa myös sivutiestä, joka tulee pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta taikka polulta, tilustieltä tai muulta vähäiseltä tieltä vaikka väistämisvelvollisuutta ei ole liikennemerkillä erikseen osoitettukaan. Merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi varoittamaan vähäiseltä sivutieltä tapahtuvasta soranajosta. Merkin yhteydessä käytetään tällöin lisäkilpeä, jossa on teksti ”Soranajo”.

Merkkien 162 - 164 sijasta käytetään suunnistustauluja, jos risteävällä tiellä on viitoituskohde.

Jos taajaman ulkopuolella olevasta risteyksestä on varoitettu liikennemerkillä 162 - 164, on risteyksessä ja välittömästi ennen sitä voimassa ohituskielto. Ohituskielto osoitetaan keltaisella sulkuviivalla ohjeen ”Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02 mukaisesti.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa risteyksestä, jossa risteävää tietä kulkevalla on liikennemerkein osoitettu taikka tieliikennelain 14 §:n 3 momentin mukainen väistämisvelvollisuus. **(TLA 13 §)**

Kuljettajan on kuitenkin aina väistettävä muuta liikennettä, jos hän on tulossa tielle pihakadulta, pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta taikka polulta, tilustieltä tai muulta vähäiseltä tieltä tai moottorikelkkailureitiltä. **(TLL 14 § 3)**

Merkkiä käytetään vain, jos risteystä lähestyttäessä voi syntyä epäselvyyttä väistämisvelvollisuudesta tai risteys ei ole rajoitettujen näkemien tai muun syyn vuoksi riittävän etäältä havaittavissa eikä riittävän hyvin muilla liikennemerkeillä osoitettu. Merkillä 211 etuajo-oikeutetuksi osoitetulla tiellä käytetään sivutien risteys merkkiä vain poikkeuksellisesti. Merkillä ei varoiteta liikenneympyrästä. Merkeissä 163 ja 164 olevia kuvioita voi yhdistellä olosuhteita vastaavasti. **(LMp 14 §)**

165 LIIKENNEVALOT

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos liikennevalot eivät ole riittävän etäältä kuljettajan havaittavissa. Merkkiä voidaan käyttää myös tiellä, jolla liikennevaloja on vain poikkeuksellisesti tai liikennevalot ovat ensimmäiset lähestyttäessä tieosuutta tai aluetta, jolla on useita liikennevaloja.

Taajamassa merkkiä käytetään yleensä vain yksittäisissä valo-ohjatuissa liittymissä tai liittymässä, joka ei ole riittävän etäältä kuljettajan havaittavissa.

Liikennevalot ovat riittävän etäältä havaittavissa, jos ne näkyvät seuraavilta, nopeusrajoituksesta riippuvilta etäisyyksiltä:

- 70 km/h 200 m
- 60 km/h 150 m
- 50 km/h 120 m

Mitat (mm): **a**

suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan riittävän etäälle liikennevaloista, jotta ajoneuvon kuljettajalehtii varautua pysähtymään ennen liikennevaloihin pysähtynyttä jonoa. Yleensä merkki sijoitetaan 200 - 250 metrin etäisyydelle pääopastimesta.

Korvattu 1.6.2021 VäylävirastON ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään, jos liikennevalot eivät ole muuten riittävän etäältä kuljettajan havaittavissa. Merkkiä voidaan käyttää myös tiellä, jolla liikennevaloja on vain poikkeuksellisesti tai liikennevalot ovat ensimmäiset lähestyttäessä tieosuutta tai aluetta, jolla on useita liikennevaloja. **(LMp 14 §)**

166 LIIKENNEYMPYRÄ

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Yleistä

Liikenneympyrällä tarkoitetaan liittymää, jossa liikenne kiertää liittymän keskellä olevaa saareketta vastapäivään yhdellä tai useammalla ajokaistalla. Liikenneympyrä osoitetaan merkillä 416 (pakollinen kiertosuunta) merkin käytöstä esitettyjen ohjeiden mukaisesti.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos liikenneympyrä ei ole riittävän etäältä helposti havaittavissa.

Merkkiä 166 ei yleensä käytetä, jos liittymään kuuluu suunnistustaulu, jossa liikenneympyrän muoto on esitetty.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään, jos liikenneympyrä ei ole riittävän etäältä havaittavissa. Merkki ei osoita etuajo-oikeussuhteita liikenneympyrässä. **(LMp 14 §)**

167 RAITIOTIE

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, kun raitiotie risteää muuta liikennettä poikkeuksellisesti tai kun raitiotie johtaa yllättäen ajoneuvoliikenteen käyttämälle ajokaistalle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään, kun raitiotie risteää muuta liikennettä poikkeuksellisesti tai kun raitiotie johtaa yllättäen ajoneuvoliikenteen käyttämälle ajokaistalle. **(LMp 14 §)**

171 RAUTATIEN TASORISTEYS ILMAN PUOMEJA

172 RAUTATIEN TASORISTEYS, JOSSA ON PUOMIT

171

172

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä 171 käytetään kaikissa tien ja rautatien tasoristeyksissä, joissa ei ole puomeja. Merkkiä ei kuitenkaan käytetä tasoristeyksessä, jossa esiintyy junaliikennettä vain tilapäisesti. Tällöin käytetään merkkiä 189 (muu vaara) varustettuna tekstillisellä lisäkilvellä ”Raide” ja junasta varoitetaan käsiohjauksella.

Merkkiä 172 käytetään kaikissa tien ja rautatien tasoristeyksissä, joissa on koko tai puolipuomit.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan 150 - 250 metriä ennen raidetta tai puomia.

Jos tasoristeys on sivutiellä 30 - 150 metrin etäisyydellä liittymästä, merkki sijoitetaan sivutielle mahdollisimman lähelle liittymää kuitenkin siten, että merkki selvästi näkyy sivutielle käännyttäessä. Merkin alle sijoitetaan tällöin lisäkilpi 815 (etäisyys kohteeseen).

Jos tasoristeys on sivutiellä alle 30 metrin etäisyydellä liittymästä, merkki sijoitetaan päätielle varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä).

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 171. Rautatien tasoristeys ilman puomeja. Merkkiä käytetään kaikissa tien ja rautatien tasoristeyksissä, joissa ei ole puomeja. Merkkiä ei kuitenkaan käytetä tasoristeyksessä, jossa esiintyy junaliikennettä vain tilapäisesti. Tällöin käytetään merkkiä 189 varustettuna tekstillisellä lisäkilvellä ”Raide” ja junasta varoitetaan käsiohjauksella. **(LMp 14 §)**

Merkki 172. Rautatien tasoristeys, jossa on puomit. Merkkiä käytetään kaikissa tien ja rautatien tasoristeyksissä, joissa on koko- tai puolipuomit. **(LMp 14 §)**

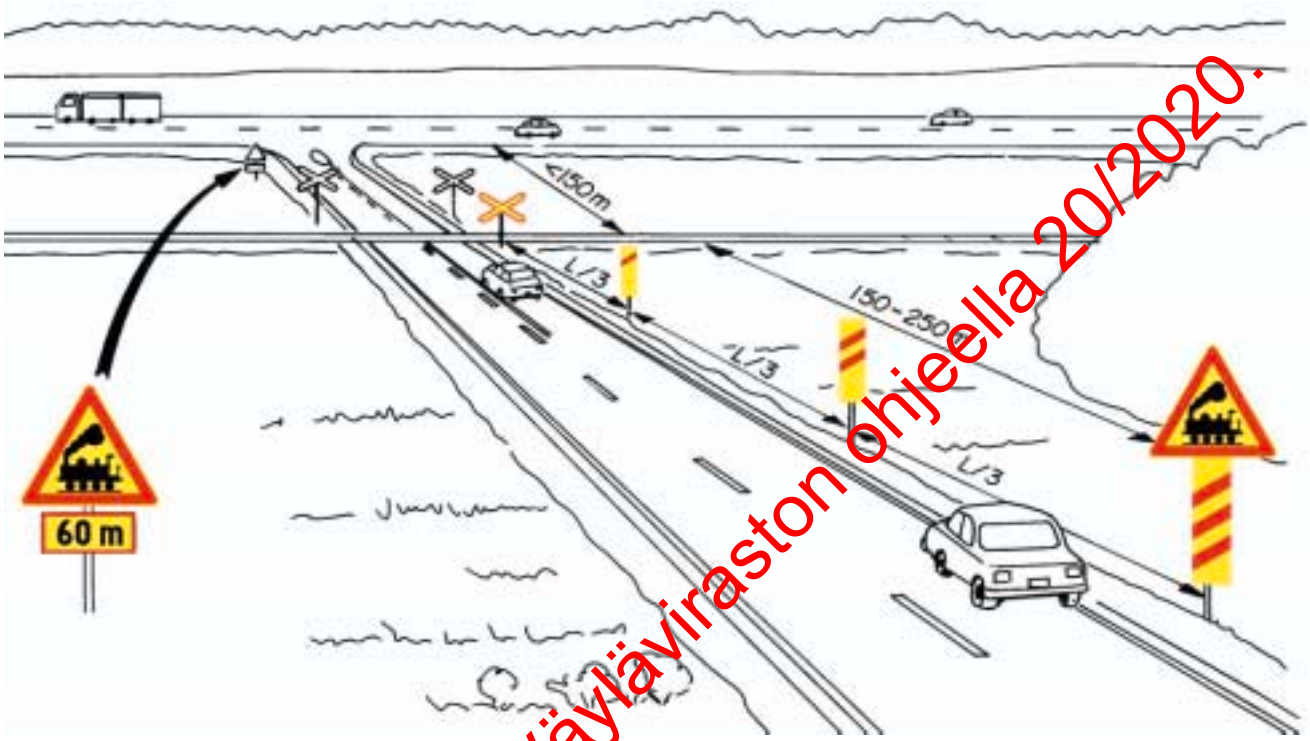

Sivutiellä olevasta tasoristeyksestä varoittava merkki sijoitetaan sivutielle. Jos etäisyys liittymästä tasoristeykseen on alle 150 metriä, ei lähestymismerkkejä käytetä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

173 – 175 RAUTATIEN TASORISTEYKSEN LÄHESTYMISMERKIT

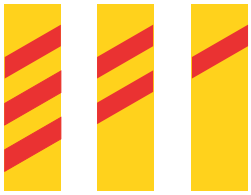

173 174 175

Mitat (mm):	b	c
normaali	300	1 000

Merkin käyttö

Merkkejä voidaan käyttää merkin 171 (rautatien tasoristeys ilman puomeja) tai 172 (rautatien tasoristeys, jossa on puomit) lisäksi tehostamaan tasoristeyksen havaittavuutta. Merkit ovat tasaisin välein ennen tasoristeystä siten, että merkki 173 on kauimpana tasoristeyksestä merkin 171 tai 172 alla samassa pylväässä.

Yleisillä teillä olevissa tasoristeyksissä käytetään lähestymismerkkejä. Jos tasoristeys on risteävällä tiellä alle 150 metrin etäisyydellä liittymästä, ei lähestymismerkkejä kuitenkaan käytetä.

Merkin sijoitus

Merkit sijoitetaan siten, että merkin punaiset poikkijuovat ovat tielle päin kaltevia ja alareunan korkeus on ajoradan pinnasta on 0.4 - 1.0 metriä. Merkki 173 sijoitetaan merkin 171 tai 172 alle samaan pylvääseen, merkki 174 noin 2/3 etäisyydelle ja merkki 175 noin 1/3 etäisyydelle tasoristeyksestä. Jyrkässä kaarteessa merkki voidaan sijoittaa lisäksi ajoradan vasemmalle puolelle, jos tien näkemät ovat huonot.

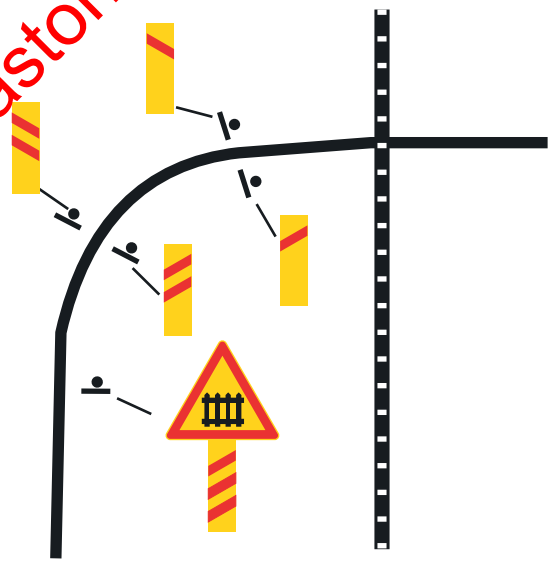

Merkin sijoitus kaarteessa

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit ovat tasaisin välein ennen tasoristeystä siten, että merkki 173 on kauimpana tasoristeyksestä merkin 171 tai 172 alla samassa pylväässä. **(TLA 13 §)**

Merkkejä voidaan käyttää merkin 171 tai 172 lisäksi tehostamaan tasoristeyksen havaittavuutta. Jos tasoristeys on risteävällä tiellä, ei lähestymismerkkejä kuitenkaan käytetä. Merkit sijoitetaan siten, että merkin punaiset poikkijuovat ovat tielle päin kaltevia ja alareunan korkeus on enintään yksi metri ajoradan pinnasta. Merkki 173 sijoitetaan merkin 171 tai 172 alle samaan pylvääseen, merkki 174 noin 2/3 etäisyydelle ja merkki 175 noin 1/3 etäisyydelle tasoristeyksestä. (**LMp 14 §)**

176 YKSIRAITEISEN RAUTATIEN TASORISTEYS

177 KAKSI TAI USEAMPIRAITEISEN RAUTATIEN TASORISTEYS

176

177

Mitat (mm):

d	1300
e	750
f	200
g	375

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään aina tien ja rautatien tasoristeyksessä, ellei junasta varoiteta käsiohjauksella.

Merkit 176 ja 177 asettaa rautatien kunnossapitäjä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle 5 - 7 metrin etäisyydelle lähimmästä kiskosta. Merkin alareunan korkeus ajoradan pinnasta on 2,4 - 3,0 metriä. Kaksi- tai useampikaistaisella tiellä ja tarvittaessa muutenkin merkki voidaan sijoittaa ajoradan molemmille puolille.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki on välittömästi ennen lähintä kiskoa. **(TLA 13 §)**

Merkkiä käytetään aina tien ja rautatien tasoristeyksessä, jollei junasta varoiteta käsiohjauksella. Merkki sijoitetaan 5 - 7 metrin etäisyydelle lähimmästä kiskosta siten, että sen alareunan korkeus ajoradan pinnasta on 2,4 - 3,0 metriä. **(LMp 14 §)**

181 PUTOAVIA KIVIÄ

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää, jos esimerkiksi kallioleikkauksesta tielle pudonneista tai putoavista kivistä saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle.

Jos vaarallinen alue on pitempi kuin 500 metriä, käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus).

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää, jos esimerkiksi kallioleikkauksesta tielle pudonneista tai putoavista kivistä voi aiheutua vaaraa liikenteelle. **(LMp 14 §)**

182 MATALALLA LENTÄVIÄ LENTOKONEITA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi lentokentän läheisyydessä, milloin matalalla lentävät lentokoneet äänellään tai äkillisellä ilmestymisellään saattavat vaarantaa liikennettä.

Tilapäinen lentotoiminta

Käytettäessä yleistä tietä tilapäiseen lentotoimintaan on tie suljettava joko koko toiminnan ajaksi tai ainakin lento-operaatioiden ajaksi. Tällöin liikennettä varoitetaan merkillä 182, joka on varustettu tekstillisellä lisäkilvellä ”Tie ajoittain suljettuna”. Merkki sijoitetaan 150 - 250 metriä ennen sulkupuomia kaikille tilapäiseen lasku- ja nousupaikkaan liittyville yleisesti liikennöitäville teille. Jos merkkiä käytetään ennakkomerkkinä, merkki sijoitetaan niin etäälle sulkupuomista, että jonon pää ei ulotu merkkiin saakka.

Lentotoiminta yleisellä tiellä on sallittu vain tienpitäjän myöntämällä luvalla.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi lentokentän läheisyydessä, milloin matalalla lentävät lentokoneet äänellään tai äkillisellä ilmestymisellään saattavat vaarantaa liikennettä. **(LMp 14 §)**

183 SIVUTUULI

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa usein esiintyvä voimakas sivutuuli saattaa vaarantaa liikennettä.

Merkin läheisyyteen voidaan tarvittaessa pystyttää tuulipussi, jonka avulla tienkäyttäjä voi arvioida tuulen suunnan ja voimakkuuden.

Merkin yhteydessä ei käytetä lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus).

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa usein esiintyvä voimakas sivutuuli saattaa vaarantaa liikennettä. **(TLA 13 §)**

189 MUU VAARA

Mitat (mm):	a
suuri	1350
normaali	900
pieni	600

Merkin käyttö

Merkillä voidaan varoittaa sellaisesta vaarasta, jota varten ei ole omaa varoitusmerkkiä. Vaaran laatu osoitetaan aina lisäkilvellä. Merkki voidaan sijoittaa tielle asetettavaan varoituslaitteeseen.

Merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi varoittamaan kelirikosta. Merkin käyttö tulee kyseeseen lähinnä savisoratiellä jonka pinta on pehmeä ja jolla on routavaurioita. Tällöin merkin yhteydessä käytetään tekstillistä lisäkilpeä ”Kelirikko”. Lisäksi ilmoitetaan kelirikkoalueen pituus lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus). Kelirikosta voidaan varoittaa myös merkillä 141 (epätasainen tie) siitä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Jos tielle on tulvan tai muun syyn vuoksi tullut vettä eikä vesi estä liikennöintiä kokonaan varoitetaan tiellä olevasta vedestä merkillä 189 ja tekstillisellä lisäkilvellä ”Vettä tiellä”.

Kyseisen tien kohdan jälkeen asetetaan merkki 189 varustettuna tekstillisellä lisäkilvellä ”Kokeile jarruja”.

Tiet, joita ei pidetä kunnossa talviaikana, merkitään liikennemerkillä 189 varustettuna lisäkilvellä ”Ei talvikunnossapitoa”. Tiehallinto tekee vuosittain päätöksen teistä, joilla ei tehdä talvikunnossapitoa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan varoittaa sellaisesta vaarasta, jota varten ei ole omaa varoitusmerkkiä. Vaaran laatu osoitetaan aina lisäkilvellä. Merkki voidaan sijoittaa tielle asetettavaan varoituslaitteeseen. **(TLA 13 §)**

Yleinen tie on talvella pidettävä moottoriajoneuvoliikenteen tarvetta vastaavasti lumi ja jääesteistä vapaana, jollei tie ja vesirakennushallitus liikenteen vähäisyyden vuoksi tai muusta erityisestä syystä määrää, että tie on pidettävä kunnossa ainoastaan hevosajoneuvoilla tapahtuvaa liikennettä varten tai ettei toimenpiteitä mainittujen esteiden poistamiseksi lainkaan suoriteta. **(TL 12 §)**

Tietä, jota erityisen talvitien järjestämisen takia ei tarvita liikenteeseen, ei ole tarpeen pitää liikennöitävässä kunnossa sinä aikana, jona talvitietä voidaan käyttää.
Milloin lumentulon vuoksi tai muusta syystä tien viereen on järjestetty tilapäinen kulkutie, tie saa olla liikennöitävään kuntoon laittamatta sinä aikana, kun este on olemassa ja tilapäinen tie pidetään liikennekelpoisena. **(TL 13 §)**

Paloasemista varoittaminen

Paloasemien liittymät ovat taajamassa usein normaaleja tonttiliittymiä. Useasti tapahtuvien hälytysajojen, liittymän huonon havaittavuuden tai päätien suuren liikennemäärän vuoksi liittymästä voidaan varoittaa merkillä 189 tai liittymään voidaan asettaa valo-opastimet, jotka turvaavat hälytysajoneuvon esteettömän liittymisen päätielle.

Liikenteen ohjauslaitteita ei yleensä tarvita, kun
- liittymä on paikassa, jossa on hyvät näkemät
- liittymä on hyvin havaittavissa
- hälytysajoja on harvoin ja
- kyseessä on vähäliikenteinen tie, jonka nopeusrajoitus on enintään 60 km/h.

Paloaseman liittymästä varoitetaan tarvittaessa merkillä 189 varustettuna lisäkilvellä ”Paloasema”. Merkin yhteyteen voidaan kiinnittää keltainen varoitusvilkku, joka on toiminnassa vain, kun hälytysajoneuvot liittyvät päätielle.

Jos hälytysajoneuvoille halutaan turvata esteetön liittyminen päätielle, voidaan käyttää liikenne- ja viestintäministeriön tieliikenteen liikennevaloista antaman asetuksen 30 §:ssä tarkoitettuja kaksi-, tai kolmiaukkoisia liikennevaloja, joissa on yläpuolella yksi tai kaksi pyöreää valoaukkoa vilkkuvaa punaista valoa ja alapuolella yksi pyöreä valoaukko vilkkuvaa ja kiinteää keltaista valoa varten.

Käyttö pienessä varoituslaitteessa

Erityistä tielle asetettavaa varoituslaitetta voidaan käyttää, kun liikennettä varoitetaan ja ohjataan tiellä tehtävän lyhytaikaisen työn vuoksi ja varoitusmerkin pystyttäminen veisi kohtuuttoman pitkän ajan itse työn tekemiseen nähden. Laite muodostuu jalustasta, siihen vähintään 30 cm:n korkeudelle kiinnitetystä liikennemerkistä 142 tai 189 ja tämän yläpuolelle asetetusta vilkkuvaa keltaista valoa antavasta varoitusvilkusta, joka on aina käytössä kun varoituslaitetta käytetään. Varoituslaite voidaan sijoittaa ajoradan oikeaan reunaan tai yksisuuntaisella ajoradalla sille puolelle, jolla työkohde sijaitsee.

Merkillä 189 varustetulla pienellä varoituslait-teella voidaan varoittaa esimerkiksi karjan kuljetuksesta. Merkissä käytetään tällöin lisäkilpeä, jossa on teksti ”Karjankuljetus”. Pienellä varoituslaitteella voidaan varoittaa myös puutavaran kuormauksesta ohjeen ”Puutavaran kuljetus yleisillä teillä” TIEL 2301839 mukaisesti.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Erityistä tielle asetettavaa varoituslaitetta voidaan käyttää, kun liikennettä varoitetaan ja ohjataan tiellä tehtävän lyhytaikaisen työn vuoksi ja varoitusmerkin pystyttäminen veisi kohtuuttoman pitkän ajan itse työn tekemiseen nähden. Laite muodostuu jalustasta, siihen vähintään 30 cm:n korkeudelle kiinnitetystä liikennemerkistä 142 tai 189 ja tämän yläpuolelle asetetusta vilkkuvaa keltaista valoa antavasta varoitusvilkusta. Varoituslaite voidaan sijoittaa ajoradanoikeaan reunaan tai yksisuuntaisella ajoradalla sille puolelle, jolla työkohde sijaitsee.

Tielle asetettavan varoituslaitteen käyttö on suositeltavaa myös tapauksissa, jolloin työkohteesta varoitetaan ainoastaan kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa antavalla valaisimella ja työkohde on paikassa, joka ei ole riittävän etäältä selvästi havaittavissa. **(LMp 42 §)**

2D ETUAJO-OIKEUS- JA VÄISTÄMISMERKIT

2D - 1 Yleistä etuajo-oikeus- ja väistämismerkeistä

Merkeillä 211, 212, 231 ja 232 voidaan osoittaa risteävän liikenteen etuajo-oikeus- ja väistämissuhteet. Merkeillä 221 ja 222 voidaan osoittaa kohtaavan liikenteen etuajo-oikeus- ja väistämissuhteet.

Muoto ja mitat

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkkien mitat ovat: **(LMp 15 §)**

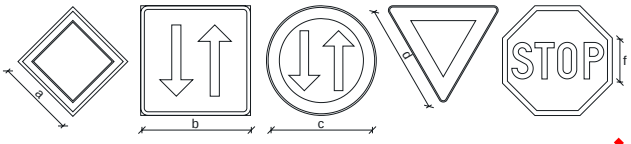

Merkki	Mitta (mm)	Suuri koko (mm)	Normaali koko (mm)	Pieni koko (mm)
211	a	-	600	400
212	a	900	600	400
221	b	-	600	400
222	c	-	640	400
231	d	1 350	900	600
232	e	-	900	600
	f	-	300	200

Säädökset

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Erityisestä syystä voidaan samanlainen merkki lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. **(TLA 14 §)**

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit sijoitetaan, ellei toisin säädetä, siihen kohtaan, mistä merkin vaikutus alkaa. **(LMp 16 §)**

Sijoitus

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Erityisestä syystä voidaan samanlainen merkki lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle.

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit sijoitetaan pääsääntöisesti siihen kohtaan, mistä merkin vaikutus alkaa.

2D - 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty etuajo-oikeus- ja väistämismerkkien 211 - 232 merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

211 ETUAJO-OIKEUTETTU TIE

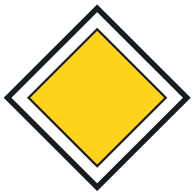

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	600
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään osoittamaan tietä, joka on yhtäjaksoisesti etuajo-oikeutettu ja jonka liikennettä risteäviltä teiltä tulevien ajoneuvojen ja raitiovaunujen on väistettävä. Tällöin risteävällä tiellä tulee olla joko merkki 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai 232 (pakollinen pysäyttäminen), ellei risteävä tie ole piha, pysäköintipaikka, huoltoasema tai muu vastaava alue taikka polku, tilustie tai muu vähäinen tie tai moottorikelkkailureitti.

Valta- ja kantatiet moottori- ja moottoriliikennetiejaksoja lukuun ottamatta merkitään yhtäjaksoisesti etuajo-oikeutetuksi merkillä 211. Etuajo-oikeuden jatkuminen moottori- ja moottoriliikennetien jälkeen osoitetaan merkillä 211. Muitakin liikenteellisesti merkittäviä teitä, joiden ajoradalla on tarpeen kieltää pysäköinti, voidaan tienpitäjän päätöksellä määrätä merkittäväksi yhtäjaksoisesti etuajo-oikeutetuksi.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan etuajo-oikeutetun tien alkuun ja toistetaan yleensä 50 - 100 metriä liittymän jälkeen. Merkkiä ei tarvitse toistaa jokaisen liittymän jälkeen, jos etuajo-oikeutetulla tiellä on useita liittymiä lähekkäin.
Jos liittymässä on linja-auton pysäkki välittömästi liittymän jälkeen, sijoitetaan merkki 25 - 50 metriä pysäkin jälkeen. Merkki kiinnitetään yleensä samaan pylvääseen merkin 361 (nopeusrajoitus) kanssa nopeusrajoitusmerkin alapuolelle.
Merkki voidaan sijoittaa etuajo-oikeutetulla tiellä myös ennen risteystä, jos etuajo-oikeussuhteet on järjestetty poikkeuksellisesti. Tällöin merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä 861 (etuajo-oikeutetun liikenteen suunta). Kääntyvää suuntaa ei saa osoittaa etuajo-oikeutetuksi, jos pyörätie tulisi risteämään kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa samassa tasossa.
Kääntyvän etuajo-oikeutetun suunnan merkitsemistä käsitellään myös sivuilla 2D-9 ja 2I-19.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan tietä, jonka liikennettä risteäviltä teiltä tulevien ajoneuvojen ja raitiovaunujen on väistettävä. Väistämisvelvollisuus on osoitettu liikennemerkillä, jollei se perustu tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentin säännökseen. Merkki sijoitetaan tällaisen tien alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle. **(TLA 14 §)**

Merkkiä käytetään osoittamaan tietä, joka on yhtäjaksoisesti etuajo-oikeutettu. Tällöin risteävällä tiellä tulee olla joko merkki 231 tai 232, jollei risteävältä tieltä tulevalla ole tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentin mukaista väistämisvelvollisuutta. Merkki sijoitetaan etuajo-oikeutetun tien alkuun ja toistetaan yleensä tärkeimpien teiden risteysten jälkeen. Merkki voidaan sijoittaa etuajo-oikeutetulla tiellä myös ennen risteystä, mikäli etuajo-oikeussuhteet on järjestetty poikkeuksellisesti. Tällöin merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä 861. Kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa ei kuitenkaan saa osoittaa liikennemerkein silloin kun pyörätie tulisi risteämään kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa samassa tasossa. **(LMp 16 §)**

“Kuljettajan on kuitenkin aina väistettävä muuta liikennettä, jos hän on tulossa tielle pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta taikka polulta, tilustieltä tai muulta vähäiseltä tieltä tai moottorikelkkailureitiltä.
Polkupyöräilijän ja mopoilijan on kuitenkin, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu, tullessaan pyörätieltä ajoradalle väistettävä muuta liikennettä”. **(TLL 14 § 3 ja 4 mom)**

Pysäköinti on kielletty:
5) taajaman ulkopuolella ajoradalla, jos tie liikennemerkein on osoitettu etuajo-oikeutetuksi **(TLL 28§)**

212 ETUAJO-OIKEUDEN PÄÄTTYMINEN

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	600
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään osoittamaan tienkohtaa, jossa merkillä 211 (etuajo-oikeutettu tie) osoitettu etuajo-oikeus päättyy. Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna merkkiä voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä.

Merkkiä käytetään aina, kun merkillä 211 (etuajo-oikeutettu tie) osoitettu etuajo-oikeus lakkaa. Etuajo-oikeus päätetään aina risteykseen, jossa etuajo-oikeutettu suunta muuttuu väistämisvelvolliseksi suunnaksi taikka merkillä 161 (tienristeys) varoitettuun risteykseen, jossa risteysajoa koskevan yleisen säännöksen mukaisesti on väistettävä samanaikaisesti oikealta lähestyvää ajoneuvoa.

Luonnollinen etuajo-oikeuden päättämiskohta on esimerkiksi risteys, jossa etuajo-oikeus päättyy T-risteykseen väistämisvelvollisena haarana. Merkkiä ei käytetä, jos etuajo-oikeutetuksi merkitty tie jatkuu moottori- tai moottoriliikennetienä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Samanlainen merkki sijoitetaan yleensä lisäksi ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle.

Merkki sijoitetaan riittävälle etäisyydelle ennen risteystä.

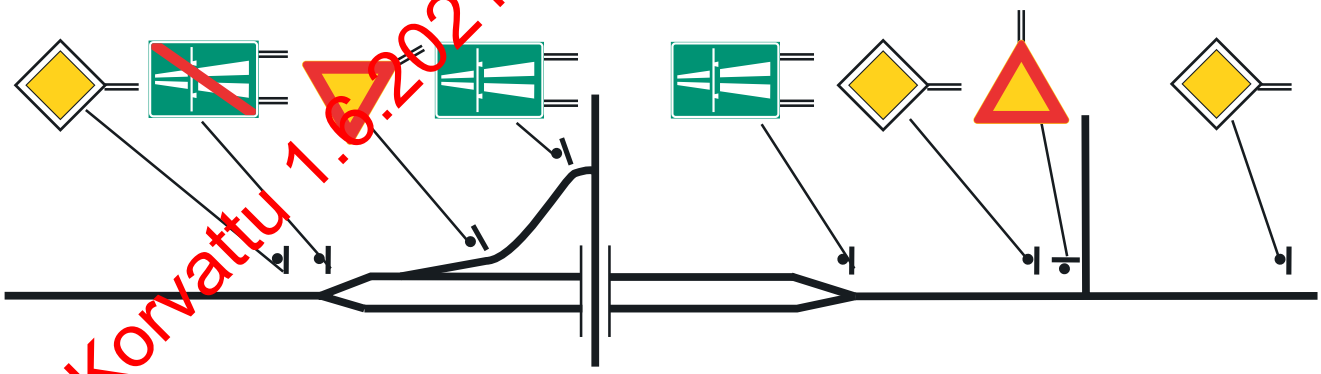

Merkkiä 212 ei käytetä, jos etuajo-oikeutetuksi merkitty tie jatkuu moottori- tai moottoriliikennetienä. Etuajo-oikeuden jatkuminen moottori- ja moottoriliikennetien jälkeen osoitetaan merkillä 211.

Säädökset

Merkillä osoitetaan tienkohta, jossa etuajo-oikeus päättyy. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä. **(TLA 14 §)**

Merkkiä käytetään aina, kun merkillä 211 osoitettu etuajo-oikeus lakkaa. Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Samanlainen merkki sijoitetaan yleensä lisäksi ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Etuajo-oikeus merkitään päättyväksi aina risteykseen, jossa etuajo-oikeutettu suunta muuttuu väistämisvelvolliseksi suunnaksi, tai risteykseen, jossa risteysajoa koskevan yleisen säännöksen mukaisesti on väistettävä samanaikaisesti oikealta lähestyvää ajoneuvoa. Merkki sijoitetaan riittävälle etäisyydelle ennen risteystä **(LMp 16 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

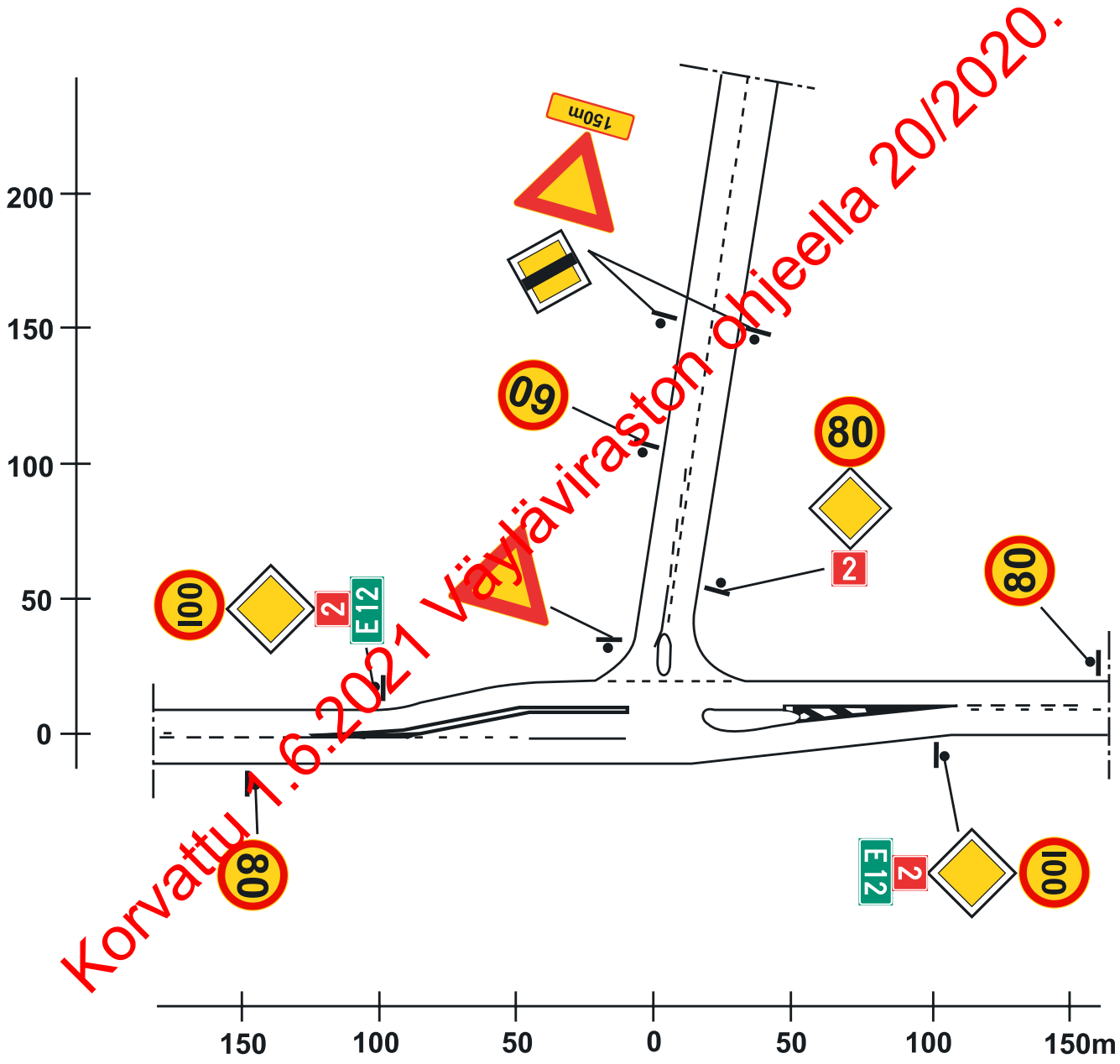

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Esimerkki kahden etuajo-oikeutetun tien etuajo-oikeussuhteiden merkitsemisestä T-liittymässä.

221 ETUAJO-OIKEUS KOHDATTAESSA

222 VÄISTÄMISVELVOLLISUUS KOHDATTAESSA

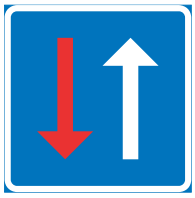

221

222

Mitat (mm):

	b (221)	c (222)
suuri	-	
normaali	600	640
pieni	400	400

Merkkien käyttö

Merkkiä 221 käytetään osoittamaan kapeaa tienkohtaa, jossa vastakkaisesta suunnasta tuleville ajoneuvoille on määrätty väistämisvelvollisuus merkillä 222.

Merkillä 222 osoitetaan, että vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvolle on tarvittaessa annettava mahdollisuus ensiksi sivuuttaa merkillä osoitettu kapea tienkohta.

Merkkejä 221 ja 222 voidaan käyttää tienkohdassa, jossa tien kapeus estää tai vaarantaa ajoneuvojen kohtaamista. Merkkejä käytetään vain, jos kapean tienkohdan päiden välillä on esteetön näköyhteys ja lisäksi väli on niin lyhyt, että tienkohdan päästä on oikein arvioitavissa syntyvä liikennetilanne. Jos liikenne on niin vilkasta (yli 300 ajon/h) tai kapea tienosa niin pitkä (yli 150 metriä), että etuajo-oikeutettu suunta kohtuuttomasti estäisi vastaantulevaa liikennettä, ei merkkejä 221 ja 222 käytetä. Liikennettä ohjataan tällöin liikennevaloin tai ohjauksessa käytetään liikenteen ohjaajia.

Merkkejä 221 ja 222 käytetään kapean tienkohdan osoittamiseen vain, milloin tien leveys ei riitä ajoneuvojen kohtaamiseen alennetulla nopeudella. Yleensä kohtaaminen katsotaan mahdolliseksi, jos tien leveys on vähintään 4,5 metriä ja kapeasta tien kohdasta on varoitettu merkillä 121 (kapeneva tie). Jos tienkohdalla on vähintään 4,5 metrin kohtaamisleveys, voidaan liikenteen antaa ohjautua vapaasti. Esimerkkejä kapean tienkohdan merkitsemisestä on sivulla 2C-7 (merkki 121)

Merkkiä 222 voidaan lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna käyttää ennakkomerkkinä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä 221 osoitetaan kapea tienkohta, jossa vastakkaisesta suunnasta tuleville ajoneuvoille on määrätty väistämisvelvollisuus merkillä 222. **(TLA 14 §)**

Merkillä 222 osoitetaan, että vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvolle on tarvittaessa annettava mahdollisuus ensiksi sivuuttaa merkillä osoitettu kapea tienkohta. **(TLA 14 §)**

Merkkiä 222 voidaan käyttää tienkohdassa, jossa tien kapeus estää tai vaarantaa ajoneuvojen kohtaamista. Merkkiä käytetään vain, mikäli kapean tienkohdan päiden välillä on esteetön näköyhteys eikä liikennettä ole ohjattu liikennevaloilla tai käsiohjauksella. Merkki sijoitetaan näkyvälle paikalle välittömästi ennen kapeaa tienkohtaa tai etäisyydelle, josta kapea tienkohta on selvästi havaittavissa ja vastaan tuleva ajoneuvo mahtuu hyvin sivuuttamaan odottamaan pysähtyneen ajoneuvon. Merkkiä voidaan lisäkilvellä 815 varustettuna käyttää ennakkomerkkinä. **(LMp 16 §)**

Etuajo-oikeussuhteet merkkien vaikutusalueella

Etuajo-oikeussuhteet määrätään ottamalla huomioon vallitsevat liikennemäärät sekä mahdollinen toisen ajokaistan sulkeminen.

Vaikeassa tienkohdassa, kuten mäessä ja muussa vastaavassa paikassa, annetaan etuajo-oikeus yleensä sille liikennesuunnalle, josta on vaikeampi pysähtyä ennen kapenevaa kohtaa tai josta pysähtymisen jälkeen on vaikeampi lähteä liikkeelle.

Merkin sijoitus

Merkki 222 sijoitetaan näkyvälle paikalle 10 - 30 metriä ennen kapeaa tienkohtaa ajoradan oikealle puolelle. Tällöin vastaantulijaa väistävällä ajoneuvolla on väistötilaa yleensä riittävästi. Merkin 221 sijoituksessa noudatetaan samoja etäisyyksiä kuin merkin 222 osalla.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

231 VÄISTÄMISVELVOLLISUUS RISTEYKSESSÄ

Mitat (mm):	d
suuri	1 350
normaali	900
pieni	600

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että risteykseen tulevan ajoneuvon on väistettävä ajoneuvoja ja raitiovaunuja, jotka saapuvat risteykseen risteävältä tieltä tai etuajo-oikeutetulta suunnalta. Liikenneympyrässä merkillä osoitetaan, että liikenneympyrään tulevan ajoneuvon on väistettävä liikenneympyrää käyttäviä ajoneuvoja ja raitiovaunuja.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään etuajo-oikeutettuja teitä risteävillä teillä sekä muulloin, kun liikennemerkillä on tarpeen osoittaa väistämisvelvollisuus risteyksessä.

Väistämisvelvollisuus osoitetaan merkillä 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai merkillä 232 (pakollinen pysäyttäminen) kaikissa yleisillä teillä taajaman ulkopuolella olevissa risteyksissä, lukuun ottamatta tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettuja risteyksiä. Väistämisvelvollisuus näissä risteyksissä osoitetaan vain, milloin väistämisvelvollisuudesta voi syntyä epäselvyyttä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että risteykseen tulevan ajoneuvon on väistettävä ajoneuvoja ja raitiovaunuja, jotka saapuvat risteykseen risteävältä tieltä tai etuajo-oikeutetulta suunnalta. Liikenneympyrässä merkillä osoitetaan, että liikenneympyrään tulevan ajoneuvon on väistettävä liikenneympyrää käyttäviä ajoneuvoja ja raitiovaunuja. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä. Lisäkilvellä 816 varustettuna sitä voidaan käyttää merkin 232 ennakkomerkkinä. Merkillä voidaan myös osoittaa tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentin mukainen väistämisvelvollisuus. **(TLA 14 §)**

Merkkiä käytetään etuajo-oikeutettuja teitä risteävillä teillä sekä muulloin, kun liikennemerkillä on tarpeen järjestää väistämisvelvollisuus risteyksessä. Merkkiä käytetään osoittamaan tieliikennelain 14 §:n 3 tai 4 momentin mukaista väistämisvelvollisuutta vain, milloin väistämisvelvollisuudesta voi syntyä epäselvyyttä. Merkki sijoitetaan mahdollisimman lähelle risteystä. Merkkiä ei saa sijoittaa 30 m kauemmaksi risteävän tien ajoradan lähimmästä reunasta. Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki yleensä lisäksi ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää merkin 231 ja lisäkilvellä 816 varustettuna merkin 232 ennakkomerkkinä. Merkin yhteydessä voidaan käyttää myös lisäkilpeä 861 osoittamaan etuajo-oikeutetun liikenteen suuntaa. **(LMp 16 §)**

“Kuljettajan on kuitenkin aina väistettävä muuta liikennettä, jos hän on tulossa tielle pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta taikka polulta, tilustieltä tai muulta vähäiseltä tieltä.

Polkupyöräilijän ja mopoilijan on kuitenkin, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu, tullessaan pyörätieltä ajoradalle väistettävä muuta liikennettä”. **(TLL 14 § 3 ja 4 mom)**

Milloin tieliikenteen turvaamiseksi on tarpeen asettaa liikennemerkki yleisen ja yksityisen tien liittymäkohtaan yksityisen tien varteen, on se viipymättä asetettava yleisen tien tienpitoviranomaisen harkinnan mukaan ja sen toimesta.

Tämän lain nojalla asetetut liikennemerkit jäävät 1 §:ssä mainitun tienpitoviranomaisen hoitoon.

Mitä edellä tässä laissa on säädetty yksityisestä tiestä, koskee myös rakennuskaavatietä. ... **(Laki tieliikenteen turvaamisesta eräissä tapauksissa 1 - 3 §)**

Tiehallinto asettaa merkin 231 tai 232 (pakollinen pysäyttäminen) myös yleisellä tiellä olevaan yksityisen tien risteykseen. Kadun ja yleisen tien risteykseen merkit asettaa kunta.

Liikenneympyrässä etuajo-oikeussuhteet määritellään siten, että liittymään saapuvalla liikenteellä on väistämisvelvollisuus kiertotilassa kulkevaan liikenteeseen nähden. Merkki 231 tai 232 sijoitetaan liikenneympyrässä olevan merkin 416 (pakollinen kiertosuunta) kanssa samaan pylvääseen merkin 416 yläpuolelle. Merkkiä 231 voidaan käyttää myös korostamaan liikenneympyrästä poistuvan ajoneuvon väistämisvelvollisuutta risteävään pyörätiehen nähden.

Eritasoliittymän liittymistie merkitään väistämisvelvolliseksi päätiehen nähden merkillä 231. Merkkiä ei kuitenkaan käytetä, jos liittymistie jatkuu päätien suuntaan omana ajokaistanaan, ellei etäisyys seuraavaan erkanemiskohtaan ole niin lyhyt, että merkkiä tarvitaan helpottamaan päätietä erkanemista. Jos kiihdytyskaista on liian lyhyt nopeuden nostamiseksi päätien liikennevirran nopeustasolle, käytetään merkin 231 lisäksi merkkiä 189 (muu vaara) ja lisäkilpeä ”Lyhyt kiihdytyskaista” tai ”Kiihdytyskaista puuttuu”. Esimerkkejä merkkien käytöstä liittymistiellä on sivuilla 2D-10 ja 2D-11.

Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna merkkiä 231 voidaan käyttää merkin 231 ja lisäkilvellä 816 (etäisyys pakolliseen pysäyttämiseen) varustettuna merkin 232 ennakkomerkkinä.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää myös lisäkilpeä 861a ja 861b (etuajo-oikeutetun liikenteen suunta) osoittamaan etuajo-oikeutetun liikenteen suuntaa lisäkilvestä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Merkillä 231 ilmoitettua väistämisvelvollisuutta voidaan tehostaa väistämisviivalla. Väistämisviivan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Jos merkki 231 ei ole riittävän etäältä havaittavissa, käytetään ennakkomerkkinä samaa merkkiä varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen).

Väistämisvelvollisuussuhteiden määrittäminen

Väistämisvelvollisuussuhteet määritetään yleensä siten, että etuajo-oikeutetulle suunnalle saadaan jatkuvuus liittymästä toiseen edettäessä. Liikennemerkillä osoitetun väistämisvelvollisuuden tulee yleensä olla ajopsykologista väistämisvelvollisuutta tukeva.

Väistämisvelvollisuussuhteet T-liittymässä

T-liittymässä etuajo-oikeutetuksi suunnaksi valitaan suoraan jatkuva suunta. Liittyvän suunnan väistämisvelvollisuutta korostavat tien päättyminen ja liikenteenjakajasaarekkeet.

Väistämisvelvollisuussuhteet 4-haaraisissa liittymissä

4-haaraisissa liittymissä etuajo-oikeutetuksi suunnaksi valitaan suoraan jatkuva suunta. Suuntien väistämisvelvollisuussuhteet määritetään seuraavat näkökohdat huomioon ottaen:

- Pääsuunnan geometria on yleensä korkeatasoisempi kuin väistämisvelvollisen suunnan geometria.
- Pääsuunnan liikennemäärät ovat väistämisvelvollisen suunnan liikennemääriä selvästi suuremmat, samoin pääsuunnalla sallittu ajonopeus on suurempi kuin siihen liittyvällä tiellä.
- Teiden hallinnollisella luokituksella yksinään ei etuajo-oikeussuhteiden määrittelyssä ole ratkaisevaa merkitystä. Myös yksityinen tie voidaan joissakin tapauksissa merkitä etuajo-oikeutetuksi suunnaksi.
- Väistämisvelvollisuutta korostaa päällysteen puuttuminen toiselta tieltä tai päällysteen huono kunto. Väliaikaiset vaihtelut päällystetilanteessa eivät kuitenkaan saa aiheuttaa muutoksia etuajo-oikeussuhteisiin.

Kääntyvä etuajo-oikeutettu suunta

Kääntyvä suunta voi vain poikkeuksellisesti olla osoitettu etuajo-oikeutetuksi lisäkilvellä 861 b. Tämä edellyttää, että

- pyörätie ei risteä kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa ja
- suoraan jatkuvan tien geometria muuttuu huomattavasti ja
- liittymän nopeusrajoitus on 50 km/h tai alhaisempi ja
- kääntyvän suunnan liikennemäärä on selvästi suurempi kuin suoraan jatkuvan suunnan

Edellä esitettyjen periaatteiden lisäksi tulee väistämisvelvollisuutta korostaa rakenteellisin keinoin, esimerkiksi muuttamalla pääsuunnan geometriaa joustavammaksi tai rakentamalla väistämisvelvollisille suunnalle saarekkeita.

Väistämisvelvollinen suunta voidaan myös kääntää kohtisuoraan etuajo-oikeutettuun suun-taan nähden, jolloin etuajo-oikeutettua suuntaa voidaan selventää lisäkilvellä 861 a.

Väistämisvelvollisuussuhteet pyöräteillä

Tieliikennelain 14 §:n mukaan pyörätieltä ajoradalle tuleva on yleensä väistämisvelvollinen, jolloin pyöräilijöiden väistämisvelvollisuutta ei ole tarpeen osoittaa liikennemerkillä. Risteyksessä kääntyvä ajoneuvo väistää kuitenkin risteävää tietä ylittävää pyöräilijää. Tapauksissa, joissa autoilijalle tai pyöräilijälle voi syntyä epäselvyyttä väistämisvelvollisuudesta, voidaan väistämisvelvollisuutta korostaa merkillä 231.

Periaatteet pyöräteiden ja ajoratojen risteyskohdista ja niiden merkintätavoista on esitetty sivuilla 2D-12. Ohjeessa ”Kevyen liikenteen suunnittelu” TIEL 2130016 esitetään periaatteet pyöräteiden ja ajoratojen risteyskohtien valinnasta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan mahdollisimman lähelle risteystä. Merkkiä ei sijoiteta 30 metriä kauemmaksi risteävän tien ajoradan lähimmästä reunasta. Merkkiä ei saa sijoittaa siten, että se näkyy haitallisesti päätielle ja voisi aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki yleensä lisäksi ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle.

Risteyksessä, jossa on suojatie, merkki 231 sijoitetaan tulosuunnassa ennen suojatietä, jos etäisyys suojatien etureunasta päätien ajoradan reunaan on enintään 20 metriä. Jos suojatie on risteysten välillä tai etäisyys suojatien etureunasta päätien ajoradan reunaan on yli 20 metriä, merkki 231 sijoitetaan ennen risteävää tietä. Merkki kiinnitetään yleensä samaan pylväässeen merkin 511 (suojatie) alapuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

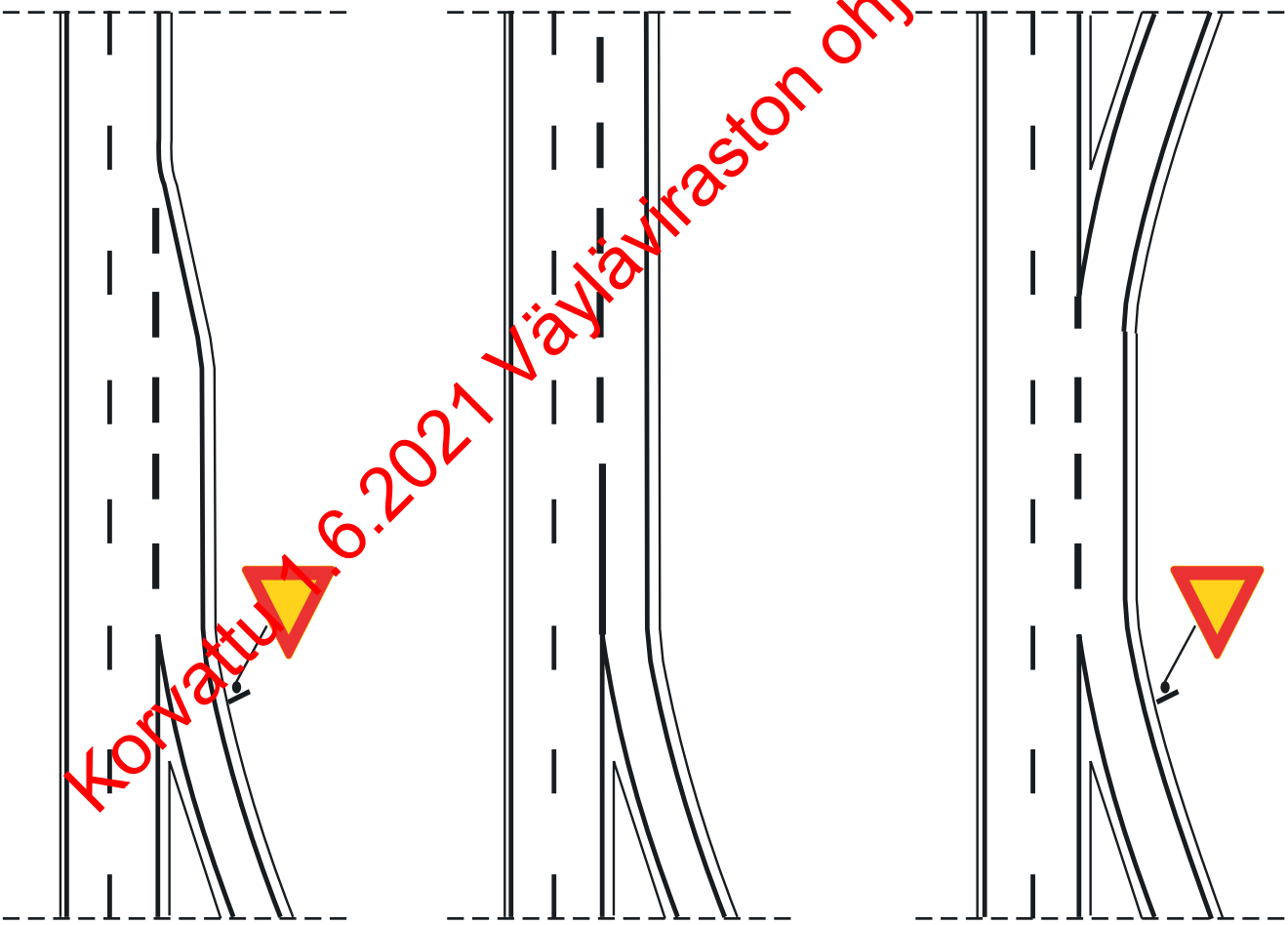

Merkki 231 voidaan jättää pois, jos liittymiskaista jatkuu päätien suuntaan omana kaistanaan, ellei etäisyys seuraavaan erkanemiskohtaan ole niin lyhyt, että merkkiä tarvitaan helpottamaan päätieltä erkanemista

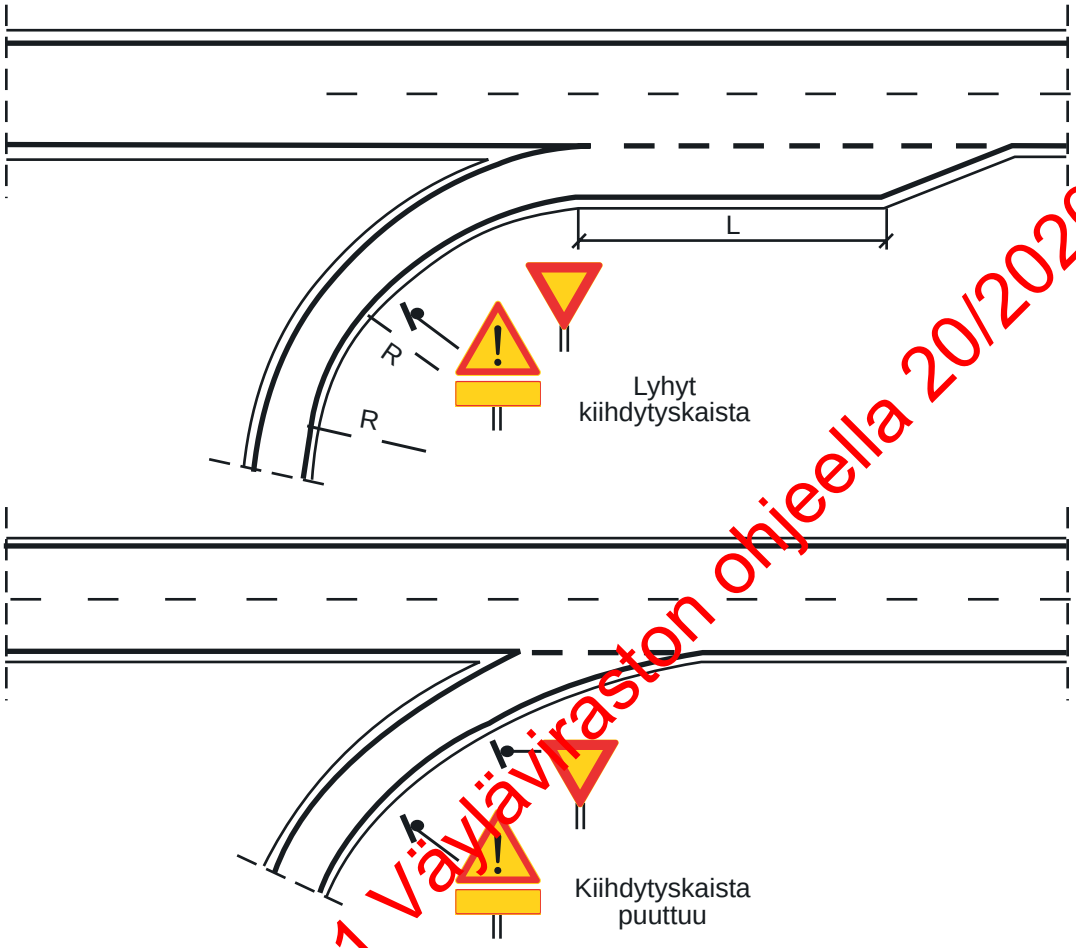

Päätien nopeus-rajoitus (km/h)	Kiihdytyskaistan pituus (m)		
	Rampin pienin kaarresäde		
	R<30	R= 30...80	R>80
60	100	80	60
80	170	130	100
100	250	200	150

Jos kiihdytyskaista on liian lyhyt nopeuden nostamiseksi päätien liikennevirran nopeustasoon, käytetään merkin 231 lisäksi merkkiä 189 (muu vaara) ja lisäkilpeä ”Lyhyt kiihdytyskaista” tai ”Kiihdytyskaista puuttuu”. Taulukossa on esitetty kiihdytyskaistan vähimmäispituudet erityyppisissä ramppiliittymissä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

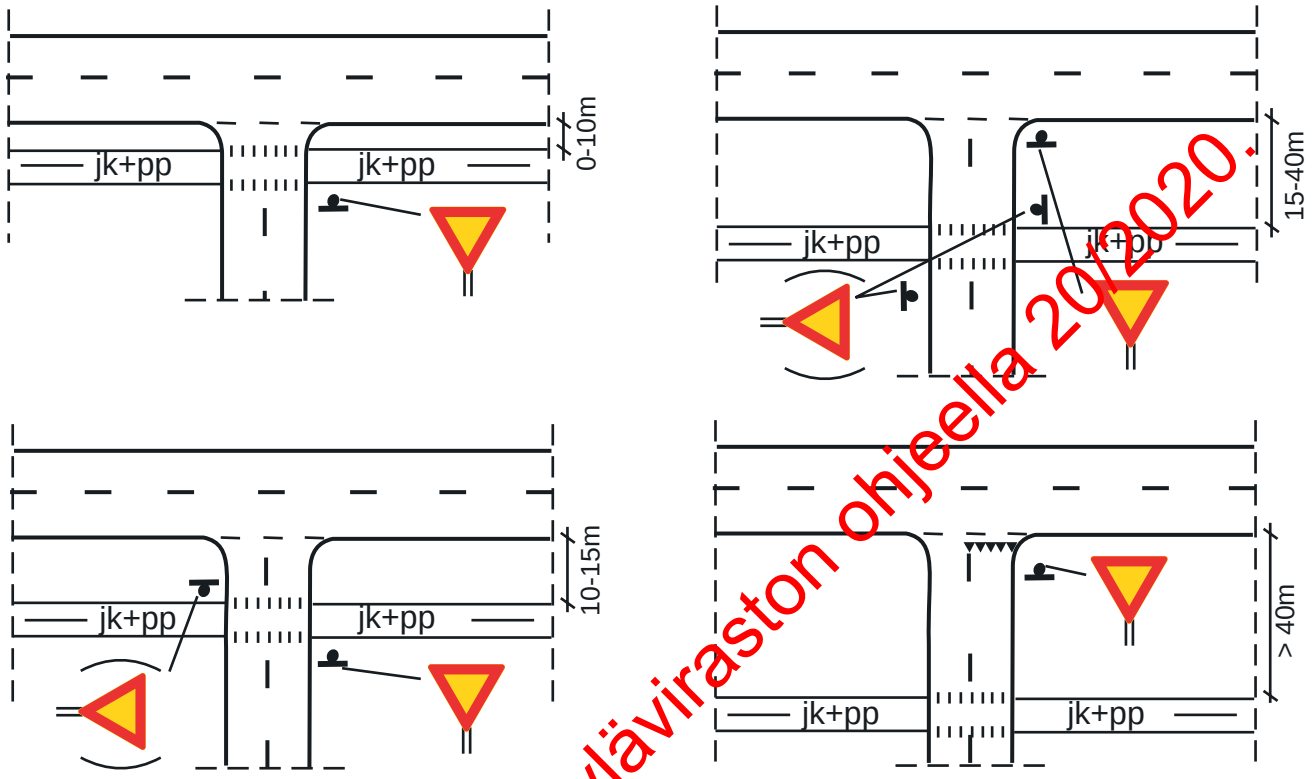

Pyöräilijän tai kääntyvän ajoneuvon väistämisvelvollisuutta voidaan korostaa epäselvissä tapauksissa merkillä 231.

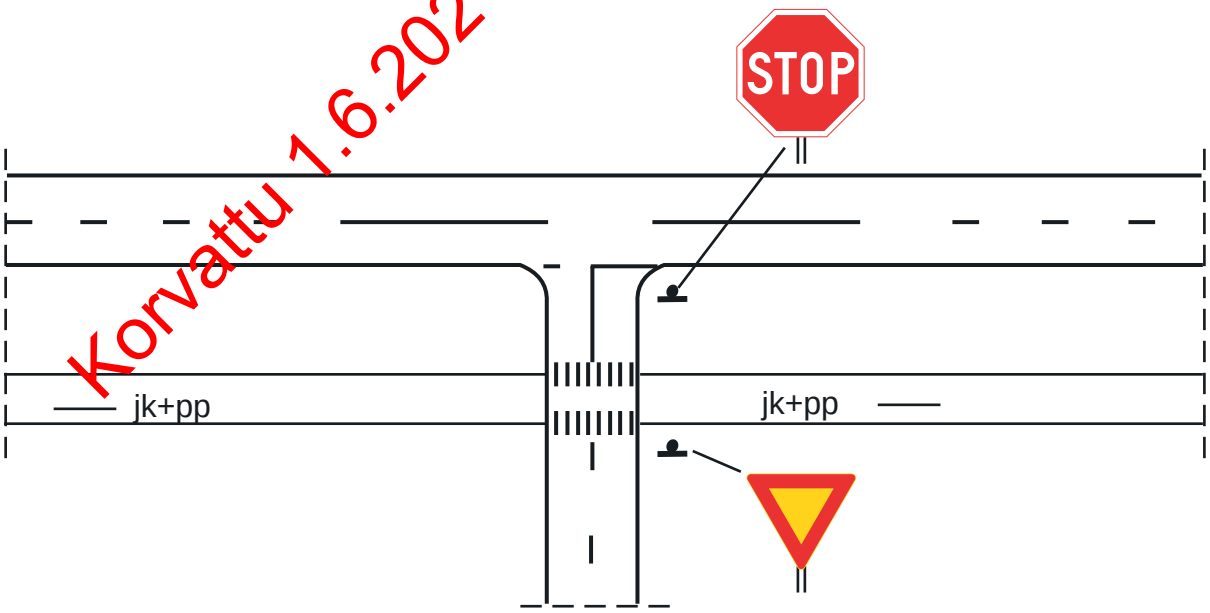

Pakollisen pysäyttämisen osoittaminen merkillä 232, kun risteävään tiehen kuuluvan kevyen liikenteen väylän takaa ei ole riittävää näkemää risteävälle tielle. Muissa tapauksissa merkin 232 sijoittamisessa voidaan soveltaa sivun yläosan esimerkkikuvia.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

232 PAKOLLINEN PYSÄYTTÄMINEN

Mitat (mm):	e	f
suuri	-	-
normaali	900	300
pieni	600	200

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että risteykseen tai tielle tuleva ajoneuvo on aina pysäytettävä pysäytysviivan kohdalle. Missä pysäytysviivaa ei ole, ajoneuvo on pysäytettävä välittömästi ennen risteävää tietä sellaiseen kohtaan, josta on mahdollisimman hyvä näkemä risteävälle tielle. Merkki osoittaa myös, että ajoneuvon on väistettävä ajoneuvoja ja raitiovaunuja, jotka saapuvat risteykseen risteävältä tieltä tai etuajo-oikeutetulta suunnalta. Liikenneympyrässä merkillä osoitetaan, että liikenneympyrään tuleva ajoneuvo on pysäytettävä ja sen on väistettävä liikenneympyrää käyttäviä ajoneuvoja ja raitiovaunuja. Rautatien tasoristeyksessä merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on ennen tasoristeyksen ylittämistä pysäytettävä merkin kohdalle.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään merkin 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) asemesta risteyksessä, jossa ajoneuvoliikenteen turvallisuuden vuoksi on aina pysäytettävä. Merkkiä voidaan käyttää myös rautatien tasoristeyksessä, jossa ei ole puomia eikä liikennevalo-ohjausta.
Merkin 232 ennakkomerkkinä käytetään taajaman ulkopuolella merkkiä 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) varustettuna lisäkilvellä 816 (etäisyys pakolliseen pysäyttämiseen).

Merkkiä 232 (pakollinen pysäyttäminen) voidaan käyttää, kun
- risteyksen liittymisnäkemä ei ole riittävä,
- etuajo-oikeutetun suunnan liikennemäärä on niin suuri, että väistämisvelvollisen liikenteen on yleensä pysähdyttävä,
- sivutien osuus koko liittymän liikennemäärästä on suuri,
- paikallisista olosuhteista johtuen risteävällä tiellä olevan ajoneuvon nopeuden arvioiminen on vaikeaa tai
- merkin 232 käyttö tulee kyseeseen lähinnä niissä liittymissä, joissa on tapahtunut väistämisvelvollisuuden laiminlyönnistä aiheutuneita risteämis- tai kääntymisonnettomuuksia tai esiintyy usein tämän kaltaisia vaaratilanteita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että risteykseen tai tielle tuleva ajoneuvo on aina pysäytettävä pysäytysviivan kohdalle. Missä pysäytysviivaa ei ole, ajoneuvo on pysäytettävä välittömästi ennen risteävää tietä sellaiseen kohtaan, josta on mahdollisimman hyvä näkemä risteävälle tielle. Merkki osoittaa myös, että ajoneuvon on väistettävä ajoneuvoja ja raitiovaunuja, jotka saapuvat risteykseen risteävältä tieltä tai etuajo-oikeutetulta suunnalta. Liikenneympyrässä merkillä osoitetaan, että liikenneympyrään tuleva ajoneuvo on pysäytettävä ja sen on väistettävä liikenneympyrää käyttäviä ajoneuvoja ja raitiovaunuja. Rautatien tasoristeyksessä merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on ennen tasoristeyksen ylittämistä pysäytettävä merkin kohdalle. **(TLA 14 §)**

Merkkiä käytetään merkin 231 asemesta risteyksessä, jossa ajoneuvo liikenteen turvallisuuden vuoksi on aina pysäytettävä. Merkkiä voidaan käyttää myös rautatien tasoristeyksessä, jossa ei ole puomia eikä liikennevalo-ohjausta. Tällöin merkki sijoitetaan näkemät ja tieolosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman edulliseen kohtaan. Muuten noudatetaan soveltuvin osin mitä merkin 231 käytöstä ja sijoittamista määrätään. (**LMp 16 §)**

Väistämisvelvollisuus osoitetaan merkillä 232 valta- ja kantateihin liittyvien yksityisten teiden liittymissä niissä tapauksissa, joissa näkemät ovat teiden suunnitteluohjeiden mukaan rajoitetut, ts. liittymisnäkemän mukaisen näkemäalueen syvyys on alle 15 metriä päätien ajoradan reunasta. Muilla teillä merkkiä 232 käytetään yksityisten teiden liittymissä harkinnan mukaan silloin, kun yksityisen tien liittymän katsotaan olevan erityisen vaarallinen.

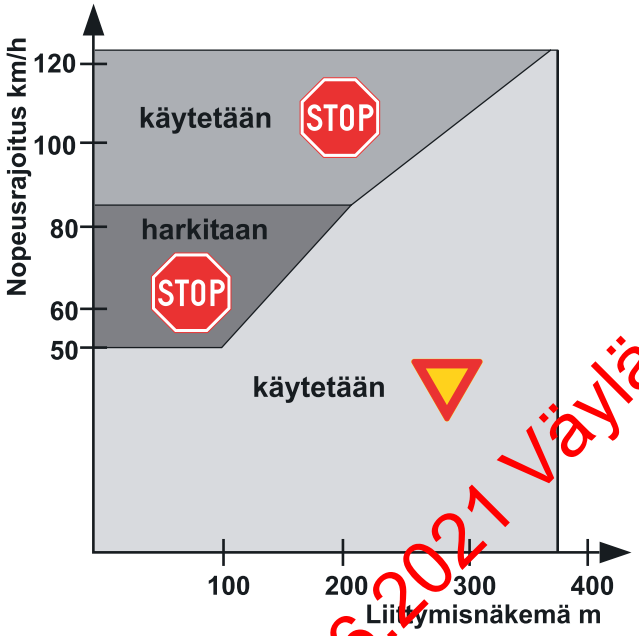

Pakollista pysäyttämistä osoittavan merkin käyttötarve liittymässä mitatun liittymisnäkemän ja nopeusrajoituksen perusteella.

Maastoliikennelain mukaisen moottorikelkkailureitin ja yleisen tien risteykseen asetetaan aina merkki 232. Merkin asettaa moottorikelkkailureitin pitäjä. Moottorikelkkailureitin ylityskohta yleisen tien yli pyritään valitsemaan siten, että ylitys ei tule samaan tasoon yleisen tien kanssa. Jos ylityskohtaa ei saada eritasoon, ylityskohdaksi valitaan esimerkiksi olemassa oleva yksityisen tien liittymä, jossa väistämisvelvollisuus on jo osoitettu liikennemerkillä. Moottorikelkkojen ylityspaikkojen suunnittelusta on tarkemmin Tietoa tiensuunnitteluun – tiedotteessa nro 65/2002

Merkin käyttö rautatien tasoristeyksessä

Merkkiä 232 voidaan käyttää rautatien tasoristeyksissä, joissa ei ole turvalaitteita tai joilta turvalaitteet on tilapäisesti poistettu käytöstä. Merkkiä voidaan käyttää yleisillä teillä lähinnä seuraavissa tapauksissa:

1. Tasoristeystä lähestyttäessä ei ole riittävää näkemää, mutta näkemä tasoristeyksessä on riittävä.
2. Tasoristeyksessä on tapahtunut onnettomuuksia tai esiintyy vaaratilanteita.
3. Risteyskulma on vino (pienempi kuin 65 gon).
4. Lähestyvää junaa on paikallisten olosuhteiden vuoksi vaikea havaita pysähtymättä ja kuljettajakin tiedostaa pysähtymisen välttämättömyyden.

Junaliikenteen vilkkaus ja tien vähäinen liikenne eivät yksin ole perusteena merkin käytölle.

Merkkiä ei käytetä, jos tien pituuskaltevuus on niin suuri, että raskaiden ajoneuvojen liikkeellelähtö olennaisesti vaikeutuu.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan näkemät ja tieolosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman edulliseen kohtaan. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin mitä merkin 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) käytöstä ja sijoittamisesta on määrätty.

Merkin etäisyys risteävän tien ajoradan lähimmästä reunasta on yleensä noin 5 metriä. Etäisyyden pientareen ulkoreunasta tulee olla vähintään 1,5 metriä, mieluiten noin 4 metriä.

Rautatien tasoristeyksessä merkin etäisyys lähimmästä kiskosta valitaan siten, että näkyvyys merkin kohdalle pysähtyneestä ajoneuvosta ratalinjalle molempiin suuntiin on mahdollisimman hyvä. Minimietäisyys lähimmästä kiskosta on 9,5 metriä. Normaalisti pakollista pysäyttämistä osoittava merkki sijoitetaan samaan pylvääseen risteysmerkin kanssa (merkki 176 tai 177). Merkin alareunan korkeus ajoradan pinnasta on vähintään 1,5 metriä. Jos paikalliset olosuhteet niin vaativat, voidaan merkki sijoittaa tien molemmille puolille.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

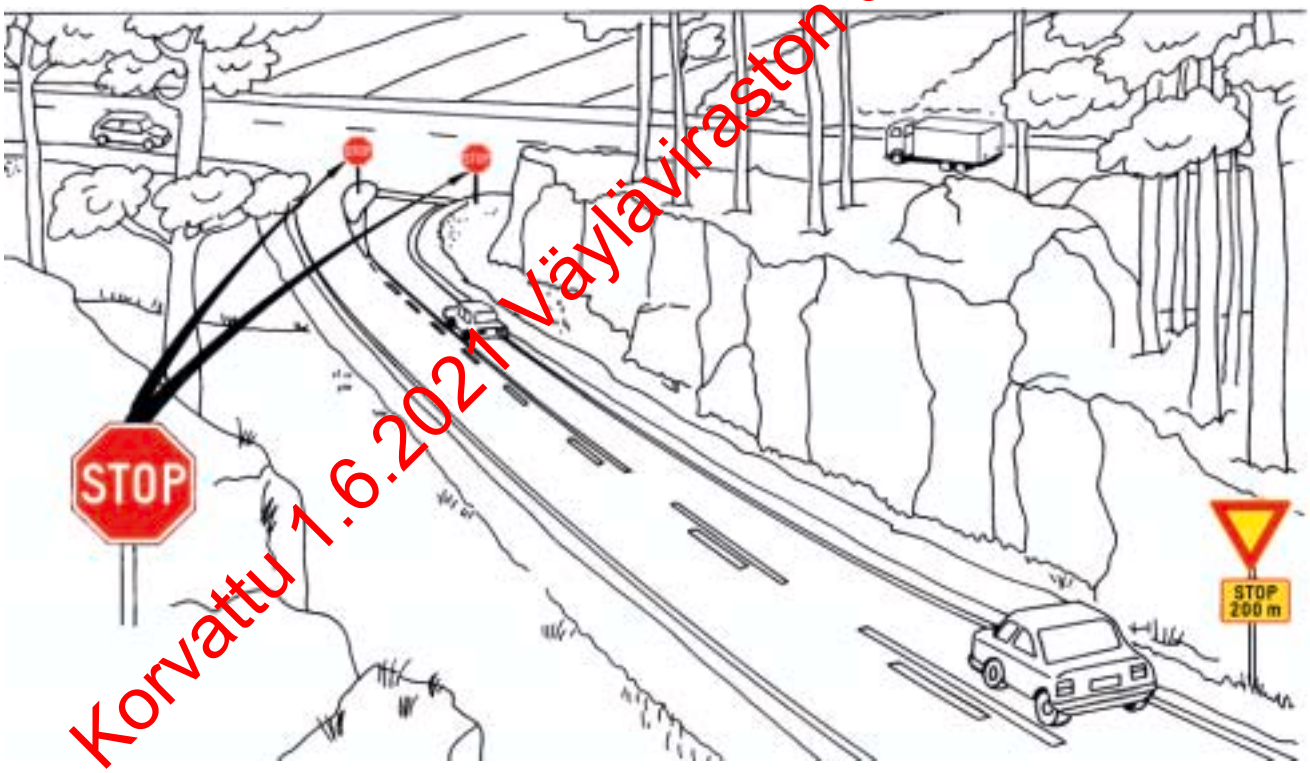

Merkin 232 ennakkomerkkinä käytetään merkkiä 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) varustettuna lisäkilvellä 816 (etäisyys pakolliseen pysäyttämiseen). Jos merkki 232 näkemäesteen tai muun syyn vuoksi voi jäädä havaitsematta, sijoitetaan samanlainen merkki lisäksi liittymässä olevaan saarekkeeseen.

TIEHALLINTO	LIIKENTEEN OHJAUS Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä	2003

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

2E KIELTO- JA RAJOITUSMERKIT

2E – 1 Yleistä kielto- ja rajoitusmerkeistä

Kieltoa tai rajoitusta osoittavaa merkkiä ei käytetä, jos tieliikennelain säännökset muutenkin ilmeisesti edellyttävät vastaavan kiellon tai rajoituksen noudattamista.

Kielto tai rajoitusmerkin tarkoittama kielto tai rajoitus alkaa merkin kohdalta, jollei lisäkilvellä ole toisin osoitettu.

Kielto tai rajoitusmerkin vaikutusalue ulottuu, jollei jäljempänä toisin säädetä tai lisäkilvellä muuta vaikutusaluetta osoiteta, merkissä osoitetun kiellon tai rajoituksen päättymistä osoittavaan taikka vastakkaista suuntaa varten asetettuun merkkiin.

Jos kielto tai rajoitusmerkki on voimassa vain tietyn osan vuodesta, on merkki lisäkilpineen muuksi ajaksi peitettävä tai poistettava. Voimassaoloajan rajoitusta ei näissä tapauksissa osoiteta lisäkilvellä.

Merkkejä 311 - 319, 321 - 325, 332 - 334, 341 - 347, 365 ja 391 - 393 voidaan käyttää ennakkomerkkeinä, jolloin ne varustetaan lisäkilvellä. Kielto- ja rajoitusmerkkejä voidaan käyttää myös ennakkomerkkeinä merkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Muoto ja mitat

Kieltoa tai rajoitusta osoittava liikennemerkki on yleensä ympyrän muotoinen ja punareunainen. Vaihtuvassa merkissä merkin kuvio voi olla vaalea ja pohja musta. Vaihtuvassa merkissä merkin kuvio voi poiketa asetuksessa esitetystä kuviosta, ei kuitenkaan oleellisesti.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Kieltoa tai rajoitusta osoittava liikennemerkki on yleensä ympyrän muotoinen ja punareunainen. Vaihtuvassa merkissä merkin kuvio voi olla vaalea ja pohja musta. Vaihtuvassa merkissä merkin kuvio voi poiketa jäljempänä esitetystä kuviosta, ei kuitenkaan oleellisesti. **(TLA 15 §)**

Kielto tai rajoitusmerkin tarkoittama kielto tai rajoitus alkaa merkin kohdalta, jollei lisäkilvellä ole toisin osoitettu. Kielto- ja rajoitusmerkkejä voidaan käyttää myös ennakkomerkkeinä merkeissä 611 - 616 ja 631 - 633. **(TLA 16 § 2 mom.)**

Kielto tai rajoitusmerkin vaikutusalue ulottuu, jollei jäljempänä toisin säädetä tai lisäkilvellä muuta vaikutusaluetta osoiteta, merkissä osoitetun kiellon tai rajoituksen päättymistä osoittavaan taikka vastakkaista suuntaa varten asetettuun merkkiin. **(TLA 16 § 3 mom.)**

Kieltoa tai rajoitusta osoittavaa merkkiä ei saa käyttää, jos tieliikennelain säännökset muutenkin ilmeisesti edellyttävät vastaavan kiellon tai rajoituksen noudattamista. **(LMp 17 §)**

Merkkejä 311 - 319, 321 - 325, 332 - 334, 341 - 347 ja 391 - 393 voidaan käyttää ennakkomerkkeinä merkeissä 611 - 616 ja 631 - 633 tai yksinään, jolloin ne varustetaan lisäkilvellä. **(LMp 19 §)**

Kielto- ja rajoitusmerkkien mitat ovat **(LMp 18 §)**

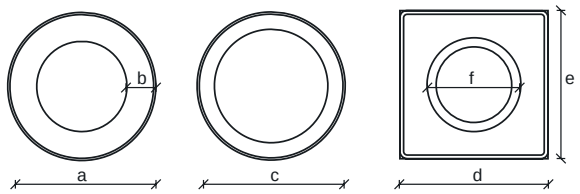

Merkki	Mitta	Suuri koko (mm)	Normaali koko (mm)	Pieni koko (mm)
311	a	900	640	400[1]
	b	175	125	80
312 - 319, 321 - 325, 331 - 334, 341 - 347, 351, 352, 361, 362, 371, 372, 381, 382, 391 393	c	900	640	400[2, 3, 4]
363, 364, 373, 374	d	-	900	600
	e	-	900	600
	f	-	640	400
375, 376	d	-	600	-
	e	-	800	-
	f	-	400	-

[1] *Merkkiä voidaan käyttää 200 mm:n tai 400 mm:n läpimittaisena liikenteen valvojan tai ohjaajan antamana pysäytysmerkkinä.*

[2] *Merkkiä 392 voidaan käyttää poliisimiehen ja merkkiä 391 tullimiehen pysäytysmerkkinä myös 200 mm:n läpimittaisena.*

[3] *Pysäköintimittarin peitoksi asetetussa suojuksessa merkkiä 371 voidaan käyttää pienoiskoossa.*

[3] *Pysäköintimittarissa tai sitä kannattavassa pylväässä merkkiä 372 voidaan käyttää pienoiskoossa.*

Merkin 365 mitat ilmoitetaan liikennemerkkipiirustuskansioissa.

Sijoitus

Kieltoa tai rajoitusta osoittava merkki sijoitetaan tien tai ajoradan oikealle puolelle. Erityisestä syystä voidaan samanlainen merkki lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Merkit 311, 312 ja 331 voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen. Merkit 332, 334, 342, 362, 364 ja 374 voidaan sijoittaa yksinomaan ajo-radalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle. Merkki 351 sijoitetaan tien tai ajoradan molemmille puolille. Merkit 371, 372, 375, 376, 381 ja 382 sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee.

Kielto- ja rajoitusmerkki sijoitetaan yleensä välittömästi siihen kohtaan, josta merkin osoittama kielto tai rajoitus alkaa. Merkki 391 (pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten) ja 392 (pakollinen pysäyttäminen tarkastusta varten) sijoitetaan kuitenkin kohtaan, jota ennen ajoneuvo olosuhteista riippuen on pysäytettävä tai mahdollisimman lähelle tällaista kohtaa.

2E – 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty kielto- ja rajoitus-merkkien 311 - 393 merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Kieltoa tai rajoitusta osoittava merkki sijoitetaan tien tai ajoradan oikealle puolelle. Erityisestä syystä voidaan samanlainen merkki lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Merkit 311, 312, ja 331 voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen. Merkit 332, 334, 342, 362, 364 ja 374 voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle. Merkki 351 sijoitetaan tien tai ajoradan molemmille puolille. Merkit 371, 372, 375, 376, 381 ja 382 sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee. **(TLA 16 § 1 mom)**

311 AJONEUVOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	a	b
suuri	900	175
normaali	640	125
pieni	400	80

Merkin käyttö

Merkillä suljetaan tie tai alue ajoneuvoliikenteeltä. Merkin vaikutusalue ulottuu vastakkaista ajosuuntaa varten asetettuun merkkiin asti, ellei lisäkilvellä ole muuta osoitettu.

Merkkiä voidaan käyttää 200 mm:n tai 400 mm:n läpimittaisena myös liikenteen valvojan tai ohjaajan antamana pysäytysmerkkinä.

Merkin käytöstä tietyömailla on tarkemmin ohjeessa ”Liikenne tietyömailla” TIEL 2272000.

Merkkiä 311 voidaan tarvittaessa käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen). Merkin ja lisäkilven 811 sijasta on usein suositeltavampaa käyttää merkkejä 332 - 333 (kääntymiskieltomerkit). Merkkiä 311 voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Merkin sijoitus

Merkki asetetaan kaikille suljetulle alueelle johtaville teille. Merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita. Näistä poiketen merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan:
1)ajoneuvolla maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla; **(TLL 2 a §)**

Merkillä kielletään ajoneuvon kuljettaminen merkeillä rajoitetulla alueella. **(TLA 16 §)**

Merkillä suljetaan tie tai alue ajoneuvoliikenteeltä. Merkki asetetaan kaikille suljetulle alueelle johtaville teille. Merkkiä voidaan käyttää 200 mm:n tai 400 mm:n läpimittaisena liikenteen valvojan tai ohjaajan antamana pysäytysmerkkinä. **(LMp 19 §)**

312 MOOTTORIKÄYTTÖISELLÄ AJONEUVOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan sulkea tie moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta. Tie voidaan sulkea kokonaan tai kieltää esimerkiksi vain läpiajo. Kielto voi koskea molempia tai vain yhtä ajosuuntaa. Merkin vaikutusalue ulottuu vastakkaista suuntaa varten asetettuun merkkiin, jollei lisäkilvellä osoiteta muuta vaikutusaluetta.

Tie voidaan sulkea moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta siten, että esimerkiksi huoltoajo sallitaan. Tällöin kielto osoitetaan merkillä 312 ja tekstillisellä lisäkilvellä ”Huoltoajo sallittu”.

Jos merkillä osoitetaan läpiajokielto, käytetään tekstillistä lisäkilpeä ”Koskee läpiajoa”. Läpiajokielto täsmennetään, jos ajo sallitaan yli seuraavan liittymävälin. Täsmennys voidaan esittää tekstillisessä lisäkilvessä esimerkiksi ”Koskee läpiajoa Metsäkyläntielle”. Läpiajokiellon yhteydessä voidaan viitoittaa kiertotie. Kiertoteiden viitoituksesta on tarkemmin ohjeessa ”Liikenne tietyömaalla” TIEL 2212000.

Koska läpiajokiellon valvominen on vaikeaa, tulisi liikenteen ohjaamiseksi vaihtoehtoiselle reitille ensisijaisesti käyttää rakenteellisia keinoja ja kiertotieviitoitusta. Jos rakenteellisiin ratkaisuihin ei ole mahdollisuuksia, voidaan käyttää kieltomerkkejä ja kiertotieviitoitusta.

Jos ajokielto koskee vain tiettyä ajoneuvoryhmää, se osoitetaan yleensä jollain merkeistä 313 - 322 (tiettyä ajoneuvoryhmää koskevat ajokiellot). Ajokielto voidaan osoittaa myös merkillä 311 tai 312 ja jollain lisäkilvistä 831 - 834 (ajoneuvoryhmä), jos läpiajokielto halutaan rajoittaa koskemaan kyseisten lisäkilpien tarkoittamia ajoneuvoryhmiä eikä mikään merkeistä 313 - 322 sovellu tarkoitukseen.

Jos ajokielto koskee muita kuin tiettyä ajoneuvoryhmää, tämä voidaan osoittaa tekstillisellä lisäkilvellä, esimerkiksi ”Ei koske linja-autoja”. Jos ajokielto rajoitetaan tiettyyn osaan vuorokaudesta, käytetään merkin yhteydessä lisäkilpeä 851, 852 tai 853 (voimassaoloaika).

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan:
2) moottorikäyttöisellä ajoneuvolla konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat moottoriajoneuvo, traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo; **(TLL 2a §)**

Eräissä tapauksissa joudutaan joillekin kiinteistöille suuntautuva liikenne johtamaan kevyelle liikenteelle tarkoitettua tietä pitkin. Muu kuin kyseisille kiinteistöille suuntautuva moottorikäyttöinen ajoneuvoliikenne kevyen liikenteen tiellä kielletään merkillä 312. Ohjeet merkitsemisestä on esitetty merkin 423 (yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä) kohdalla.

Merkkiä 312 voidaan tarvittaessa käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen).

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 616 ja 631 - 633.

Merkin sijoitus

Merkki voidaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisestä sijoittamisohjeesta poiketen sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

Korvattu 1.6.2021 VäylävirastON ohjeella 20/2020.

Tie suljettu moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta. Huoltoajo sallittu.

Läpiajo mainittuun liittymään kielletty. Muuten liikenne tiellä on sallittu.

Esimerkkejä ajorajoitusten merkitsemisestä.

313 KUORMA- JA PAKETTIAUTOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan kieltää kuorma- ja pakettiautolla ajo, milloin se liikenteellisesti tai ympäristöllisistä syistä katsotaan tarpeelliseksi. Kuorma-auton ja pakettiauton määritelmät ovat asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Tieliikenneasetuksen mukaan kielto voidaan rajoittaa koskemaan ajamista vain tietyn rekisteriotteesta ilmenevän kokonaismassan ylittävällä kuorma- tai pakettiautolla. Tällöin tämä raja merkitään lisäkilpeen. Siten kuorma-auto, jonka rekisteriotteen mukainen kokonaismassa on 10,0 t, mutta massa tyhjänä 5,0 t, ei saa merkityllä tiellä ajaa tyhjänäkään, jos raja lisäkilvessä on 5,5 t.

Jos massarajoitusta osoittavaa lisäkilpeä käytetään, lisäkilvessä käytetään niin alhaista massarajaa, että kielto saadaan koskemaan tarkoitettuja ajoneuvoja ilman tulkintavaikeuksia. Liikenne kevyehköillä kuorma-autoilla voidaan merkitä sallituksi käyttämällä lisäkilvessä kokonaismassan ylärajana esimerkiksi 8,0 tonnia.

Massarajoitusta osoittavaa lisäkilpeä ei merkin yhteydessä yleensä tarvitse käyttää. Jos liikennettä on tarpeen rajoittaa tien tai sillan kantavuuden vuoksi, käytetään merkkiä 344 (ajoneuvon suurin sallittu massa), 345 (ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa), 346 (ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa) tai 347 (ajoneuvon suurin sallittu telille kohdistuva massa).

Jos on tarpeen osoittaa ainoastaan läpiajokielto, noudatetaan merkin 312 (moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty) yhteydessä esitettyjä periaatteita.

Merkkiä 313 voidaan tarvittaessa käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen). Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Jos kielto koskee ajamista tietyn rekisteriotteesta ilmenevän kokonaismassan ylittävällä kuorma- tai pakettiautolla, merkitään tämä raja lisäkilpeen. **(TLA 16 §)**

314 AJONEUVOYHDISTELMÄLLÄ AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan kieltää ajoneuvoyhdistelmällä ajo. Ajoneuvoyhdistelmällä tarkoitetaan ajoneuvoa, johon on kytketty perävaunu tai hinattava laite. Perävaunun ja hinattavan laitteen määritelmät ovat asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Jos kielto koskee ainoastaan tietyn painon ylittäviä ajoneuvoyhdistelmiä, käytetään merkkiä 345 (ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa).

Jos merkin osoittama kielto koskee läpikulkua, ajoneuvoyhdistelmille osoitetaan mahdollisuuksien mukaan kiertotie käyttämällä merkkejä 613 tai 614 (kiertotien suunnistustaulu) ja merkkejä 646 tai 647 (kiertotien viitta) kiertoteiden viitoituksesta annettujen ohjeiden mukaisesti. Kiertoteiden viitoituksesta on tarkemmin ohjeessa ”Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Muuten noudatetaan soveltuvin osin merkeistä 311 (ajoneuvoilla ajo kielletty) ja 313 (kuorma ja pakettiautoilla ajo kielletty) annettuja ohjeita.

Merkkiä 314 voidaan tarvittaessa käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen). Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

315 TRAKTORILLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan kieltää traktorilla ajo. Kielto koskee myös ajamista moottorityökoneella. Traktorin ja moottorityökoneen määritelmät ovat asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Lisäkilpien käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkin 313 (kuorma ja pakettiautolla ajo kielletty) yhteydessä annettuja ohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Kielto koskee myös ajamista moottorityökoneella. **(TLA 16 §)**

316 MOOTTORIPYÖRÄLLÄ AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan kieltää moottoripyörällä ajo. Jos kielto halutaan laajentaa koskemaan myös mopoja, on käytettävä lisäksi merkkiä 321 (mopolla ajo kielletty). Moottoripyörän ja mopon määritelmät ovat asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Lisäkilpien käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkin 313 (kuorma- ja pakettiautoilla ajo kielletty) yhteydessä annettuja ohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

317 MOOTTORIKELKALLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Moottorikelkan määritelmä on asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Moottorikelkalla ajo on kielletty muulla tiellä kuin moottorikelkkailureitillä. Tien ja sillan ylitys on kuitenkin sallittua. Jos kuljetustehtävä tai maaston olosuhteet tekevät moottorikelkalla maastossa liikkumisen kohtuuttoman vaikeaksi taikka, jos sitä on pidettävä tien turvallisen ylittämisen kannalta tarpeellisena, moottorikelkkaa saa kuitenkin tarpeellista varovaisuutta noudattaen muulloinkin tilapäisesti kuljettaa tiellä käyttäen ensisijaisesti tien auraamatonta osaa.

Käytettäessä moottorikäyttöisiä ajoneuvoja maastossa ja moottorikelkkailureitillä sovelletaan maastoliikennelakia (670/91).

Merkin käyttö

Merkillä 317 voidaan kieltää myös tien ylitys tai edellä esitetty poikkeuksellisesti sallittava moottorikelkkojen ajo tiellä.

Tien ylitys voidaan kieltää esimerkiksi moottorikelkoille järjestetyn tien ylityskohdan lähistöllä. Moottorikelkalla ajo voidaan kieltää myös tielle tai sen kunnossapidolle aiheutuvien haittojen vuoksi. Syynä voi olla esimerkiksi moottorikelkkojen tiivistämä lumi, joka haittaa tien aurausta tai aiheuttaa keväisin lumen sulamisvaiheessa tulvia tai rumpujen jäätymistä.

Merkkiä ei käytetä samanaikaisesti merkin 312 (moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty) kanssa, koska merkki 312 kieltää myös moottorikelkalla ajon.

Milloin on tarpeen varoittaa muuta liikennettä moottorikelkoista, käytetään varoitusmerkkiä 189 (muu vaara) ja tekstillistä lisäkilpeä ”Moottorikelkkoja”.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

1. Maastoajoneuvoa ei saa käyttää tiellä. Moottorireellä saa kuitenkin ylittää tien tai sillan. Jos moottorireellä suoritettava kuljetustehtävä tai maaston olosuhteet tekevät maastossa liikkumisen kohtuuttoman vaikeaksi taikka jos sitä on pidettävä tien turvallisen ylittämisen kannalta tarpeellisena, moottorirekeä saa kuitenkin tarpeellista varovaisuutta noudattaen muulloinkin tilapäisesti kuljettaa tiellä käyttäen tällöin ensisijaisesti tien auraamatonta osaa. Moottorikelkan käyttämisestä moottorikelkkailureitillä säädetään tieliikenneasetuksessa **(182/82). (RK 11 §)**

318 VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUS KIELLETTY

Mitat (mm): **c**

suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä kielletään liikenne- ja viestintäministeriön määräysten mukaisten vaarallisten aineiden kuljettaminen tiellä. Merkkiä käytetään, kun liikenne- ja viestintäministeriö on päättänyt rajoittaa vaarallisten aineiden kuljettamista tietyllä alueella, tiellä tai tien osalla. Merkin yhteydessä käytetään aina lisäkilpeä 848 (kielto ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetukselle) tai lisäkilpeä 849 (läpiajokielto ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetukselle)

Merkin voimassaoloaika osoitetaan lisäkilvellä 851-853, kun rajoitus koskee vain määrättyinä aikoina tapahtuvia kuljetuksia.

Merkkiä voidaan tarvittaessa käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen). Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Vaarallisten aineiden reittien merkitsemisestä on tarkemmin kohdassa 2L - 5.

Merkin sijoitus

Merkki asetetaan kaikille rajoitusalueelle johtaville teille. Merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset
Merkillä kielletään liikenneministeriön määräysten mukaisten vaarallisten aineiden kuljettaminen tiellä. **(TLA 16 §)**

319 LINJA-AUTOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään kieltämään linja-autolla ajo. Linja-auton määritelmä on asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Lisäkilpien käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkin 313 (kuorma- ja pakettiautoilla ajo kiellettu) yhteydessä annettuja ohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

321 MOPOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	a
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Mopon määritelmä on asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Merkillä voidaan kieltää mopolla ajo esimerkiksi vilkkaasti liikennöidyllä tiellä, kun se liikenneturvallisuussyistä katsotaan tarpeelliseksi ja vastaavan likenneyhteyden tarjoava reitti (esimerkiksi merkillä 422 – 425 osoitettu pyörätie, jolla mopoilu on sallittu) on olemassa. Katso myös merkin 322 (polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty) ohjesivut.

Merkin sijoitus

Merkki voidaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisestä sijoittamisohjeesta poiketen sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

Korvattu 1.6.2021 VäylävirastON ohjeella 20/2020.

322 POLKUPYÖRÄLLÄ JA MOPOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	a
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Polkupyörän ja mopon määritelmä on asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92).

Merkillä voidaan kieltää polkupyörällä ja mopolla ajo esimerkiksi vilkkaasti liikennöidyllä tiellä, kun se liikenneturvallisuussyistä katsotaan tarpeelliseksi ja vastaavan liikenneyhteyden tarjoava reitti on olemassa.

Merkkiä ei yleensä käytetä, jos mopo- ja polkupyöräliikenteelle on järjestetty tarpeelliset yhteydet, jotka on osoitettu merkillä 422 (pyörätie) tai merkeillä 423 – 425 (pyörätie ja jalkakäytävä) varustettuna lisäkilvellä ”Sallittu mopoille”.

Merkit 422 – 425 osoittavat pyörätien, jota polkupyöräilijän on käytettävä ajaessaan asianomaiseen suuntaan. Merkityn pyörätien kanssa vastaavan liikenneyhteyden tarjoavan tien käyttö on sitten polkupyöräilijältä yleensä kielletty vaikka merkkiä 322 ei käytettäisikään. Sen sijaan mopoilijan ei tarvitse käyttää merkillä 422 – 425 sekä lisäkilvellä ”Sallittu mopoille” osoitettua pyörätietä. Tällöin voi tulla tarve merkin 321 tai 322 käyttöön myös tilanteessa, jossa tarpeelliset yhteydet on osoitettu merkeillä 422 – 425.

Merkkiä 322 voidaan käyttää ohjaamaan polkupyöräilijä ja mopoilija vastaavan liikenneyhteyden tarjoavalle reitille, jos reitti näyttää lähtevän eri suuntaan kuin päätie (katso sivun 2E–17 kuva). Suositeltavampaa on kuitenkin käytää ohjaamiseen opastusmerkkiä 681 (polkupyöräilijälle tarkoitettu reitti ja mopoilijalle tarkoitettu reitti) tai 645 (kevyen liikenteen viitta).

Merkillä voidaan kieltää polkupyörällä ja mopoilla ajo myös esimerkiksi puistokäytävillä ja vastaavilla alueilla. Näissä tapauksissa on kuitenkin suositeltavampaa merkitä kyseinen tie jalkakäytäväksi merkillä 421 (jalkakäytävä).

Jos on tarpeen kieltää vain polkupyörällä ajo, käytetään merkin 322 yhteydessä lisäkilpeä ”Ei koske mopoja”.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

323 JALANKULKU KIELLETTY

Mitat (mm):	a
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan kieltää jalankulku esimerkiksi vilkkaasti liikennöidyllä tiellä, kun se liikenneturvallisuussyistä katsotaan tarpeelliseksi ja vastaavan liikenneyhteyden tarjoava jalkakäytävä on olemassa.

Merkkiä ei yleensä käytetä, jos jalankulkijalle on jalkakäytävä, joka on osoitettu merkillä 421 (jalkakäytävä) tai merkeillä 423 – 425 (pyörätie ja jalkakäytävä).

Merkit 421 ja 423 – 425 osoittavat jalkakäytävän tai pyörätien, jota jalankulkijan on käytettävä asianomaiseen suuntaan kulkiessaan. Merkityn jalkakäytävän kanssa vastaavan liikenneyhteyden tarjoavan tien käyttö on siten jalankulkijalta kielletty vaikka merkkiä 323 ei käytettäisikään.

Merkkiä 323 voidaan käyttää ohjaamaan jalankulkijat jalkakäyttävälle vain jos jalkakäytävä näyttää lähtevän eri suunnaan kuin päätie (katso sivun 2 E–17 kuva). Suositeltavampaa on kuitenkin käyttää ohjaamiseen opastusmerkkiä 682 (jalankulkijoille tarkoitettu reitti) tai 645 (kevyen liikenteen viitta).

Merkin mahdollisia käyttökohteita ovat eritasoliittymän sisällä olevat linja-auton pysäkit, joilta jalankulku kielletään moottori- ja moottoriliikennetielle. Merkkiä voidaan käyttää myös moottori- ja moottoriliikennetien rampin loppupäässä, jossa halutaan estää jalankulku rampin vastasuuntaan. Merkki ei kuitenkaan ole tarpeen, jos liittymä on niin lähellä moottori- tai moottoriliikennetien alkupäätä, että moottori- tai moottoriliikennetien merkki on siitä hyvin nähtävissä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan:

...

11) jalankulkijalla jalan, suksilla, rullasuksilla, luistimilla tai vastaavilla välineillä liikkuvaa ja potkukelkan, lastenvaunujen, leikkiajoneuvon, pyörätuolin tai vastaavan laitteen kuljettajaa sekä polkupyörän tai mopon taluttajaa **(TLL 2 §)**

324 JALANKULKU SEKÄ POLKUPYÖRÄLLÄ JA MOPOLLA AJO KIELLETTY

Mitat (mm):	a
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Polkupyörän ja mopon määritelmä on asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92)

Merkillä voidaan kieltää jalankulku, polkupyörällä ja mopolla ajo esimerkiksi vilkkaasti liikennöidyllä tiellä, kun se liikenneturvallisuussyistä katsotaan tarpeelliseksi ja vastaavan liikenneyhteyden tarjoava reitti on olemassa.

Merkkiä ei yleensä käytetä, jos jalankulkijoille, polkupyöräilijöille ja mopoilijoille on järjestetty tarpeelliset yhteydet, jotka on osoitettu merkillä 421 (jalkakäytävä), merkeillä 422 (pyörätie) tai merkeillä 423 – 425 (pyörätie ja jalkakäytävä) varustettuna lisäkilvellä ”Sallittu mopoille”.

Merkit 421–425 osoittavat jalkakäytävän tai pyörätien, jota jalankulkijan on käytettävä ja polkupyöräilijän yleensä käytettävä asianomaiseen suuntaan kulkiessaan. Merkityn jalkakäytävän tai pyörätien kanssa vastaavan liikenneyhteyden tarjoavan tien käyttö on sitten jalankulkijalta kielletty ja polkupyöräilijältä yleensä kielletty vaikka merkkiä 322 ei käytettäisikään. Sen sijaan mopoilijan ei tarvitse käyttää merkillä 422– 425 sekä lisäkilvellä ”Sallittu mopoille” osoitettua pyörätietä. Tällöin voi tulla tarve merkin 321 tai 322 käyttöön myös tilanteessa, jossa tarpeelliset yhteydet on osoitettu merkeillä 422 – 425.

Merkkiä 322 voidaan käyttää ohjaamaan polkupyöräilijä ja mopoilija vastaavan liikenneyhteyden tarjoavalle reitille, jos reitti näytää lähtevän eri suuntaan kuin päätie (katso sivun 2E–17 kuva). Suositeltavampaa on kuitenkin käytää ohjaamiseen opastusmerkkiä 681 (polkupyöräilijälle tarkoitettu reitti ja mopoilijalle tarkoitettu reitti) tai 645 (kevyen liikenteen viitta).

Merkillä voidaan kieltää polkupyörällä ja mopoilla ajo myös esimerkiksi puistokäyttävillä ja vastaavilla alueilla. Näissä tapauksissa on kuitenkin suositeltavampaa merkitä kyseinen tie jalkakäytäväksi merkillä 421 (jalkakäytävä).

Jos on tarpeen kieltää vain polkupyörällä ajo, käytetään merkin 322 yhteydessä lisäkilpeä ”Ei koske mopoja”.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

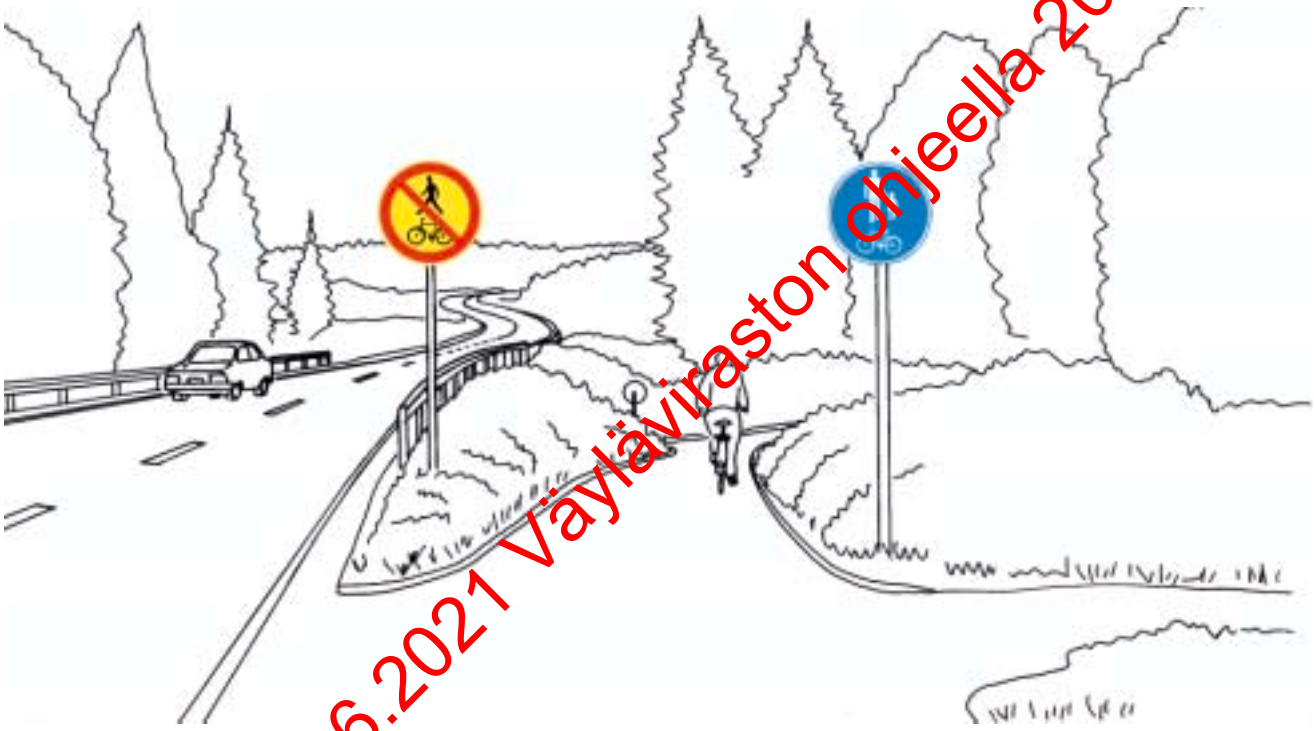

Merkillä 324 voidaan kieltää jalankulku sekä polkupyörällä ja mopolla ajo vilkkaasti liikennöidyillä teillä, jos on olemassa vastaavan yhteyden tarjoava jalkakäytävä ja pyörätie. Korvaava yhteys osoitetaan esimerkiksi merkillä 423 (yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä) tai merkillä 645 (kevyen liikenteen viitta). Kuvan tapauksessa pyörätie johtaa samaan kohteeseen kuin päätie. Merkkiä 324 on käytetty, koska pyörätie näyttää lähtevän eri suuntaan kuin päätie.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

325 RATSASTUS KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä voidaan kieltää ratsastaminen esimerkiksi ulkoilupolulla. Hevosen taluttaminen kieltoalueella on kuitenkin sallittua. Kielto ei koske myöskään hevosajoneuvoja.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

331 KIELLETTY AJOSUUNTA

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkin sivuuttaminen ajoneuvolla on kielletty.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään yksisuuntaiselle liikenteelle tarkoitetulla tiellä tai tienkohdassa, jossa sallitaan liikenne vain yhteen suuntaan. Merkki voidaan näkyvyyden lisäämiseksi sivusuunnassa tehdä lieriömäiseksi. Merkin yhteydessä ei käytetä lisäkilpeä.

Merkillä kielletään ajo vain sen tarkoittamassa suunnassa. Jos on tarpeen kieltää liikenne molemmissa ajosuunnissa, käytetään merkkiä 311 (ajoneuvolla ajo kielletty).

Merkkiä käytetään esimerkiksi kieltämään ajo väärään suuntaan erkanemisramppia pitkin moottoritielle. Poikkeuksellisesti voidaan ramppia risteävällä tiellä käyttää lisäksi merkkejä 332 (vasemmalle kääntyminen kielletty) ja 333 (oikealle kääntyminen kielletty), kun merkki 331 ei näy risteävälle tielle riittävän hyvin.

Merkkiä voidaan tarvittaessa käyttää kaksiajokaistaisilla teillä olevissa ns. "kalanpyrstöliittymissä" kieltämään ajo liikennesaarekkeen väärältä puolelta.

Merkillä voidaan käyttää myös, kun pysäköinti- tai terminaalialueen sisään- ja ulostulokohdat halutaan järjestää yksisuuntaisiksi.

Merkkiä ei yleensä käytetä merkin 417 (liikenteen jakaja) yhteydessä. Molempien merkkien käyttö voi tulla kysymykseen kaksiajorataisella tiellä tai kadulla, jolla on leveä erotuskaista. Merkkien käytöstä on tarkemmin merkin 417 yhteydessä.

Merkin sijoitus

Merkki voidaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisestä sijoittamisohjeesta poiketen sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

Väärään suuntaan ajamisen estämiseksi merkki sijoitetaan erkanemisrampille rampin risteävän tien päähän. Etenkin rombisille rampeille voidaan merkki sijoittaa lisäksi noin 50 metriä rampin risteävän tien päästä rampin molemmille puolille.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkin sivuuttaminen ajoneuvolla on kielletty. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään yksisuuntaiselle liikenteelle tarkoitetulla tiellä tai tienkohdassa, jossa sallitaan liikenne vain yhteen suuntaan. Merkki voidaan näkyvyyden lisäämiseksi sivusuunnassa tehdä lieriömäiseksi. Merkin yhteydessä ei käytetä lisäkilpeä. Merkkiä ei yleensä käytetä merkin 417 yhteydessä. **(LMp 19 §)**

332 VASEMMALLE KÄÄNTYMINEN KIELLETTY

Mitat (mm): **c**

suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä kielletään vasemmalle kääntyminen ja U-käännös risteyksessä tai liittymässä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta. Kääntyminen voidaan kieltää, jos se liikenneturvallisuussyistä tai liikenteen sujuvuuden vuoksi katsotaan tarpeelliseksi. Merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi huoltoasemien, levähdysalueiden ja vastaavien sisään- ja ulosmenoteillä kieltämään liikenneturvallisuuden kannalta ei-toivottavat ajoradan ylitykset.

Merkkiä voidaan käyttää myös risteävällä tiellä olevan merkin 311 (ajoneuvolla ajo kielletty) tai 331 (kielletty ajosuunta) ennakkomerkkinä. Läpiajokiellon ennakkomerkkinä käytetyn merkin 332 yhteydessä käytetään asiasisällöltään samoja lisäkilpiä kuin varsinaisessa läpiajon kieltävässä merkissä.

Kääntymiskieltomerkkien sijasta voidaan usein käyttää merkkejä 411 - 415 (pakollinen ajosuunta).

Merkin sijoitus

Merkki voidaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisestä sijoittamisohjeesta poiketen sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään vasemmalle kääntyminen ja U-käännös risteyksessä tai liittymässä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta. **(TLA 16 §)**

Merkkiä ei yleensä käytetä, jos risteyksessä on käytetty merkkejä 411 - 415. **(LMp 19 §)**

333 OIKEALLE KÄÄNTYMINEN KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä kielletään oikealle kääntyminen risteyksessä tai liittymässä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta. Kääntyminen voidaan kieltää, jos se liikenneturvallisuussyistä tai liikenteen sujuvuuden vuoksi katsotaan tarpeelliseksi.

Merkkiä voidaan käyttää myös risteävällä tiellä olevan merkin 311 (ajoneuvolla ajo kielletty) tai 331 (kielletty ajosuunta) ennakkomerkkinä. Läpiajokiellon ennakkomerkkinä käytetyn merkin 333 yhteydessä käytetään asiasisällöltään samoja lisäkilpiä kuin varsinaisessa läpiajon kieltävässä merkissä.

Kääntymiskieltomerkkien sijasta voidaan usein käyttää merkkejä 411 - 415 (pakollinen ajosuunta).

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään oikealle kääntyminen risteyksessä tai liittymässä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta. **(TLA 16 §)**

Merkkiä ei yleensä käytetä, jos risteyksessä on käytetty merkkejä 411 - 415. **(LMp 19 §)**

334 U-KÄÄNNÖS KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkillä kielletään kääntyminen tulosuuntaan (U-käännös) seuraavassa risteyksessä ja ennen sitä. Kääntyminen tulosuuntaan voidaan kieltää, jos se liikenneturvallisuussyistä tai liikenteen sujuvuuden vuoksi katsotaan tarpeelliseksi.

Merkin vaikutusalue alkaa merkin kohdalta. Jos merkillä halutaan osoittaa kielto tietyssä risteyksessä, merkki asetetaan välittömästi ennen tätä risteystä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan kohtaan, josta kiellon halutaan alkavan. Jos risteyksessä on kaksi tai useampia ajokaistoja kumpaakin ajosuuntaa varten, sijoitetaan toinen merkki ajoradat toisistaan erottavalle korokkeelle.

Merkki voidaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisestä sijoitusohjeesta poiketen sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään kääntyminen tulosuuntaan (U-käännös) seuraavassa risteyksessä ja ennen sitä. **(TLA 16 §)**

341 AJONEUVON SUURIN SALLITTU LEVEYS

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua leveyttä. Merkkiä käytetään tienkohdissa, joissa erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annetun liikenneministeriön päätöksen (1715/92) 29 §:n mukaista enimmäisleveyden (4,0 metriä) mukaista kuljetusta ei voida turvallisesti kuljettaa. Leveyttä mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. Suurin luku, joka merkissä voi esiintyä, on 4,0 metriä.

Tienkohdista, joiden leveys turvavälit huomioon ottaen on yli 4,0 metriä, varoitetaan merkillä 121 (kapeneva tie) ja lisäkilvellä 821 (vapaa leveys).

Merkkiä voidaan tarvittaessa käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen).

Jos merkissä ilmoitettua leveämmille ajoneuvoille on järjestetty kiertotie, korvaa kiertotien viitoitus ennakkomerkin.

Merkkiä 341 voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Säädökset

Leveyttä mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua leveyttä. **(LMp 19 §)**

Mitat (mm):	**c**
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan välittömästi ennen kohdetta tai eräissä tapauksissa myös esteeseen esimerkiksi pysäköintilaitoksissa. Lisäksi sijoitetaan ennakkomerkki noin 300 metriä ennen kapeaa tienkohtaa, jos kohde tulee eteen yllättäen. Ennakkomerkki sijoitetaan myös viimeiseen liittymään, jossa on mahdollista valita vaihtoehtoinen reitti.

Merkin rajoitusarvon määrittäminen on esitetty kohdassa 2L - 4 .

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

342 AJONEUVON SUURIN SALLITTU KORKEUS

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään tienkohdissa, joissa erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annetun liikenneministeriön päätöksen (1715/92) 29 §:n mukaista enimmäiskorkeuden (4,4 metriä) mukaista kuljetusta ei voida kuljettaa. Korkeutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. Suurin luku, joka merkissä voi esiintyä on 4,4 m.

Jos sallittu korkeus on enintään 4,4 metriä, käytetään merkkiä 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus). Jos vapaa korkeus on yli 4,5 metriä, voidaan alikulkukorkeuden merkitsemisessä käyttää lisäkilpeä 822 (vapaa korkeus) kohdassa 2L - 2 esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Sallittu alikulkukorkeus on tarkistettava aika ajoin ja aina uudelleenpäällystyksen jälkeen.

Merkkiä käytetään lähinnä matalien silta-aukkojen merkitsemisessä. Tietyömailla olevien siltatöiden merkitsemisestä on tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TKEL 2272000.

Kun alikulkukorkeutta rajoittaa sähköjohto, käytetään lisäkilpeä 823 (sähköjohdon korkeus).

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä ja 815 (etäisyys kohteeseen). Ennakkomerkkiä käytetään merkin 341 (ajoneuvon suurin sallittu leveys) yhteydessä esitettyjä periaatteita noudattaen.

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Rajoitusarvon määrittämisestä ja rajoitetun korkeuden merkitsemisestä on tarkemmin kohdassa 2L - 4.

Merkin sijoitus

Merkki 342 sijoitetaan esteeseen. Merkki voidaan sijoittaa lisäksi välittömästi ennen kohdetta tien oikealle puolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Korkeutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. (TLA 16 §)

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua korkeutta. Rajoituksen suuruutta määrättäessä pyöristetään vapaa alikulkukorkeus alaspäin lähimpään 0,1 metriin ja tästä vähennetään 0,1 metriä. Erityisistä syistä voidaan käyttää myös suurempaa turvallisuusvaraa. Suurin luku, joka merkissä voi esiintyä on 4,4 metriä. **(LMp 19 §)**

343 AJONEUVON TAI AJONEUVOYHDISTELMÄN SUURIN SALLITTU PITUUS

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurinta sallittua pituutta. Merkissä ilmoitettavaa pituutta määritettäessä otetaan myös kuorma huomioon.

Merkkiä voidaan käyttää, kun halutaan kieltää pitkien ajoneuvojen tai ajoneuvoyhdistelmien kulku paikkaan, johon ne eivät sovi tai jossa ne eivät pääse kääntymään. Käyttökohteita ovat esimerkiksi ahtaat kadunkulmat tai lauttapaikat, jos lautalle otettavan ajoneuvoyhdistelmän pituutta on rajoitettu.

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai 815 (etäisyys kohteeseen). Ennakkomerkkiä käytetään merkin 341 (ajoneuvon suurin sallittu leveys) yhteydessä esitettyjä periaatteita noudattaen.

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633.

Merkin sijoitus

Merkin sijoitus käsitellään kohdassa 2L - 1.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Pituutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. **(TLA 16 §)**
Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurinta sallittua pituutta. **(LMp 19 §)**

344 AJONEUVON SUURIN SALLITTU MASSA

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään teillä, tienosilla, alueilla ja silloilla, joilla ajoneuvon suurin sallittu todellinen massa on tien tai sillan heikon kantavuuden takia pienempi kuin ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/92) mukaan tiellä yleisesti sallitaan. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

Merkkiä 344 voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 811 (kohde risteävällä tiellä tai 815 (etäisyys kohteeseen). Ennakkomerkkiä käytetään merkin 341 (ajoneuvon suurin sallittu leveys) yhteydessä esitettyjä periaatteita noudattaen. Jos rajoituksia on enemmän kuin kaksi (esimerkiksi ajoneuvon todellinen massarajoitus sekä telille ja akseliille kohdistuvat massarajoitukset), ilmoitetaan painorajoitetuista sillasta edellisessä yleisen tien liittymässä olevalla tiedotustaululla.

Merkkiä 344 voidaan käyttää ennakkomerkkinä myös opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633. Painorajoitettujen siltojen yhteydessä on yleensä tarpeen osoittaa kiertotie. Kiertotien merkitsemisestä on esimerkkejä ohjeessa “Liikenne tietyömailla” TIEL 2272000.

Kelirikosta aiheutuvat painorajoitukset asetetaan vain niille tienosille ja niin pitkäksi ajaksi kuin ne todella ovat tarpeen. Tarvittaessa rajoitukset voidaan välillä poistaa esimerkiksi pakkaskauden johdosta.

“Painorajoitettu silta”

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Luku merkissä 344 osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun todellisen massan. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. **(TLA 16 §)**

345 AJONEUVOYHDISTELMÄN SUURIN SALLITTU MASSA

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään teillä, tienosilla, alueilla ja silloilla, joilla ajoneuvoyhdistelmän tai ajoneuvon suurin sallittu todellinen massa on tien tai sillan heikon kantavuuden takia pienempi kuin ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/92) mukaan tiellä yleisesti sallitaan. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

Merkin käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkistä 344 (ajoneuvon suurin sallittu massa) annettuja ohjeita. Merkkiä 345 ei kuitenkaan käytetä, jos rajoitusarvo olisi pienempi kuin ajoneuvojen suurin sallittu todellinen massa. Tällöin käytetään merkkiä 344.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

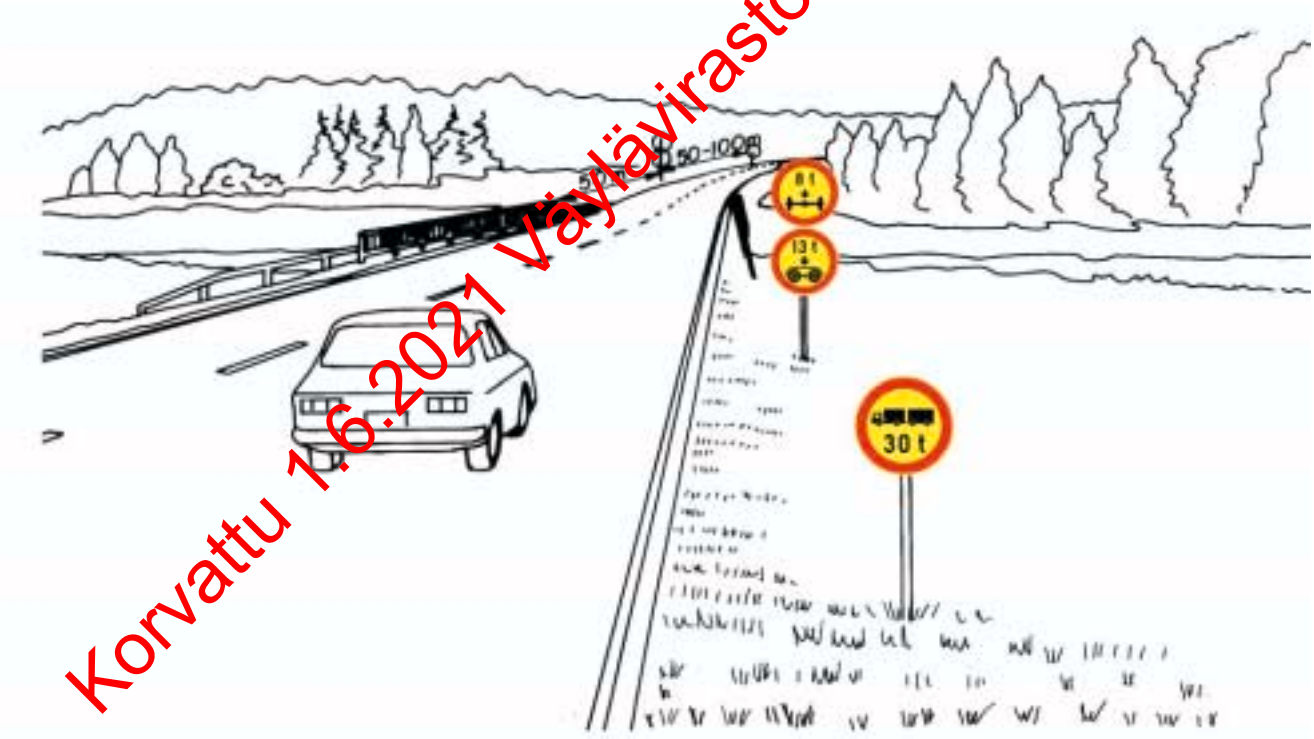

Esimerkki painorajoitetun sillan merkitsemisestä.

Säädökset

Merkissä 345 oleva luku osoittaa ajoneuvoyhdistelmän tai ajoneuvon suurimman sallitun todellisen massan. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. **(TLA 16 §)**

346 AJONEUVON SUURIN SALLITTU AKSELILLE KOHDISTUVA MASSA

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua akselille kohdistuvaa massaa. Merkissä massa osoitetaan yleensä tonnin tarkkuudella. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

Merkin käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkistä 344 (ajoneuvon suurin sallittu massa) annettuja ohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun akselille kohdistuvan massan. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua akselille kohdistuvaa massaa. Merkissä osoitetaan massa yleensä tonnin tarkkuudella. **(LMp 19 §)**

347 AJONEUVON SUURIN SALLITTU TELILLE KOHDISTUVA MASSA

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua telille kohdistuvaa massaa. Merkissä osoitetaan massa yleensä tonnin tarkkuudella. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

Merkkiä käytetään tavallisesti yhdessä merkin 346 (ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa) kanssa.

Merkin käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkistä 344 (ajoneuvon suurin sallittu massa) annettuja ohjeita.

Sallitut telille kohdistuvat massat riippuvat muun muassa telien akselien lukumäärästä ja teliakselien väleistä. Ajoneuvo, jonka kaksiakselisen telin akseliväli on vähintään 1,5 metriä tai jonka kolmiakselisen telin kaikki kolme akselia ovat käytössä, saa ylittää liikennemerkissä osoitetun suurimman sallitun telille kohdistuvan massan ajoneuvon rekisteriotteesta ilmenevällä tavalla.

Liikennemerkillä 347 ilmoitetusta telille kohdistuvasta massasta poiketen sallitaan enintään kirjeessä Skk - 218/29.9.1993 esitetyt telille kohdistuvat massat.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun telille kohdistuvan massan. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. Ajoneuvo, jonka kaksiakselisen telin akseliväli on vähintään 1,5 metriä tai jonka kolmiakselisen telin kaikki kolme akselia ovat käytössä, saa kuitenkin ylittää liikennemerkissä osoitetun suurimman sallitun telille kohdistuvan massan ajoneuvon rekisteriotteesta ilmenevällä tavalla. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään, mikäli tiellä tai sen osalla joudutaan rajoittamaan ajoneuvon suurinta sallittua telille kohdistuvaa massaa. Merkissä osoitetaan massa yleensä tonnin tarkkuudella. **(LMp 19 §)**

351 OHITUSKIELTO

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä kielletään muun liikkuvan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuin kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän tai mopon ohittaminen. Merkki ei koske kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella. Merkki on voimassa seuraavan yleisen tien tai kadun risteykseen taikka merkkiin 352 (ohituskielto päättyy) asti.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos ohituskiellon syy ei muuten ole riittävän selvästi havaittavissa, varoitus- tai sulkuviivan havaittavuus on ennalta huono tai jos liikenteen valvonnan tai onnettomuustutkimus-ten yhteydessä on todettu yleisesti rikottavan sulkuviivalla merkittyä ohituskieltoa. Tällaisia kohteita voivat olla esimerkiksi suoralla tieosuudella olevat näkemää lyhentävät kumpareet ja painanteet sekä sellaisten kaarteiden tai liittymien kohdat, joissa varoitus- tai sulkuviivaa on vaikea ennalta havaita. Merkkiä voidaan käyttää myös esimerkiksi tienkohdissa, joissa ajokaistojen lukumäärä vähenee kaksiajorataisen tien muuttuessa yksiajorataiseksi tai tietyömaan liikennejärjestelyjen johdosta.

Merkkiä voidaan käyttää tehostamaan sulkuviivaa tienkohdissa, joissa ohittamisesta aiheutuu vaaraa. Tällaisia kohteita voivat olla taajamien ulkopuolella huoltoasemien tai yksityisten teiden liittymät, joista ei ole kerrottu ennalta liikennemerkillä. Myös eräiden eritasoliittymien yhteydessä on tarpeen käyttää merkkiä 351. Tällöin suunnistustaulu ei varoita päätielle rampilta saapuvasta liikenteestä (ns. lohenpyrstöliittymät).

Moottoriliikennetiellä merkkiä käytetään, kun keskiviivan ylittäminen on rajoitetun näkemän vuoksi kielletty sulkuviivalla. Moottoriliikennetiellä merkkiä käytetään yleensä myös, jos sulkuviiva on merkitty muusta syystä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään muun liikkuvan moottorikäyt-töisen ajoneuvon kuin kaksipyöräisen sivuvaunut-toman moottoripyörän tai mopon ohittaminen. Merkki ei koske kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella. Merkki on voimassa seuraavan yleisen tien tai kadun risteykseen taikka merkkiin 352 asti. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään, jos ohituskiellon syy ei muuten ole riittävän selvästi havaittavissa tai jos on erityistä syytä tehostaa muista säännöksistä johtuvaa ohituskieltoa. Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille. **(LMp 19 §)**

Traktorin tai moottorityökoneen ohittaminen ohituskieltoalueella voidaan sallia, jos ohittaminen on sulkuviivaa tai tien keskiviivaa ylittämättä mahdollista. Tällöin käytetään tekstillistä lisäkilpeä “Ei koske traktorin ohittamista”.

Pitkillä ohituskieltoalueilla merkki voidaan toistaa.

Merkin sijoitus

Merkki 351 sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

Merkki sijoitetaan siten, että merkillä 351 ja sulkuviivalla osoitettu ohituskielto alkavat samasta kohdasta. Vastakkaisille ajosuunnille osoitettujen ohituskieltojen ei välttämättä tarvitse olla yhteneväisinä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

352 OHITUSKIELTO PÄÄTTYY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että merkillä 351 (ohituskielto) osoitettu ohituskielto päättyy.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, kun merkillä 351 (ohituskielto) osoitettu ohituskielto päättyy muualla kuin yleisen tien tai kadun risteyksessä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan tien oikealle puolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

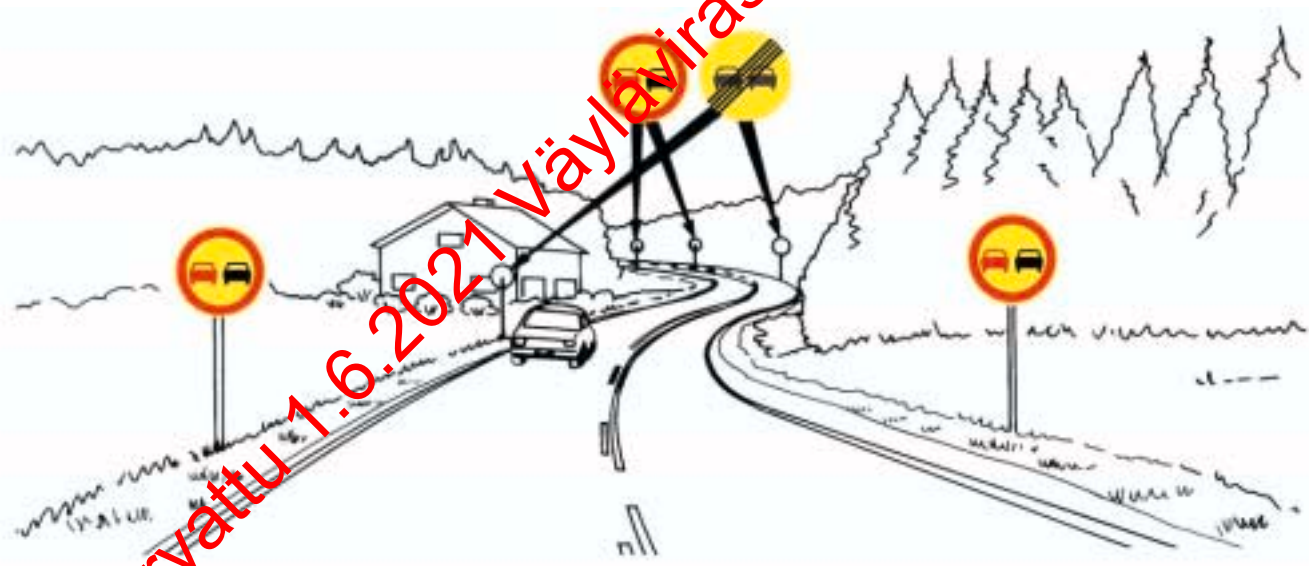

Sulkuviivan alkamis- ja päättymiskohdat sovitetaan yhteen ohituskiellon alkamis- ja päättymismerkkien kanssa.

Säädökset

Merkkiä käytetään, kun merkillä 351 osoitettu ohituskielto päättyy muualla kuin yleisen tien tai kadun risteyksessä. **(LMp 19 §)**

361 NOPEUSRAJOITUS

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa. Merkki on voimassa kyseisellä tiellä seuraavaan merkkiin 361 - 363, 572 tai 573 saakka. Merkin voimassaolo päättyy myös merkkiin 571, jollei välittömästi merkin 571 jälkeen ole liikennemerkillä osoitettu uutta nopeusrajoitusta.

Nopeusrajoitusjärjestelmä

Nopeusrajoitusjärjestelmä ja nopeusrajoitusten määrittäminen on kuvattu yksityiskohtaisesti liikenneministeriön yleisohjeessa (LM:n kirje nro 3859/27.2.1992, 1373/70/95 16.6.1995) ja ohjeessa “Nopeusrajoitukset” TIEL 2131913.

Nopeusrajoitusjärjestelmä koostuu yleisistä, tiekohtaisista ja paikallisista nopeusrajoituksista. Nopeusrajoituksen tyypi ilmenee nopeusrajoituspäätöksestä. Voimassaoloajan mukaan nopeusrajoituksia kutsutaan pysyviksi, määräaikaisiksi, vaihtuviksi ja tilapäisiksi nopeusrajoituksiksi.

Yleiset nopeusrajoitukset ovat voimassa kaikilla teillä ja tienosilla, joille ei ole määrätty muita nopeusrajoituksia. Yleinen nopeusrajoitus on taajamassa 50 km/h ja taajaman ulkopuolella 80 km/h.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikenneministeriö voi antaa määräyksiä yleisestä nopeusrajoituksesta koko maassa tai tietyssä osassa maata. Tiekohtaisista ja paikallisista nopeusrajoituksista päättää liikenneministeriön tarvittaessa antamien yleisten ohjeiden mukaisesti ja 51 §:n säännöksiä noudattaen se, jolle liikenteen ohjauslaitteen asettaminen kuuluu. **(TLL 25 §)**

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa. Merkki on voimassa kyseisellä tiellä seuraavaan merkkiin 361 - 363, 572 tai 573 saakka. Merkin voimassaolo päättyy myös merkkiin 571, jollei välittömästi merkin 571 jälkeen ole liikennemerkillä osoitettu uutta nopeusrajoitusta.

Tiellä, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 km/h, voi olla töyssyjä tai korotettuja suojateitä, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla erikseen osoiteta.

Merkillä 361 ja lisäkilvellä “Yleisrajoitus” voidaan tarpeen mukaan ilmoittaa siirtymisestä nopeusrajoituksen alaiselta tieltä tai alueelta yleisen nopeusrajoituksen piiriin kuuluvalle alueelle. Merkillä 361 ja lisäkilvellä “Alue” voidaan tarpeen mukaan ilmoittaa siirtymisestä nopeusrajoitusalueen sisällä olevalta merkillä 361 osoitetun nopeusrajoituksen alaiselta tieltä takaisin nopeusrajoitusalueelle. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään osoittamaan tieliikennelain 25 §:n 1 momentin perusteella tai 109 §:n 3 momentin mukaisesti voimassa olevaa nopeusrajoitusta. Merkin yhteydessä ei käytetä muita lisäkilpiä kuin tekstillistä lisäkilpeä “Yleisrajoitus” tai “Alue”.

Siirtyminen yleisen nopeusrajoituksen piiriin kuuluvalle alueelle muualla kuin taajaman rajalla osoitetaan merkillä 361 ja tekstillisellä lisäkilvellä “Yleisrajoitus”, jos samalla tiellä on ennen kyseistä tienkohtaa voimassa yleisrajoitusta korkeampi, merkillä 361 osoitettu nopeusrajoitus. **(LMp 19 §)**

Tiekohtaiset nopeusrajoitukset ovat koko tietä koskevia jatkuvia nopeusrajoituksia. Kaikille pääteille ja tärkeimmille muille maanteille on määrätty tiekohtainen rajoitus. Rajoitusarvo vaihtelee tavallisesti välillä 60 - 120 km/h.

Paikallisia nopeusrajoituksia käytetään teillä, joilla ei ole tiekohtaisia nopeusrajoituksia. Rajoitus on yleensä lyhyt ja asutuksen tms. kohdalla. Rajoitusarvot ovat yleistä nopeusrajoitusta pienempiä, taajamassa kuitenkin myös 60 km/h.

Pistekohtainen nopeusrajoitus on yksittäistä tienkohtaa (tavallisesti liittymää) koskeva tiekohtainen tai paikallinen nopeusrajoitus, joka on edeltävää rajoitusta pienempi.

Samaa rajoitusarvoa olevat tiekohtaiset ja paikalliset nopeusrajoitukset voidaan merkitä *nopeusrajoitusalueeksi.* Alueen nopeusrajoitus on aina yleistä nopeusrajoitusta pienempi ja korkeintaan 60 km/h.

Pihakatu on alue, jolla on voimassa 20 km/h -nopeusrajoitus ja muut pihakatuja koskevat liikennesäännöt.

Nopeusrajoituksen merkitseminen maastoon edellyttää tieliikennelain 25 §:ssä mainittua nopeusrajoituspäätöstä. Liikenteenohjaus-, liikennemerkki- tai muu vastaava suunnitelma ei ole nopeusrajoituspäätös. Yleisten teiden tiekohtaisista ja paikallisista nopeusrajoituksista päättää tiehallinto, katujen ja kaavateiden kunta sekä yksityisten teiden nopeusrajoituksista kyseisen tien tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen. Yleiset nopeusrajoitukset ovat voimassa liikenneministeriön päätöksellä.

Nopeusrajoitusta osoittavat seuraavat liikennemerkit:
- 361 (nopeusrajoitus)
- 362 (nopeusrajoitus päättyy)
- 363 (nopeusrajoitusalue)
- 364 (nopeusrajoitusalue päättyy)
- 571 (taajama)
- 572 (taajama päättyy)
- 573 (pihakatu) ja
- 574 (pihakatu päättyy).

Tiekohtaiset ja paikalliset nopeusrajoitukset osoitetaan merkillä 361 ja nopeusrajoitusalueena merkillä 363. Paikallisen nopeusrajoituksen päättää merkki 362 ja nopeusrajoitusalueen merkki 364.

Yleisen nopeusrajoituksen osoittavat taajaman rajalla merkit 571 ja 572. Muulloin yleinen nopeusrajoitus osoitetaan vain tarvittaessa, lähinnä muun nopeusrajoituksen päättyessä.

Merkin 361 yhteydessä voidaan lisäksi käyttää lisäkilpeä “Alue” tai “Yleisrajoitus”. Nopeusrajoitusmerkkien kanssa ei käytetä muita lisäkilpiä.

Merkillä 365 (ajokaistakohtainen kielto tai rajoitus) osoitetaan nopeusrajoitus tienkohdassa,jossa samaan suuntaan menevillä ajokaistoilla tarvitaan eri nopeusrajoitusta.

Tiehallinto on vahvistanut muuksi liikenteen ohjauslaitteeksi myös merkin “yleinen nopeusrajoitus”, jolla osoitetaan yleisrajoitukset rajanylityspaikoilla ja satamissa, joissa on maahan tulevaa autoliikennettä.

Yksityiskohtaiset ohjeet nopeusrajoitusten merkitsemisestä on annettu jäljempänä kunkin liikennemerkin, lisäkilven ja muun vahvistetun liikenteen ohjauslaitteen kohdalla.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Merkin 361 käyttö

Merkillä 361 osoitetaan tiekohtaiset ja paikalliset nopeusrajoitukset. Kun tiekohtainen tai paikallinen nopeusrajoitus on osa nopeusrajoitusaluetta, nopeusrajoitus osoitetaan alueen rajakohdassa merkillä 363 (nopeusrajoitusalue).

Merkin 361 yhteydessä voidaan käyttää lisäkilpeä “Alue” tai “Yleisrajoitus”. Tällöin merkki ilmoittaa siirtymisestä aleen tai yleisen nopeusrajoituksen piiriin muualla kuin nopeusrajoitusalueen tai taajaman rajakohdassa. Tarkemmat ohjeet on esitetty kyseisten lisäkilpien kohdalla.

Merkillä 361 osoitettu nopeusrajoitus koskee vain sitä tietä, jolle se on merkitty. Merkin vaikutus loppuu kyseisellä tiellä vasta muuta nopeusrajoitusta osoittavaan merkkiin. Käännyttäessä muulle tielle tulee voimaan ilman eri merkkiä yleinen nopeusrajoitus (taajamassa 50 km/h, taajaman ulkopuolella 80 km/h) tai nopeusrajoitusalueen rajoitus, jos ollaan merkityn alueen sisällä.

Kun nopeusrajoituksen muutos tienkohdassa on yli 30 km/h, merkitään nopeusrajoitus alenevassa suunnassa 20 km/h porrastuksin (esimerkiksi 100 - 80 - 60). Porrastus aloitetaan ennen rajoitukselle annettua muutoskohtaa. Porrastuksen pituus on 150 - 200 metriä. Nopeusrajoituksesta 80 km/h voidaan kuitenkin siirtyä porrastamatta 50 km/h rajoitukseen. Yleisestä 80 km/h nopeus-

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Esimerkki nopeusrajoitusjärjestelmästä.

rajoituksesta siirrytään porrastamatta myös paikalliseen 40 km/h ja 30 km/h-rajoitukseen, kun tien tekninen standardi vastaa selvästi alle 80 km/h nopeustasoa. Eritasoliittymien rampeissa ei yleensä käytetä erillisiä nopeusrajoituksia eikä nopeusrajoituksen porrastusta. Liittymisrampilla merkitään päätien nopeusrajoitus kohtaan, jossa kiihdytys voi alkaa. Nopeusrajoitus merkitään lisäksi liittymiskaistan päätyttyä. Muuten rajoitukset merkitään ramppiliittymissä kuten tasoliittymissä.

Merkin sijoitus

Nopeusrajoitusta osoittava merkki sijoitetaan rajoituksen alkamiskohtaan sekä toistomerkkinä yleisten teiden liittymien jälkeen. Jos liittymät ovat lähekkäin (alle 150 metriä), riittää yleensä merkki ajosuunnassa jälkimmäisen liittymän jälkeen. Toistomerkki voidaan asettaa myös liikenteelliseltä merkitykseltään yleiseen tiehen verrattavien yksityisten teiden liittymien jälkeen. Merkkiä käytetään erityisesti silloin, kun rajoitus on alempi kuin 80 km/h ja liittyvälle tielle on läpiajoyhteys muualta.

Liittymien välisellä tieosuudella nopeusrajoitus toistetaan liittymävälillä niin, ettei peräkkäisten merkkien väliksi tule rajoitusarvosta riippuen yli

- 3 km,	kun rajoitusarvo on	50 tai 60 km/h
- 4 km,	“	70 tai 80 km/h
- 5 km,	“	100 km/h
- 6 km,	“	120 km/h

Pohjois-Suomen pitkillä vähäliikenteisillä tieosuuksilla voidaan liittymien välillä käyttää myös harvempaa merkkiväliä, kun rajoitus on 80 km/h tai suurempi. Tieosuuksilla, joilla on vaihtuvat nopeusrajoitusmerkit, merkkien väli määräytyy korkeimman käytettävän nopeusarvon mukaan.

Tiekohtainen talviajan rajoitus merkitään kuten pysyvä nopeusrajoitus. Toistomerkintöjä voidaan kuitenkin vähentää varsinkin alemmalla tieverkolla (80 km/h on voimassa myös ilman merkkiä).

Liittymän jälkeen asettava nopeusrajoitusmerkki sijoitetaan yleensä 50 - 100 metriä liittymän jälkeen. Nopeusrajoitusmerkin etäisyys linja-autopysäkin päättymisen jälkeen on 25 - 50 metriä.

Pistekohtaista nopeusrajoitusta osoittava merkki sijoitetaan yleensä 150 - 250 metriä ennen liittymää tai vastaavaa rajoituskohdetta. Pienillä rajoitusarvoilla (≤40 km/h) merkki voi olla lähempänä kohdetta.

Merkki 361 sijoitetaan yksiajorataisella tiellä yleensä vain tien oikealle puolelle. Jos tiekohtainen nopeusrajoitus muuttuu liittymien välisellä tieosuudella, asetetaan nopeusrajoitusmerkit alenevassa suunnassa yleensä molemmin puolin tietä. Tällöin myös ohittavan ajoneuvon kuljettaja voi havaita merkin. Toistomerkki sijoitetaan vain tien oikealle puolelle.

Moottoriteillä ja muilla 2-ajorataisilla teillä nopeusrajoitus merkitään tavallisesti ajoradan molemmin puolin.

Nopeusrajoitusmerkki voidaan sijoittaa samaan pylvääseen varoitusmerkin, etuajo-oikeutettua tietä osoittavan merkin sekä tiennumeron kanssa.

Nopeusrajoitusmerkki sijoitetaan varoitusmerkin yhteydessä sen alapuolelle. Varoitusmerkkiin mahdollisesti liittyvä lisäkilpi on välittömästi varoitusmerkin alla. Merkin 211 (etuajo-oikeutettu tie) yhteydessä nopeusrajoitusmerkki sijoitetaan merkin 211 yläpuolelle. Jos tien numerokilpi on pelkästään nopeusrajoitusmerkin yhteydessä, jätetään merkkien välille noin 30 cm tila.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

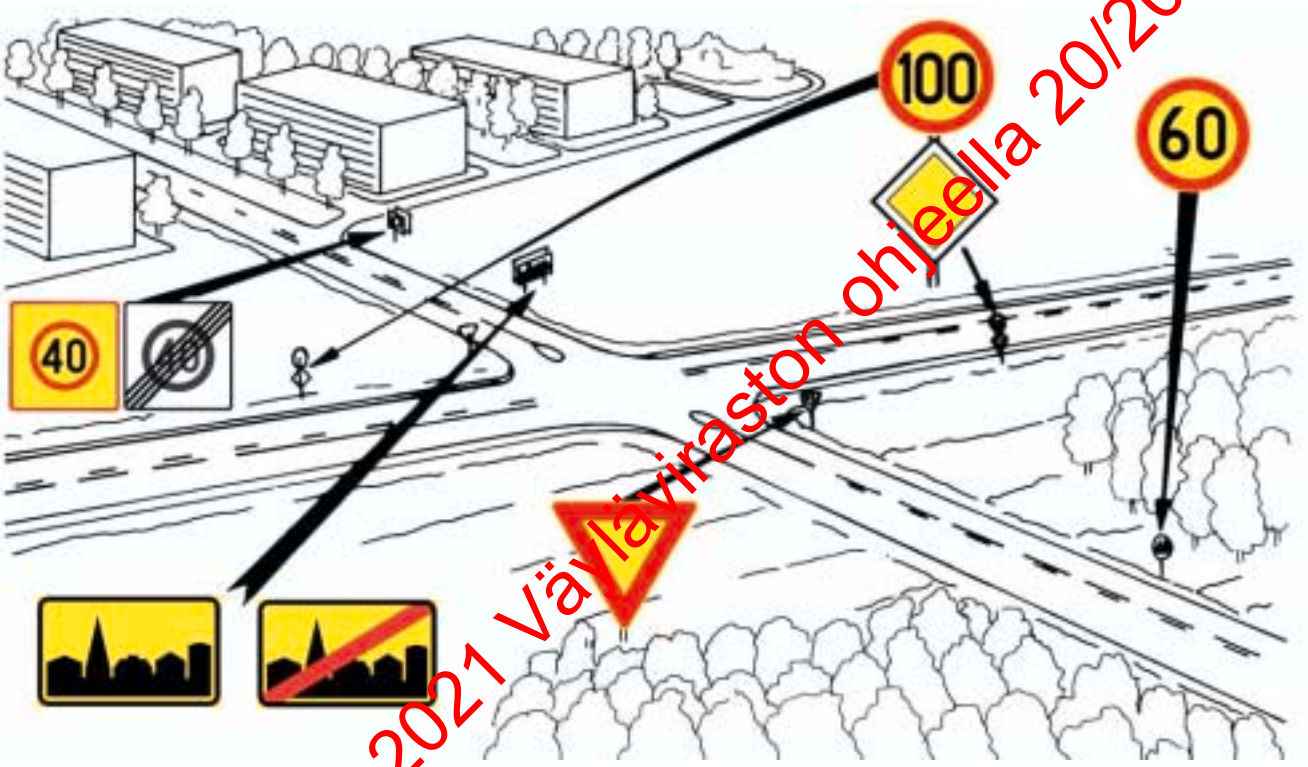

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Tiekohtainen nopeusrajoitus osoitetaan aina liikennemerkillä. Pistekohtainen nopeusrajoitus liittymässä merkitään vain liittymän lähestymissuunnassa. Taajaman ja nopeusrajoitusalueen alkamista ja päättymistä osoittavat merkit asetetaan kaikille alueelle johtaville tielle.

362 NOPEUSRAJOITUS PÄÄTTYY

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että merkillä 361 osoitettu nopeusrajoitus päättyy ja siirrytään yleisen tai alueellisen nopeusrajoituksen piiriin.

Merkin käyttö

Merkillä ilmoitetaan tavallisesti merkillä 361 osoitetun paikallisen nopeusrajoituksen päättyminen. Merkin jälkeen alkaa yleisrajoitus, taajamassa 50 km/h ja taajaman ulkopuolella 80 km/h.

Jos merkki on nopeusrajoitusalueen sisäpuolella, se voi ilmoittaa myös nopeusrajoitusalueen voimaantulosta. Tällöin käytetään merkin 362 asemasta mieluummin alkavan alueen nopeusrajoitusta osoittavaa merkkiä 361 ja lisäkilpeä “Alue”.

Merkkiä voidaan käyttää vain silloin, kun alkava nopeusrajoitus (yleisrajoitus) on päättyvää rajoitusta korkeampi. Vaihtoehtoinen merkitsemistapa nopeusrajoituksen päättämisessä on alkavaa nopeusrajoitusta osoittava merkki 361 ja lisäkilpi “Yleisrajoitus”. Jälkimmäistä merkintää käytettään aina, kun rajoitus pienenee yleisrajoituksen piiriin tultaessa (esimerkiksi taajamassa olevan 60 km/h -rajoituksen päättyessä).

Mitat (mm):	**c**
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkkiä 362 käytetään taajaman ulkopuolella erityisesti silloin, kun tien tekninen standardi yleisrajoitusalueella vastaa pienempää nopeutta kuin 80 km/h. Taajamissa merkillä päätetään alle 50 km/h -rajoituksia.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikealle puolelle. Vähäliikenteisillä teillä ja varsinkin pienillä rajoitusarvoilla merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien vasemmalle puolelle samaan varteen vastakkaista suuntaa varten asetetun merkin 361 kanssa. Merkin tulee tällöinkin olla hyvin havaittavissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että merkillä 361 osoitettu nopeusrajoitus päättyy ja siirrytään yleisen tai alueellisen nopeusrajoituksen piiriin. **(TLA 16 §)**

Merkkiä saa käyttää vain, jos merkin jälkeen suurin sallittu ajonopeus on korkeampi kuin ennen merkkiä. Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, merkki voidaan sijoittaa yksinomaan tien vasemmalle puolelle. **(LMp 19 §)**

363 NOPEUSRAJOITUSALUE

Mitat (mm):	d	e	f
suuri	-	-	-
normaali	900	900	640
pieni	600	600	400

Yleistä

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa merkeillä rajoitetulla alueella. Alueen sisällä voidaan suurimmasta sallitusta nopeudesta määrätä muuta merkillä 361 tai 573.

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan nopeusrajoitusalueet taajamissa ja niiden ulkopuolella. Merkkiä käytetään vain alueen rajoilla. Merkin yhteydessä käytetään vastakkaisessa ajosuunnassa merkkiä 364 (nopeusrajoitusalue päättyy). Vähäliikenteisillä teillä käytetään yleensä pienikokoista merkkiä 363 ja 364.

Alueen sisälle voidaan merkitä muu nopeusrajoitus kuten taajamassakin. Alueen sisällä rajoituksen uudelleen voimaantulo osoitetaan merkillä 361 ja lisäkilvellä “Alue”.

Nopeusrajoitus voidaan merkitä alueena, kun kaikille alueeseen sisältyville tieosuuksille (myös muiden tienpitäjien hoidossa oleville) on päätetty rajoitusarvoltaan samansuuruinen nopeusrajoitus ja alue täyttää nopeusrajoitusten suunnitteluohjeessa nopeusrajoitusalueelle asetetut vaatimukset.

Taajamiin ei merkitä yleistä 50 km/h-rajoitusta eikä sitä korkeampaa rajoitusta nopeusrajoitusalueena. Taajamien ulkopuolella alueen rajoitusarvo on korkeintaan 60 km/h. Nopeusrajoituksen merkitseminen alueena ilmenee nopeusrajoituspäätöksestä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa merkeillä rajoitetulla alueella. Alueen sisällä voidaan suurimmasta sallitusta nopeudesta määrätä muuta merkillä 361 tai 573. Alueella, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 km/h, voi olla töyssyjä tai korotettuja suojateitä , joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta. **(TLA 16 §)**

Merkki asetetaan kaikille alueelle johtaville teille. Merkkiä käytetään osoittamaan tieliikennelain 25 §:n 1 momentin perusteella tai 109 §:n 3 momentin mukaisesti voimassa olevaa nopeusrajoitusta. Merkin yhteydessä ei käytetä lisäkilpiä. **(LMp 19 §)**

364 NOPEUSRAJOITUSALUE PÄÄTTYY

Yleistä

Merkki osoittaa merkillä 363 osoitetun nopeusrajoitusalueen päättymisen ja yleisen nopeusrajoituksen piiriin siirtymisen. Nopeusrajoitusalue päättyy myös toista nopeusrajoitusaluetta osoittavaan merkkiin 363.

Merkin käyttö

Nopeusrajoitusalueen päättyminen osoitetaan alueen rajoilla merkillä 364 (nopeusrajoitusalue päättyy). Merkki ilmoittaa samalla yleisen nopeusrajoituksen alkamisen (taajamassa 50 km/h, muuten 80 km/h), ellei sen jälkeen välittömästi osoitetta muuta nopeusrajoitusta tai toiselle nopeusrajoitusalueelle siirtymistä.

Jos kaksi rajoitusarvoltaan erilaista nopeusrajoitusaluetta (esimerkiksi 30 km/h ja 40 km/h) liittyy toisiinsa, osoitetaan rajakohdassa kuitenkin vain toisen alueen alkaminen.

Nopeusrajoitusalueen sisäpuolella voi olla merkillä 361 osoitettu nopeusrajoitus. Alueen nopeusrajoituksen uudelleen alkaminen osoitetaan yleensä merkillä 361 ja lisäkilvellä “Alue”.

Mitat (mm):	d	e	f
suuri	-	-	-
normaali	900	900	640
pieni	600	600	400

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan kaikille alueelta poisjohtaville teille. Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, merkki voidaan sijoittaa yksinomaan tien vasemmalle puolelle, jos merkin jälkeen suurin sallittu ajonopeus on korkeampi kuin ennen merkkiä. Tällöin merkki sijoitetaan yleensä tien vastakkaisella puolella olevan, nopeusrajoitusalueen alkamista osoittavan merkin kääntöpuolelle. Vähäliikenteisillä teillä käytetään yleensä pienikokoista merkkiä 363 ja 364.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki osoittaa merkillä 363 osoitetun nopeusrajoitusalueen päättymisen. Nopeusrajoitusalue päättyy myös toista nopeusrajoitusaluetta osoittavaan merkkiin 363. **(TLA 16 §)**

Merkki asetetaan kaikille alueelta johtaville teille, jollei alue rajoitu toiseen merkillä 363 osoitettuun nopeusrajoitusalueeseen. Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, merkki voidaan sijoittaa yksinomaan tien vasemmalle puolelle, jos merkin jälkeen suurin sallittu ajonopeus on korkeampi kuin ennen merkkiä. **(LMp 19 §)**

365 AJOKAISTAKOHTAINEN KIELTO TAI RAJOITUS

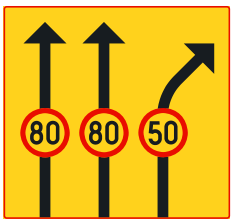

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan ajokaistaa koskeva kielto tai rajoitus. Merkillä voidaan osoittaa esimerkiksi ajokaistakohtainen nopeusrajoitus moottoritiellä, kun rampilla on käynnissä tietyö ja suoraan jatkuvan suunnan liikenteelle sallitaan suurempi nopeus kuin rampilla. Merkillä voidaan osoittaa myös ajokaistakohtaisia korkeus- ja leveysrajoituksia esimerkiksi moottoriteiden siltatyömailla.

Merkin kielto tai rajoitus alkaa merkin kohdalla. Merkin vaikutusalue määräytyy merkissä esitettyjen kielto- tai rajoitusmerkkien mukaan. Merkkiä voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Merkissä olevien ajokaistoja kuvaavien nuolten lukumäärän taulun alareunassa tulee vastata merkin kohdalla ajoradan poikkileikkauksessa olevien ajokaistojen lukumäärää. Merkissä esitetään myös vastakkaisen suunnan ajokaistoja kuvaavat nuolet, jos suuntia ei ole erotettu rakenteellisesti.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajokaistakohtaisen kiellon tai rajoituksen alkamiskohtaan yleensä tien molemmille puolille.

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

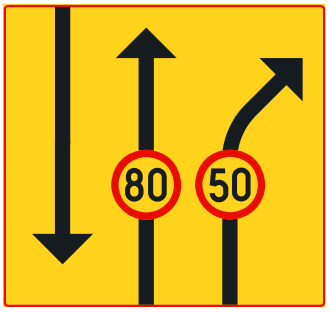

Esimerkkejä ajokaistakohtaisista rajoituksista

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä. **(TLA 19 §)**

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä, jolloin se varustetaan lisäkilvellä. **(LMp 19 §)**

371 PYSÄYTTÄMINEN KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäyttäminen muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen takia tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkki on voimassa seuraavan yleisen tien tai kadun risteykseen. Merkin vaikutusalue päättyy myös merkkiin 371 - 376, 381 - 382 tai merkillä 520 tai 521 osoitettuun pysäköintipaikkaan, jollei lyhyempää vaikutusaluetta ole osoitettu lisäkilvellä. Merkki ei koske tieliikennelain mukaan sallittua pysäyttämistä jalkakäytävälle tai pyörätielle eikä tieliikenneasetuksen mukaan sallittua pysäyttämistä linja-auton tai raitiovaunun pysäkille.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, milloin ajoneuvojen pysäyttämisen katsotaan tuottavan niin paljon haittaa liikenteelle, että pysäyttäminen on kiellettävä.

Merkin vaikutus koskee vain tien sitä puolta, jolle se on asetettu. Merkin vaikutusalue ei pääty tien vastakkaiselle puolelle asetettuun merkkiin. Merkin vaikutus koskee ajorataa, piennarta ja luiskaa.

Lisäkilpiä käyttämällä pysäyttämiskielto voidaan rajoittaa koskemaan vain tiettyjä ajoneuvoja, tiettyä matkaa tai tiettyjä aikoja. Pelkästään lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus) pysäyttämiskielto voidaan rajoittaa koskemaan vain matkaa, jonka pituus on enintään 30 metriä. Jos pysäyttämiskielto halutaan määrätä tätä pitemmälle vaikutusalueelle eikä vaikutusalue pääty merkkiin 371 - 376, 381 - 382 tai merkillä 520 tai 521 osoitettuun pysäköintipaikkaan, vaikutusalueen päättyminen osoitetaan lisäkilvellä 828 (vaikutusalue päättyy) varustetulla merkillä 371.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäyttäminen muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen takia tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkki on voimassa seuraavan yleisen tien tai kadun risteykseen, merkkiin 371 - 376, 381 tai 382 taikka merkillä 520 tai 521 osoitettuun pysäköintipaikkaan asti, jollei lyhyempää vaikutusaluetta ole osoitettu lisäkilvellä. Merkkiä voidaan pienoiskoossa käyttää pysäköintimittarin peitoksi asetetussa suojuksessa osoittamaan, että pysäyttäminen asianomaisella paikalla on kielletty.

Merkki ei koske tieliikennelain mukaan sallittua pysäyttämistä jalkakäytävälle tai pyörätielle eikä tämän asetuksen mukaan sallittua pysäyttämistä linja-auton tai raitiovaunun pysäkille. **(TLA 16 §)**

Vaikutusalueen päättyminen risteysvälillä on osoitettava lisäkilvellä 828 varustetulla merkillä silloin, kun vaikutusalue ei pääty tieliikenneasetuksen 16 §:ssä mainittuihin merkkeihin. Päättymistä ei kuitenkaan tarvitse mainitulla tavalla osoittaa, mikäli vaikutusalueen pituus on enintään 30 metriä. Tällöin vaikutusalueen pituus tulee osoittaa lisäkilvellä 814. **(LMp 19 §)**

Merkkiä voidaan pienoiskoossa käyttää pysäköintimittarin peitoksi asetetussa suojuksessa osoittamaan, että pysäyttäminen asianomaisella paikalla on kielletty.

Merkin 371 vaikutusalue päättyy seuraavan yleisen tien tai kadun risteykseen. Jos vaikutusalueen halutaan jatkuvan risteyksen ohi, sijoitetaan risteyksen jälkeen uusi merkki.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee. Muuten merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

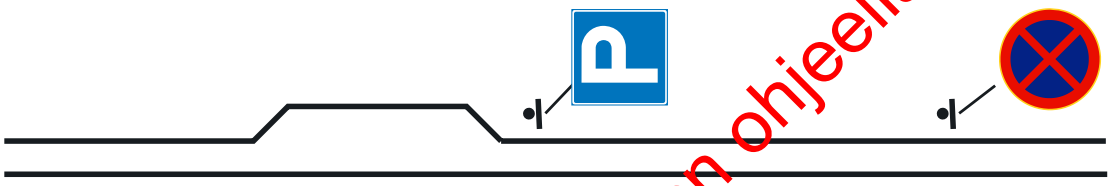

Pysäyttämiskielto päättyy merkillä 521 (pysäköintipaikka) esitettuun pysäköintipaikkaan.

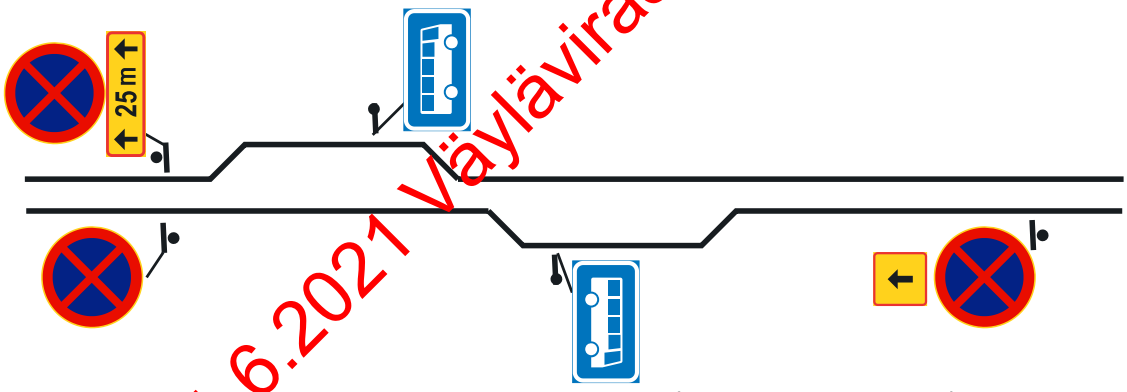

Pysäyttämiskiellon päättyminen osoitetaan lisäkilvellä 828 (vaikutusalue päättyy) varustetulla merkillä 371. Enintään 30 metrin vaikutusalue osoitetaan lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus). Linja-auton pysäkillä on tieliikenneasetuksen mukainen pysäyttäminen sallittu.

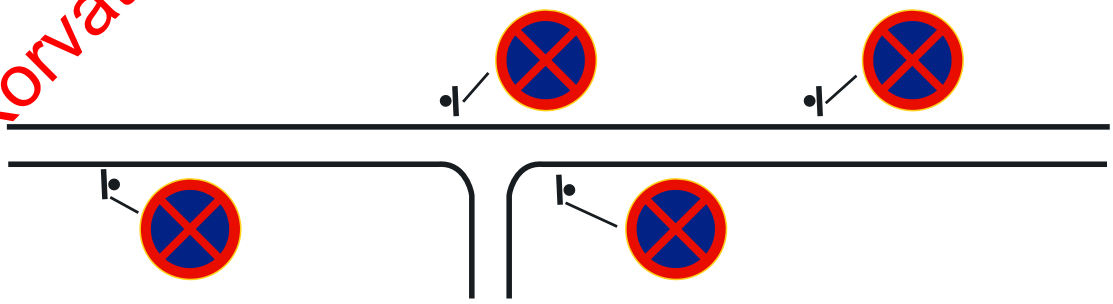

Merkin 371 vaikutusalue päättyy seuraavaan yleisen tien tai kadun risteykseen. Jos vaikutusalueen halutaan jatkuvan risteyksen ohi, merkki toistetaan.

Esimerkkejä pysäyttämiskiellon päättämisestä eri tapauksissa. Pysäköintikielto päätetään samalla tavalla.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

372 PYSÄKÖINTI KIELLETTY

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäköinti tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin 371 (pysäyttäminen kielletty).

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, jos ajoneuvojen pysäköinnin katsotaan tuottavan niin paljon haittaa liikenteelle, että pysäköinti on kiellettävä.

Merkin vaikutus koskee vain tien sitä puolta, jolle se on asetettu. Merkin vaikutusalue ei pääty tien vastakkaiselle puolelle asetettuun merkkiin. Merkin vaikutus koskee ajorataa, piennarta ja luiskaa.

Lisäkilpiä käyttämällä pysäköintikielto voidaan rajoittaa koskemaan tiettyjä ajoneuvoja, tiettyä matkaa tai tiettyjä aikoja. Esimerkiksi talvikunnossapidon vuoksi merkki voidaan rajoittaa koskemaan vain perjantaiaamua, esimerkiksi lisäkilvellä “Perjantaisin 9 - 12”.

Vaikutusalueen päättyminen risteysvälillä osoitetaan lisäkilvellä 828 (vaikutusalue päättyy) varustetulla merkillä silloin, kun vaikutusalue ei pääty merkkiin 371 - 376, 381 - 382 tai merkillä 520 tai 521 osoitettuun pysäköintipaikkaan. Päättymistä ei kuitenkaan tarvitse osoittaa lisäkilvellä 828, jos vaikutusalueen pituus on enintään 30 metriä. Tällöin vaikutusalueen pituus osoitetaan lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus). Lisäkilpiä 825 (vaikutusalue molempiin suuntiin), 827 (vaikutusalue alkaa) ja 828 (vaikutusalue päättyy) ei yleensä käytetä yleisillä teillä.

Merkkiä voidaan pienoiskoossa käyttää pysäköintimittarissa, sitä kannattavassa pylväässä tai sen peitoksi asetetussa suojuksessa osoittamaan, että pysäköinti asianomaisella paikalla on kielletty.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee. Muuten merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäköinti tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin 371. Merkin yhteydessä voidaan sallittu pysäköintiaika ilmaista lisäkilvellä. Merkkiä voidaan pienoiskoossa käyttää pysäköintimittarissa, sitä kannattavassa pylväässä tai sen peitoksi asetetussa suojuksessa osoittamaan, että pysäköinti asianomaisella paikalla on kielletty. **(TLA 16 §)**

Vaikutusalueen päättyminen risteysvälillä on osoitettava lisäkilvellä 828 varustetulla merkillä silloin, kun vaikutusalue ei pääty tieliikenneasetuksen 16 §:ssä mainittuihin merkkeihin. Päättymistä ei kuitenkaan tarvitse mainitulla tavalla osoittaa, mikäli vaikutusalueen pituus on enintään 30 metriä. Tällöin vaikutusalueen pituus tulee osoittaa lisäkilvellä 814. Merkkiä ei saa sijoittaa suojatien tai risteävän pyörätien kohdalle eikä viiden metrin matkalle ennen niitä. **(LMp 19 §)**

373 PYSÄKÖINTIKIELTOALUE

374 PYSÄKÖINTIKIELTOALUE PÄÄTTYY

373

374

Mitat (mm):	d	e	f
suuri	-	-	-
normaali	900	900	640
pieni	600	600	400

Yleistä

Merkkien rajoittamalla alueella on pysäköinti kielletty. Alueen sisällä voidaan pysäköinnistä määrätä muuta erillisellä liikennemerkillä.

Merkin käyttö

Merkkiä 373 voidaan käyttää alueella, jolla on yhtenäinen pysäköintikielto tai -rajoitus. Merkin käyttöä tulee välttää alueella, jolla on runsaasti aluerajoituksesta poikkeavia pysäköintikieltoja, -rajoituksia tai -ohjeita. Merkkiä voidaan käyttää myös kääntöpaikalla tai muulla pienellä alueella. Tällöin selvennetään tarvittaessa merkin vaikutusaluetta tekstillisellä lisäkilvellä, esimerkiksi “Kääntöpaikka”.

Merkin sijoitus

Merkit 373 ja 374 sijoitetaan pysäköintikieltoalueen rajalle.

Merkin 373 sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita. Merkki 374 voidaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisestä sijoittamisohjeesta poiketen sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 373 ja 374. Merkkien rajoittamalla alueella on pysäköinti kielletty. Alueen sisällä voidaan pysäköinnistä määrätä muuta erillisellä liikennemerkillä. **(TLA 16 §)**

Merkki 373. Merkkiä voidaan käyttää alueella, jolla on yhtenäinen pysäköintikielto tai -rajoitus. Merkin käyttöä tulee välttää alueella, jolla on runsaasti aluerajoituksesta poikkeavia pysäköintikieltoja, -rajoituksia tai -ohjeita. Merkkiä voidaan käyttää myös kääntöpaikalla tai muulla pienellä alueella. Tällöin selvennetään tarvittaessa merkin vaikutusaluetta tekstillisellä lisäkilvellä, esimerkiksi “Kääntöpaikka”.

Merkki 374. Merkki sijoitetaan pysäköintikieltoalueen päättymiskohtaan joko tien oikealle tai vasemmalle puolelle tai yläpuolelle. **(LMp 19 §)**

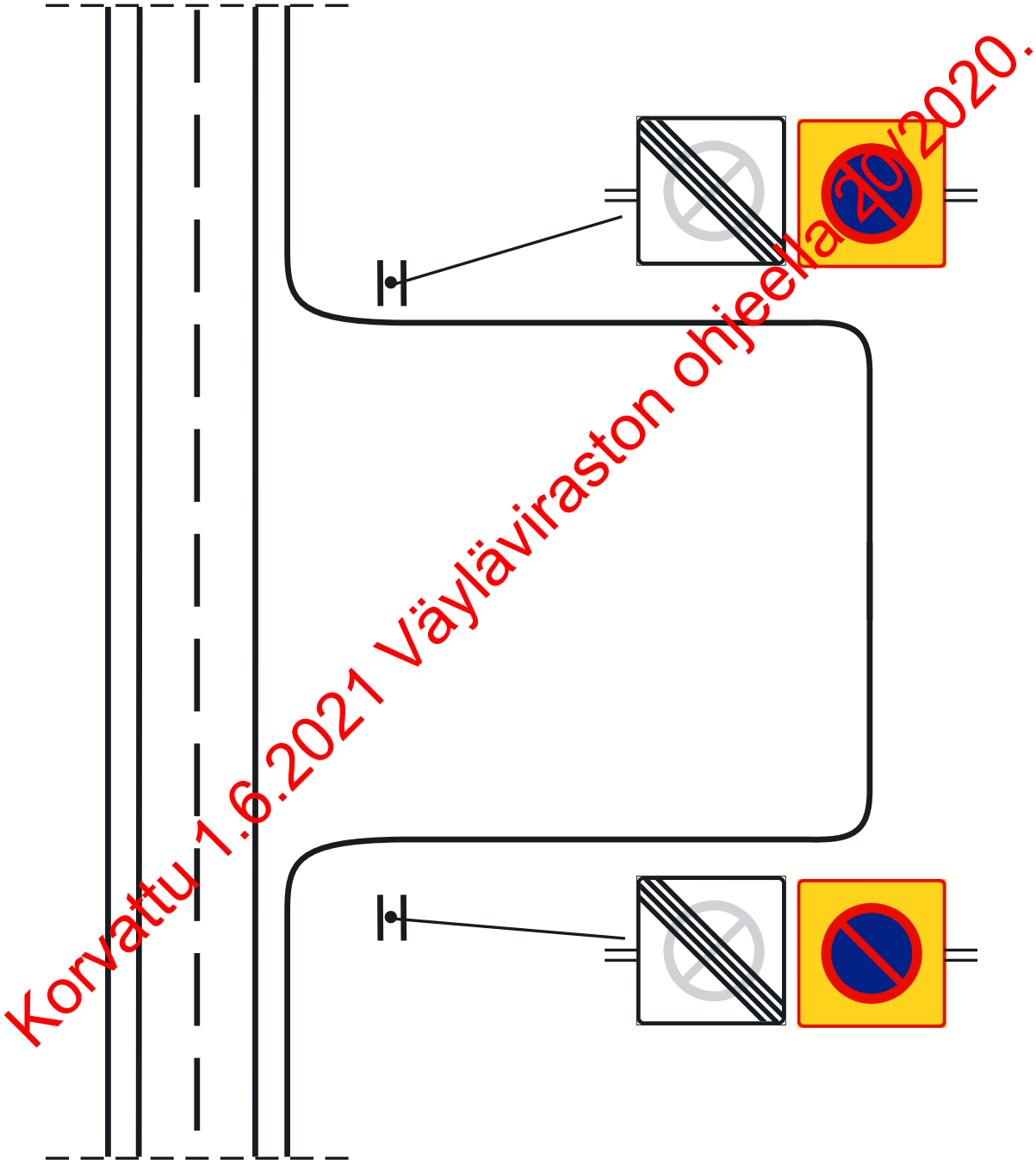

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Merkkejä 373 ja 374 voidaan käyttää myös yleisen tien varrella olevalla tienpitoajoneuvoille tarkoitetulla kääntöpaikalla.

375 TAKSIASEMA-ALUE

Mitat (mm):	d	e	f
suuri	-	-	-
normaali	600	800	400
pieni	-	-	-

Yleistä

Merkillä kielletään pysäköinti muilta ajoneuvoilta kuin takseilta taksiasemalla. Merkki on voimassa merkkiin 534 (taksiasema) asti.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään taksiasemalla varaamaan odotustilaa takseille. Merkillä varatun odotustilan päättymiskohta on aina osoitettava merkillä 534 (taksiasema).

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee. Muuten merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään pysäköinti muilta ajoneuvoilta kuin takseilta taksiasemalla. Merkki on voimassa merkkiin 534 asti. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään taksiasemalla varaamaan odotustilaa takseille. Merkillä varatun odotustilan päättymiskohta on aina osoitettava merkillä 534. **(LMp 19 §)**

376 TAKSIN PYSÄYTTÄMISPAIKKA

Mitat (mm):	d	e	f
suuri	-	-	-
normaali	600	800	400
pieni	-	-	-

Yleistä

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin takseilta. Taksin pysäyttäminen on sallittu vain matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin 371 (pysäyttäminen kielletty).

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään varaamaan pysäyttämistilaa takseille. Milloin vaikutusalueen selventäminen on tarpeen, voidaan lisäkilven 814 (vaikutusalueen pituus) asemasta käyttää tekstillistä lisäkilpeä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee. Muuten merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin takseilta. Taksin pysäyttäminen on sallittu vain matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin 371. **(TLA 16 §)**

Merkkiä käytetään varaamaan pysäyttämistilaa takseille. Jos vaikutusalueen selventäminen on tarpeen, voidaan lisäkilven 814 asemasta käyttää tekstillistä lisäkilpeä. **(LMp 19 §)**

381 VUOROPYSÄKÖINTI

382 VUOROPYSÄKÖINTI

381

382

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä 381 kielletään ajoneuvon pysäköinti kuukauden parittomina päivinä ja merkillä 382 kuukauden parillisina päivinä, molemmissa tapauksissa tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin 371 (pysäyttäminen kielletty). Pysäköintikielto on voimassa tarkoitetusta päivästä kello 8:sta seuraavaan päivään kello 8:aan, jollei lisäkilvellä ole muuta osoitettu.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yksinomaan tien sille puolelle, jota kielto tai rajoitus koskee. Muuten merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä 381 kielletään ajoneuvon pysäköinti kuukauden parittomina päivinä ja merkillä 382 kuukauden parillisina päivinä, molemmissa tapauksissa tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin 371. Pysäköintikielto on voimassa tarkoitetusta päivästä kello 8:sta seuraavaan päivään kello 8:aan, jollei lisäkilvellä ole muuta osoitettu. **(TLA 16 §)**

391 PAKOLLINEN PYSÄYTTÄMINEN TULLITARKASTUSTA VARTEN

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä tullitarkastusta varten.

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää tulliasemalla ja pysäytettäessä tullitarkastusta varten. Merkin keskustassa olevan juovan yläpuolella on merkintä “TULLI” ja alapuolella sama sana sen maan kielellä, jonka rajalla tulliasema sijaitsee.

Merkkiä voidaan käyttää myös 200 mm:n läpimittaisena tullimiehen pysäytysmerkkinä.

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen).

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä tullitarkastusta varten. **(TLA 16 §)**

Merkkiä voidaan käyttää tulliasemalla tai pysäytettäessä tullitarkastusta varten. Merkin keskustassa olevan juovan yläpuolella on merkintä “TULLI” ja alapuolella sama sana sen maan kielellä, jonka rajalla tulliasema sijaitsee tai jonka lähellä tullitarkastus tehdään. **(LMp 19 §)**

392 PAKOLLINEN PYSÄYTTÄMINEN TARKASTUSTA VARTEN

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä poliisin suorittamaa tarkastusta varten tai muusta sellaisesta syystä.

Merkin käyttö

Tehdas-, varuskunta- tai muulla vastaavalla alueella merkissä voidaan käyttää esimerkiksi merkintää “PORTTI”. Kaksikielisessä kunnassa olevassa merkissä merkintä on aina kaksikielinen kunnan kielisuhteiden mukaisessa järjestyksessä. Yksikielisessä kunnassa merkin keskustassa olevan juovan yläpuolella käytetään merkintää “STOP”.

Merkkiä voidaan käyttää myös 200 mm:n läpimittaisena poliisin pysäytysmerkkinä. Tällöin käytetään juovan yläpuolella tekstiä “POLIISI” ja alapuolella “POLIS”.

Merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen).

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä poliisin suorittamaa tarkastusta varten tai muusta sellaisesta syystä. **(TLA 16 §)**

Tehdas-, varuskunta- tai muulla vastaavalla alueella merkissä voidaan käyttää esimerkiksi merkintää “PORTTI”. Kaksikielisessä kunnassa olevassa merkissä merkintä on aina kaksikielinen kunnan kielisuhteiden mukaisessa järjestyksessä. Yksikielisessä kunnassa merkin keskustassa olevan juovan yläpuolella käytetään merkintää “STOP”. Poliisimies voi käyttää merkkiä myös 200 mm:n läpimittaisena. Tällöin käytetään juovan yläpuolella tekstiä “POLIISI” ja alapuolella “POLIS”. **(LMp 19 §)**

393 MOOTTORIKÄYTTÖISTEN AJONEUVOJEN VÄHIMMÄISETÄISYYS

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajan on pidettävä edellä kulkevaan moottorikäyttöiseen ajoneuvoon vähintään merkissä osoitettu etäisyys.

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää esimerkiksi sillalla, jäälle auratulla talvitiellä tai tunnelissa.

Jäätiellä ajoneuvojen vähimmäisetäisyydeksi merkitään yleensä 40 metriä.

Merkin sijoitus

Merkin sijoituksessa noudatetaan kielto- ja rajoitusmerkkien yleisiä sijoittamisohjeita.

Mitat (mm):	c
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Merkki sijoitetaan tulosuunnassa ennen jäätielle tuloa ajoneuvon suurinta sallittua akselipainoa, ajoneuvon suurinta sallittua telipainoa, ajoneuvon suurinta sallittua kokonaispainoa ja ajoneuvoyhdistelmän suurinta sallittua kokonaispainoa osoittavien merkkien jälkeen.

Jäätiellä, jonka pituus ylittää 1,5 kilometriä, merkki 393 toistetaan 500 metrin etäisyydellä jäätien alusta. Tämän jälkeen merkki toistetaan jäätiellä kahden kilometrin välein. Jos toistettava merkki tulee kilometriä lähemmäksi jäätien loppua, merkkejä ei enää toisteta.

Jääteiden liikenteen ohjauksesta on tarkemmin kohdassa 2L - 2.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajan on pidettävä edellä kulkevaan moottorikäyttöiseen ajoneuvoon vähintään merkissä osoitettu etäisyys. **(TLA 16 §)**

2F MÄÄRÄYSMERKIT

2F – 1 Yleistä määräysmerkeistä

Määräysmerkeillä 411 - 418 osoitetaan ajoneuvoille sallitut ajosuunnat. Merkeillä 421 - 427 osoitetaan väylät, joita kevyen liikenteen, moottorikelkkojen ja ratsastajien on käytettävä asianomaiseen suuntaan kulkiessaan.

Muoto ja mitat

Määräystä osoittava merkki on ympyrän muotoinen. Siinä on valkoinen reunus ja sinisellä pohjalla määräystä kuvaava valkoinen kuvio.

Määräysmerkkien mitat ovat: **(LMp 20 §)**

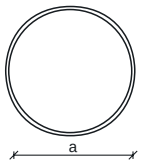

Merkki	Mitta	Suuri koko (mm)	Normaali koko (mm)	Pieni koko (mm)
411 - 416	a	-	640	400
417, 418	a[1]	900	640	400
421 - 425, 427	a		640	400
426	a	-	400	200

[1] Merkkiä voidaan käyttää 1800 mm:n läpimittaisena hinattavissa varoituslaitteessa.

Määräysmerkkien sijoitus

Merkki 411 sijoitetaan risteykseen tai sen taakse. Merkit 412 - 416 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Erityisistä syistä ne voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle. Merkkejä 412 - 415 voidaan käyttää ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, jolloin ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle. Merkit 417 ja 418 sijoitetaan liikennekorokkeelle tai muuhun esteeseen. Merkit 421 - 427 sijoitetaan merkin tarkoittaman tienosan oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti ne voidaan sijoittaa yksinomaan vasemmalle puolelle.

2F – 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty määräysmerkkien 411 - 427 merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Määräystä osoittava merkki on ympyrän muotoinen. Siinä on valkoinen reunus ja sinisellä pohjalla määräystä kuvaava valkoinen kuvio. **(TLA 17 §)**

Merkki 411 sijoitetaan risteykseen tai sen taakse. Merkit 412 - 416 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Erityisistä syistä ne voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle. Merkkejä 412 - 415 voidaan käyttää ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, jolloin ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle. Merkit 417 ja 418 sijoitetaan liikennekorokkeelle tai muuhun esteeseen. Merkit 421 - 427 sijoitetaan merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti ne voidaan sijoittaa yksinomaan vasemmalle puolelle. **(TLA 18 §)**

411 – 415 PAKOLLINEN AJOSUUNTA

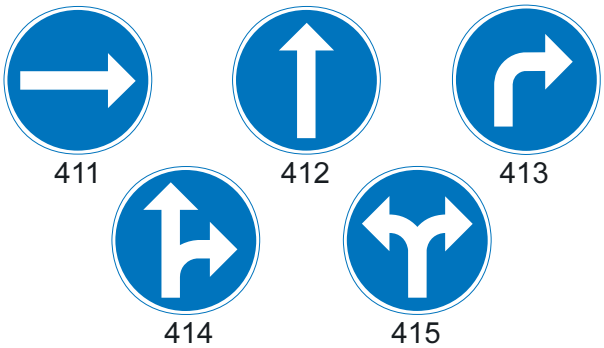

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkeillä 411 - 415 osoitetaan kaikki ajoneuvolle sallitut kulkusuunnat risteyksessä. Ajokaistan vaihtaminen on kielletty alueella, jossa merkkejä 412 - 415 käytetään ajokaistakohtaisina. Merkeillä 412 - 415 osoitetusta ryhmitysjärjestelystä poiketen saa kuitenkin vasemmalle kääntyvä polkupyöräilijä tai mopoilija ajaa suoraan risteyksen yli oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa pitkin.

Merkin käyttö

Merkkiä 411 käytetään liittymässä, missä halutaan ohjata liikenne tiettyyn suuntaan. Merkkejä 412 - 415 käytetään osoittamaan kaikki ajoneuvolle sallitut kulkusuunnat risteyksessä. Myös merkkien peilikuvia voidaan käyttää ja nuolikuvioita voidaan soveltaa tilanteen mukaan. Merkeissä 412 - 415 olevia nuolia voidaan yhdistää.

Merkkejä 412 - 415 voidaan käyttää ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, jolloin ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle. Ryhmittyminen voidaan osoittaa sitovasti myös pelkin tiemerkinnöin (ajokaistanuolin). Talvella tiemerkinnät saattavat olla lumen peitossa, joten ajokaistakohtaisia liikennemerkkejä käytetään yleensä tiemerkintöjen lisäksi.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkeillä osoitetaan kaikki ajoneuvolle sallitut kulkusuunnat risteyksessä. Myös merkkien peilikuvia voidaan käyttää ja nuolikuvioita voidaan soveltaa tilanteen mukaan. Merkeissä 412 - 415 olevia nuolia voidaan yhdistää. Ajokaistan vaihtaminen on kielletty alueella, jossa merkkejä 412 -415 käytetään ajokaistakohtaisina. Merkeillä 412 - 415 osoitetusta ryhmitysjärjestelystä poiketen saa kuitenkin vasemmalle kääntyvä polkupyöräilijä tai mopoilija ajaa suoraan risteyksen yli oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa pitkin. **(TLA 18 §)**

Ajokaistakohtaisia liikennemerkkejä käytetään aina, kun ryhmittyminen poikkeaa tieliikennelain yleisistä säännöksistä tai ei selvästi ilmene ajoradan rakenteista. Ajokaistakohtaisina merkkeinä käytetään merkkejä 412 - 415 tai merkkejä 631 - 633 (ajokaistan yläpuoliset viitat). Merkkien 631 - 633 yhteydessä käytetään näissä tapauksissa aina tiemerkintöjä. Merkkejä 412 - 415 ja 631 - 633 ei käytetä samassa portaalissa.

Yleisillä teillä merkkejä 412 - 415 voidaan käyttää lähinnä liittymissä, joissa ei ole viitoittavia kohteita, mutta kääntyviä suuntia varten on omat ajokaistat. Ajokaistan yläpuolisten viittojen käyttäminen on suositeltavampaa kuin merkkien 412 - 415 käyttäminen.

Ajoradan sivuun sijoitetuilla merkeillä 412 - 415 osoitetaan koko tulosuunnalle sallitut kulkusuun-nat. Yksikaistaisella tulosuunnalla merkki 412 - 415 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle ja useampi kaistaisilla tulosuunnilla samanlainen merkki yleensä myös ajoradan vasemmalle puolelle.

Esimerkkejä ryhmityksen merkitsemisestä eri tapauksissa, erityisesti taajamaolosuhteissa, on Kaupunkiliiton julkaisussa C76, “Liikenteen ohjauslaitteiden käyttö”.

Merkin sijoitus

Merkki 411 sijoitetaan risteykseen tai sen taakse.

Merkit 412 - 415 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Erityisistä syistä ne voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle.

Kun merkkejä 412 - 415 käytetään ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Oikealle kääntyvän on ryhmityttävä ajoradan oikeaan reunaan. Vasemmalle kääntyvän on ryhmityttävä välittömästi ajoradan keskiviivan oikealle puolelle tai yksisuuntaisella ajoradalla vasempaan reunaan. **(TLL 11 § 2 mom.)**

Merkki 411 sijoitetaan risteykseen tai sen taakse. Merkit 412 - 416 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Erityisistä syistä ne voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle. Merkkejä 412 415 voidaan käyttää ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, jolloin ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle. ... **(TLA 18 §)**

Erityisistä syistä voidaan merkkien 411 - 418, 511, 520, 521 ja 521 a - 521 c pylväisiin kiinnittää laite, jossa on heijastavia sinisiä ja valkoisia poikkijuovia. **(LMp 12 § 2 mom.)**

Merkit 412 - 415 sijoitetaan tieliikenneasetuksen 18 §:n mukaisesti ennen risteystä. Silloin kun ryhmittymisen tulee tapahtua tieliikennelain yleisistä säännöksistä poikkeavalla tavalla eikä ryhmittymistä ole osoitettu ajokaistanuolin, on merkkejä käytettävä ajokaistakohtaisina ajokaistan yläpuolelle sijoitettuina. Käytettäessä merkkiä ajokaistakohtaisesti voidaan merkin määräys lisäkilvellä rajoittaa koskemaan vain tiettyä ajoneuvoryhmää. **(LMp 20 §)**

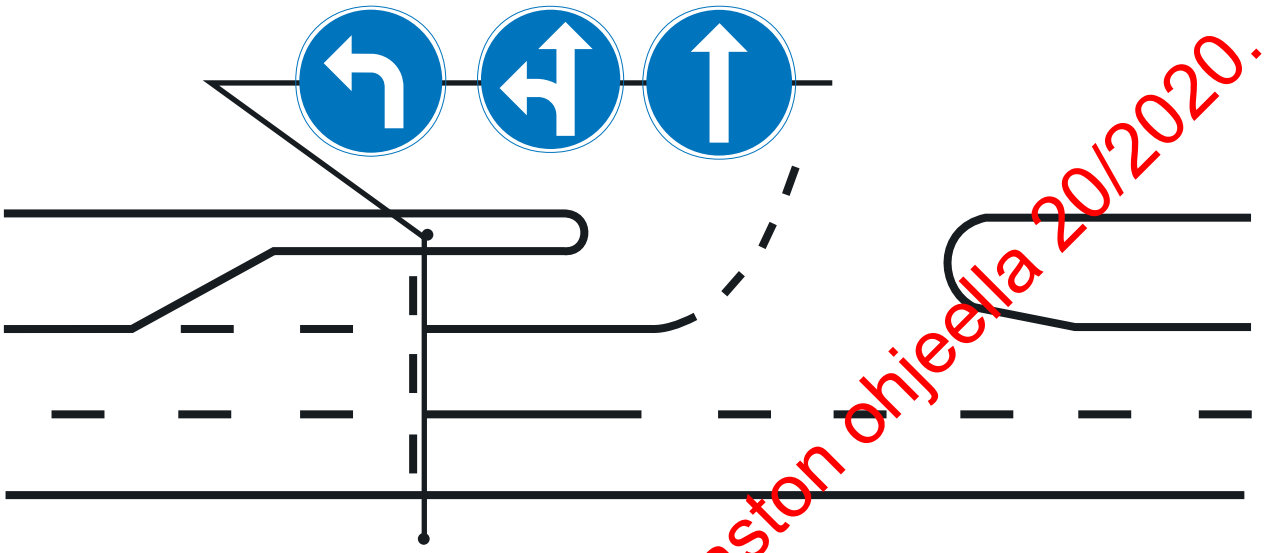

Tieliikennelain yleisistä säännöksistä poikkeavan ryhmityksen osoittaminen merkein 412 - 415. Merkkejä 412 - 415 käytetään ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, kun viitoituskohteita ei ole.

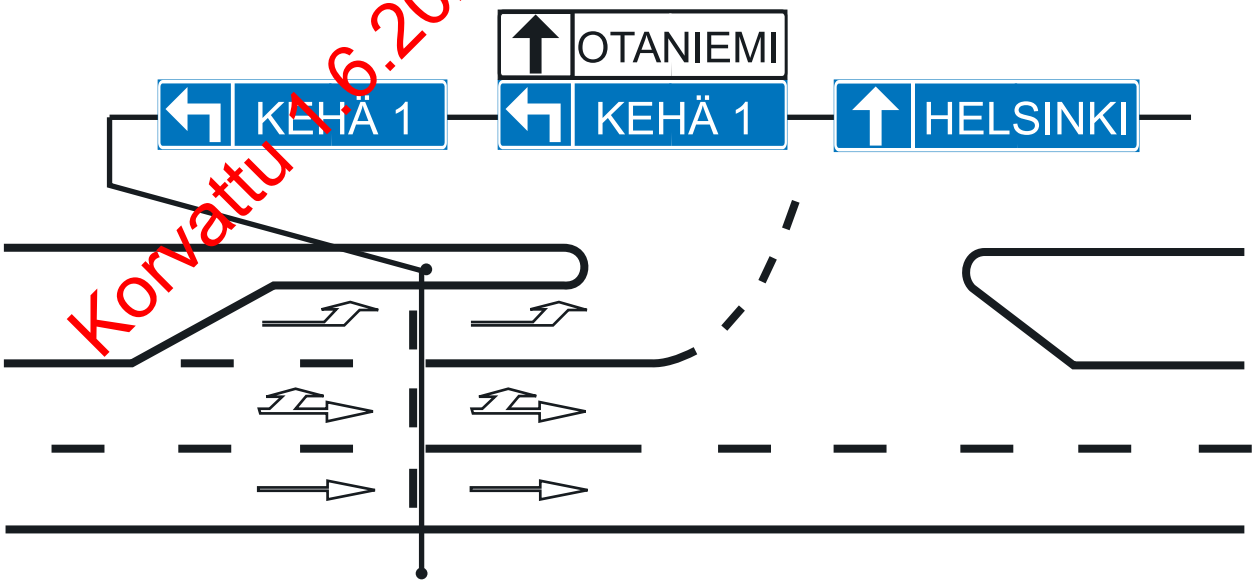

Ajokaistan yläpuolisten viittojen yhteydessä tieliikennelain yleisistä säännöksistä poikkeava ryhmittyminen osoitetaan ajokaistanuolilla. Tällöin ei samanaikaisesti käytetä merkkejä 412 - 415.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

416 PAKOLLINEN KIERTOSUUNTA

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvon on kierrettävä liikenneympyrä tai risteyksessä oleva koroke tai muu este vastapäivään. Polkupyöräilijä, mopoilija, moottorikelkkailija ja ratsastaja saa kuitenkin poiketa merkillä osoitetusta määräyksestä, jos merkillä 422 - 427 on muuta osoitettu.

Merkin käyttö

Liikenneympyrässä merkkiä käytetään ainoastaan merkkien 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) ja 232 (pakollinen pysäyttäminen) yhteydessä.

Liikenneympyrän kiertosaarekkeessa voidaan taustamerkkinä käyttää liikenneympyrässä noudatettavaa ajosuuntaa osoittavaa merkkiä 411 (pakollinen ajosuunta). Pienissä liikenneympyröissä (kiertosaarekkeen halkaisija d < 12 metriä) merkin 411 sijasta voidaan käyttää merkkiä 417 (liikenteenjakaja). Merkkien 411 ja 417 käyttö liikenneympyrässä ei ole väkkämätöntä, jos liikenneympyrä on selvästi havaittavissa. Havaittavuutta voidaan parantaa esimerkiksi rakentamalla ympyrän keskusta riittävän korkeaksi.

Mitat (mm): **a**

suuri	-
normaali	640
pieni	400

Liikenneympyrästä voidaan varoittaa merkillä 166 (liikenneympyrä) merkin käytöstä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tarkemmat ohjeet liikenneympyröiden suunnittelusta on julkaisussa "Tasoliittymät" TIEH 2100001-01.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle ennen risteystä. Useampikaistaisella tulotiellä merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle.

Liikenneympyrässä merkki 416 sijoitetaan samaan pylvääseen merkin 231 tai 232 alapuolelle.

Esimerkki liikenneympyrässä käytettävistä liikennemerkeistä on sivulla 2F-8.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvon on kierrettävä liikenneympyrä, risteyksessä oleva koroke tai muu este vastapäivään. Polkupyöräilijä, mopoilija, moottorikelkkailija ja ratsastaja saa kuitenkin poiketa merkillä osoitetusta määräyksestä, jos merkillä 422 - 427 on muuta osoitettu. **(TLA 18 §)**

Erityisistä syistä voidaan merkkien 411 - 418, 511, 520, 521 ja 521 a - 521 c pylväisiin kiinnittää laite, jossa on heijastavia sinisiä ja valkoisia poikkijuovia. **(LMp 12 § 2 mom.)**

Merkki sijoitetaan ennen risteystä. Liikenneympyrässä merkkiä voidaan käyttää ainoastaan merkkien 231 ja 232 yhteydessä. Samaan pylvääseen sijoitettuna merkkiä käytetään merkin 231 tai 232 alapuolella. **(LMp 20 §)**

417 LIIKENTEENJAKAJA

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo saa sivuuttaa sen vain nuolen osoittamalta puolelta. Myös merkin peilikuvaa voidaan käyttää. Polkupyöräilijä, mopoilija, moottorikelkkailija ja ratsastaja saa kuitenkin poiketa merkillä osoitetusta määräyksestä, jos merkeillä 422 - 427 on muuta osoitettu.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään kanavoiduissa liittymissä olevien korokkeiden päissä osoittamaan, kummalta puolelta korokkeet on sivuutettava. Merkkiä ei saa käyttää silloin, kun merkin ja sen tarkoittaman liikennesuunnan välissä voi olla kohtaavaa liikennettä eikä merkkiä voi sivuuttaa välittömästi merkillä osoitetun esteen vierestä.

Eri liikennesuuntia varten varattuja ajoratoja erottavilla alle 6 metrin levyisillä saarekkeilla käytetään merkkiä 417 osoittamaan, kummalta puolelta saareke on sivuutettava. Yli 6 metriä leveillä saarekkeilla käytetään yleensä merkin 417 asemesta merkkiä 331 (kielletty ajosuunta). Viimeksi mainitussa tapauksessa käytetään sekä merkkiä 331 että merkkiä 417, jos saareke erottaa toisistaan kaksi 2- tai useampiajokaistaista ajorataa.

Mitat (mm):	a
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Jos ajoratojen väliin jääva alue on poikkeuksellisen leveä (yli 20 meträ), ei merkkiä 417 käytetä vaan ajoradat merkitään yleensä yksisuuntaisiksi liikennemerkillä 551 (yksisuuntainen tie). Ajoradat merkitään yksisuuntaisiksi myös, jos ajoratojen keskinäisen korkeusaseman tai näkemien takia on epäselvää kuuluvatko ajoradat samaan tiehen.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan liikennekorokkeelle tai muuhun esteeseen siten, että merkin alareuna on 0,4 - 2,0 metrin korkeudella tien pinnasta. Merkki sijoitetaan sellaiseen korkeuteen, että se ei peitä tarpeettomasti näkyvyyttä. Jos samaan pylvääseen tulee useampia merkkejä, sijoitetaan merkki 417 alimmaiseksi. Liikennekorokkeen päässä olevan merkin pylvään havaittavuutta voidaan tehostaa käyttämällä heijastavaa sinivalkoraidallista laitetta. Jos korokkeen yhteydessä on suojatie, on varmistettava, ettei laitteen käyttö huononna jalankulkijan havaittavuutta.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo saa sivuuttaa sen vain nuolen osoittamalta puolelta. Polkupyöräilijä, mopoilija, moottorikelkkailija ja ratsastaja saa kuitenkin poiketa merkillä osoitetusta määräyksestä, jos merkeillä 422 - 427 on muuta osoitettu. Myös merkin peilikuvaa voidaan käyttää. **(TLA 18 §)**

Erityisistä syistä voidaan merkkien 411 - 418, 511, 520, 521 ja 521 a - 521 c pylväisiin kiinnittää laite, jossa on heijastavia sinisiä ja valkoisia poikkijuovia. **(LMp 12 § 2 mom.)**

Merkki sijoitetaan liikennekorokkeelle tai muuhun esteeseen siten, että merkin alareuna on 0,4 - 2,0 metrin korkeudella tien pinnasta. Merkki on sijoitettava sellaiseen korkeuteen, että se ei peitä tarpeettomasti näkyvyyttä. Jos samaan pylvääseen tulee useampia merkkejä, sijoitetaan merkki 417 tai 418 alimmaiseksi. **(LMp 20 §)**

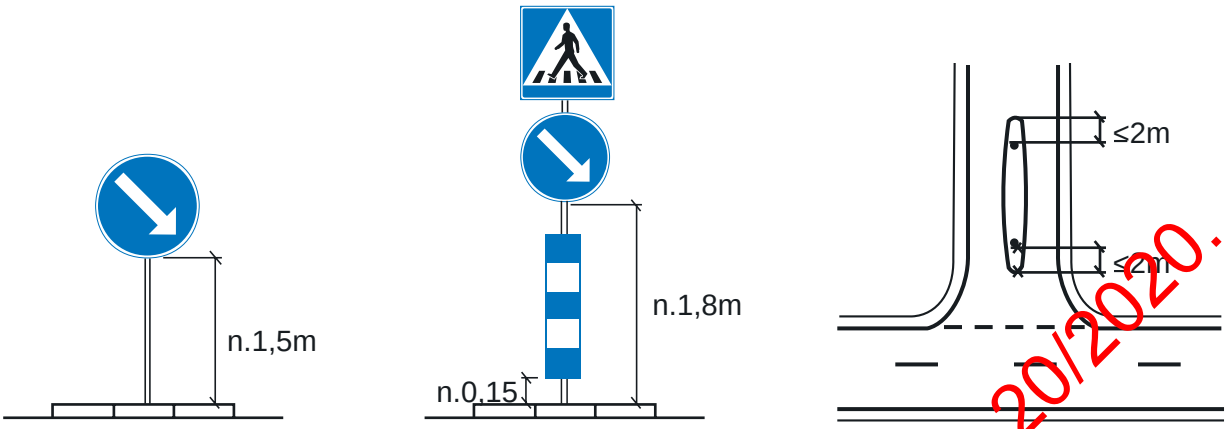

Merkin sijoittaminen saarekkeelle.

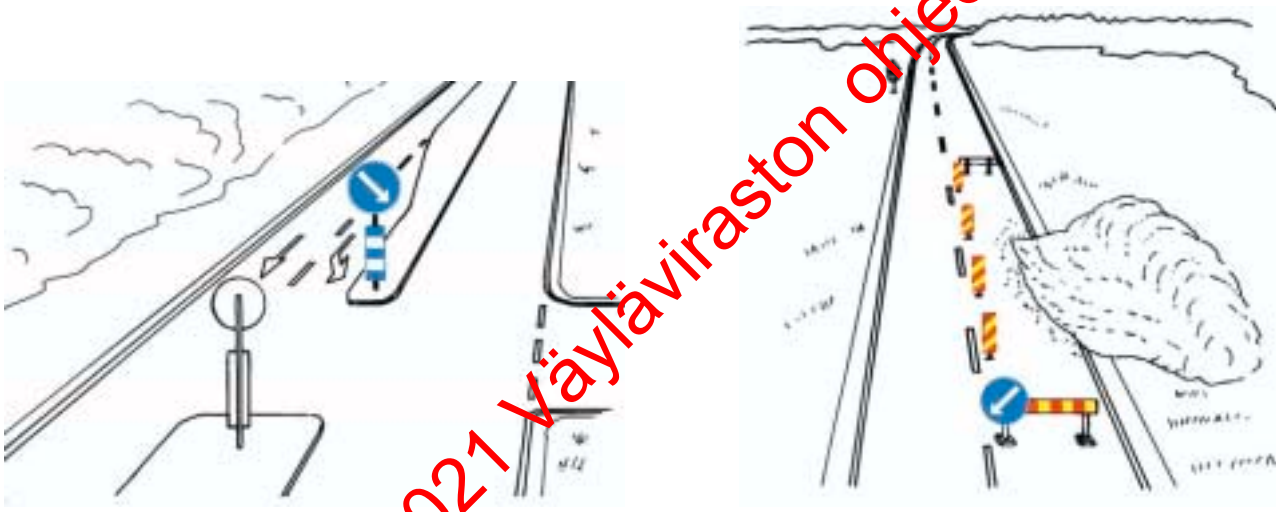

Merkillä 417 osoitetaan, että ajoneuvo saa sivuuttaa sen vain nuolen osoittamalta puolelta.

Merkkiä 417 ei käytetä, jos merkin ja sen tarkoittaman liikennesuunnan välissä voi olla kohtaavaa liikennettä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

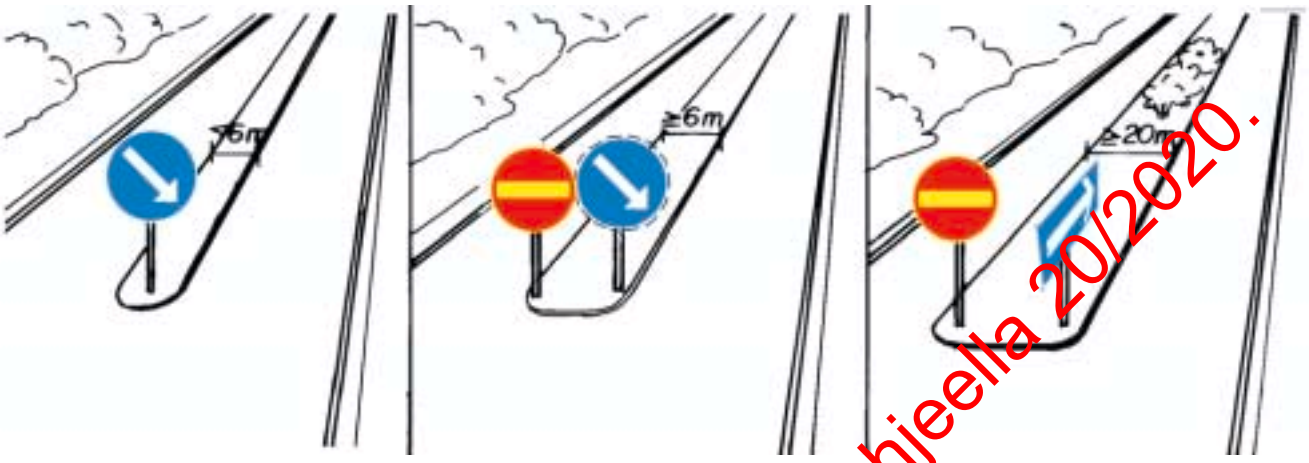

Merkkiä 417 käytetään yleensä vain alle 6 metriä leveillä saarekkeilla. Leveämmillä saarekkeilla käytetään merkkiä 331 (kielletty ajosuunta) osoittamaan, kummalta puolelta koroke on sivuutettava. Jos saareke erottaa toisistaan kaksi 2- tai useampikaistaista ajorataa, käytetään sekä merkkiä 331 että merkkiä 417. Jos saareke on yli 20 metriä leveä, ajoradat merkitään yleensä yksisuuntaiseksi merkillä 551 (yksisuuntainen tie)

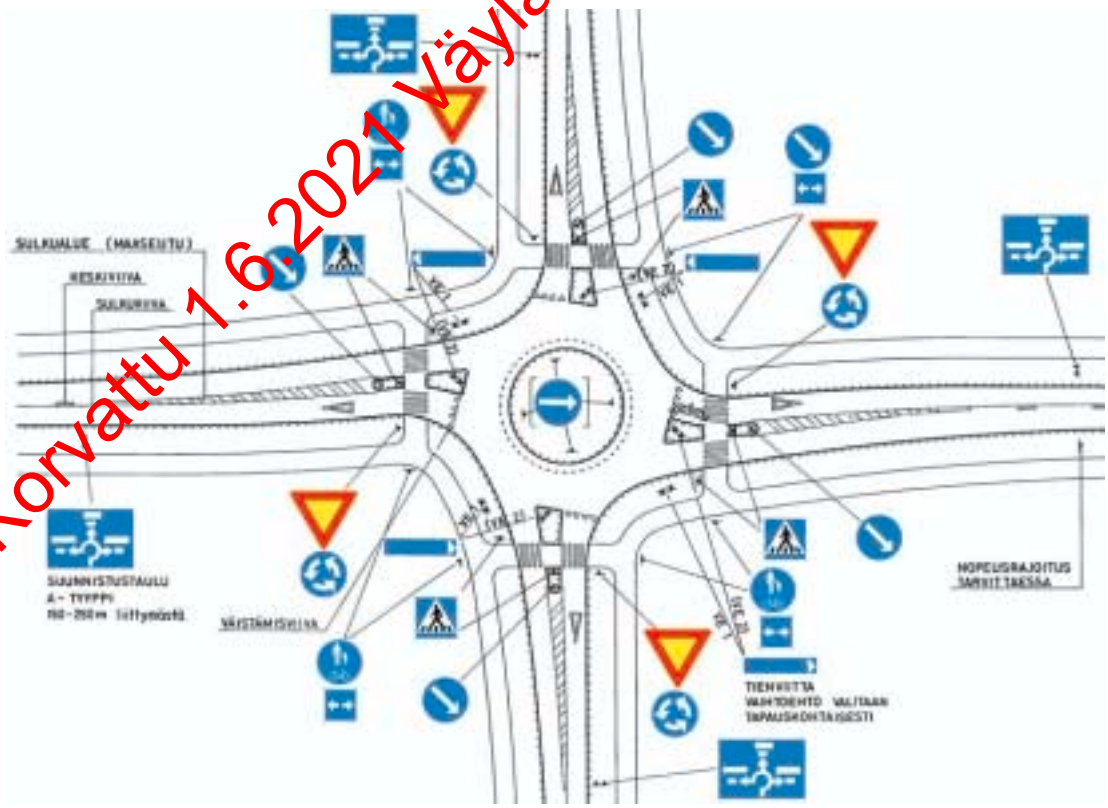

Esimerkki liikenneympyrässä käytettävistä liikennemerkeistä. Pienissä liikenneympyröissä (d < 12 m) voidaan merkin 411 (pakollinen ajosuunta) asemasta käyttää merkkiä 417.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

418 LIIKENTEENJAKAJA

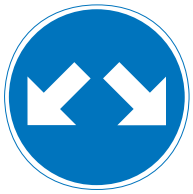

Mitat (mm):	a
suuri	900
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan, että sen saa sivuuttaa kummalta puolelta tahansa.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään kanavoiduissa liittymissä silloin, kun saareke voidaan sivuuttaa kummalta puolelta tahansa. Merkkiä ei saa käyttää silloin, kun merkin ja sen tarkoittaman liikennesuunnan välissä voi olla kohtaavaa liikennettä eikä merkkiä voi sivuuttaa välittömästi merkillä osoitetun esteen vieressä. Esimerkiksi Y-liittymässä liikenteenjakaja -merkin sijasta käytetään tienviittoja.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan liikennekorokkeelle tai muuhun esteeseen kuten merkki 417. Liikennekorokkeen päässä olevan merkin pylvään havaittavuutta voidaan tehostaa käyttämällä heijastavaa sinivalkoraidallista laitetta. Jos korokkeen yhteydessä on suojatie, on varmistettava, että laitteen käyttö ei huononna jalankulkijan havaittavuutta.

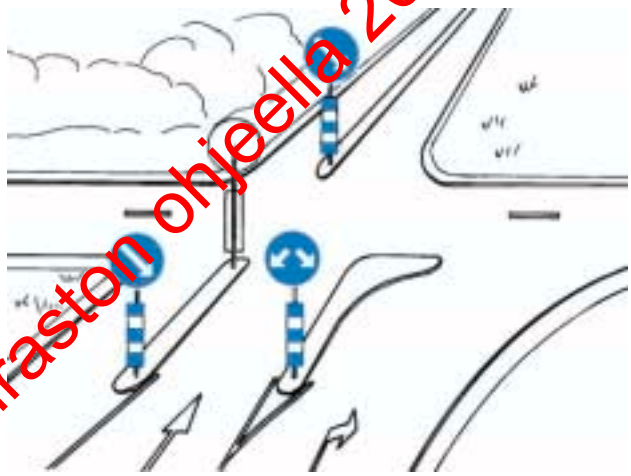

Merkillä 418 osoitetaan, että sen saa sivuuttaa kummalta puolelta tahansa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan, että sen saa sivuuttaa kummalta puolelta tahansa. **(TLA 18 §)**

Erityisistä syistä voidaan merkkien 411 - 418, 511, 520, 521 ja 521 a - 521 c pylväisiin kiinnittää laite, jossa on heijastavia sinisiä ja valkoisia poikkijuovia. **(LMp 12 § 2 mom.)**

Merkki sijoitetaan liikennekorokkeelle tai muuhun esteeseen siten, että merkin alareuna on 0,4 - 2,0 metrin korkeudella tien pinnasta. Merkki on sijoitettava sellaiseen korkeuteen, että se ei peitä tarpeettomasti näkyvyyttä. Jos samaan pylvääseen tulee useampia merkkejä, sijoitetaan merkki 417 tai 418 alimmaiseksi. (**LMp 20 §)**

421 JALKAKÄYTÄVÄ

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua tai erillistä jalkakäytävää, jota jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan. Muut kuin jalankulkijat ja tieliikennelain 8 §:n 2 momentissa ja 45 §:ssä mainitut tienkäyttäjät eivät saa käyttää merkillä osoitettua jalkakäytävää. Merkkiä ei yleensä käytetä osoittamaan korotettua jalkakäytävää.

Merkin käyttö

Jalkakäytävällä merkkiä käytetään aina, kun yhdistetty kevyen liikenteen väylä muuttuu jalkakäytäväksi. Erotuskaistalla ajoradasta erotetun jalkakäytävän alkamiskohdassa käytetään aina merkkiä. Merkki voidaan toistaa, jos syntyy epäselvyyttä jalkakäytävän jatkumisesta pelkkänä jalkakäytävänä.

Kaavoitetulla alueella merkki toistetaan yleensä kaavateiden liittymissä. Merkkiä ei tarvitse toistaa, jos kaavatiet ovat lähekkäin ja seuraavat merkit näkyvät eikä väylän jatkuvuudesta synny epäselvyyksiä. Tonttiliittymissä merkkiä ei yleensä käytetä. Poikkeuksena voi olla esimerkiksi koulun liittymä, jos liittymän läheisyydessä ei näy merkkejä tai mopolla ajo väylällä halutaan kieltää.

Kaavoittamattomilla alueilla merkki toistetaan yleisten teiden liittymissä sekä merkittävissä yksityistieliittymissä, joissa väylän käyttötarkoitus ei ole selvä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan:
...
11) jalankulkijalla tallan, suksilla, rullasuksilla, luistimilla tai vastaavilla vaineillä liikkuvaa ja potkukelkan, lastenvaunujen, invalidiajoneuvon, pyörätuolin tai vastaavan laitteen kuljettajaa sekä polkupyörän tai mopon taluttajaa **(TLL 2 §)**

Alle 12-vuotias lapsi saa kuljettaa polkupyörää jalkakäytävällä. Hän ei saa aiheuttaa kohtuutonta häiriötä jalankululle. **(TLL 8 § 2 mom)**

Pyörätuolia käyttävään vammaiseen sovelletaan jalankulkijoita koskevia säännöksiä.
Sama koskee vammaista, joka kävelynopeudella kuljettaa käsikäyttöistä tai sellaista moottorikäyttöistä invalidiajoneuvoa, jonka rakenteellinen nopeus on enintään 15 km/h. Muutoin hänen on noudatettava polkupyöräilijöitä koskevia säännöksiä. **(TLL 45 §)**

... Merkit 421 - 427 sijoitetaan merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti ne voidaan sijoittaa yksinomaan vasemmalle puolelle. **(TLA 18 §)**
Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua tai erillistä jalkakäytävää, jota jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan. Muut kuin jalankulkijat ja tieliikennelain 8 §:n 2 momentissa ja 45 §:ssä mainitut tienkäyttäjät eivät saa käyttää merkillä osoitettua jalkakäytävää. Merkkiä ei yleensä käytetä osoittamaan korotettua jalkakäytävää. **(TLA 18 §)**

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla pyörätiellä tai jalkakäytävällä voidaan merkit (421-425) poikkeuksellisesti sijoittaa myös pyörätien tai jalkakäytävän vasemmalle puolelle, jos merkkien sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä. **(LMp 20 §)**

Jalkakäytävällä voidaan käyttää merkin 421 lisäksi jalankulkijaa esittävää tiemerkintää, kun halutaan korostaa, että väylä on tarkoitettu jalankulkijoille. Tiemerkintöjen käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02.

Jalkakäytävän suuntaan osoittavassa merkissä 645 (kevyen liikenteen viitta) käytetään vain jalankulkijatunnusta.

Kevyen liikenteen väylistä on tarkemmin ohjeessa ”Kevyen liikenteen suunnittelu”, TIEL 2130016.

Merkin sijoitus

Merkki 421 sijoitetaan yleensä merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle.

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla jalkakäytävällä voidaan merkit poikkeuksellisesti sijoittaa myös jalkakäytävän vasemmalle puolelle, jos merkkien sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

422 PYÖRÄTIE

Yleistä

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua taikka erillistä pyörätietä, jota polkupyöräilijän on käytettävä ajaessaan asianomaiseen suuntaan. Muut ajoneuvot eivät saa käyttää merkillä osoitettua pyörätietä. Mopolla ajo pyörätiellä on kuitenkin sallittu, jos se osoitetaan tekstillisellä lisäkilvellä “Sallittu mopoille”. Jos pyörätie on vain tien vasemmalla puolella ja ajoradan oikealla puolella olevan pientareen tai ajoradan oikean reunan käyttö on kulkureitin tai muun vastaavan syyn vuoksi turvallisempaa, polkupyöräilijä saa lyhyellä matkalla käyttää piennarta tai ajoradan oikeaa reunaa.

Merkin käyttö

Kaksisuuntainen pyörätie merkitään kumpaankin päähän sijoitetulla merkillä 422. Merkki toistetaan kuten merkki 421 (jalkakäytävä).

Yksisuuntainen pyörätie merkitään merkillä 422 vain ajosuuntaan. Yksisuuntaisella pyörätiellä käytetään lisäksi tiemerkintöinä polkupyöräilijäsymbolia ja kulkusuuntaa osoittavaa nuolta. Tiemerkintöjä käytetään aina molemmin puolin pyörätien ja muun tien risteystä. Tiemerkintöjen käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02.

Mopoilijat eivät saa käyttää merkein 422-425 osoitettuja pyöräteitä ellei merkkien yhteydessä ole tekstillistä lisäkilpeä “Sallittu mopoille”. Mopojen erottelua ajoneuvoliikenteestä harkittaessa voidaan käyttää apuna ohjeessa “Kevyen liikenteen suunnittelu” TIEL 2130016 olevaa taulukkoa.

Pyörätien suuntaan osoittavassa merkissä 645 (kevyen liikenteen viitta) käytetään vain pyöräilijätunnusta. Jos mopoillu on salittu pyörätiellä, käytetään lisäksi merkkiä 681 (mopoille tarkoitettu reitti)

Merkin sijoitus

Merkki 422 sijoitetaan yleensä merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle.

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla pyörätiellä voidaan merkki poikkeuksellisesti sijoittaa myös pyörätien vasemmalle puolelle, jos merkin sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	640
pieni	400

Säädökset

... Merkit 421 - 427 sijoitetaan merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti ne voidaan sijoittaa yksinomaan vasemmalle puolelle. **(TLA 18 §)**

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua taikka erillistä pyörätietä, jota polkupyöräilijän on käytettävä ajaessaan asianomaiseen suuntaan. Muut ajoneuvot eivät saa käyttää merkillä osoitettua pyörätietä. Mopolla ajo pyörätiellä on kuitenkin sallittu, jos se osoitetaan tekstillisellä lisäkilvellä “Sallittu mopoille”. Jos pyörätie on vain tien vasemmalla puolella ja ajoradan oikealla puolella olevan pientareen tai ajoradan oikean reunan käyttö on kulkureitin tai muun vastaavan syyn vuoksi turvallisempaa, polkupyöräilijä saa lyhyellä matkalla käyttää piennarta tai ajoradan oikeaa reunaa. Pyörätiellä ajettaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä tieliikennelaissa on säädetty ajoradalla ajamisesta. **(TLA 18 §)**

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla pyörätiellä voidaan merkit (421-425) poikkeuksellisesti sijoittaa myös pyörätien tai jalkakäytävän vasemmalle puolelle, jos merkin sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä. **(LMp 20 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

423 YHDISTETTY PYÖRÄTIE JA JALKAKÄYTÄVÄ

Yleistä

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua taikka erillistä yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää, jota polkupyöräilijän ja jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan. Muut ajoneuvot eivät saa käyttää merkillä osoitettua yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää. Silloin kun mopolla ajo yhdistetyllä pyörätiellä ja jalkakäytävällä on sallittu, se osoitetaan tekstillisellä lisäkilvellä “Sallittu mopoille”. Jos pyörätie on vain tien vasemmalla puolella ja ajoradan oikealla puolella olevan pientareen tai ajoradan oikean reunan käyttö on kulkureitin tai muun vastaavan syyn vuoksi turvallisempaa, polkupyöräilijä saa lyhyellä matkalla käyttää piennarta tai ajoradan oikeaa reunaa.

Merkin käyttö

Merkin 423 käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkkien 421 ja 422 yhteydessä annettuja ohjeita. Merkki toistetaan kuten merkki 421 (jalkakäytävä).

Kevyelle liikenteelle tarkoitettua tietä ei merkitä jalkakäytäväksi tai pyörätieksi, jos sillä joudutaan sallimaan esimerkiksi kiinteistölle suuntautuva moottoriajoneuvoliikenne.

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	640
pieni	400

Kevyt liikenne ohjataan käyttämään kyseistä tietä merkeillä 681 (polkupyöräilijöille tarkoitettu reitti) ja 682 (jalankulkijoille tarkoitettu reitti) tai 645 (kevyen liikenteen viitta). Muu kuin kiinteistöille suuntautuva moottoriajoneuvoliikenne kevyen liikenteen tiellä voidaan kieltää tarvittaessa merkillä 312 ja lisäkilvellä “Ei koske mopoja eikä tontille ajoa”. Lisäkilpenä käytetään ”Ei koske tontille ajoa” kun reitin jatkeena olevalla pyörätiellä mopoilu ei ole sallittu. Jos merkkiä 312 ei käytetä ja mopolla ajo on sallittu reitin jatkeena olevalla pyörätiellä, käytetään lisäksi merkkiä 682 (mopoille tarkoitettu reitti).

Kevyen liikenteen väylistä on tarkemmin ohjeessa ”Kevyen liikenteen suunnittelu”, TIEL 2130016.

Merkin sijoitus

Merkki 423 sijoitetaan yleensä merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle.

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla yhdistetyllä pyörätiellä ja jalkakäytävällä voidaan merkit poikkeuksellisesti sijoittaa myös yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän vasemmalle puolelle, jos merkkien sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

... Merkit 421 - 427 sijoitetaan merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti ne voidaan sijoittaa yksinomaan vasemmalle puolelle. **(TLA 18 §)**

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua taikka erillistä yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää, jota polkupyöräilijän ja jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan. Muuten on pyörätiestä ja jalkakäytävästä voimassa, mitä merkeistä 421 ja 422 säädetään. **(TLA 18 §)**

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla pyörätiellä tai jalkakäytävällä voidaan merkit (421-425) poikkeuksellisesti sijoittaa myös pyörätien ja jalkakäytävän vasemmalle puolelle, jos merkkien sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä.. **(LMp 20 §)**

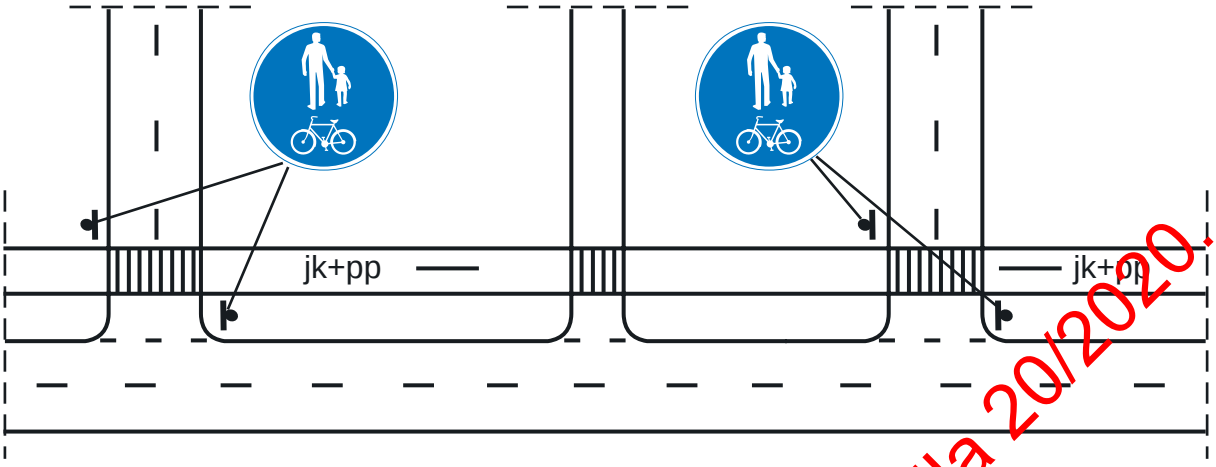

Jalkakäytävää ja pyörätietä osoittava määräysmerkki 421 - 425 toistetaan yleensä jokaisen yleisen tien, kadun ja kaavatien risteyksessä, jonka kautta kulkeva pyörätie tai jalkakäytävä jatkuu. Merkkejä ei tarvitse toistaa, jos risteykset ovat lähekkäin ja seuraavat merkit näkyvät eikä väylän jatkumisesta synny epäselvyyksiä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Kevyelle liikenteelle tarkoitettua tietä ei merkitä jalkakäytäväksi tai pyörätieksi niiltä osin, kuin sillä joudutaan sallimaan esimerkiksi kiinteistölle suuntautuva moottoriajoneuvoliikenne.

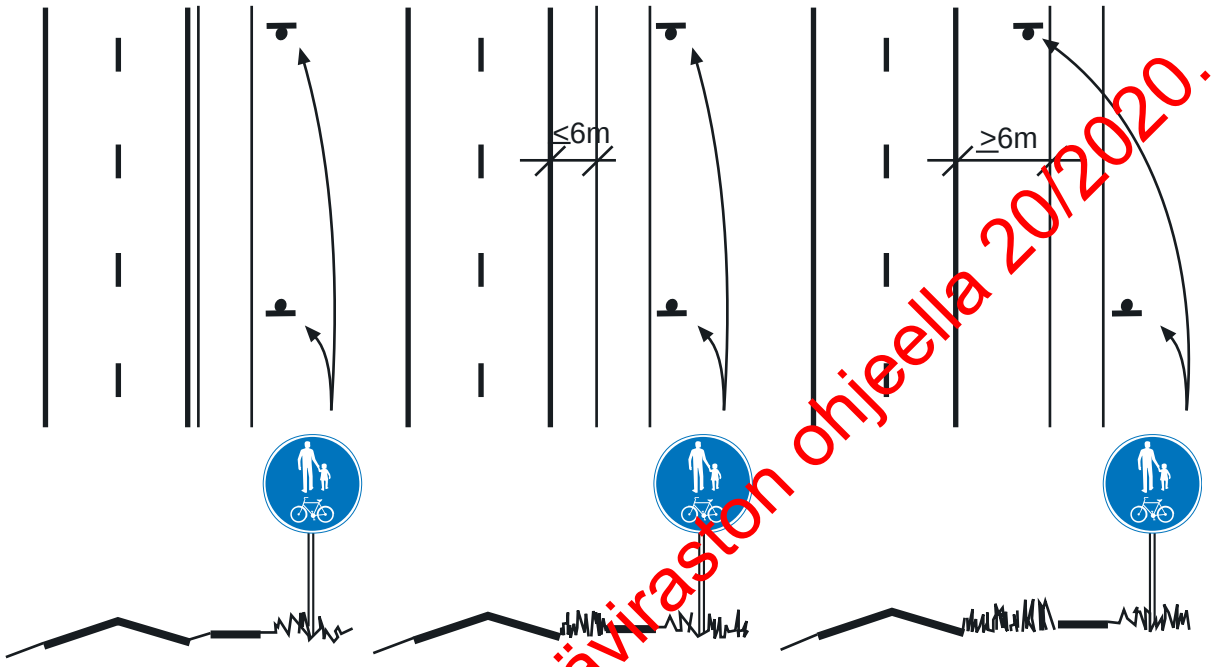

Merkki 423 sijoitetaan yleensä yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän oikealle puolelle. Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla kahteen suuntaan liikennöidyllä yhdistetyllä pyörätiellä ja jalkakäytävällä merkki 423 voidaan sijoittaa vasemmalle puolelle, jos erotuskaistan leveys on alle 6 metriä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

424 ja 425PYÖRÄTIE JA JALKAKÄYTÄVÄ RINNAKKAIN

381

382

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua taikka erillistä rinnakkaista pyörätietä ja jalkakäytävää. Merkissä olevat tunnukset osoittavat pyörätien ja jalkakäytävän keskinäisen

Merkin käyttö

Merkkien 424 ja 425 käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkkien 421 ja 422 yhteydessä annettuja ohjeita.

Pyörätie ja jalkakäytävä voidaan merkitä rinnakkaiseksi vain, jos kevyen liikenteen väylä on riittävän leveä. Merkkiä ei käytetä alle 4,0 metriä leveillä väylillä.

Pyörätie ja jalkakäytävä erotetaan toisistaan liikennemerkin lisäksi merkitsemällä väylän pintaan, pyörätien ja jalkakäytävän väliin yhtenäinen 10 cm leveä valkoinen viiva. Suositeltavampi tapa on käyttää erilaista pintamateriaalia jalkakäytävällä ja pyörätiellä tai rakentaa erotuskaista niiden väliin. Rinnakkainen pyörätie ja jalkakäytävä merkitään merkin 424 tai 425 lisäksi myös polkupyöräilijää ja jalankulkijaa esittävillä tiemerkinnöillä, jotka osoittavat polkupyöräilijöille ja jalankulkijoille varatun väylän osan. Tiemerkintöjen käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02.

Merkkien 424 ja 425 asemesta voidaan käyttää merkkejä 421 ja 422 rinnakkain, jos kevyen liikenteen väylä merkitään yläpuolisin merkein.

Kevyen liikenteen väylistä on tarkemmin ohjeessa ”Kevyen liikenteen suunnittelu”, TIEL 2130016.

Merkin sijoitus

Merkki 424 ja 425 sijoitetaan yleensä merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle.

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla pyörätiellä ja jalkakäytävällä voidaan merkit poikkeuksellisesti sijoittaa myös pyörätien ja jalkakäytävän vasemmalle puolelle, milloin merkkien sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan ajoradasta rakenteellisesti erotettua taikka erillistä rinnakkaista pyörätietä ja jalkakäytävää. Merkissä olevat tunnukset osoittavat pyörätien ja jalkakäytävän keskinäisen sijainnin. Muuten on pyörätiestä ja jalkakäytävästä voimassa, mitä merkeistä 421 ja 422 säädetään. **(TLA 18 §)**

Ajoradasta rakenteellisesti erotetulla pyörätiellä ja jalkakäytävällä voidaan merkit (421-425) poikkeuksellisesti sijoittaa myös pyörätien tai jalkakäytävän vasemmalle puolelle, jos merkkien sijoittaminen ei voi aiheuttaa väärinkäsityksiä. **(LMp 20 §)**

426 MOOTTORIKELKKAILUREITTI

Yleistä

Moottorikelkkailureitillä tarkoitetaan maastoliikennelaissa (670/91) säädetyllä tavalla perustettua reittiä. Tällaisella moottorikelkkailureitillä on yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla maastoon merkityllä reitillä lumipeitteen aikaan. Muiden ajoneuvojen kuin moottorikelkan kuljettaminen moottorikelkkailureitillä on kielletty. Hiihtäjän ja muun jalankulkijan on ensisijaisesti kuljettava reitin oikeaa puolta.

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa maastoliikennelain (670/91) mukainen moottorikelkkailureitti. Merkin asettaa moottorikelkkailureitin pitäjä. Merkki poistetaan kesän ajaksi.

Merkin sijoitus

Merkki 426 sijoitetaan yleensä merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle. Poikkeuksellisesti se voidaan sijoittaa yksinomaan tien tai tienosan vasemmalle puolelle.

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	400
pieni	200

Merkki sijoitetaan moottorikelkkailureitin alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle. Normaalikokoinen merkki sijoitetaan aina kohtaan, jossa muulle ajoneuvoliikenteelle tarkoitettu reitti risteää moottorikelkkailureitin kanssa tai jos muuten syntyy epäselvyyttä reitin jatkuvuudesta. Reittimerkin yhteydessä käytettävä toistomerkki on aina pienikokoinen.

Moottorikelkkailureittien ja yleisten teiden risteämisten merkitsemisestä on tarkemmin Tietoa tiensuunnitteluun -tiedotteessa nro 65/2002.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan moottorikelkkailureitti. Muiden ajoneuvojen kuin moottorikelkan kuljettaminen moottorikelkkailureitillä on kielletty. Moottorikelkkailureitillä on soveltuvin osin noudatettava, mitä tieliikennelaissa säädetään ajoradalla ajamisesta. Hiihtäjän ja muun jalankulkijan on ensisijaisesti kuljettava reitin oikeaa puolta. **(TLA 18 §)**

Merkki sijoitetaan moottorikelkkailureitin alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle. Normaalikokoinen merkki on aina sijoitettava kohtaan, jossa muulle ajoneuvoliikenteelle tarkoitettu reitti risteää moottorikelkkailureitin kanssa, tai jos muuten syntyy epäselvyyttä reitin jatkuvuudesta. Reittimerkin yhteydessä käytettävä toistomerkki on aina pienikokoinen. Merkki poistetaan kesän ajaksi. **(LMp 20 §)**

427 RATSASTUSTIE

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	640
pieni	400

Yleistä

Merkillä osoitetaan ratsastustie, jota ratsastajan on käytettävä asianomaiseen suuntaan kuljettaessa. Ratsastustietä eivät muut tienkäyttäjäryhmät kuin ratsastajat saa käyttää. Ratsastustiellä on soveltuvin osin noudatettava, mitä tieliikennelaissa on säädetty ajoradalla ajamisesta.

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa ratsastustie. Yhdistetty ratsastustie ja kevyen liikenteen väylä osoitetaan allekkain asetetuilla merkeillä. Rinnakkainen ratsastustie ja kevyen liikenteen väylä osoitetaan rinnakkain asetetuilla merkeillä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ratsastustien alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle. Merkki sijoitetaan yleensä merkin tarkoittaman tien tai tienosan oikealle puolelle. Poikkeuksellisesti se voidaan sijoittaa yksinomaan tien tai tienosan vasemmalle puolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan ratsastustie, jota ratsastajan on käytettävä asianomaiseen suuntaan kuljettaessa. Ratsastustietä eivät muut kuin ratsastajat saa käyttää. Ratsastustiellä on soveltuvin osin noudatettava, mitä tieliikennelaissa säädetään ajoradalla ajamisesta. Yhdistetty ratsastustie ja kevyen liikenteen väylä osoitetaan allekkain asetetuilla merkeillä. Rinnakkainen ratsastustie ja kevyen liikenteen väylä osoitetaan rinnakkain asetetuilla merkeillä. **(TLA 18 §)**

Merkki sijoitetaan ratsastustien alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle. **(LMp 20)**

2G OHJEMERKIT

2G – 1 Yleistä ohjemerkeistä

Ohjemerkeillä annetaan ohjeita tienkäyttäjille sekä osoitetaan tienkohta, jossa merkkiin liittyvää liikennesääntöä sovelletaan.

Muoto ja mitat

Ohjemerkit ovat suorakaiteen muotoisia. Ohjemerkkien mitat ovat: **(LMp 21 §)**

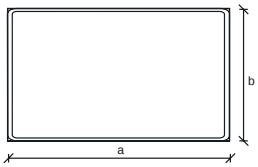

Merkki	Mitta	Suuri koko (mm)	Normaali koko (mm)	Pieni koko (mm)
511	a x b	-	600 x 600	400 x400
520, 521, 521 a - 521 c	a x b[1]	-	600 x 600	400 x 400
522	a x b	-	400 x 400	-
531 - 534	a x b	-	440 x 240[2]	-
541 a - 544 b	a x b	-	900 x 900	650 x 650
551	a x b	-	800 x 300	550 x 200
561 - 564	a x b	1400 x 2 000	700 x 1000	-
571, 572	a x b	-	1000 x 600	700 x 400
573, 574	a x b	-	700 x 500	-

[1] Pysäköintimittarissa tai sitä kannattavassa pylväässä käytetään merkkiä 521 pienoiskoossa. Pysäköintilaitoksessa ja sinne opastettaessa merkkien 520 ja 521 koko voi vaihdella.
[2] Silloin kun merkit sijoitetaan tieliikenneasetuksen 19 §:ssä mainittujen kilpien kanssa yhtenäiseen kehysrakenteeseen voidaan taulukossa annetuista mitoista poiketa.

Säädökset

Suorakaiteen muotoisilla ohjemerkeillä annetaan ohjeita tienkäyttäjille sekä osoitetaan tienkohta, jossa merkkiin liittyvää liikennesääntöä sovelletaan. **(TLA 19 §)**

Merkkien sijoitus

Ohjemerkkien sijoitus määritetään merkkikohtaisissa ohjeissa.

2G - 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty ohjemerkkien 511 - 574 merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

511 SUOJATIE

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Yleistä

Merkillä 511 osoitetaan suojatie, joka on tarkoitettu jalankulkijoiden käytettäväksi ajoradan, pyörätien tai raitiovaunukaistan ylittämiseen. Suojatie voidaan osoittaa joko liikennemerkein tai tiemerkinnöin. Talviolosuhteiden, päällystystöiden yms. vuoksi on suositeltavaa merkitä suojatie aina myös merkillä 511.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään osoittamaan suojatien paikkaa. Jos suojatietä ei ole osoitettu tiemerkinnöillä, osoittaa merkin paikka ajosuunnassa suojatien etureunan. Liikennemerkin lisäksi suojatie merkitään myös tiemerkinnöin, jos tiemerkintä ajoradan päällyste huomioon ottaen on mahdollista. Tiemerkintöjen käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02.

Suojatie merkitään yleensä vain taajamissa. Taajamien ulkopuolella voidaan suojateitä merkitä, jos tien ajoneuvoliikenne on yli 3 000 ajon./vrk., tietä ylittävien jalankulkijoiden määrä on huomattava ja jalankulku on keskittynyt luontaisesti tiettyyn tien kohtaan. Yleistä tietä tasossa risteäviä suojateitä voidaan merkitä yleensä vain, jos nopeusrajoitus on enintään 60 km/h. Valo-ohjattuun liittymään suojatie voidaan poikkeuksellisesti merkitä myös, jos nopeusrajoitus on 70 km/h.

Suojatie sijoitetaan siten, että se liittyy luontevasti alueelle oleviin muihin polkupyörä- ja jalankulkuliikennettä varten tehtyihin järjestelyihin. Suojatie merkitään siihen liittyvän jalkakäytävän tai yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän levyiseksi. Rinnakkaisen pyörätien ja jalkakäytävän yhteydessä suojatie merkitään jalkakäytävän levyiseksi. Pyörätien jatke merkitään tällöin suojatien viereen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Määritelmiä. Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan:

5) suojatiellä jalankulkijoiden käytettäväksi ajoradan, pyörätien tai raitiotien ylittämiseen tarkoitettua, liikennemerkillä tai tiemerkinnöin osoitettua tien osaa; **(TLL 2 §)**

Merkkiä käytetään joko yhdessä tiemerkintöjen kanssa tai yksin. Jos suojatie osoitetaan sekä tiemerkinnöin että liikennemerkein, merkki sijoitetaan tiemerkinnän kohdalle tai enintään kaksi metriä ennen suojatien tai sen yhteydessä olevan pyörätien jatkeen etureunaa. Ajoradan ulkopuolelle sijoitetun merkin lähimmän reunan etäisyys ajoradan reunasta saa olla enintään kaksi metriä. Mikäli näkemät ovat suojatien kohdalla erittäin hyvät, voidaan merkki poikkeuksellisesti sijoittaa sivusuunnassa kauemmaksikin, kuitenkin enintään 3,5 metrin etäisyydelle ajoradan reunasta. Mikäli tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, on merkki sijoitettava tulosuunnan tai ajoradan molemmille puolille. Merkin tulee näkyä tien kumpaankin suuntaan. Myös merkin peilikuvaa voidaan käyttää. **(LMp 21 §)**

Suojatie merkitään yleensä käyttäen normaalikokoista merkkiä. Pienikokoista merkkiä käytetään, kun pienikokoisten merkkien käytölle on erityisiä ympäristöllisiä syitä. Yleisillä teillä pienikokoisia merkkejä voidaan poikkeuksellisesti käyttää liikennevalo-ohjattuun risteykseen merkityillä suojateillä sellaisella alueella, jolla ajoratojen molemmin puolin yleensä on reunatuin erotetut jalkakäytävät ja milloin risteyksiin yleensä on merkitty suojatiet kaikkien tulosuuntien yli.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle, yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle. Merkki sijoitetaan siten, että se näkyy tien kumpaankin suuntaan ja merkissä oleva jalankulkijan kulkusuunta on suojatien suuntaan. Tiemerkinnöin osoitetun suojatien yhteydessä merkki sijoitetaan tiemerkinnän kohdalle tai enintään kaksi metriä ennen suojatien tai sen yhteydessä olevan pyörätien jatkeen etureunaa.

Ajoradan ulkopuolelle sijoitetun merkin lähimmän reunan etäisyys ajoradan reunasta saa olla enintään kaksi metriä. Jos näkemät ovat suojatien kohdalla erittäin hyvät, voidaan merkki poikkeuksellisesti sijoittaa sivusuunnassa kauemmaksikin, kuitenkin enintään 3,5 metrin etäisyydelle ajoradan reunasta. Näkemät ovat erittäin hyvät, jos sadan metrin matkalla ennen suojatietä ei ajoradalla ole pysäköintiä eikä alle neljän metrin etäisyydellä ajoradan reunasta ole puita, pensaita, mainoksia tai muita näkemäesteitä.

Mikäli tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan merkki tulosuunnan tai ajoradan molemmille puolille.

Jos merkki 511 sijoitetaan muun liikennemerkin kanssa samaan pylvääseen, on otettava huomioon merkin 511 sijoitusetäisyyksiä koskevat säädökset. Suojatiemerkki kiinnitetään yhteisessä pylväässä ylimmäksi. Merkki 511 sijoitetaan yleensä merkin 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) kanssa samaan pylvääseen. Jos suojatien yhteydessä on korokke, merkki 511 sijoitetaan yleensä merkin 417 (liikenteen jakaja) kanssa samaan pylvääseen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle, yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle. Jollei tiemerkinnöillä ole muuta osoitettu, osoittaa suojatien merkin paikka ajosuunnassa suojatien etureunan. **(TLA 19 §)**

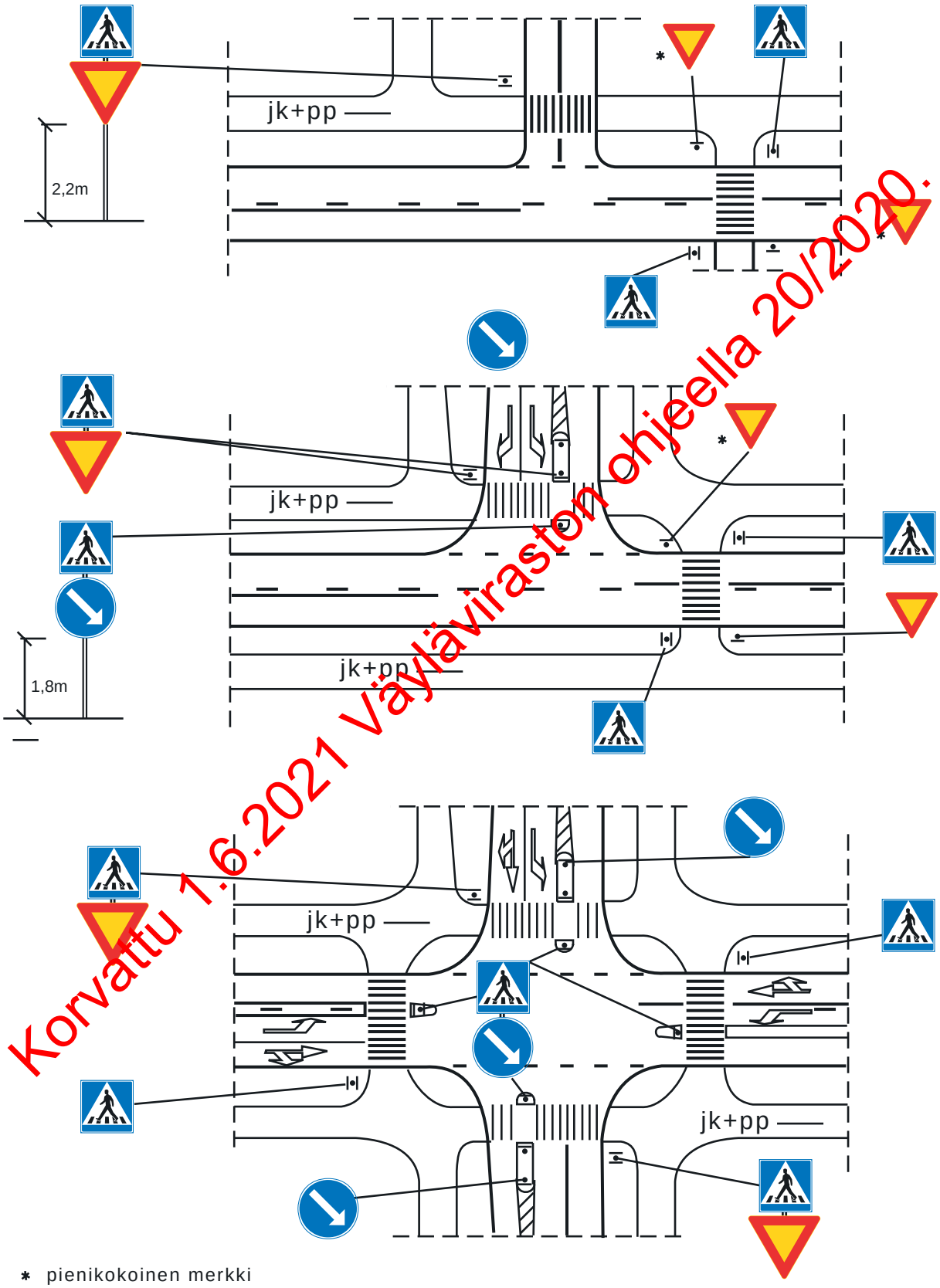

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

* pienikokoinen merkki

Esimerkkejä merkin 511 (suojatie) sijoittamisesta

520 LIITYNTÄPYSÄKÖINTIPAIKKA

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Yleistä

Liityntäpysäköinnillä tarkoitetaan ajoneuvojen pysäköintiä aseman tai linja-auton pysäkkien läheisyydessä, kun matkaa jatketaan joukkoliikennevälineellä määränpäähän.

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa pysäköintipaikat jotka on varattu liityntäpysäköintiin. Merkissä voidaan käyttää junan, linja-auton, raitiovaunun tms. symbolia. Metro osoitetaan symbolilla “METRO”.

Merkin sijoitus

Merkin sijoittamissa sovelletaan merkin 521 (pysäköintipaikka) sijoittamisesta annettuja ohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetut pysäköintipaikat on varattu liityntäpysäköintiin, jolloin ajoneuvon kuljettaja jatkaa matkaansa merkissä osoitetulla tai muulla yleisellä kulkuneuvolla. Pysäköinti muussa tarkoituksessa on kielletty. Merkissä voidaan käyttää junan, linja-auton, raitiovaunun tai muun sellaisen symbolia. Metro osoitetaan symbolilla “METRO”. Muuten merkistä on soveltuvin osin voimassa, mitä merkistä 521 säädetään. **(TLA 21 §)**

Merkki voidaan pysäköintialueella sijoittaa lisäkilvellä 824 tai 826 varustettuna merkittyjen pysäköintipaikkojen taakse. **(LMp 21 §)**

521 PYSÄKÖINTIPAIKKA

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Yleistä

Merkillä osoitetaan ajoradan ulkopuolella olevaa tai ajoradasta tiemerkinnöin erotettua aluetta, joka on varattu ajoneuvojen pysäköintiin.

Merkin käyttö

Yleisten teiden varsilla merkkiä voidaan käyttää osoittamaan yleisistä teistä annetun lain (243/54) 3 §:n mukaista tien käyttäjien tarpeeseen varattua pysäköimisaluetta.

Merkkiä käytetään ennakkomerkkinä lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna, jos pysäköintialueita on harvassa tai kun tien nopeusrajoitus on 100 km/h tai enemmän. Muulloin ennakkomerkkiä käytetään, jos pysäköintialue tai sen merkki ei näy riittävän kauas. Ajoradan ulkopuolella olevalle pysäköintialueelle voidaan opastaa merkillä, jonka yhteydessä on lisäkilpi 812 tai 813 (kohde nuolen suunnassa).

Koska merkki oikeuttaa pysäköimään merkin vaikutusalueella myös pimeässä ilman seisontavaloja, ei liian kapeita levennyksiä liikenneturvallisuussyistä merkitä pysäköintialueiksi. Taajaman ulkopuolella pysäköintialueen minimileveys on 5 metriä.

Taajamassa merkillä osoitetaan tien varrella olevat, tiemerkinnöin merkityt pysäköintipaikat. Taajamassa olevien pysäköintiin varattujen alueiden merkitsemisestä merkillä 521 on tarkemmin Kaupunkiliiton julkaisussa C 76 “Liikenteen ohjauslaitteiden käyttö”.

Pysäköintiä koskevat rajoitukset ilmaistaan lisäkilvellä. Pysäköintimittarein varustettujen pysäköintipaikkojen yhteydessä pienoiskoossa oleva merkki asetetaan pysäköintimittariin tai sitä kannattavaan pylvääseen. Mittariin tai pylvääseen kiinnitetyssä merkissä ilmaistaan myös pysäköintiä koskevat ehdot tai rajoitukset. Tien sivussa merkkiä käytetään vain, jos se on tarpeen alueen tai mittareiden havaitsemiseksi taikka ajoneuvojen sijoituksen osoittamiseksi.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan: pysäköinnillä ajoneuvon seisottamista kuljettajineen tai ilman kuljettajaa, ei kuitenkaan lyhytaikaista ajoneuvon seisottamista siihen nousemista tai siitä poistumista tahi ajoneuvon kuormaamista tai kuorman purkamista varten. **(TLL 2 §)**

Merkillä osoitetaan ajoradan ulkopuolella olevaa tai ajoradasta tiemerkinnöin erotettua aluetta, joka on varattu ajoneuvojen pysäköintiin. Pysäköintiä koskevat rajoitukset on ilmaistava lisäkilvellä. Pysäköintimittarein varustettujen pysäköintipaikkojen yhteydessä merkkiä käytetään vain, jos se on tarpeen alueen tai mittareiden havaitsemiseksi taikka ajoneuvojen sijoituksen osoittamiseksi. Merkin tulee kuitenkin olla pienoiskoossa pysäköintimittarissa tai sitä kannattavassa pylväässä. Pysäköintiä koskevat ehdot tai rajoitukset ilmaistaan tällöin mittariin tai pylvääseen kiinnitetyssä merkissä. ... **(TLA 19 §)**

Lisäkilvellä 831 - 836 tai 841 - 843 varustettuna merkki osoittaa, etteivät muut kuin lisäkilvessä ilmaistut ajoneuvot saa pysäköidä alueelle. Esimerkiksi lisäkilvellä 836 (invalidin ajoneuvo) pysäköintipaikka voidaan varata invalidien ajoneuvojen pysäköintiin.

Merkin 521 vaikutusalueella voidaan käyttää merkkejä 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla) niistä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Merkin sijoitus

Merkin sijoituksessa noudatetaan liikennemerkkien yleisiä sijoitusohjeita.

Yleisen tien varrella olevalla pysäköintialueella merkki sijoitetaan alueen alkamiskohtaan tai pysäköintialueen sisäänajoliittymän viereen siten, että se näkyy mahdollisimman kauas tien suunnassa.

Merkki voidaan pysäköintialueella sijoittaa lisäkilvellä 824 (vaikutusalue molempiin suuntiin) tai 826 (vaikutusalue nuolen suuntaan) varustettuna merkittyjen pysäköintipaikkojen taakse.

Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettu ennakkomerkki sijoitetaan yleensä noin 500 metriä ennen pysäköintialuetta.

Ajoradan ulkopuolella olevalle alueelle opastettaessa merkki 521, jonka yhteydessä on lisäkilpi 812 tai 813 (kohde nuolen suunnassa), sijoitetaan alueelle johtavan tien liittymään.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

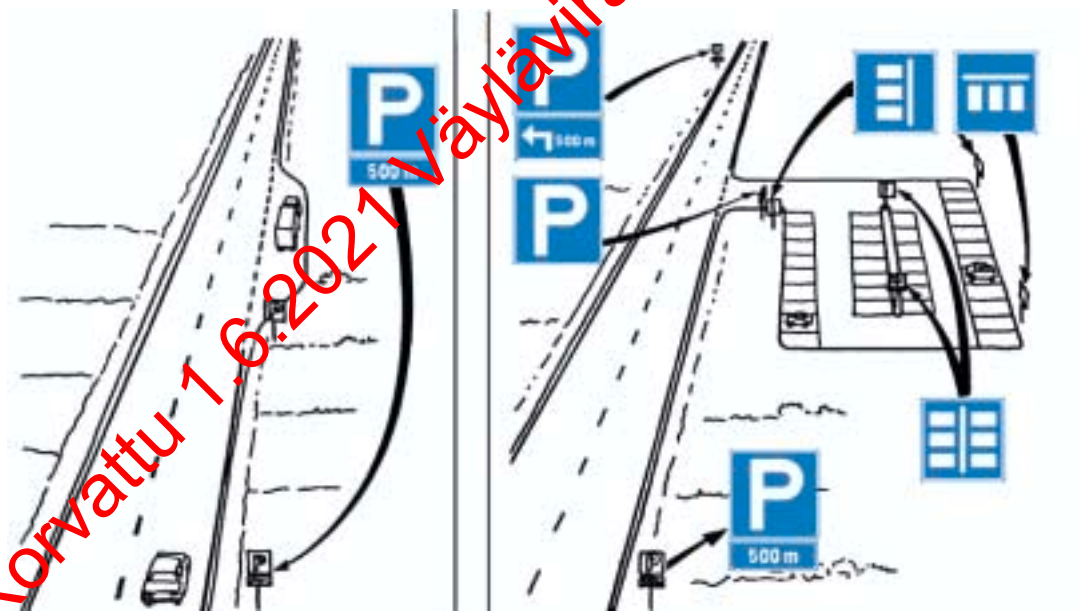

Yleisen tien varrella olevan pysäköintialueen merkitseminen.

Säädökset

...Lisäkilvellä 831 - 836 tai 841 - 843 tai 871 varustettuna merkki osoittaa, etteivät muut kuin lisäkilvessä ilmaistut ajoneuvot saa pysäköidä alueelle. Merkissä voidaan osoittaa pysäköintipaikan tai -alueen numero- tai kirjaintunnus. **(TLA 19 §)**

Merkki voidaan pysäköintialueella sijoittaa lisäkilvellä 824 tai 826 varustettuna merkittyjen pysäköintipaikkojen taakse. **(LMp 21 §)**

521 a - 521 c AJONEUVOJEN SIJOITUS PYSÄKÖINTIPAIKALLA

521 a

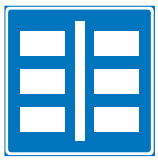
521 b

521 c

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Yleistä

Merkillä osoitetaan merkillä 520 (liityntäpysäköintipaikka) tai 521 (pysäköintipaikka) osoitetulla pysäköintipaikalla ajoneuvojen sijoitustapa.

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää merkin 520 (liityntäpysäköintipaikka) tai 521 (pysäköintipaikka) yhteydessä tai niiden vaikutusalueella yksinään osoittamaan ajoneuvojen sijoitustapaa. Merkin kuviota sovelletaan olosuhteiden mukaan.

Merkkejä 521 a - 521 c käytetään ajoradasta tiemerkinnöin erotetulla pysäköintialueella, jos ajoneuvojen sijoituksen halutaan poikkeavan tien suuntaisesta. Merkkien käyttö on suositeltavaa muulloinkin, jos haluttu pysäköintisento ei ole tien suuntainen.

Merkkiä voidaan käyttää muun muassa yleisten teiden varrella olevilla, ajoradasta erotetuilla pysäköintialueilla. Esimerkki merkkien 521 a - 521 c käytöstä on esitetty merkin 521 (pysäköintipaikka) ohjetekstin yhteydessä olevassa kuvassa.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan merkin 520 tai 521 tai niiden lisäkilpien alapuolelle. Merkin 521 vaikutusalueella merkki sijoitetaan yleensä pysäköintipaikkojen päähän. Merkki voidaan sijoittaa myös pysäköintipaikkojen taakse. Tällöin merkin yhteydessä käytetään tarvittaessa lisäkilpiä 824 (vaikutusalue molempiin suuntiin) tai 826 (vaikutusalue nuolen suuntaan).

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää merkin 520 tai 521 yhteydessä tai niiden vaikutusalueella yksinään osoittamaan ajoneuvojen sijoitustapaa. Merkin kuviota sovelletaan olosuhteiden mukaan. **(LMp 22 §)**

522 KOHTAAMISPAIKKA

Yleistä

Merkillä osoitetaan yksiajokaistaisella tai muuten kapealla tiellä levennystä, joka on tarkoitettu ajoneuvojen kohtaamista varten. Pysäköinti kohtaamispaikalla on tien molemmilla puolilla kielletty.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään yksiajokaistaisella tiellä, jos tien leveys on enintään 4,5 metriä. Tiellä, jolla on paljon raskasta liikennettä tai säännöllistä linja-autoliikennettä, kohtaamispaikka tarvitaan, jos tien leveys on enintään 5,5 metriä.

Mitat (mm):	**a x b**
suuri	-
normaali	400 x 400
pieni	-

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan levennyksen kohdalle tien sille puolelle, jolla kohtaamispaikka on. Merkki sijoitetaan siten, että se näkyy kumpaankin suuntaan. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa tien toiselle puolelle, jos näkemät eivät ole riittävät tien yhdelle puolelle sijoitetun merkin havaitsemiseen molemmista suunnista.

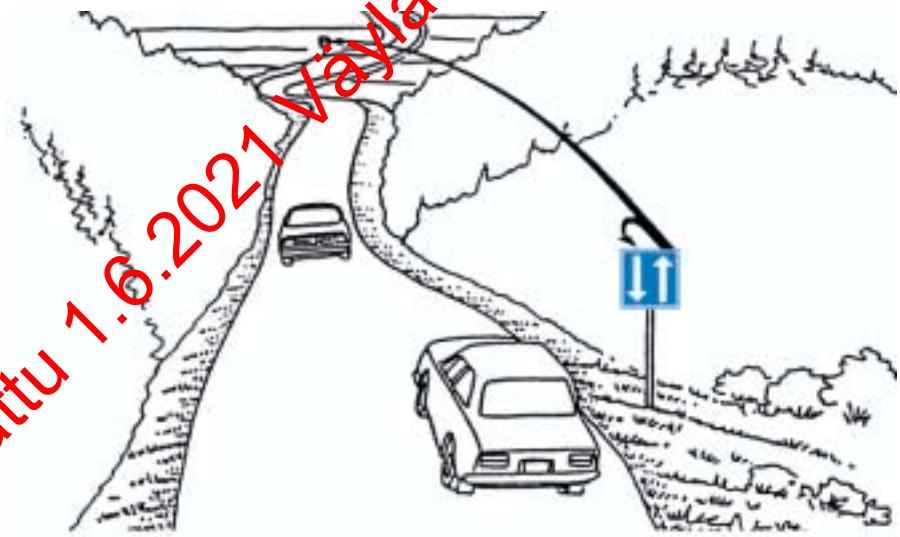

Merkin 522 sijoittaminen kohtaamispaikalle. Kohtaamispaikat valitaan siten, että kohtaamispaikalta toiselle on näköyhteys.

Säädökset

Pysäköinti kohtaamispaikalla on tien molemmilla puolilla kielletty. **(TLA 19 §)**

Merkkiä käytetään yksiajokaistaisella tai muuten kapealla tiellä osoittamaan levennystä, joka on tarkoitettu ajoneuvojen kohtaamista varten. Merkki sijoitetaan levennyksen kohdalle. Merkin tulee näkyä tien kumpaankin suuntaan. **(LMp 21 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

531 PAIKALLISLIIKENTEEN LINJA-AUTON PYSÄKKI

532 KAUKOLIIKENTEEN LINJA-AUTON PYSÄKKI

531

532

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	440 x 240
pieni	-

Yleistä

Merkillä 531 osoitetaan paikallisliikenteen linja-auton pysäkki ja merkillä 532 kaukoliikenteen linja-auton pysäkki. Muuta ajoneuvoa kuin linja-autoa ei saa pysäyttää tai pysäköidä kahtatoista metriä lähemmäksi merkkiä tai tiemerkinnöin osoitetulla matkalla.

Merkin käyttö

Pysäkkimerkin asettamisesta yleiselle tielle päättää tiepiiri kuultuaan ensin kunnan ja liikennöitsijöiden edustajia. Jos paikallis- ja kaukoliikenteen linja-autot käyttävät samaa pysäkkiä, kiinnitetään merkit 531 ja 532 samaan pylvääseen.

Pikavuorolinjan pysäkki osoitetaan merkin 532 yhteyteen asetettavalla lisäkilvellä. Pikavuorokilpi asetetaan vain liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisille pikavuoropysäkeille.

Merkkien 531 ja 532 yhteydessä voidaan käyttää lisäkilpiä 851 - 853 (voimassaoloaika). Voimassaoloajan ulkopuolella linja-auton pysäkkiä voivat käyttää esimerkiksi myymälä- ja kirjastoautot.

Linja-auton pysäkkiin liittyvä pysäyttämisrajoitus voidaan osoittaa keltaisella yhtenäisellä reunamerkinnällä. Linja-auton pysäkin liikennemerkin tehostamiseksi voidaan pysäkille merkitä tiemerkintä “BUS”. Tiemerkintöjen käytöstä linja-auton pysäkillä on tarkemmin ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02. Linja-auton pysäkkien mitoitukseen, sijoitukseen ja pysäkkityypin valintaan vaikuttavia periaatteita on käsitelty ohjeessa “Linja-autopysäkit” TIEH 2100015-02.

Merkin sijoitus

Ohjeet merkin sijoituksesta ja merkin yhteydessä käytettävistä tiedotus- ja aikataulukilvistä on kohdassa 2L - 6.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Muuta ajoneuvoa kuin linja-autoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä tiemerkinnöin osoitetulla matkalla merkin kummallekaan puolelle tai, jos merkintää ei ole, 12 metriä lähemmäksi merkkiä. Tälle alueelle saa kuitenkin pysäyttää ajoneuvon siihen nousemista tai siitä poistumista varten, jos se voi tapahtua linja-autoliikennettä estämättä. Merkin yhteyteen voidaan asettaa kunnan vaakuna, tariffin ja liikenteenharjoittajaryhmän tunnus, pysäkin nimi, linjojen numerotunnukset sekä linjojen päätepisteiden tai reittien nimet. Pikavuorolinjan pysäkki osoitetaan merkin 532 yhteyteen asetettavalla lisäkilvellä. **(TLA 19 §)**

Merkki sijoitetaan pysäkin kohdalle korokkeelle tai tien reunaan sopivalle etäisyydelle ajoradan reunasta. Merkki voidaan sijoittaa myös pysäkillä olevan katoksen päälle. Merkin tulee näkyä tien kumpaankin suuntaan. **(LMp 21 §)**

533 RAITIOVAUNUN PYSÄKKI

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	440 x 240
pieni	-

Yleistä

Merkillä osoitetaan raitiovaunun pysäkki.

Merkin käyttö

Merkin käytössä noudatetaan soveltuvin osin merkeistä 531 (paikallisliikenteen linja-auton pysäkki) ja 532 (kaukoliikenteen linja-auton pysäkki) annettuja ohjeita.

Merkin sijoitus

Merkin sijoituksessa noudatetaan soveltuvin osin merkeistä 531 ja 532 annettuja ohjeita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkistä on soveltuvin osin voimassa, mitä merkeistä 531 ja 532 säädetään. **(TLA 19 §)**

Merkki sijoitetaan pysäkin kohdalle korokkeelle tai tien reunaan sopivalle etäisyydelle ajoradan reunasta. Merkki voidaan sijoittaa myös pysäkillä olevan katoksen päälle. Merkin tulee näkyä tien kumpaankin suuntaan. **(LMp 21 §)**

534 TAKSIASEMA

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	440 x 240
pieni	-

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan kohta, missä merkillä 375 osoitettu taksiasema-alue päättyy ja missä on ensimmäisen vuorossa olevan taksin odotuspaikka.

Merkin vaikutuksen tehostamiseksi voidaan käyttää tiemerkintää “TAXI” ohjeen “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02 mukaisesti.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajosuunnassa taksiaseman takarajalle siten, että merkki näkyy tien kumpaankin suuntaan.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan ajosuunnassa taksiaseman takarajalle. **(TLA 19 §)**

Merkki sijoitetaan siihen kohtaan, missä taksiasema-alue päättyy ja missä ensimmäinen vuorossa oleva taksi odottaa. Merkin tulee näkyä tien kumpaankin suuntaan. **(LMp 21 §)**

541 a - 541 b LINJA-AUTOKAISTA

541 a

541 b

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	900 x 900
pieni	650 x 650

Merkin käyttö

Merkillä 541 a osoitetaan linja-autoille varattu ajokaista. Jos ajokaista on varattu myös takseille, käytetään merkkiä 541 b.

Merkin yhteydessä olevalla lisäkilvellä voidaan sallia linja-autokaistalla ajo myös esimerkiksi paketti- tai kuorma-autoille.

Linja-autokaista voi olla joko ympärivuorokautinen tai käytössä vain tiettyjen ruuhkatuntien aikana. Linja-autokaistan voimassaoloaika voidaan osoittaa merkin yhteydessä olevalla lisäkilvellä 851 - 853 (voimassaoloaika).

Merkin vaikutuksen tehostamiseksi tai selventämiseksi voidaan ajokaistalla käyttää tiemerkintää “BUS” ohjeen “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02 mukaisesti.

Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä 542 (linja-autokaista päättyy) ole toisin osoitettu.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan ja se voidaan tarvittaessa toistaa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan linja-autoille varattu ajokaista. Jos ajokaista on varattu myös takseille, ilmoitetaan tämä merkin alareunassa olevalla merkinnällä “TAXI”. Linja-autoille varattua ajokaistaa saavat käyttää myös raitiovaunut, hälytysajoneuvot, poliisin virkatehtävässä olevat ajoneuvot ja lisäkilvessä mahdollisesti ilmoitetut muut ajoneuvot. Milloin linja-autokaista on ajoradan oikeassa reunassa, sitä saavat käyttää myös mopot, invalidipyörät ja polkupyörät. Ryhmittymiseen kääntymistä varten saavat linja-autokaistaa käyttää kaikki ajoneuvot. Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä 542 a tai 542 b ole toisin osoitettu. Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan ja se voidaan tarvittaessa toistaa. **(TLA 19 §)**

542 a - 542 b LINJA-AUTOKAISTA PÄÄTTYY

542 a

542 b

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	900 x 900
pieni	650 x 650

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, kun linja-autokaista päättyy muualla kuin risteyksessä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle sen päättymiskohtaan.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle sen päättymiskohtaan. **(TLA 19 §)**

Merkkiä käytetään, kun linja-autokaista päättyy muualla kuin risteyksessä. **(LMp 21 §)**

543 a - 543 b RAITIOVAUNUKAISTA

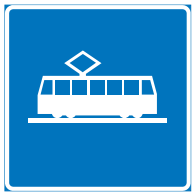

543 a

543 b

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	900 x 900
pieni	650 x 650

Merkin käyttö

Merkillä 543a osoitetaan yksinomaan raitiovaunuille varattu ajokaista. Jos ajokaistalla sallitaan myös taksiliikenne, käytetään merkkiä 543 b.

Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä 544 (raitiovaunukaista päättyy) ole toisin osoitettu.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan raitiovaunuille varattu kaista. Jos raitiovaunukaista on varattu myös takseille, ilmoitetaan tämä merkin alareunassa olevalla merkinnällä “TAXI”. Tällöin raitiovaunukaistaa saavat käyttää myös hälytysajoneuvot, poliisin virkatehtävässä olevat ajoneuvot ja lisäkilvessä mahdollisesti ilmoitetut muut ajoneuvot. Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan. Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä 544 a tai 544 b ole toisin osoitettu. **(TLA 19 §)**

544 a - 544 b RAITIOVAUNUKAISTA PÄÄTTYY

544 a

544 b

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	900 x 900
pieni	650 x 650

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään, milloin raitiovaunukaista päättyy muualla kuin risteyksessä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle sen päättymiskohtaan.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle sen päättymiskohtaan. **(TLA 19 §)**

Merkkiä käytetään, kun raitiovaunukaista päättyy muualla kuin risteyksessä. **(LMp 21 §)**

551 YKSISUUNTAINEN TIE

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	800 x 300
pieni	550 x 200

Merkin käyttö

Yksisuuntainen tie merkitään merkillä 551 ja tien toiseen päähän sijoitettavalla merkillä 351 (kielletty ajosuunta).

Yksisuuntaisella tiellä olevaa vastakkaisen ajosuunnan ajokieltoa voidaan tehostaa, jos merkki 351 (kielletty ajosuunta) näkyy huonosti risteävälle tielle. Tehostamiseen käytetään ensisijaisesti merkkejä 411 - 415 (pakollinen ajosuunta). Myös merkkejä 332 (vasemmalle kääntyminen kielletty) ja 333 (oikealle kääntyminen kielletty) voidaan käyttää.

Eri liikennesuuntia varten varatut ajoradat merkitään yleensä yksisuuntaisiksi, jos ajoradat on erotettu toisistaan poikkeuksellisen leveillä saarekkeilla (yli 20 metriä). Sivulla 2F - 9 on esimerkkikuvia eri levyisten saarekkeiden merkitsemisestä. Ajoradat merkitään yksisuuntaisiksi myös, jos ajoratojen keskinäisen korkeusaseman tai näkemien vuoksi on epäselvää kuuluvatko ajoradat samaan tiehen. Merkin käyttö johtaa siihen, että pysäyttäminen ja pysäköinti ajoratojen erotuskaistan puoleisella reunalla on sallittua, ellei sitä erikseen kielletä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan tien suuntaisesti yksisuuntaisen tien alkuun ja sen varrella kaikkiin liittymiin. Merkki ei saa poiketa enempää kuin 30° tien suunnasta. Merkki voidaan kiinnittää rakennuksen seinään tai erilliseen pylvääseen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan tie, jolla on yksisuuntainen ajoneuvoliikenne. Merkki sijoitetaan tien suuntaisesti. **(TLA 19 §)**

Merkki ei saa poiketa enempää kuin 30° tien suunnasta. Merkki voidaan kiinnittää rakennuksen seinään tai erilliseen pylvääseen. **(LMp 21 §)**

561 MOOTTORITIE

Mitat (mm):	a x b
suuri	1400 x 2000
normaali	700 x 1000
pieni	-

Yleistä

Merkillä osoitetaan moottoritien alkaminen. Merkin vaikutusalueella on noudatettava moottoritiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä. Liikennesäännöt on esitetty tieliikenneasetuksen 2 luvussa.

Merkin käyttö

Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoritielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä vahvistettu moottoritieksi.

Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä ennen moottoritien alkua. Lisäkilvessä ilmoitetaan etäisyys liikennemerkistä moottoritien alkuun. Ennakkomerkkiä ei käytetä moottoritielle johtavalla moottoriliikennetiellä.

Merkin 561 (moottoritie) yhteydessä ei käytetä kielto- ja rajoitusmerkkejä, jotka kieltävät moottoritien käytön niiltä ajoneuvoryhmiltä, joilta se on tieliikenneasetuksen mukaan kielletty.

Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään yleensä normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan moottoritien alkamiskohtaan tai liittymistien alkuun.

Ennakkomerkki sijoitetaan moottoritielle johtavalle tielle viimeisen yleisen tien tai siihen verrattavan tien liittymän jälkeen mahdollisimman lähelle liittymää ottaen huomioon muut liikennemerkit ja näkemät.

Merkki sijoitetaan tien oikealle puolelle siten, että merkin tai sen lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkin vaikutusalueella on noudatettava moottoritiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä. Merkki sijoitetaan moottoritien alkamiskohtaan tai liittymistielle. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä ennen moottoritien alkamista. **(TLA 19 §)**

Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoritielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenneministeriön päätöksellä vahvistettu moottoritieksi. Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia. Merkki sijoitetaan siten, että sen tai lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna. **(LMp 21 §)**

562 MOOTTORITIE PÄÄTTYY

Mitat (mm):	a x b
suuri	1400 x 2000
normaali	700 x 1000
pieni	-

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan moottoritien päättyminen. Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoritielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä vahvistettu moottoritieksi.

Merkkiä ei käytetä moottoritien levähdys- ja pysäköintialueille johtavilla teillä eikä eritasoliittymissä olevien linja-auton pysäkkien yhteydessä.

Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoritien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkkinä. Moottoritien muuttumisesta moottoriliikennetieksi ilmoitetaan kuitenkin moottoritien päättymiskohtaan sijoitettavalla merkillä 563 (moottoriliikennetie).

Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään yleensä normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan moottoritien päättymiskohtaan ajoradan molemmille puolille. Merkki sijoitetaan erkanemistien loppuun yleensä vain ajoradan oikealle puolelle.

Ennakkomerkki sijoitetaan yleensä noin 500 metriä ennen moottoritien päättymiskohtaa.

Merkki sijoitetaan siten, että sen tai sen lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan moottoritien päättymiskohtaan tai erkanemistielle. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoritien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkkinä.

Moottoritien muuttumisesta moottoriliikennetieksi ilmoitetaan kuitenkin moottoritien päättymiskohtaan sijoitettavalla merkillä 563, jolloin ennakkomerkkinä käytetään merkkiä 563 lisäkilvellä 815 varustettuna. **(TLA 19 §)**

Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoritielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenneministeriön päätöksellä vahvistettu moottoritieksi. Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia. Merkki sijoitetaan siten, että sen tai lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna. **(LMp 21 §)**

563 MOOTTORILIIKENNETIE

Mitat (mm):	a x b
suuri	1400 x 2000
normaali	700 x 1000
pieni	-

Yleistä

Merkillä osoitetaan moottoriliikennetien alkaminen. Merkin vaikutusalueella on noudatettava moottoritiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä. Liikennesäännöt on esitetty tieliikenneasetuksen 2 luvussa.

Merkin käyttö

Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoriliikennetielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä vahvistettu moottoriliikennetieksi.

Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä ennen moottoriliikennetien alkua. Lisäkilvessä ilmoitetaan etäisyys liikennemerkistä moottoriliikennetien alkuun. Ennakkomerkkiä käytetään aina, kun moottoritie muuttuu moottoriliikennetieksi.

Merkin 563 yhteydessä ei käytetä kielto- ja rajoitusmerkkejä, jotka kieltävät moottoriliikennetien käytön niiltä ajoneuvoryhmiltä, joilta se on tieliikenneasetuksen mukaan kielletty.

Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään yleensä normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan moottoriliikennetien alkamiskohtaan tai liittymistien alkuun.

Ennakkomerkki sijoitetaan moottoriliikennetielle johtavalle tielle viimeisen yleisen tien tai siihen verrattavan tien liittymän jälkeen mahdollisimman lähelle liittymää ottaen huomioon muut liikennemerkit ja näkemät.

Merkki sijoitetaan tien oikealle puolelle siten, että merkin tai sen lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkin vaikutusalueella on noudatettava moottoriliikennetiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä. Merkki sijoitetaan moottoriliikennetien alkamiskohtaan tai liittymistielle. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä ennen moottoriliikennetien alkamista. **(TLA 19 §)**

Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoriliikennetielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenneministeriön päätöksellä vahvistettu moottoriliikennetieksi. Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään normaalikokoisia merkkejä, muulloin suuri-kokoisia. Merkki sijoitetaan siten, että sen tai lisäkilven ala-reunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna. **(LMp 21 §)**

564 MOOTTORILIIKENNETIE PÄÄTTYY

Mitat (mm):	a x b
suuri	1400 x 2000
normaali	700 x 1000
pieni	-

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan moottoriliikennetien päättyminen. Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoriliikennetielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä vahvistettu moottoriliikennetieksi.

Merkkiä ei käytetä moottoriliikennetien levähdys- ja pysäköintialueille johtavilla teillä eikä eritasoliittymissä olevien linja-auton pysäkkien yhteydessä.

Lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoriliikennetien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkkinä. Moottoriliikennetien muuttumisesta moottoritieksi ilmoitetaan kuitenkin merkillä 561 (moottoritie).

Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään yleensä normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan moottoriliikennetien päättymiskohtaan tai erkanemistien loppuun. Merkki sijoitetaan moottoriliikennetien ajoradan molemmille puolille tai vain oikealle puolelle. Erkanemistiellä merkki sijoitetaan yleensä vain ajoradan oikealle puolelle.

Ennakkomerkki sijoitetaan yleensä noin 500 metriä ennen moottoriliikennetien päättymiskohtaa.

Merkki sijoitetaan siten, että sen tai sen lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan moottoriliikennetien päättymiskohtaan tai erkanemistielle. Lisäkilvellä 815 varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoriliikennetien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkkinä.

Moottoriliikennetien muuttumisesta moottoritieksi ilmoitetaan kuitenkin merkillä 561, jolloin ennakkomerkkinä voidaan käyttää merkkiä 561 lisäkilvellä 815 varustettuna. **(TLA 19 §)**

Merkkiä saa käyttää vain tiellä, joka täyttää yleisistä teistä annetussa asetuksessa moottoriliikennetielle määrätyt laatuvaatimukset ja joka on liikenneministeriön päätöksellä vahvistettu moottoriliikennetieksi. Liittymis- ja erkanemistiellä käytetään normaalikokoisia merkkejä, muulloin suurikokoisia. Merkki sijoitetaan siten, että sen tai lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna. **(LMp 21 §)**

571 TAAJAMA

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	1000 x 600
pieni	700 x 400

Yleistä

Merkillä osoitetaan taajaman alkaminen. Tieliikennelainsäädännössä taajamalla tarkoitetaan liikennemerkein osoitettua taajaan rakennettua aluetta. Merkkien rajoittamalla alueella on noudatettava taajamassa voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkin käyttö

Taajamaa osoittavan liikennemerkin käyttämisestä päättää kunta kuultuaan yleisten teiden osalta tiehallintoa. Liikennemerkin asettaa yleiselle tielle tiehallinto ja muulle tielle kunta.

Merkillä voidaan osoittaa vain sellaiset keskukset ja taaja-asutusalueet, joiden tie- ja liikenneympäristö poikkeaa siinä määrin ympäröivästä alueesta, että taajaman liikennesääntöjen soveltaminen tällä alueella on tarkoituksenmukaista. Taajamamerkein merkittävällä alueella tulee olla taaja tienvarsiasutus tai muita taajaan sijaitsevia, liikennettä synnyttäviä toimintoja sekä voimassa oleva 50 km/h tai alempi aluerajoitus tai korkeintaan 60 km/h suuruinen tiekohtainen nopeusrajoitus. Alueen tieverkolla tulee lisäksi olla tiheässä katu-, tie- tai tonttiliittymiä, yleensä tievalaistus ja mahdollisesti korotettuja jalkakäytäviä. Tämän ohella alueella tulee yleensä olla voimassa oleva asema- tai rakennuskaava. Ellei alue täytä edellä olevia kaikkia vaatimuksia, sitä ei merkitä taajama-merkillä, vaikka alueella on rakennuslain mukaan määritettyä taaja-asutusta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan: **taajamalla** liikennemerkein osoitettua taajaan rakennettua aluetta. **(TLL 2 §)**

Taajamaa osoittavan liikennemerkin käyttämisestä päättää kunta kuultuaan yleisten teiden osalta tie- ja vesirakennuslaitosta. Sanotun liikennemerkin asettaa yleiselle tielle tie- ja vesirakennuslaitos, muulle tielle kunta. **(TLL 51 § 3)**

Merkkien 571 ja 572 rajoittamalla alueella on noudatettava taajamassa voimassa olevia liikennesääntöjä. **(TLA 19 §)**

Merkillä voidaan osoittaa vain sellaiset keskukset ja taaja-asutusalueet, joiden tie- ja liikenneympäristö poikkeaa siinä määrin ympäröivästä alueesta, että taajaman liikennesääntöjen soveltaminen tällä alueella on tarkoituksenmukaista. Taajamamerkein merkittävällä alueella tulee olla taaja tienvarsiasutus tai muita taajaan sijaitsevia, liikennettä synnyttäviä toimintoja sekä voimassaoleva korkeintaan 60 km/h suuruinen nopeusrajoitus. Alueen tieverkolla tulee lisäksi olla tiheässä katu-, tie- tai tonttiliittymiä, yleensä tievalaistus ja mahdollisesti korotettuja jalkakäytäviä. Tämän ohella alueella tulee yleensä olla voimassa oleva asema- tai rakennuskaava. ... **(LMp 21 §)**

Taajaman alkamiskohdassa voidaan taajaman nimi ilmoittaa lisäkilvellä. Käytettävän nimen on oltava sopusoinnussa ympäröivän tieverkon viitoituksen kanssa. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää merkkiä 662 (paikannimi). Merkissä 662 ja taajama-merkin lisäkilvessä ei käytetä samaa nimeä samassa tulosuunnassa.

Merkin yhteyteen ei sijoiteta kielto- tai rajoitusmerkkiä.

Merkin sijoitus

Taajama-merkit sijoitetaan kaikkien taajamaan johtavien teiden varsille, joilla on yleistä liikennettä tai jotka on tarkoitettu yleiselle liikenteelle. Taajama-merkin paikkaa valittaessa kiinnitetään ensisijaisesti huomiota liikenneturvallisuuteen ja liikenteen sujuvuuteen. Merkin tarkoituksena on antaa tienkäyttäjälle tieto liikenneympäristön ja liikennesääntöjen muuttumisesta eikä merkillä osoitettu taajaman raja näin ollen välttämättä ole yhteneväinen esimerkiksi taajaman hallinnollisen rajan kanssa.

Merkki 571 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Moottoriväylän erkanemistiellä merkki 571 voidaan sijoittaa merkin 562 (moottoritie päättyy) tai merkin 564 (moottoriliikennetie päättyy) alapuolelle.

Nopeusrajoitukset taajamassa

Taajama-merkeillä rajatulla alueella on voimassa yleinen 50 km/h nopeusrajoitus, ellei muuta nopeusrajoitusta ole merkeillä osoitettu. Muuta nopeusrajoitusta osoittavia merkkejä voivat olla merkki 361 (nopeusrajoitus), 363 (nopeusrajoitusalue) tai 573 (pihakatu). Muu nopeusrajoitus voi olla yksittäisellä tiellä korkeintaan 60 km/h ja alueella 40 km/h.

Taajaman alkamiskohdassa osoitetaan taajaman yleisestä nopeusrajoituksesta poikkeava rajoitus sijoittamalla nopeusrajoitusta osoittava liikennemerkki 20 - 60 metrin etäisyydelle merkin 571 jälkeen siten, että molemmat merkit ovat samanaikaisesti havaittavissa.

Muun nopeusrajoituksen päättyessä taajaman sisällä ilmoitetaan yleisen nopeusrajoituksen voimaantulo merkillä 362 (nopeusrajoitus päättyy), 364 (nopeusrajoitusalue päättyy), 574 (pihakatu päättyy) tai merkillä 361 (nopeusrajoitus) varustettuna lisäkilvellä “Yleisrajoitus” tilanteen mukaan.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki asetetaan kaikille taajamaan johtaville teille. Taajaman nimi voidaan osoittaa lisäkilvellä. Merkki sijoitetaan siten, että sen tai lisäkilven alareunan korkeus on vähintään 0,8 metriä ajoradan pinnasta mitattuna. Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki lisäksi ajoradan tai tulosuunnan vasemmalle puolelle. Merkki tulee sijoittaa tienkohtaan, jossa on tai jonka jälkeen välittömästi alkaa korkeintaan 60 km/h suuruinen nopeusrajoitus. Merkin yhteyteen ei saa sijoittaa kielto- tai rajoitusmerkkiä. Taajaman alkamiskohdassa osoitetaan taajaman yleisestä nopeusrajoituksesta poikkeava rajoitus sijoittamalla nopeusrajoitusta osoittava liikennemerkki 20 - 60 metrin etäisyydelle merkin 571 jälkeen siten, että molemmat merkit ovat samanaikaisesti havaittavissa. **(LMp 21 §)**

Taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 50 km/h, jollei liikennemerkein ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. **(LM päätös yleisistä nopeusrajoituksista 2 §)**

Tie kulkee taajaman halki liittyen kiinteästi sen tieverkkoon. Merkit asetetaan kaikkien teiden varteen taajaman rajalle.

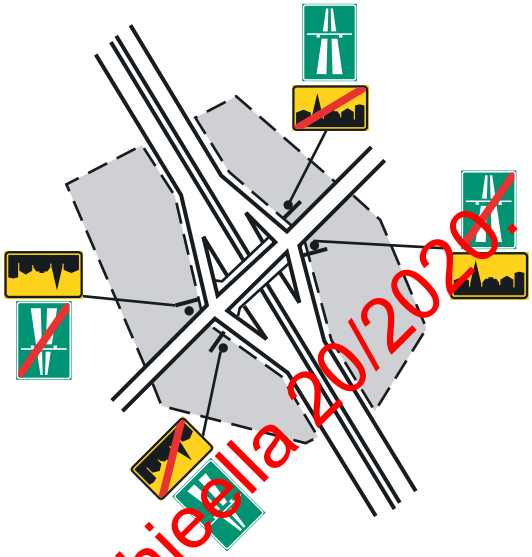

Korkealuokkainen tie kulkee taajaman halki liittyen eritasoliittymien välityksellä taajaman tieverkkoon. Taajaman alkamismerkki asetetaan erkanemistien ja päättymismerkki liittymistien varteen lähelle liittymää.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

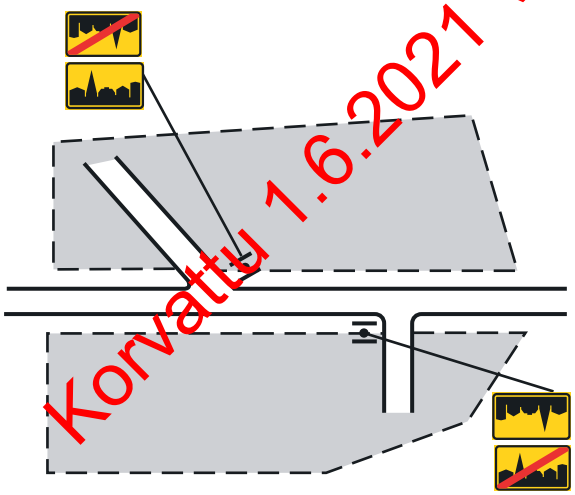

Nopealiikenteinen tie (nopeusrajoitus > 60 km/h) kulkee taajaman halki liittyen sen tieverkkoon vain erityisesti järjestetyissä liittymissä. Merkit asetetaan taajaman tieverkkoon johtavan tien alkuun.

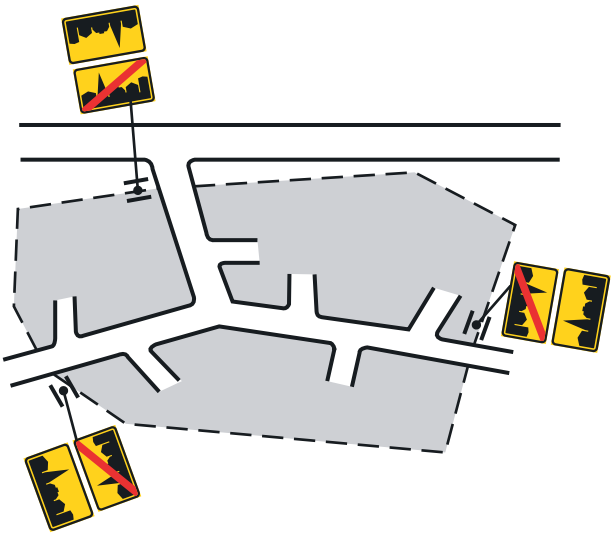

Taajaman ohikulkutie. Merkit asetetaan ohikulkutieltä taajamaan johtavan tien varteen.

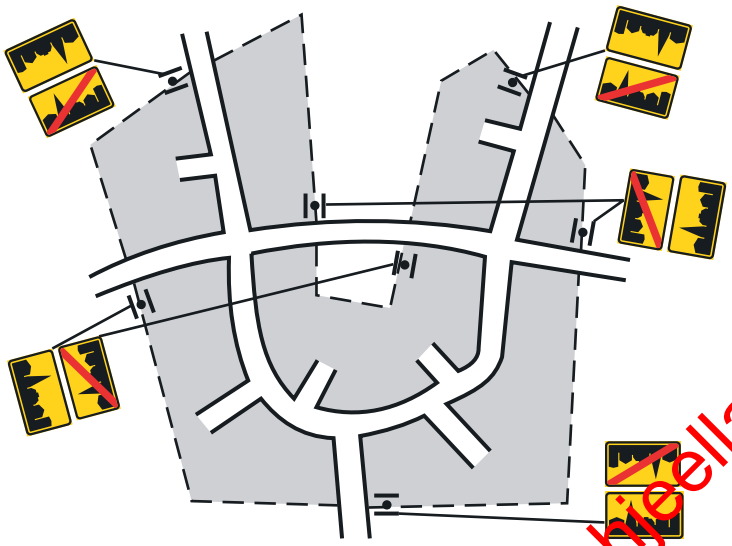

Kun tie kulkee taajaman halki kahdessa vaiheessa, ei taajamaa yleensä ole syytä katkaista. Erityisistä syistä, esimerkiksi milloin kahden taajaman tai taajamanosan välinen tieosuus on pitkä taajama voidaan katkaista kuvan mukaisesti.

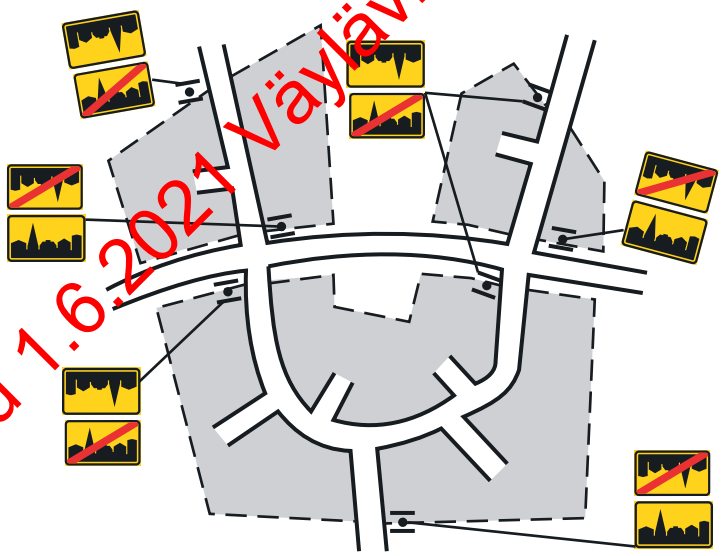

Tie kulkee taajaman halki kahdessa vaiheessa, mutta on jätetty kokonaisuudessaan taajaman ulkopuolelle. Järjestely voidaan toteuttaa sopivissa olosuhteissa myös osittain, jolloin vain toinen taajaman halki kulkeva tieosuus jätetään taajama-alueen ulkopuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

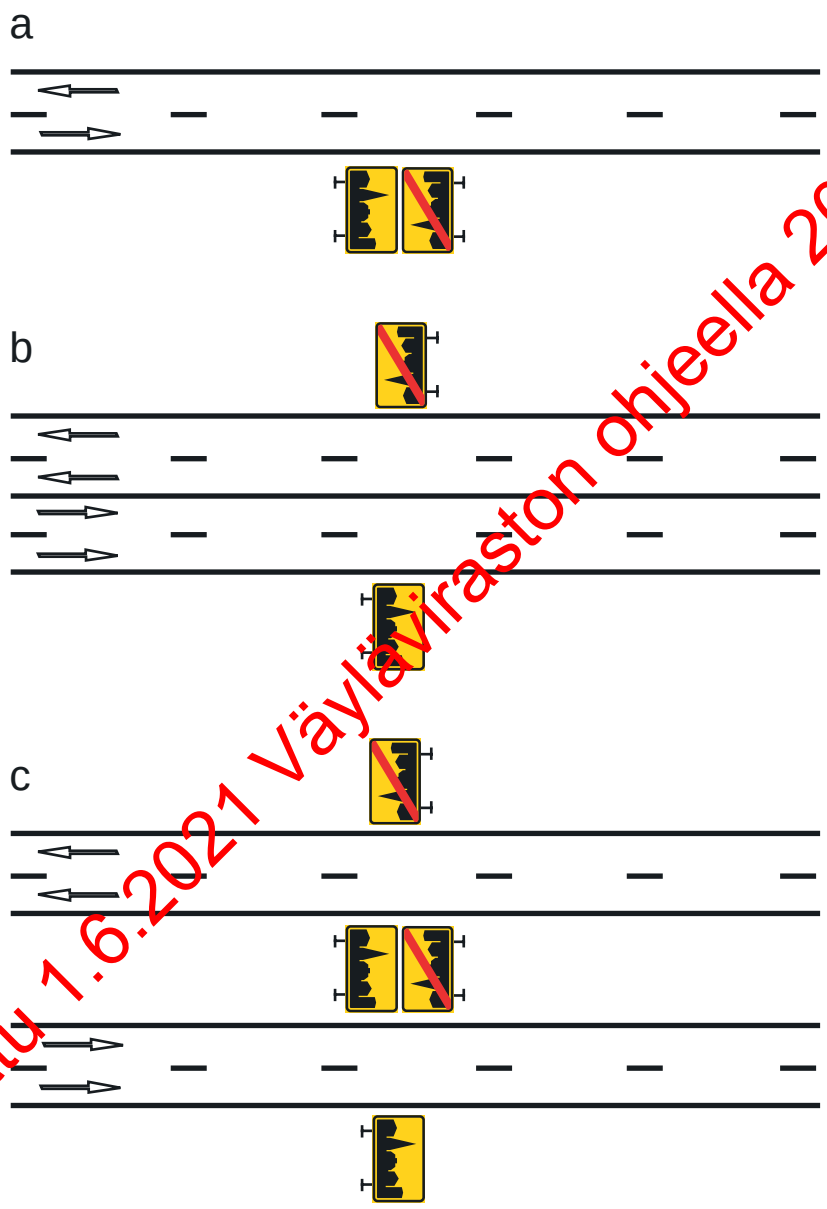

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Taajamamerkin sijoitus:
a *Yksiajoratainen, kaksikaistainen ja -suuntainen tie. Taajaman alkamista ja päättymistä osoittavat merkit sijoitetaan samaan telineeseen siten, että alkamismerkki on ajosuunnasta katsoen ajoradan oikealla ja päättymismerkki vastaavasti vasemmalla puolella.*
b *Yksiajoratainen, kaksisuuntainen tie, jossa molempiin suuntiin kaksi tai useampia ajokaistoja. Merkit sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle ja tarpeen vaatiessa myös vasemmalle puolelle.*
c *Kaksiajoratainen tie. Merkit sijoitetaan kummallekin ajosuunnalle ajoradan molemmille puolille.*

572 TAAJAMA PÄÄTTYY

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	1000 x 600
pieni	700 x 400

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan taajaman päättyminen. Merkki asetetaan kaikkien taajamasta ulos johtavien teiden varsille, joilla on yleistä liikennettä tai jotka on tarkoitettu yleiselle liikenteelle.

Merkin jälkeen on voimassa taajamien ulkopuolella oleva yleinen 80 km/h rajoitus, ellei tielle ole päätetty muuta nopeusrajoitusta, joka osoitetaan erikseen liikennemerkeillä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan kaikille taajamasta johtaville teille kohtaan, jossa liikenteellinen taajama loppuu. Normaali sijoituspaikka on merkin 571 (taajama) kanssa samassa telineessä merkin 571 vastapuolella.

Yksiajorataisella, kaksiajokaistaisella, kaksisuuntaisella tiellä merkki voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradan vasemmalle puolelle. Moottoriväylän liittymistiellä, jolla ei ole toista ajosuuntaa varten merkkiä 571, merkki 572 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan sijoittaa pienikokoisena merkin 561 (moottoritie) tai 563 (moottoriliikennetie) alapuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 571 ja 572. Merkkien rajoittamalla alueella on noudatettava taajamassa voimassa olevia liikennesääntöjä. **(TLA 19 §)**

Taajamien ulkopuolella ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 80 km/h, jollei liikennemerkein ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. **(LMp yleisistä nopeusrajoituksista 1 §)**

Merkki asetetaan kaikille taajamasta johtaville teille. Yksiajorataisella, kaksiajokaistaisella, kaksisuuntaisella tiellä merkki voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradan vasemmalle puolelle. **(LMp 21 §)**

573 PIHAKATU

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	700 x 500
pieni	-

Yleistä

Pihakadulla tarkoitetaan jalankulku- ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua, liikennemerkein sellaiseksi kaduksi osoitettua tietä. Merkkien 573 (pihakatu) ja 574 (pihakatu päättyy) rajoittamalla alueella on noudatettava pihakadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään jalankulku- ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitetulla tiellä, joka täyttää pihakadulle erikseen asetetut rakenteelliset erityisvaatimukset. Merkki osoittaa samalla pihakadun 20 km/h -nopeusrajoituksen alkamisen.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan pihakadun alkuun sen oikealle puolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Pihakadulla tarkoitetaan jalankulku- ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua, liikennemerkein sellaiseksi kaduksi osoitettua tietä. **(TLL 2 §)**

Pihakadulla saa kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa vain kadun varrella olevalle kiinteistölle tai pysäköintiä varten. Muiden ajoneuvojen kuin polkupyörän, mopon ja vammaisen pysäköintiluvalla varustetun ajoneuvon pysäköinti on sallittu vain merkityllä pysäköintipaikalla. Merkityn pysäköintipaikan ulkopuolella pysäköinti ei saa kohtuuttomasti haitata pihakadulla liikkumista.

Ajonopeus pihakadulla on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 km/h.

Pihakadulla ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku. **(TLL 33 §)**

Edellä 40 §:ssä olevien säännösten estämättä jalankulkija saa pihakadulla kulkea sen kaikilla osilla. Hän ei kuitenkaan saa tarpeettomasti estää ajoneuvoliikennettä. **(TLL 41 §)**

Merkkien 573 ja 574 rajoittamalla alueella on noudatettava pihakadulla voimassa olevia liikennesääntöjä. **(TLA 19 §)**

Merkkiä käytetään jalankulku- ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitetulla tiellä, joka täyttää pihakadulle erikseen asetetut rakenteelliset erityisvaatimukset. Merkki sijoitetaan pihakadun alkuun sen oikealle puolelle. **(LMp 21 §)**

574 PIHAKATU PÄÄTTYY

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	700 x 500
pieni	-

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan pihakadun päättyminen. Merkki ilmoittaa taajamassa yleisen 50 km/h nopeusrajoituksen ja muualla yleisen 80 km/h -rajoituksen alkamisesta, ellei liikennemerkeillä osoiteta muuta nopeusrajoitusta.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan pihakadun päättymiskohtaan joko tien oikealle tai vasemmalle puolelle, yleensä merkin 573 kääntöpuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkien 573 ja 574 rajoittamalla alueella on noudatettava pihakadulla voimassa olevia liikennesääntöjä. **(TLA 19 §)**

Merkki sijoitetaan pihakadun päättymiskohtaan joko tien oikealle tai vasemmalle puolelle. **(LMp 21)**

TIEHALLINTO	LIIKENTEEN OHJAUS Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä	2003

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

2H OPASTUSMERKIT

2H – 1 Yleistä opastusmerkeistä

Opastusmerkkien muoto, värit ja mitat

Tiellä kulkevan opastusta ja suunnistusta varten käytetään opastusmerkkejä.

Opastusmerkit ovat yleensä suorakaiteen muotoisia. Opastusmerkkien pohjaväri on yleensä sininen ja teksti valkoinen.

Vihreä pohjaväri ja valkoinen teksti opastaa moottoritielle tai moottoriliikennetielle. Näitä värejä käytetään myös moottoritien ja moottoriliikennetien suuntaisessa opastuksessa.

Paikalliskohteiden viitoituksessa käytetään suunnistustauluja ja viittoja, joiden pohjaväri on valkoinen ja teksti musta. Paikalliskohteet ovat yleensä taajaman sisäisiä kohteita kuten keskustoja, kaupunginosia, aluekeskuksia ja erityiskohteita.

Keltaista pohjaväriä ja mustaa tekstiä käytetään opastusmerkeissä osoittamaan kiertotietä tai tilapäistä liikennejärjestelyä.

Mustaa pohjaväriä ja valkoista tekstiä käytetään suunnistustauluissa ja viitoissa osoittamaan yksityistä tietä tai yksityisen tien varrella olevaa kohdetta.

Opastusmerkissä oleva kohde tai kohteet voidaan tilapäisesti peittää punaisilla heijastavasta materiaalista valmistetuilla vinoristeillä. Punaisia vinoristejä käytetään vain suunnistustauluissa, viitoissa ja etäisyystauluissa olevien kohteiden tilapäiseen peittämiseen. Tienkäyttäjien palvelulaitoksien opastusmerkit poistetaan tai peitetään kokonaan, kun kyseinen palvelu on loppunut tai palvelu on suljettu esimerkiksi talven ajaksi.

Opastusmerkeissä 611 - 616 ja 631 - 633 voidaan käyttää varoitus-, kielto- ja rajoitusmerkkejä ilmoittamaan ennen risteystä, että opastusmerkin osoittamassa suunnassa on kyseinen vaarallinen tienkohta, kielto tai rajoitus.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Tiellä kulkevan opastusta ja suunnistusta varten käytetään opastusmerkkejä. Jollei jäljempänä toisin säädetä, on opastusmerkkien pohjaväri sininen ja teksti valkoinen.

Vihreä pohjaväri ja valkoinen teksti opastaa moottoritielle tai moottoriliikennetielle. Näitä värejä käytetään myös moottoritien ja moottoriliikennetien suuntaisessa opastuksessa.

Valkoinen pohjaväri ja musta teksti suunnistustaulussa ja viitoissa osoittaa paikalliskohdetta.

Keltainen pohjaväri ja musta teksti opastusmerkeissä osoittaa kiertotietä tai tilapäistä liikennejärjestelyä.

Musta pohjaväri ja valkoinen teksti opastusmerkissä osoittaa yksityistä tietä tai yksityisen tien varrella olevaa kohdetta.

Punaisella vinoristillä peitetty kohde suunnistustaulussa, viitassa tai etäisyystaulussa osoittaa, että reitti kyseiseen kohteeseen on tilapäisesti pois käytöstä. **(TLA 20 §)**

Opastusmerkkien mitat ovat: **(LMp 22 §)**

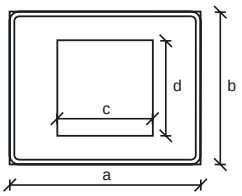

Merkki	Mitta	Suuri koko (mm)	Normaali koko (mm)	Pieni koko[4] (mm)
615	a	1500	1000	-
	b	1500	1000	-
647	a	1800	1200	900
	b	480	320	240
651, 652	a	-	600[1]	400
	b	-	600[1]	400
653	a	-	600	400
	b	-	600	400
682	a	-	450	-
	b	-	450	-
711	teksti	200	150	100
712, 713 , 715 , 716,	a[2]	1320	880	600
721 - 726, 731 - 734,	b[2]	1080	720	480
741 - 745,	c[3]	650	450	300
	teksti	200	150	100
	lisäkilven teksti	200	150	100
714	a	1320	880	600
	b	1500	1000	840
	c[3]	650	450	300
	teksti	300	200	120
	lisäkilven teksti	300	200	120

[1] *Merkkiä voidaan erityisistä syistä käyttää 900 x 900 mm:n kokoisena.*

[2] *Tekstin pituuden mukaan joudutaan käyttämään myös suurempia mittoja, kuin mitä taulukossa ilmoitettu.*

[3] *Tunnusosaa voidaan käyttää viitoissa ja suunnistus tauluissa taulukossa ilmoitettuja pienempänä.*

[4] *Pienikokoista merkkiä voidaan käyttää myös taajaman ulkopuolella liikenteellisesti vähäisyyksellisillä teillä sekä huolehdittaessa opastuksen jatkuvuudesta.*

Moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettujen opastusmerkkien tekstikoot ovat 100 - 200 tai 300 mm, jollei jäljempänä toisin määrätä. Jalankulku- ja polkupyöräliikenteelle tarkoitettujen opastusmerkkien tekstikoot ovat 45 tai 60 mm. Tekstikoko valitaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen siten, että tekstit ovat riittävän etäältä selvästi luettavissa.

Opastusmerkkien mitoista on tarkemmat ohjeet liikennemerkkipiirustuskansiossa, TIEL 2131908.

Opastusmerkkien sijoitus

Opastusmerkki sijoitetaan taajaman ulkopuolella yleensä siten, että sen ajoradan puoleinen reuna on vähintään 1,5 metrin etäisyydellä pientareen ulkoreunasta ja alareuna vähintään 0,8 metrin korkeudella ajoradan pinnasta. Muuten opastusmerkkien sijoittamisessa noudatetaan soveltuvin osin varoitusmerkkien sijoittamisesta annettuja ohjeita. Opastusmerkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradan, jalkakäytävän tai pyörätien yläpuolelle.

2H - 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty opastusmerkkien 611 - 752 merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Opastusmerkki sijoitetaan taajaman ulkopuolella yleensä siten, että sen ajoradan puoleinen reuna on vähintään 1,5 metrin etäisyydellä pientareen ulkoreunasta ja alareuna vähintään 0,8 metrin korkeudella ajoradan pinnasta. Muuten opastusmerkkien sijoittamisessa noudatetaan soveltuvin osin varoitusmerkkien sijoittamisesta annettuja ohjeita. Opastusmerkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradan, jalkakäytävän tai pyörätien yläpuolelle. Moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettujen opastusmerkkien tekstikoot ovat 100 - 200 tai 300 mm, jollei jäljempänä toisin määrätä. Jalankulku- ja polkupyöräliikenteelle tarkoitettujen opastusmerkkien tekstikoot ovat 45 tai 60 mm. Tekstikoko tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen valita siten, että tekstit ovat riittävän etäältä selvästi luettavissa. **(LMp 22 §)**

611 ja 612 SUUNNISTUSTAULU

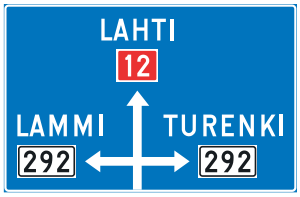

611

612

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan liittymä, josta on mahdollista liittyä muulle tielle sekä annetaan suunnistautumista helpottavia ennakkotietoja.

A-tyypin suunnistustaululla (merkki 611) havainnollistetaan edessä olevan liittymän muotoa sekä osoitetaan eri suuntiin lähtevien teiden numerot ja viitoituskohteet. B-tyypin suunnistustaululla (merkki 612) annetaan tienkäyttäjälle tieto edessä olevan liittymän teiden numeroista ja viitoituskohteista. C-tyypin suunnistustaululla (numerosuunnistustaulu) annetaan tienkäyttäjälle tieto edessä olevan liittymän teiden numeroista. Suunnistustauluissa voidaan käyttää myös tunnuksia 671 - 681, 684 ja 715.

Suunnistustaululla osoitettuun risteykseen merkitään ohituskielto sulkuviivalla.

A-tyypin suunnistustaulua käytetään pääasiassa valta- ja kantateiden keskinäisissä liittymissä. A-tyypin suunnistustaulua voidaan käyttää myös muilla yleisillä teillä T-liittymien liittyvällä haaralla. Muissa yleisten teiden liittymissä käytetään yleensä B-tyypin suunnistustaulua. Lisäksi B-tyyppistä suunnistustaulua voidaan käyttää taajamissa olevissa liittymissä. C-tyypin suunnistustaulua käytetään lähinnä katuverkolla, kun opastus pelkkien tiennumeroiden ja tunnusten avulla on riittävää.

Suunnistustaulussa ja sitä vastaavissa viitoissa esitetään samat viitoituskohteet samassa järjestyksessä. Ylimääräisiä viittoja ei käytetä.

Poikkeuksellisesti suunnistustaulussa voidaan käyttää kielto- ja rajoitusmerkkejä. Käyttö tulee kysymykseen, kun on tarpeen antaa ennakkotieto esimerkiksi jollakin liittymästä lähtevällä tiellä olevasta ajokiellosta, läpiajorajoituksesta tai muusta vastaavasta kiellosta tai rajoituksesta.

C-tyypin suunnistustaulu

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Merkin sijoitus

Suunnistustaulu sijoitetaan siten, että se on riittävän etäältä havaittavissa sekä pimeällä lähivaloilla luettavissa. Lisäksi otetaan huomioon lumiolosuhteet ja tien kunnossapidosta aiheutuvat tekijät kuten lumen auraus.

Suunnistustaulu sijoitetaan 250 - 500 metriä ennen liittymää, jos tiellä sallittu ajonopeus on 80 km/h tai suurempi ja 150 - 250 metriä ennen liittymää, jos tiellä sallittu ajonopeus on pienempi kuin 80 km/h. Taajamissa suunnistustaulu voidaan poikkeuksellisesti sijoittaa lähemmäksi liittymää. Moottoriväylillä käytettävät sijoitusetäisyydet poikkeavat edellä esitetystä.

Suunnistustaulujen käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 611 voidaan sijoittaa ennen risteystä, jossa on käytetty ajokaistan yläpuolisia viittoja 631 - 633 tai viittoja 641 - 643, 648 tai 649. Merkki sijoitetaan ajoradan ulkopuolelle. Merkkiä 612 käytetään taajaman ulkopuolella kuten merkkiä 611. Taajamassa merkki 612 sijoitetaan ennen risteystä ajoradan ulkopuolelle. **(LMp 22 §)**

613 ja 614 KIERTOTIEN SUUNNISTUSTAULU

613

614

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Merkeillä 613 ja 614 osoitetaan liittymä, josta erkanee kiertotie. Merkit voidaan rajoittaa koskemaan siinä osoitettua ajoneuvoryhmää.

Kiertotien suunnistustaulua käytetään aina, kun kiertotie erkanee valta-, kanta- tai seututieltä. Kiertotien suunnistustaululla opastetun kiertotien viitoittamiseen käytetään lisäksi kiertotien viittoja (merkit 646 ja 647) tavallisten tienviittojen tapaan.

Suunnistustaululla osoitettuun risteykseen merkitään ohituskielto sulkuviivalla.

Kiertotien suunnistustaulua 614 (A-tyyppi) käytetään opastamaan siinä osoitettu ajoneuvoryhmä kiertotielle, kun tavanomaisesti opastettu ajoreitti ei ole kyseisen ajoneuvoryhmän käytettävissä. Tavallisesti kiertotien suunnistustaulu rajoitetaan koskemaan raskaita, leveitä, korkeita tai pitkiä ajoneuvoja ja ajoneuvoyhdistelmiä. Rajoitukset voidaan osoittaa suunnistustaulussa merkeillä 313, 314, 318, 319 ja 341 - 347. Kiertotien pituus voidaan ilmoittaa 0,1 kilometrin tarkkuudella.

Kiertotien suunnistustaulua 613 (B-tyyppi) käytetään kiertotielle opastamiseen erityisesti silloin, kun kiertotie on tarkoitettu kaikille ajoneuvoille. Taulua voidaan kuitenkin käyttää myös opastamaan tietylle ajoneuvoryhmälle tarkoitetulle kiertotielle. Tällöin tauluun merkitään kyseisen ajoneuvoryhmän tunnus. Poikkeuksellisesti merkissä 613 voidaan käyttää myös kielto- ja rajoitusmerkkejä. Käyttö tulee kysymykseen, kun on tarpeen antaa ennakkotieto jollakin liittymästä lähtevällä tiellä olevasta ajokiellosta, läpiajorajoituksesta tai muusta vastaavasta kiellosta tai rajoituksesta. B-tyypin kiertotien suunnistustaulu voi olla myös keltamusta lamelli B-tyyppisessä suunnistustaulussa (merkki 612).

Merkin sijoitus

Kiertotien suunnistustaulu sijoitetaan 50 - 200 metriä ennen liittymässä olevaa suunnistustaulua 611 tai 612. Ellei liittymässä ole varsinaista suunnistustaulua, kiertotien suunnistustaulu sijoitetaan varsinaisen suunnistustaulun tapaan.

Kiertotien viitoittamisesta on tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan kiertotie. Merkki voidaan rajoittaa koskemaan siinä osoitettua ajoneuvoryhmää. **(TLA 20 §)**

Merkkiä voidaan käyttää ennen risteystä, josta alkaa kiertotie. **(LMp 22 §)**

615 KIERTOTIEOPASTUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	1500 x 1500
normaali	1000 x 1000
pieni	-

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan lyhyt kiertotie. Merkkiä käytetään vain silloin, kun lyhyellä matkalla joudutaan siirtymään ajoradan ulkopuolelle. Merkkiä käytetään yleensä tietyön yhteydessä, kun ajorata on kokonaan katkaistu ja kiertotie väistää tietyökohteen.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan tien poikkileikkaukseen kuten varoitusmerkki.

Kiertotien viitoittamisesta on tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

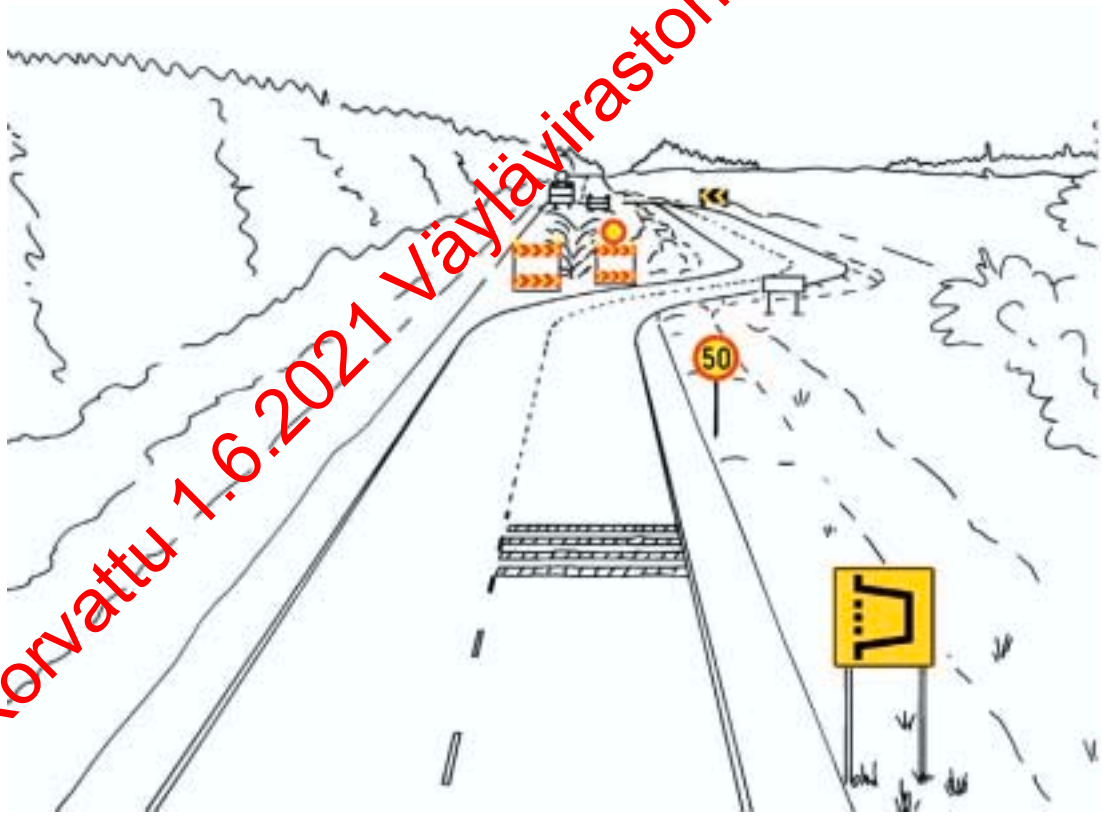

Esimerkki lyhyen kiertotien merkitsemisestä.

Säädökset

Merkkiä käytetään osoittamaan lyhyttä kiertotietä. Merkkiä käytetään vain silloin, kun joudutaan siirtymään alkuperäisen ajoradan ulkopuolelle. **(LMp 20 §)**

616 AJOREITTIOPASTUS

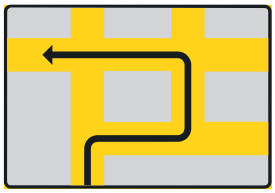

Mitat (mm): **a x b**

mitoitetaan tapauskohtaisesti minimi kuitenkin 1000 x 1 000

Merkin käyttö

Merkillä ilmoitetaan ajoreitti siinä olevan nuolen suuntaan silloin, kun alueella on rajoitettu kääntymistä tai siellä muuten on poikkeuksellisia liikennejärjestelyjä. Merkkiä käytetään yleensä vain taajamien katuolosuhteissa. Merkissä voidaan pienoiskoossa olevalla liikennemerkin kuvalla tai muuten havainnollisesti osoittaa, mikä vuoksi ajoreitti on poikkeuksellinen.

Merkin koko ja ulkonäkö suunnitellaan kutakin tapausta varten erikseen siten, että merkki on mahdollisimman havainnollinen ja helposti ymmärrettävä.

Kilvessä ei käytetä tien numeroita eikä tunnuksia. Kohteiden nimiä ei myöskään käytetä, vaan ne on tarvittaessa osoitettava muilla opastusmerkeillä.

Merkin sijoitus

Ajoreittiopastusmerkki sijoitetaan 20 - 200 metriä ennen liittymää olosuhteista, käytettävistä ajonopeuksista ja käytettävissä olevasta tilasta riippuen. Ajoreittiopastusmerkkiä ei kuitenkaan sijoiteta niin, että merkin ja opastettavan liittymän väliin jää liittymä, joka voi aiheuttaa väärinkäsityksiä. Merkki voidaan sijoittaa joko ajoradan sivuun tai sen yläpuolelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä ilmoitetaan ajoreitti siinä olevan nuolen suuntaan silloin, kun alueella on rajoitettu kääntymistä tai siellä muuten on poikkeuksellisia liikennejärjestelyjä. **(TLA 20 §)**

Merkkiä voidaan käyttää ajoreitin ennakko-opastuksessa. Merkissä voidaan pienoiskoossa olevalla liikennemerkin kuvalla tai muutoin havainnollisesti osoittaa, mikä vuoksi ajoreitti on poikkeuksellinen. **(LMp 22 §)**

621 AJOKAISTAOPASTUS

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan ajokaistajärjestely merkkiä seuraavassa risteyksessä, jossa ajokaistajärjestelyt ovat poikkeavat. Merkkiä ei yleensä käytetä, kun risteykseen on pelkästään kääntymistä varten järjestetty ryhmittymiskaista tai risteyksessä on ryhmittyminen osoitettu ajoradan yläpuolisin merkein. Merkkiä voidaan kuitenkin käyttää ajokaistan yläpuolisten ajokaistakohtaisten merkkien 412 - 415 (pakollinen ajosuunta) tai 631 - 633 (ajokaistan yläpuolinen viitta) ennakkomerkkinä, esimerkiksi jos suoraan menevien ajokaistojen lukumäärä vähenee risteyksessä.

Merkin nuolikuvio sovelletaan ajokaistajärjestelyjen mukaisesti. Merkissä olevien ajokaistoja kuvaavien nuolten lukumäärän taulun alareunassa tulee vastata merkin kohdalla ajoradan poikkileikkauksessa olevien ajokaistojen lukumäärää. Merkissä esitetään myös vastakkaisen suunnan ajokaistoja kuvaavat nuolet, jos suuntia ei ole erotettu rakenteellisesti.

Mikäli ajokaistajärjestely joudutaan tietyön tai vastaavan syyn vuoksi osoittamaan tilapäisesti, käytetään keltamustia merkkejä.

Yleisillä teillä käytetään yleensä 180 cm korkuista merkkiä. Taajamissa ja muuallakin ahtaissa kohdissa voidaan käyttää pienempää, 120 cm korkuista merkkiä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan sellaiseen tienkohtaan, että tienkäyttäjä saa riittävän ajoissa tiedon poikkeuksellisesta ajokaistajärjestelystä. Merkissä osoitetaan ajokaistaopastus siitä tienkohdasta lähtien, johon merkki on sijoitettu.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 621 ja 622. Merkillä osoitetaan ajokaistajärjestely merkkiä seuraavassa risteyksessä tai tienkohdassa, jonka ajokaistajärjestely poikkeaa tavanomaisesta. **(TLA 20 §)**

Merkki 621 sijoitetaan sellaiseen tienkohtaan, että tienkäyttäjä saa riittävän ajoissa tiedon poikkeuksellisesta ajokaistajärjestelystä. Merkissä osoitetaan ajokaistaopastus siitä tienkohdasta lähtien, johon merkki on sijoitettu. Merkkiä ei yleensä käytetä, kun risteykseen on pelkästään kääntymistä varten järjestetty ryhmittymiskaista tai risteyksessä on ryhmittyminen osoitettu ajoradan yläpuolisin merkein. Mikäli ajokaistajärjestely joudutaan tietyön tai vastaavan syyn vuoksi osoittamaan tilapäisesti, voidaan käyttää keltamustia merkkejä. **(LMp 22 §)**

622 AJOKAISTAOPASTUS

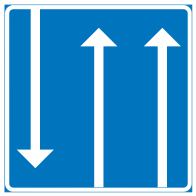

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan ajokaistajärjestely merkkiä seuraavassa tienkohdassa, jonka ajokaistajärjestely poikkeaa tavanomaisesta. Tavanomaisesta poikkeava ajokaistajärjestely on esimerkiksi tienkohdassa, jossa on ohituskaista.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus). Tarkemmat ohjeet merkin käytöstä ohituskaistoilla on esitetty kohdassa 2L - 9.

Merkin nuolikuvio sovelletaan ajokaistajärjestelyjen mukaisesti. Merkissä olevien ajokaistoja kuvaavien nuolten lukumäärän taulun alareunassa tulee vastata merkin kohdalla ajoradan poikkileikkauksessa olevien ajokaistojen lukumäärää. Merkissä esitetään myös vastakkaisen suunnan ajokaistoja kuvaavat nuolet, jos suunta ei ole erotettu rakenteellisesti.

Jos ajokaistajärjestely joudutaan tietyön tai vastaavan syyn vuoksi osoittamaan tilapäisesti, käytetään keltamustia merkkejä.

Yleisillä teillä käytetään yleensä 180 cm korkuista merkkiä. Tasajamissa ja muuallakin ahtaissa kohdissa voidaan käyttää pienempää, 120 cm korkuista merkkiä.

Merkin sijoitus

Merkki 622 sijoitetaan poikkeuksellisen ajokaistajärjestelyn kohdalle yleensä molempia ajosuuntia varten. Ohituskaistan alkupäässä merkki sijoitetaan ohituskaistan alkukiilan loppukohtaan tien oikealle puolelle. Ohituskaistasta vastakkaiselle liikennesuunnalle ilmoittava merkki sijoitetaan kohtaan, jossa ohituskaistan loppukiila alkaa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 621 ja 622. Merkillä osoitetaan ajokaistajärjestely merkkiä seuraavassa risteyksessä tai tienkohdassa, jonka ajokaistajärjestely poikkeaa tavanomaisesta. **(TLA 20 §)**

Merkki 622 sijoitetaan poikkeuksellisen ajokaistajärjestelyn kohdalle yleensä molempia ajosuuntia varten. Nuolikuvio sovelletaan ajokaistajärjestelyjen mukaisesti. Mikäli ajokaistajärjestely joudutaan tietyön tai vastaavan syyn vuoksi osoittamaan tilapäisesti, voidaan käyttää keltamustia merkkejä. **(LMp 22 §)**

623 AJOKAISTAN PÄÄTTYMINEN

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan ajokaistan päättyminen. Merkkiä käytetään, kun ajokaistojen lukumäärä vähenee. Merkin nuolikuvio sovelletaan olosuhteiden mukaan. Yksiajorataisella tiellä merkkiä käytetään osoittamaan esimerkiksi ohituskaistan päättymistä. Tarkemmat ohjeet merkin käytöstä ohitus-kaistoilla on esitetty kohdassa 2L - 9.

Ajokaistan päättymistä osoittavaa merkkiä voidaan käyttää kaksiajorataisella tiellä myös silloin, kun ajokaistoja suljetaan työskentelyn ajaksi. Jos ajokaista joudutaan tietyön tai vastaavan syyn vuoksi sulkemaan tilapäisesti, käytetään keltamustia merkkejä.

Merkkiä voidaan lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna käyttää ennakkomerkkinä.

Yleisillä teillä käytetään 180 cm korkeaa ajokaistan päättymismerkkiä. Taajamaolosuhteissa ja muuallakin ahtaissa paikoissa voidaan käyttää merkkiä, jonka korkeus on 120 cm.

Mitat (mm): **b**

suuri	1 800
normaali	1 200

leveys mitoitetaan tapauskohtaisesti.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan sellaiseen tienkohtaan, että tienkäyttäjä saa riittävän ajoissa tiedon ajokaistan päättymisestä. Ohituskaistalla merkki sijoitetaan kohtaan, jossa ajokaistan kapeneminen alkaa.

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki sijoitetaan sellaiseen tienkohtaan, että tienkäyttäjä saa riittävän ajoissa tiedon ajokaistan päättymisestä. Merkkiä voidaan lisäkilvellä 815 varustettuna käyttää ennakkomerkkinä. Merkin nuolikuvio sovelletaan olosuhteiden mukaan. Mikäli ajokaista joudutaan tietyön tai vastaavan syyn vuoksi sulkemaan tilapäisesti, voidaan käyttää keltamustia merkkejä. **(LMp 22 §)**

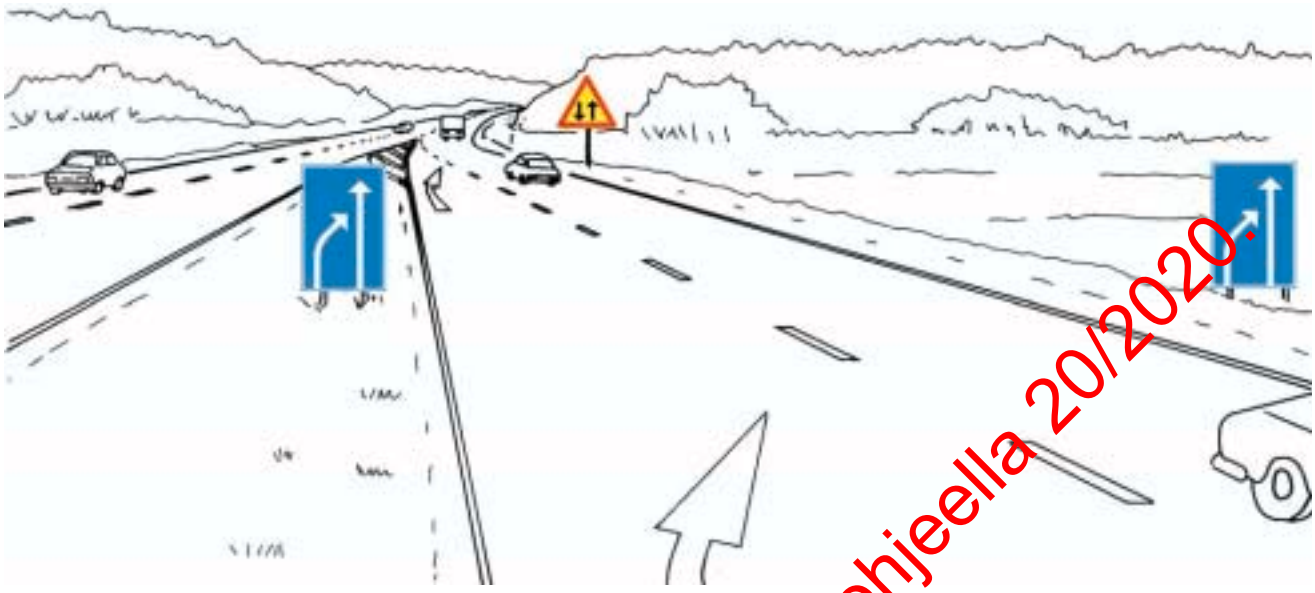

Ajokaistan päättymistä osoittavaa merkkiä käytetään, kun ajokaistojen lukumäärä vähenee.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

631 – 632 AJOKAISTAN YLÄPUOLINEN VIITTA

631

632

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Ajokaistan yläpuolisella viitalla osoitetaan liikennesuunta tai liikennesuunnat, jolle kyseinen ajokaista on tarkoitettu. Merkkiä käytetään ajokaistakohtaiseen opastukseen vilkasliikenteisillä teillä, jos liittymässä on ryhmittymiskaistoja.

Merkissä esitetään viitoituskohteen nimi, nuolikuviolla kohteen suunta ja tien numerot. Lisäksi merkissä voidaan käyttää tunnuksia 671 - 681, 684 ja 715. Jos jollakin ajokaistalla ei ole viitoituskohdetta, merkissä voidaan esittää pelkkä nuolikuvio. Poikkeuksellisesti ajokaistan yläpuolisessa viitassa voidaan käyttää kielto- ja rajoitusmerkkejä. Käyttö tulee kysymykseen, kun on tarpeen antaa ennakkotieto jollakin liittymästä lähtevällä tiellä olevasta ajokiellosta, läpiajorajoituksesta tai muusta vastaavasta kiellosta tai rajoituksesta.

Jos ajoradassa on käytetty ajokaistanuolia, tulee merkissä käytettävän nuolikuvion vastata tiemerkintöjä ajokaistakohtaisesti. Merkillä ei osoiteta tieliikennelain yleisistä säännöksistä poikkeavaa ryhmittymistä, ellei sitä ole osoitettu ajokaistanuolin. Merkin yhteydessä ei käytetä merkkejä 412 - 415 (pakollinen ajosuunta ajokaistakohtaisena).

Pelkällä nuolikuviolla varustettua ajokaistan yläpuolista viittaa voidaan käyttää liittymän jälkeen esimerkiksi vastakkaisen ajosuunnan merkeille tarkoitettuun portaaliin kiinnitettynä. Merkki osoittaa ajokaistan tai ajokaistojen paikan liittymässä suoraan jatkavalle tai liittyvältä tieltä tulevalle autoilijalle.

Ajokaistan yläpuolisia viittoja käytettäessä jätetään yläpuolisia viittoja vastaavien suuntien viitat 641, 643, 646 - 649 pois.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan ajokaistan yläpuolelle. Ajokaistan yläpuoliset viitat sijoitetaan yleensä ryhmittymiskaistan hidastusosan puolivälin kohdalle. Jos liittymässä on useita ryhmittymiskaistoja, lyhin ryhmittymiskaista määrää merkin paikan. Merkkien kohdalla ajokaistojen tulee olla täysleveitä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 631 - 633. Merkillä osoitetaan se liikennesuunta, jolle asianomainen ajokaista on tarkoitettu, ja tarvittaessa useammat tällaiset liikennesuunnat. **(TLA 20 §)**

Merkkiä käytetään ajokaistakohtaiseen opastukseen. Merkki sijoitetaan ajokaistan yläpuolelle. Mikäli ajoradassa on käytetty ajokaistanuolia, tulee merkissä käytettävän nuolikuvion vastata tiemerkintöjä ajokaistakohtaisesti. Merkin yhteydessä ei käytetä merkkejä 412 - 415. Merkillä ei saa osoittaa tieliikennelain yleisistä säännöksistä poikkeavaa ryhmittymistä, ellei sitä ole osoitettu ajokaistanuolin. **(LMp 22 §)**

A-tyyppinen viitta (merkki 631) sijoitetaan tien poikkileikkauksessa siten, että merkissä oleva nuoli tulee ajokaistan keskikohdalle. B-tyyppinen viitta (merkki 632) sijoitetaan keskeisesti ajokaistan yläpuolelle.

Ajokaistan yläpuolisten viittojen käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

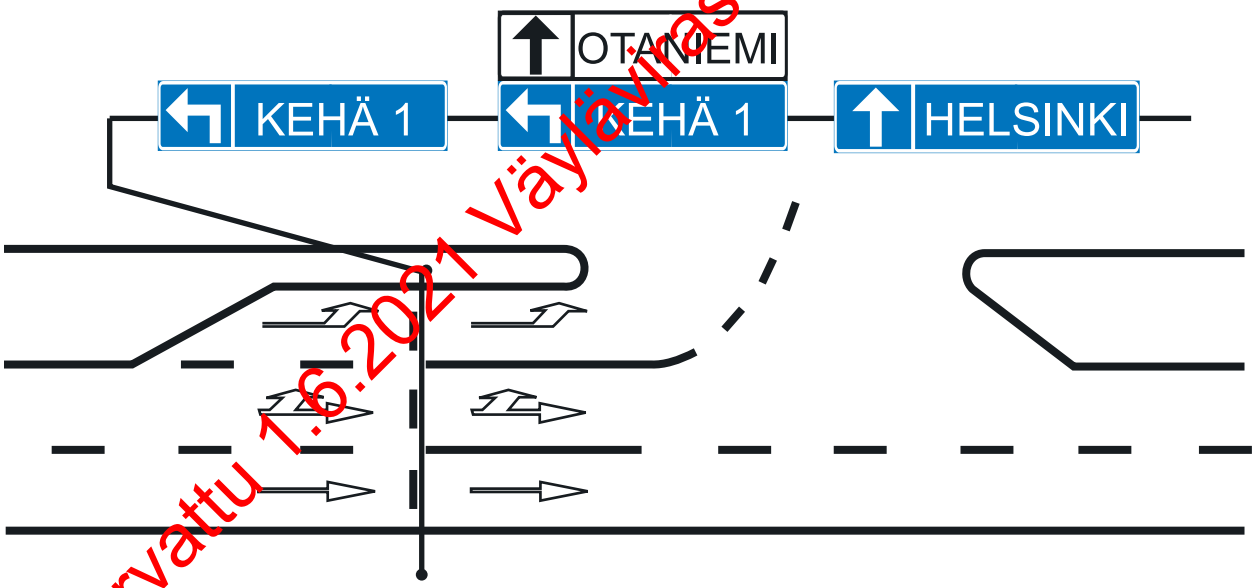

Jos liittymässä on ajokaistan yläpuolisin viitoin osoitettu yleisistä säännöksistä poikkeava ryhmittyminen, osoitetaan ryhmittyminen myös ajokaistanuolilla.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

633 AJOKAISTAN YLÄPUOLINEN ERKANEMISVIITTA

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Ajokaistan yläpuolisella erkanemisviitalla osoitetaan se liikennesuunta, jolle kyseinen ajokaista on tarkoitettu. Merkkiä käytetään, kun tien viitoitus on hoidettu muutenkin ajokaistan yläpuolisin opastusmerkein ja liittymässä on kääntyville järjestetty erityinen erkanemistie siten, että erkaneminen ei edellytä nopeuden oleellista vähentämistä.

Merkissä esitetään viitoituskohteen nimi, nuolikuviolla kohteen suunta ja tien numerot. Lisäksi merkissä voidaan käyttää tunnuksia 671 - 681, 684 ja 715. Poikkeuksellisesti ajokaistan yläpuolisessa erkanemisviitassa voidaan käyttää kielto- ja rajoitusmerkkejä pienoiskoossa. Käyttö tulee kysymykseen, kun on tarpeen antaa ennakkotieto jollakin liittymästä lähtevällä tiellä olevasta ajokiellosta, läpiajorajoituksesta tai muusta vastaavasta kiellosta tai rajoituksesta.

Ajokaistan yläpuolista erkanemisviittaa ei käytetä yhtä aikaa vastaavan suunnan erkanemisviitan (642) kanssa.

Merkin sijoitus

Ajokaistan yläpuolinen erkanemisviitta sijoitetaan ajokaistan yläpuolelle erkanemisrampin hidastusosan puolivälin kohdalle. Erkanemisrampin ajokaistan tulee olla täysleveä merkin sijoituspaikalla.

Ajokaistan yläpuolisen erkanemisviitan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 631 - 633. Merkillä osoitetaan se liikennesuunta, jolle asianomainen ajokaista on tarkoitettu, ja tarvittaessa useammat tällaiset liikennesuunnat. **(TLA 20 §)**

Merkit 631 - 633. Merkkiä käytetään ajokaistakohtaiseen opastukseen. Merkki sijoitetaan ajokaistan yläpuolelle. Mikäli ajoradassa on käytetty ajokaistanuolia, tulee merkissä käytettävän nuolikuvion vastata tiemerkintöjä ajokaistakohtaisesti. Merkin yhteydessä ei käytetä merkkejä 412 - 415. Merkillä ei saa osoittaa tieliikennelain yleisistä säännöksistä poikkeavaa ryhmittymistä, ellei sitä ole osoitettu ajokaistanuolin. Merkkiä 633 käytetään, kun risteyksessä on kääntyville järjestetty erityinen erkanemistie siten, että erkaneminen ei edellytä nopeuden oleellista vähentämistä. **(LMp 22 §)**

641 TIENVIITTA

Merkin käyttö

Tienviitalla osoitetaan liittymässä erkanevan tien suunta ja viitoituskohde. Merkkiä käytetään yleisten teiden ja muiden tärkeimpien liikenneväylien viitoitukseen.

Tienviitassa esitetään viitoitettavan kohteen nimi ja yleensä etäisyys kohteeseen. Kussakin tienviitassa esitetään vain yksi viitoituskohde. Samaan suuntaan viitoitetaan yleensä enintään kaksi kohdetta. T-liittymässä sivutien suuntaan ja eritasoliittymässä samaan suuntaan voidaan viitoittaa kuitenkin enintään kolme kohdetta.

Tienviitan kantaan voidaan lisätä tunnukset 673 - 681, 684 ja 715. Tien numeroa ei merkitä.

Tienviitassa voidaan esittää etäisyys kilometrin tarkkuudella kohteen keskustaan. Etäisyys kohteeseen esitetään vain, jos etäisyys on suurempi kuin 1,5 km. Etäisyydet voidaan jättää pois myös liittymissä, joissa tienkäyttäjille jaettavan tiedon määrä on suuri. Etäisyydet esitetään tällöin liittymän jälkeisissä etäisyystauluissa.

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin sijoitus

Tienviitta sijoitetaan liittymään tai sen välittömään läheisyyteen siten, että se näkyy vain sille suunnalle, jolle se on tarkoitettu. Viitta sijoitetaan niin, ettei liittymässä oleva ajoneuvo peitä viittaa eikä viitta haitallisesti rajoita näkemää liittymässä.

Tienviitan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään yleisten teiden ja muiden tärkeimpien liikenneväylien viitoitukseen. Merkki sijoitetaan tien reunaan tai korokkeelle risteykseen tai sen välittömään läheisyyteen. **(LMp 22 §)**

642 ERKANEMISVIITTA

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Erkanemisviitalla osoitetaan liittymässä erkanevan tien suunta ja viitoituskohde. Merkkiä käytetään, kun risteyksessä on kääntyville järjestetty erityinen erkanemistie siten, että erkaneminen ei edellytä nopeuden oleellista vähentämistä.

Merkissä esitetään erkanevan suunnan viitoituskohde, mutta ei etäisyyttä siihen. Kussakin erkanemisviitassa esitetään vain yksi kohde.

Erkanemisviitan kantaan voidaan lisätä tunnukset 671 - 681, 684 ja 715. Tien numeroa ei merkitä.

Merkin sijoitus

Erkanemisviitta sijoitetaan tien reunaan erkanemisrampin kiilan alkuun.

Erkanemisviitan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä käytetään yleisten teiden ja muiden tärkeimpien liikenneväylien viitoitukseen. Merkki sijoitetaan tien reunaan tai korokkeelle risteykseen tai sen välittömään läheisyyteen. Merkkiä 642 käytetään, kun risteyksessä on kääntyville järjestetty erityinen erkanemistie siten, että erkaneminen ei edellytä nopeuden oleellista vähentämistä. **(LMp 22 §)**

643 YKSITYISEN TIEN VIITTA

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Yksityisen tien viitalla osoitetaan liittymässä yksityisen tien suunta ja viitoituskohde. Yksityisillä teillä käytetään ensisijaisesti haja-asutusalueiden osoitejärjestelmän mukaisia tien nimikilpiä. Yksityisen tien viittaa voidaan käyttää yleisen ja yksityisen tien liittymässä, jos yksityinen tie on liikenteen kannalta merkityksellinen ja yleinen liikenne on sallittu.

Yksityisen tien viitassa esitetään kohteen nimi ja yleensä etäisyys kohteeseen. Viitoituskohteena käytetään tällöin yleensä kylän tai alueen nimeä. Viitan kannassa voidaan käyttää samoja tunnuksia kuin tienviitassa (641). Yksityisen tien viittoja saa olla samassa liittymässä korkeintaan kaksi samaan suuntaan.

Merkin sijoitus

Yksityisen tien viitan sijoituksessa noudatetaan soveltuvin osin tienviitan sijoittamisesta annettuja ohjeita.

Yksityisen tien viitan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96 ja ohjeessa “Palvelukohteiden viitoitus” TIEL 2133876.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää osoittamaan sellaista liikenteen kannalta merkityksellistä yksityistä tietä, jolla yleinen liikenne on sallittu. Viitoituskohteena käytetään tällöin yleensä kylän tai alueen nimeä. **(LMp 22 §)**

644 OSOITEVIITTA

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Osoiteviitalla opastetaan tienkäyttäjä kohteeseen, joka viitoitetaan yksityiskohtaisemmin kuin tienviittaa tai yksityisen tien viittaa käyttäen. Etäisyyttä kohteeseen ei yleensä ilmoiteta. Merkissä voidaan kertoa myös taajaman ulkopuolella olevan maaseutuyrityksen tuotteista tai palveluista. Merkin kannassa voidaan käyttää kunnan vaakunaa tai muita tiehallinnon hyväksymiä virallisia tunnuksia.

Merkkiä voidaan tienpitäjän harkinnan mukaan käyttää osoittamaan pistemäistä kohdetta. Viitoitettavia kohteita ovat esimerkiksi yleisön kannalta tärkeimmät virastot, laitokset ja palvelukohteet sekä runsaasti liikennettä aiheuttavat teollisuus- ja liikelaitokset.

Taajamien ulkopuolella osoiteviittaa voidaan käyttää opastamaan myös muihin opastuksen kannalta tärkeisiin kohteisiin. Merkkiä käytetään yleensä vain lähiopastukseen. Merkillä ei opasteta yleisen tien suuntaan.

Samassa liittymässä voi olla korkeintaan viisi osoiteviittaa samaan suuntaan. Jos viitoitettavia kohteita on enemmän, viitoitettavalle tielle tai alueelle annetaan nimi, joka osoitetaan vain yhdessä yksityisen tien liittymään asetettavassa yksityisen tien viitassa 643. Yksityisen tien varteen liittymän läheisyyteen voidaan tällöin pystyttää tiedotustaulu, jossa ilmoitetaan kohteiden nimet.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan taajamassa käyttää opastamaan yleisön kannalta tärkeimpiin virastoihin, laitoksiin, palvelukohteisiin sekä opastuksen kannalta tärkeisiin teollisuus- ja liikelaitoksiin. Taajamien ulkopuolella osoiteviittaa voidaan käyttää opastamaan myös muihin opastuksen kannalta tärkeisiin kohteisiin. Merkkiä käytetään yleensä vain lähiopastukseen. Merkin tekstikoko on yleensä taajaman ulkopuolella 120 mm ja taajamassa 100 mm tai 80 mm. Merkin kannassa voidaan käyttää kunnan vaakunaa tai muita tielaitoksen hyväksymiä virallisia tunnuksia.

Merkkiä voidaan taajaman ulkopuolella käyttää opastamaan myös maaseutuyrityksiin. Tällöin merkissä voidaan kertoa myös maaseutuyrityksen palveluista tai siellä myytävistä tuotteista. Merkki on välittömästi poistettava, kun merkin osoittamaa palvelua tai tuotetta ei ole saatavissa. Merkkiä käytetään yleensä vain lähiopastukseen lähimmältä yleiseltä tieltä. **(LMp 22 §)**

Merkin käyttö maaseutuyrityksen opastuksessa

Merkkiä voidaan taajaman ulkopuolella käyttää opastamaan maaseutuyrityksiin. Merkissä voidaan kertoa myös siellä myytävistä tuotteista. Merkkiä käytetään yleensä vain lähiopastukseen lähimmältä yleiseltä tieltä. Merkin kannassa voidaan käyttää tiehallinnon hyväksymiä virallisia tunnuksia. Merkki on välittömästi poistettava, kun merkin osoittamaa tuotetta tai palvelua ei ole saatavissa.

Samassa liittymässä voi olla korkeintaan viisi osoiteviittaa samaan suuntaan.

Maaseutuyrityksen osoiteviitan ennakkomerkkinä voidaan käyttää merkkiä 751 (maaseutuyritys).

Merkin sijoitus

Osoiteviitta sijoitetaan saarekkeeseen, jos sellainen on liittyvän tien puolella. Jos saareketta ei ole, viitta sijoitetaan liittyvän tien puolelle lähelle liittymää siten, että liittymä on helppo havaita eikä viitta haittaa tien kunnossapitoa.

Osoiteviitan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96 ja ohjeessa “Palvelukohteiden viitoitus” TIEL 2138876.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

645 KEVYEN LIIKENTEEN VIITTA

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Merkin käyttö

Kevyen liikenteen viitalla osoitetaan reitin suunta ja viitoituskohde. Merkkiä käytetään yleensä erillisten jalankulku- ja pyöräliikenteen reittien opastuksessa. Merkkiä voidaan käyttää myös kevyen liikenteen reittiin kuuluvalla katuosalla, jolla muukin liikenne on sallittu.

Merkissä esitetään opastettavan kohteen nimi ja yleensä etäisyys kohteeseen. Merkin kannassa käytetään aina joko jalankulkijan tai pyöräilijän tunnusta tai molempia sen mukaan, mille liikennemuodolle reitti on tarkoitettu.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan siten, että se on helposti havaittavissa eikä sen tarkoituksesta synny väärinkäsityksiä muille tienkäyttäjäryhmille.

Merkin käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

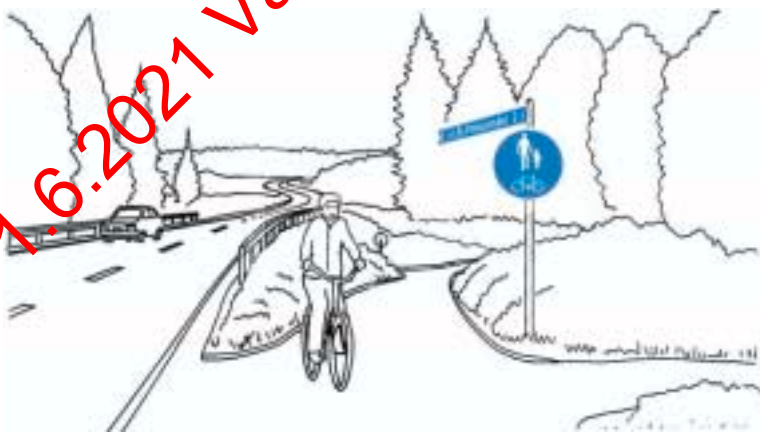

Kevyen liikenteen viittaa voidaan käyttää ohjaamaan kevyt liikenne moottoriajoneuvoliikenteen väylältä vastaavan yhteyden tarjoavalle pyörätielle ja jalkakäytävälle.

Säädökset

Merkkiä käytetään yleensä erillisten jalankulku- ja pyöräliikenteen reittien opastuksessa. Merkki tulee sijoittaa siten, että sen tarkoituksesta ei aiheudu väärinkäsityksiä muille tienkäyttäjäryhmille. **(LMp 22 §)**

646 – 647 KIERTOTIEN VIITTA

646

647

Mitat (mm):	**a x b**
647	
suuri	1800 x 480
normaali	1200 x 320
pieni	900 x 240

Merkki 646 mitoitetaan tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Kiertotien viitalla 646 osoitetaan kiertotien suunta ja viitoituskohde. Merkillä 647 osoitetaan kiertotien suunta vain tilapäisillä kiertoteillä. Tarkempia ohjeita kiertoteiden viitoituksesta ja kiertotien viitan käytöstä on ohjeessa Liikenne tietyömaalla, TIEL 2272000.

Merkin sijoitus

Kiertotien viitta sijoitetaan kuten normaali tienviitta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 647. Merkillä osoitetaan tilapäinen kiertotie. **(TLA 20 §)**

Jos merkkiä käytetään tietyn ajoneuvoryhmän kiertotieopastukseen, asetetaan viitan kantaan ajoneuvoryhmän tunnus. **(LMp 22 §)**

648 PAIKALLISKOHTEEN VIITTA

649 MOOTTORI- JA MOOTTORILIIKENNETIEN VIITTA

648

649

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Merkin käyttö

Moottori- ja moottoriliikennetien viitalla osoitetaan moottori- tai moottoriliikennetien suunta ja viitoituskohde.

Paikalliskohteen viitalla osoitetaan paikalliskohde ja sen suunta. Paikalliskohteet ovat yleensä taajaman sisäisiä kohteita kuten keskustoja, kaupunginosia, aluekeskuksia ja erityiskohteita.

Merkkien käytössä noudatetaan soveltuvin osin tienviitan 641 käytöstä annettuja ohjeita. Moottoritien ja moottoriliikennetien viitan kannassa voidaan käyttää lisäksi tunnuksia 671 ja 672.

Merkin sijoitus

Paikalliskohteen ja moottori- ja moottoriliikennetien viitta sijoitetaan kuten tienviitta.

Merkkien käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” HEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Paikalliskohteet ovat yleensä taajaman sisäisiä kohteita kuten keskustoja, kaupunginosia, aluekeskuksia ja erityiskohteita. **(LMp 22 §)**

650 LIITYNTÄPYSÄKÖINTIVIITTA

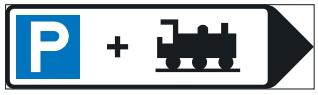

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Merkin käyttö

Liityntäpysäköintiviitalla osoitetaan merkillä 520 (liityntäpysäköintipaikka) merkitty liityntäpysäköintipaikka. Merkin yhteydessä voidaan käyttää junan, linja-auton, raitiovaunun tms. symbolia. Metro osoitetaan symbolilla “METRO”.

Merkin sijoitus

Liityntäpysäköintimerkki sijoitetaan kuten tienviitta.

Merkin käytössä noudatetaan soveltuvin osin tienviitasta annettuja ohjeita. Tienviitan käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

651 – 652 UMPITIE

651

652

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan umpitie. Merkin tarkoituksena on kertoa tienkäyttäjälle etukäteen, että kyseistä tietä ei voi ajaa pidemmälle, vaan se päättyy joko rakenteellisesti tai ajokieltoon. Merkkiä voidaan käyttää sellaisen tien varrella, jolta ei ole läpiajomahdollisuutta tai ennen tällaisen tien risteystä. Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan.

Merkissä voi käyttää polkupyöräilijälle tarkoitetun reitin tunnusta, jos tieltä on läpiajomahdollisuus pyöräliikenteelle, mutta ei moottoriajoneuvolle. Tarvittaessa lisäopastuksena voi käyttää merkkiä 645 (kevyen liikenteen viitta).

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan umpitien alkupäähän siten, että se on risteävältä tieltä helposti havaittavissa.

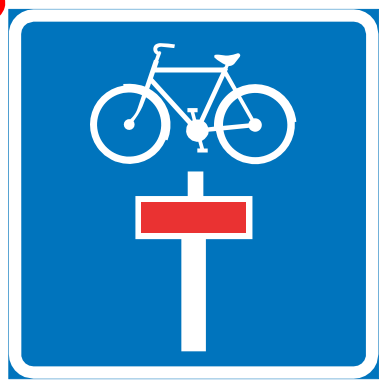

Merkin 651 kuvio sovellettuna tilanteeseen, jossa polkupyörälle on läpiajomahdollisuus.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää sellaisen tien varrella, jolta ei ole läpiajomahdollisuutta tai ennen tällaisen tien risteystä. Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan. **(LMp 22 §)**

653 ENIMMÄISNOPEUSSUOSITUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan vaarallisessa tienkohdassa normaaleissa keli- ja liikenneolosuhteissa suositeltavaa enimmäisnopeutta. Enimmäisnopeussuosituksia käytetään pääasiassa tiekohtaisen nopeusrajoituksen alueella täydentämään nopeusrajoitusjärjestelmää. Nopeussuositus voidaan asettaa esimerkiksi sellaisiin geometrialtaan poikkeuksellisiin tienkohtiin, lähinnä kaarteisiin, joissa nopeusrajoitusarvo on tieolosuhteisiin nähden liian suuri. Merkin yhteydessä käytetään aina suosituksen syyn ilmoittavaa varoitusmerkkiä. Suositusarvoina käytetään 80, 70, 60, 50, 40 ja 30 km/h.

Käytettävä nopeussuositusarvo määräytyy pääasiassa tienkohdan kaarresäteen perusteella. Jos suositusarvo alittaa vähintään 20 km/h tienosalla olevan nopeusrajoitusarvon, suositus voidaan asettaa kyseiseen tienkohtaan. Muussa tapauksessa ei nopeussuositusta merkitä.

Nopeussuositusarvoon vaikuttavina tekijöinä voidaan ottaa huomioon myös muita tekijöitä, esimerkiksi sivukaltevuus, näkemän pituus ja tien pinnan kunto.

Nopeussuositusta voidaan käyttää rajoitetusti myös hirvivaara-alueilla varoitusmerkin yhteydessä, kun tienosalla on tapahtunut erityisen paljon hirvieläinonnettomuuksia. Suositusarvona käytetään yleensä 80 km/h.

Enimmäisnopeussuositukset määritetään aina nopeusrajoituksen asettamisen yhteydessä nopeusrajoitusohjeessa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Merkin sijoitus

Merkki kiinnitetään enimmäisnopeussuosituksen yhteydessä käytettävän suosituksen syyn ilmoittavan varoitusmerkin alle samaan pylvääseen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä osoitetaan vaarallisessa tienkohdassa normaaleissa keli- ja liikenneolosuhteissa suositeltavaa enimmäisnopeutta. **(TLA 20 §)**

661 ETÄISYYSTAULU

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Merkin käyttö

Etäisyystaululla osoitetaan etäisyydet tien ajosuunnan kauko- ja välikohteeseen sekä lähimpään lähikohteeseen. Viitoituskohteet sijoitetaan etäisyystauluun siten, että kaukokohde tulee ylimmäksi, sen alle mahdollinen välikohde ja alimmaksi lähikohde.

Etäisyystaulua käytetään valta-, kanta- ja seudullisilla teillä kaikkien maantieliittymien tai liittymäryhmien jälkeen ja liittymien välisillä tieosuuksilla. Etäisyystaulua voidaan käyttää poikkeuksellisesti myös muilla teillä, kun halutaan antaa autoilijalle mahdollisuus varmistaa, että hän on liittymän jälkeen oikealla tiellä. Erityisesti taajamien ulosmenoteillä etäisyystaulu saattaa olla tarpeen.

Etäisyystaulussa voidaan osoittaa niiden teiden numerot, joiden kaukokohteet on esitetty etäisyystaulussa. Tien numero osoitetaan etäisyystaulussa yleensä valta- ja kantateillä. Tien numero voidaan osoittaa myös vilkasliikenteisillä, pitkähköillä seudullisilla teillä. Tien numero tai numerot sijoitetaan taulussa ylimmäksi.

Viitoituksen jatkuvuuden vuoksi etäisyystaulussa esitetään kaikki ne kohteet, jotka on viitoitettu etäisyystaulua edeltävässä liittymässä. Vastaavasti kaikki etäisyystauluissa esiintyvät kohteet on viitoitettava siinä liittymässä, josta kohteeseen käännytään.

Merkin sijoitus

Etäisyystaulu sijoitetaan noin 300 - 500 metriä liittymän jälkeen. Jos päällekkäisillä tiejaksoilla käytetään kutakin tietä varten omaa etäisyystaulua, sijoitetaan taulut peräkkäin siten, että niiden välimatka on 150 - 200 metriä. Tien poikkileikkauksessa etäisyystaulu sijoitetaan kuten suunnistustaulu.

Etäisyystaulun käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Etäisyystaulussa voidaan osoittaa tien numero.

Säädökset

Merkillä voidaan osoittaa etäisyys viitoituskohteisiin. Merkkiin voidaan sijoittaa myös tien numeroita. **(LMp 22 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

662 PAIKANNIMI

Merkin käyttö

Paikannimikilvellä osoitetaan ensisijaisesti saapuminen viitoitettuun kohteeseen. Paikannimikilpeä voidaan käyttää myös paikan määrityksen tai matkailun kannalta merkityksellisen paikan kuten joen, sillan, kanavan, lossin, harjun tai muun vastaavan paikan osoittamiseen.

Paikannimikilvessä ei käytetä valkoista pohjaväriä ja mustaa tekstiä, koska useissa maissa valkomusta paikannimikilpi tarkoittaa taajamaa. Muutoin paikannimikilven väri määräytyy kuten muilla viitoituksessa käytettävillä opastusmerkeillä.

Jos tien viitoituskohteena oleva paikka merkitään taajamaksi merkillä 571 (taajama), voidaan taajaman nimi osoittaa taajama-merkin yhteyteen asetetulla lisäkilvellä. Paikannimikilpeä ei tässä tapauksessa käytetä samassa tulosuunnassa.

Ohjeet paikannimikilven käytöstä kunnan- tai maakunnanrajakilpenä on esitetty kohdassa 2L - 3.

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Merkin sijoitus

Paikannimikilpi sijoitetaan alueelle johtavan tien varteen kohtaan, josta asutus alkaa. Jokea, harjua tai muuta paikkaa merkittäessä tulee kohteen olla näkyvissä kilven sijaintipaikkaan. Paikannimikilven sijoituksesta on tarkemmin viitoitusohjeissa.

Jos samanniminen paikannimikilpi tulisi viitoitusohjeiden mukaan lähemmäksi kuin 1000 metriä kunnanrajakilvestä, paikannimikilpeä ei käytetä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkillä voidaan osoittaa aluetta, jokea, siltaa tai muuta paikkaa, jolla on merkitystä paikanmääritykselle. Kunnan tai maakunnan raja voidaan merkitä paikannimikilvellä jonka yhteydessä on kunnan tai maakunnan vaakuna. **(LMp 22 §)**

662 a MATKAILUTIE

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa vain tiehallinnon keskushallinnon erikseen hyväksymä matkailutie. Merkki sijoitetaan tienkohtaan, josta etäisyys lähimpään muuhun liikennemerkkiin on vähintään 150 metriä.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

663 - 666 TIEN NUMERO

663

664

665

665 a

666

Mitat (mm):	h
teksti 150	225
teksti 200	300
teksti 300	450
leveys tapauskohtainen	

Merkin käyttö

Merkeillä osoitetaan kansainväliset pääliikenneväylät, valta- ja kantatiet, seututiet sekä tärkeät muut yleiset tiet. Viisinumeroisia teitä ei merkitä. Tien numerokilpeä ei käytetä niillä tienosilla, joiden numeroa ei ole esitetty Suomen tiekartassa 1:200000. Merkkien värit eivät vaihtele etäisyystaulun, suunnistustaulun tai viitan värien mukaisesti.

Esimerkkejä tien numerokilpien sijoittamisesta

Merkin sijoitus

Tien numero voidaan sijoittaa suunnistustauluun, ajokaistan yläpuoliseen viittaan tai ajokaistan yläpuoliseen ekanemisviittaan sekä etäisyystauluun. Tien numero voidaan sijoittaa myös nopeusrajoitusmerkin alapuolelle, etuajo-oikeutettua tietä osoittavan merkin kanssa samaan pylvääseen tai yksinään erilliseen pylvääseen.

Merkin käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

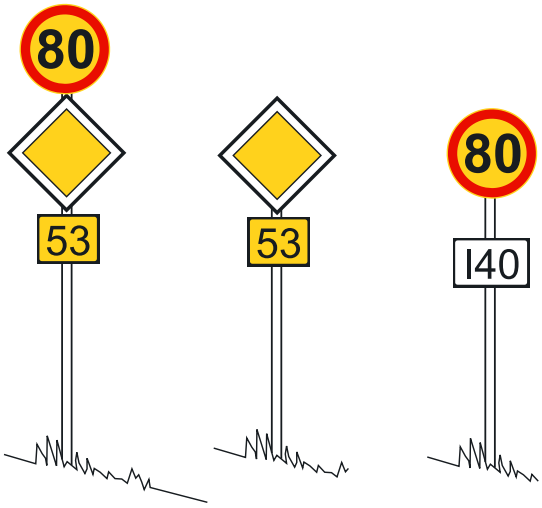

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkejä voidaan käyttää myös etäisyystauluissa, suunnistustauluissa ja viitoissa. **(TLA 20 §)**

Merkkiä käytetään osoittamaan numeroitua tietä. Merkkien värit eivät vaihtele etäisyystaulun, suunnistustaulun tai viitan värien mukaisesti. **(LMp 22 §)**

667 OPASTUS NUMERON TARKOITTAMALLE TIELLE

Mitat (mm):	h
teksti 150	225
teksti 200	300
teksti 300	450
leveys tapauskohtainen	

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään liikenteen opastamiseen numeron tarkoittamalle valta- ja kantatielle, tai muulle liikenteellisesti merkittävälle tielle.

Merkillä opastetaan liikennettä numeroidulle tielle yleensä enintään 2 kilometrin etäisyydeltä. Suurten kaupunkien keskustoista merkillä voidaan opastaa kauemmaskin. Merkkiä ei käytetä enää kohdassa, josta kyseiselle tielle käännytään. Tämän kohdan suunnistustaulussa käytetään merkkiä 663 - 666. Merkkien värit eivät vaihtele etäisyystaulun, suunnistustaulun tai viitan värien mukaisesti.

Merkin sijoitus

Merkin käytössä ja sijoituksessa noudatetaan soveltuvin osin tien numeroista annettuja sijoitusohjeita. Sivulla 2H-29 on esimerkkejä tien numeron sijoittamisesta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan käyttää myös etäisyystauluissa, suunnistustauluissa ja viitoissa. **(TLA 20 §)**

Merkkiä käytetään opastamaan numeron tarkoittamalle tielle. Merkkien värit eivät vaihtele etäisyystaulun, suunnistustaulun tai viitan värien mukaisesti. **(LMp 22 §)**

671 - 679 ja 681 - 684 TUNNUKSET

Merkit esitetty seuraavalla sivulla

Mitat (mm):	a
suuri	450
normaali	300
pieni	225

Merkin käyttö

Merkillä opastetaan reitti merkin osoittamaan kohteeseen tai merkissä osoitetulle tienkäyttäjäryhmälle. Merkin 681 kuva vaihtelee ajoneuvoryhmän mukaisesti. Merkkejä 673, 674, 681 ja 683 käytetään siten, että tunnuksen kulkusuunta on kohteen sijainnin mukaan joko oikealle tai vasemmalle. Jos kohde sijaitsee risteyksestä suoraan eteenpäin, sijoitetaan tunnus siten, että kulkusuunta on vasemmalle, merkin 673 tunnus kuitenkin siten, että kulkusuunta on ylöspäin.

Merkkejä 671 - 681 ja 684 voidaan käyttää suunnistustauluissa, tienviitoissa, erkanemisviitoissa, ajokaistan yläpuolisissa viitoissa ja eräissä tapauksissa myös yksityisen tien viitoissa. Kunkin opastusmerkin ohjeiden yhteydessä on kerrottu tarkemmin tunnusten käytöstä.

Pyöräilijöille ja jalankulkijoille tarkoitettujen reittien tunnuksia 681 ja 682 käytetään kulkureitin suuntaa osoittavalla nuolella varustettuna C-tyypin suunnistustaulun tapaan. Lisäksi vammaisille tarkoitetun reitin (683) tunnusta voidaan käyttää erillisenä kilpenä.

Merkkien värit voivat merkkiä 671, 672, 677 ja 684 lukuun ottamatta vaihdella suunnistustaulun tai viitan värien mukaisesti.

Merkin 684 (vaarallisten aineiden kuljetuksille tarkoitettu reitti) käytöstä vaarallisten aineiden reittien merkitsemiseen on esitetty kohdassa 2L - 5.

Merkin sijoitus

Tunnusten käytöstä ja sijoittamisesta opastusmerkkeihin on tarkemmin ohjeessa “Viitoitus” TIEL 2130006-96.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkit 671 - 679 ja 681 - 684. Merkillä opastetaan reitti merkin osoittamaan kohteeseen tai merkissä osoitetulle tienkäyttäjäryhmälle. Merkin 681 kuva vaihtelee ajoneuvoryhmän mukaisesti. Merkkejä käytetään suunnistustauluissa ja viitoissa. Merkkien värit voivat merkkejä 671, 672, 677 ja 684 lukuun ottamatta vaihdella suunnistustaulun tai viitan värien mukaisesti. **(TLA 20 §)**

Merkkejä 673, 674, 681 ja 683 käytetään siten, että tunnuksen kulkusuunta on kohteen sijainnin mukaan joko oikealle tai vasemmalle. Mikäli kohde sijaitsee risteyksestä suoraan eteenpäin, sijoitetaan tunnus siten, että kulkusuunta on vasemmalle, merkin 673 tunnus kuitenkin siten, että kulkusuunta on ylöspäin. **(LMp 22 §)**

671

672

673

674

675

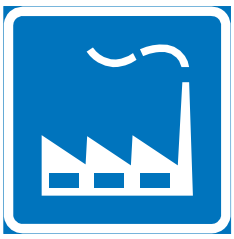
676

677

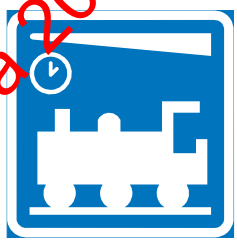
678

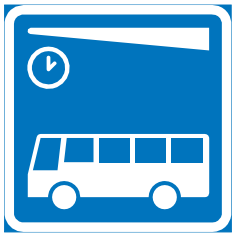
679

681

681

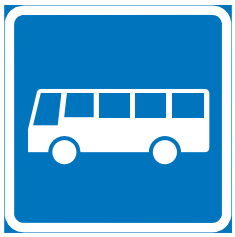
681

681

681

681

681

681

682

683

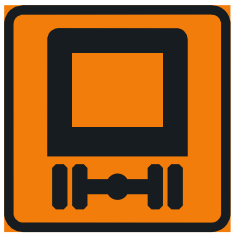
684

Opastusmerkeissä käytettävät tunnukset

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

685 REITTI, JOLLA ON PORTAAT

686 REITTI ILMAN PORTAITA

685

686

Mitat (mm):	a
suuri	-
normaali	450
pieni	300

Merkin käyttö

Merkeillä opastetaan jalankulkijoille tarkoitettuun yli- tai alikulkuun. Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan. Merkissä 686 oleva symboli voidaan korvata invalidin ajoneuvon symbolilla.

Merkkejä voidaan käyttää kulkureitin suuntaa osoittavalla nuolella varustettuna C-tyypin suunnistustaulun tapaan. Lisäksi merkkejä voidaan käyttää erillisenä kilpenä. Tarvittaessa merkin yhteydessä käytetään lisäkilpiä osoittamaan yli- tai alikulkupaikkaan.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan yli- tai alikulkupaikan läheisyyteen siten, että yli- tai alikulkupaikka on helposti löydettävissä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 685. Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan.
Merkki 686. Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan. Merkissä oleva symboli voidaan korvata invalidin ajoneuvon symbolilla. **(TLA 20 §)**

710 RADIOASEMAN TAAJUUS

Mitat (mm):	a	$b_{1\ taajuus}$	$b_{2\ taajuutta}$	c
suuri	1320	1520	1840	650
normaali	880	1030	1270	450
pieni	600	680	840	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa radioaseman taajuutta, jolla lähetetään liikennettä palvelevaa ohjelmaa.

Merkillä osoitetaan pääsääntöisesti kullakin kuuluvuusalueella vain yksi radioaseman taajuus. Kahden taajuuden osoittaminen on mahdollista poikkeuksellisesti silloin, kun asemien kuuluvuusalueet ovat keskenään erisuuria ja sisäkkäisiä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan tienkohtaan, josta etäisyys lähimpään muuhun liikennemerkkiin on vähintään 150 metriä.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkissä oleva luku osoittaa radioaseman taajuutta, jolla lähetetään säännöllisesti liikennettä koskevia tiedotuksia. **(TLA 20 §)**
Merkillä osoitetaan pääsääntöisesti kullakin kuuluvuusalueella vain yksi radioaseman taajuus. Kahden taajuuden osoittaminen on mahdollista poikkeuksellisesti silloin, kun asemien kuuluvuusalueet ovat keskenään erisuuria ja sisäkkäisiä. Merkki sijoitetaan tienkohtaan, josta etäisyys lähimpään muuhun liikennemerkkiin on vähintään 150 metriä. Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. **(LMp 22 §)**

711 OPASTUSKARTTA

Mitat (mm):	a x b
suuri	3000 x 1080
normaali	1960 x 720
pieni	1200 x 500

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa opastuspiste, jossa on yksi tai useampi alueen palveluja osoittava opastuskartta. Merkkiä voidaan käyttää lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen) varustettuna ennakkomerkkinä. Merkin alapuolella esitetään opastuskartan osoittaman kunnan tai alueen nimi. Tarvittaessa voidaan esittää kahden kunnan tai kunnan ja matkailualueen nimi. Merkissä käytettävä teksti on aina kaksikielinen, kunnan enemmistökieli ylempänä.

Opastuskartassa osoitetaan kunnan, taajaman, matkailualueen, teollisuusalueen tai muun useita palvelukohteita sisältävän alueen palvelut. Opastuskarttoja käytetään, jos viitoitettavien palvelukohteiden lukumäärä edellyttää useampaa kuin kolmea opastusmerkkiä liittymän tulosuunnalla.

Opastuskartan ja merkin sijoitus

Opastuspiste voi olla levähdys-, pysäköimisalueen tai palvelukohteen yhteydessä tai yksinomaan opastustoimintaan varatulla alueella.

Opastuspiste sijoitetaan yleensä alueelle vievän tien alkuun, jos alue on risteävän tien varrella. Opastuspisteen sisällä opastuskartta sijoitetaan niin, ettei se haittaa liikennettä ja siten, että se on luettavissa vain pysäköimisalueelta.

Kunnan opastuskartta sijoitetaan yleensä kunnan rajan läheisyyteen sisääntuloteiden varteen siten, että opastuspiste palvelee kunnan alueelle tulevaa liikennettä. Sopivia paikkoja ovat pysäköimis- ja levähdysalueet.

Merkki 711 sijoitetaan alueen alkamiskohtaan tai sisäänajoliittymän viereen siten, että se näkyy mahdollisimman kauas tien suunnassa. Opastuskartan ennakkomerkki sijoitetaan yleensä noin 500 metriä ennen opastuskarttaa. Valta- ja kantateillä voidaan käyttää ennakkomerkkiä joka sijoitetaan enintään kolmen kilometrin etäisyydelle kohteesta.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa. Lisätietoja opastuskartasta on myös tiedotteessa “Opastuskartta, kunnan käyntikortti”, TIEL 723877.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkissä käytettävä teksti on aina kaksikielinen, kunnan enemmistökieli ylempänä. **(LMp 22 §)**

712 OPASTUSTOIMISTO

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa kunnan tai matkailusta huolehtivan järjestön opastustoimisto, josta matkailijat voivat saada matkailua koskevia tietoja. Merkillä osoitetaan toimisto, jolle Matkailun edistämiskeskus on puoltanut kansainvälisen vihreäpohjaisen i-kilven käyttöä.

Merkki voi olla myös sisältä valaistua tyyppiä, joka sijoitetaan informaatiokioskin katolle. Merkki on tällöin vihreäpohjainen.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

713 PUHELIN

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa puhelinkioskit tai muut koko vuorokauden käytettävissä olevat yleisöpuhelimet, joista voi soittaa ilmaisia hätäpuheluja ja jotka ovat vapaasti käytettävissä myös maksullisia paikallis- tai suuntanumeropuheluja varten.

Merkillä osoitetaan yleensä vain taajamien ulkopuolella olevat puhelimet, jotka on tarkoitettu lähinnä tienkäyttäjiä varten ja jotka sijaitsevat teiden välittömässä läheisyydessä

Merkki voi olla myös sisältä valaistua tyyppiä, joka sijoitetaan puhelinkioskin katolle. Merkkiä voidaan käyttää pienoiskoossa kiinnitettynä puhelinlaitteeseen tai sen kannattimeen.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 712. Merkillä voidaan osoittaa kunnan tai matkailusta huolehtivan järjestön opastustoimisto, josta matkailijat voivat saada matkailua koskevia tietoja.

Merkki 713. Merkillä voidaan osoittaa kaikkina vuorokauden aikoina käytettävissä oleva yleisöpuhelin, josta voi soittaa myös kaukopuheluja. Merkkiä käytetään yleensä vain harvaanasutulla seudulla. **(LMp 22 §)**

714 HÄTÄPUHELIN

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1500	650
normaali	880	1000	450
pieni	600	640	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa sellainen puhelin, josta voi soittaa vain hälytyskeskukseen.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

715 ENSIAPU

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1 080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa yleissairaala tai terveyskeskuksen sairaala, jossa on kaikkina vuorokauden aikoina lääkäri paikalla. Opastus on tarkoitettu lähinnä kiireellisiä hätätapauksia varten eikä normaalisti sairaalassa tai terveyskeskuksessa asioiville.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 714. Merkillä voidaan osoittaa sellainen puhelin, josta voi soittaa vain hälytyskeskukseen.

Merkki 715. Merkillä voidaan osoittaa yleissairaala tai terveyskeskuksen sairaala, jossa on kaikkina vuorokauden aikoina lääkäri paikalla. **(LMp 22 §)**

716 NÄHTÄVYYS

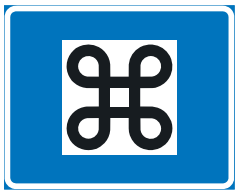

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1 080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa luonnonnähtävyyksiä, historiallisia nähtävyyksiä, taiteellisia nähtävyyksiä sekä runsaasti liikennettä synnyttäviä huvipuistoja, eläinpuistoja yms.

Nähtävyyskohteiden viitoituskelpoisuus määräytyy joko lausunnonantajan suosituksen tai kävijämäärän mukaan seuraavasti:

- suosituksen merkittävästä luonnonnähtävyydestä antaa alueellinen ympäristökeskus
- suosituksen merkittävästä historiallisesta nähtävyydestä ja museosta antaa museovirasto
- suosituksen merkittävästä taiteellisesta nähtävyydestä antaa läänin taidetoimikunta
- huvipuistojen, eläinpuistojen ja muiden vastaavien nähtävyyksien viitoituksen edellytyksenä on riittävä kävijämäärä.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

721 AUTOKORJAAMO

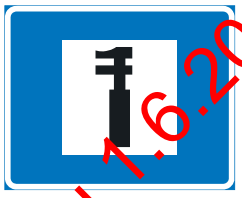

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa tienvarsipalveluihin kuuluva autokorjaamo tai korjaamopalveluja tarjoava huoltoasema, jossa ilman ajanvarausta korjataan matkan aikana syntyneitä pieniä vikoja.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. **(LMp 22 §)**

722 HUOLTOASEMA

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	400	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa huoltoasema. Huoltoaseman sijainti osoitetaan ensisijaisesti öljy-yhtiön tunnuksella varustetulla myyntipaikkakilvellä. Myyntipaikkakilven ja liittymänuolen käyttö on esitetty ohjeessa “Huoltoasemat” TIEL 741855.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

723 HOTELLI

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa hotelli tai motelli.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. Merkillä 723 voidaan osoittaa myös motelli. **(LMp 22 §)**

724 RAVINTOLA

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa ravintola.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

725 KAHVILA

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa kahvila.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. **(LMp 22 §)**

726 KÄYMÄLÄ

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan osoittaa tienvarsipalveluihin kuuluva käymälä. Käymälöistä ja niiden osoittamisesta vastaa tiehallinto.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

731 RETKEILYMAJA

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa retkeilymaja.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. **(LMp 22 §)**

732 MÖKKIMAJOITUS

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa yhtenäinen, vähintään viisi lomamökkiä sisältävä alue, jossa on majoitustilaa lomamökeissä tai muissa sisätiloissa vähintään 25 henkilölle.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

733 LEIRINTÄALUE

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa leirintäalue, jonka pitämiseen lääninhallitus on myöntänyt luvan.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 732. Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa.
Merkki 733. Merkillä voidaan osoittaa leirintäalue, jonka pitämiseen lääninhallitus on myöntänyt luvan. **(LMp 22 §)**

734 MATKAILUAJONEUVOALUE

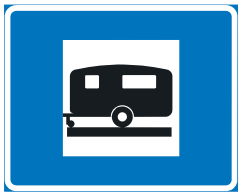

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa leirintäalueella oleva tai muu matkailuajoneuvoalue, joka täyttää sille erikseen asetetut vaatimukset. Matkailuajoneuvoalueen tulee olla kaikille avoin.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

741 LEVÄHDYSALUE

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa tienvarsipalveluihin kuuluva levähdysalue.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkki 734. Merkkiä voidaan käyttää osoittamaan leirintäalueella olevaa tai muuta matkailuajoneuvoaluetta, joka täyttää sille erikseen asetetut vaatimukset.

Merkki 741. Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. (LMp 22 §)

742 ULKOILUALUE

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa yleinen ulkoilualue, johon on järjestetty monipuoliset ulkoilu-, urheilu- ja retkeilymahdollisuudet. Ulkoilualueella tulee olla sisäinen viitoitus ja aluen huollon tulee olla järjestetty. Sisäisessä viitoituksessa suositellaan käytettäväksi Suomen Standardoimisliiton standardin (SFS 4424) ”Ulkoilun ja urheilun merkit” mukaisia merkkejä

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

743 UINTIPAIKKA

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa kunnan terveyslautakunnan hyväksymä uimaranta, uimala tai uimahalli.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. **(LMp 22 §)**

744 KALASTUSPAIKKA

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa kalalammikko, josta voi kalastaa maksua vastaan. Lisäksi merkillä voidaan opastaa virkistyskalastukseen tarkoitetulle paikalle tai vesialueelle, missä ilmoitetaan kalastuslupien myyntipaikka.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

745 HIIHTOHISSI

Mitat (mm):	a	b	c
suuri	1320	1080	650
normaali	880	720	450
pieni	600	480	300

Merkin käyttö

Merkillä voidaan osoittaa laskettelurinne, jossa on hiihtohissi.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä ei yleensä käytetä taajamassa. **(LMp 22 §)**

752 MAASEUTUYRITYS

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti.

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan taajaman ulkopuolella käyttää maaseutuyrityksen osoiteviitan ennakkomerkkinä opastamaan maaseutuyritykseen. Merkin alapuolella olevilla lisäkilvillä voidaan kertoa maaseutuyrityksessä myytävistä tuotteista ja palveluista. Yhdessä merkissä voi olla etäisyyttä kohteeseen osoittavan lisäkilven lisäksi enintään kolme tekstillistä lisäkilpeä. Lisäkilven kannassa voidaan käyttää Tiehallinnon keskushallinnon hyväksymiä virallisia tunnuksia. Tekstillisen lisäkilven tekstin korkeus on 120 mm tai 100 mm. Lisäkilpi on välittömästi poistettava, kun sen osoittamaa tuotetta tai palvelua ei ole saatavissa. Maaseutuyrityksen symbolin käyttöoikeuteen tarvitaan kunnan suostumus.

Merkin käytöstä on tarkemmin palvelukohteiden viitoitusta koskevissa ohjeissa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Merkkiä voidaan taajaman ulkopuolella käyttää maaseutuyrityksen osoiteviitan ennakkomerkkinä opastamaan maaseutuyritykseen. Merkin alapuolella olevilla lisäkilvillä voidaan kertoa maaseutuyrityksessä myytävistä tuotteista tai palveluista. Yhdessä merkissä voi olla etäisyyttä kohteeseen osoittavan lisäkilven lisäksi enintään kolme tekstillistä lisäkilpeä. Tekstillisen lisäkilven tekstin korkeus on 120 mm tai 100 mm. Lisäkilven kannassa voidaan käyttää tielaitoksen keskushallinnon hyväksymiä virallisia tunnuksia. Lisäkilpi on välittömästi poistettava, milloin sen osoittamaa tuotetta tai palvelua ei ole saatavissa. Maaseutuyrityksen symbolin käyttöoikeuteen tarvitaan kunnan suostumus. **(LMp 22 §)**

2I LISÄKILVET

2I - 1 Käyttö

Liikennemerkin alapuolella voidaan käyttää suorakaiteen muotoista lisäkilpeä, jos liikennemerkin tarkoitusta tai kohdetta täytyy selventää. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin vaikutusalueen tai voimassaoloajan määrittelemisessä ja vaikutuksen rajoittamisessa. Kielto- tai rajoitusmerkin yhteydessä ei lisäkilvellä saa määrätä laajempaa kieltoa tai ankarampaa rajoitusta kuin itse liikennemerkillä.

Tunnuksen sisältävät lisäkilvet on esitetty tieliikenneasetuksessa. Muita tunnuksen sisältäviä lisäkilpiä ei käytetä. Jos vahvistettua tunnuksen sisältävää lisäkilpeä ei ole, voidaan käyttää tekstillistä lisäkilpeä.

Kaksikieliset tekstit esitetään joko erillisillä ja keskenään saman pituisilla kilvillä tai molemmat kielet sijoitetaan samaan kilpeen.

Lisäkilpien yhdistäminen

Jos päämerkin kanssa on tarpeen käyttää useampia voimassaoloaikoja, voidaan ne sijoittaa samaan lisäkilpeen. Voimassaoloaika voidaan yhdistää myös aikarajoitukseen tai tekstiliseen lisäkilpeen. Jos merkin 520 (liityntäpysäköintipaik-ka) tai 521 (pysäköintipaikka) yhteydessä on voimassaoloaikaa osoittavan lisäkilven lisäksi käytetty aikarajoitusta osoittavaa lisäkilpeä tai tekstillistä lisäkilpeä, yhdistetään nämä lisäkilvet yleensä voimassaoloaikaa osoittavaan lisäkilpeen.

Samaan asiaan liittyvät tekstilliset lisäkilvet ja lisäkilvet 851 - 853 (voimassaoloaika), 854 (aikarajoitus) sekä 856 (pysäköintikiekon käyttövelvollisuus) yhdistetään yleensä samaan lisäkilpeen.

Lisäkilpien 831 - 843 kuvioita ei yhdistetä eikä niihin lisätä tekstejä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 2020/20.

Säädökset

Liikennemerkin alapuolella voidaan käyttää suorakaiteen muotoista lisäkilpeä, jos liikennemerkin tarkoitusta tai kohdetta täytyy selventää. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin vaikutusalueen tai voimassaoloajan määrittelemisessä ja vaikutuksen rajoittamisessa. **(TLA 21 § 1 mom.)**

Kielto- tai rajoitusmerkin yhteydessä ei lisäkilvellä saa määrätä laajempaa kieltoa tai ankarampaa rajoitusta kuin itse liikennemerkillä. **(LMp 24 § 1 mom.)**

Lisäkilpien keskinäinen järjestys

Jos samaan pylvääseen sijoitetaan kaksi liikennemerkkiä, sijoitetaan liikenteen kannalta tärkeämpi yleensä ylemmäksi. Mahdolliset lisäkilvet sijoitetaan välittömästi sen merkin alle, johon ne kuuluvat. Lisäkilvessä olevat asiat esitetään seuraavassa järjestyksessä:

1. Ajoneuvoryhmät, jota merkki koskee
2. Aikarajoitus
3. Voimassaoloaika
4. Vaikutusalueen pituus tai suunta
5. Ajoneuvoryhmät, joita merkki ei koske.

Muoto ja mitat

Lisäkilpi on suorakaiteen muotoinen. Varoitusmerkin, etuajo-oikeus- ja väistämismerkin sekä kielto- ja rajoitusmerkin lisäkilven pohja on keltainen, reunus punainen ja tunnuskuvio tai teksti yleensä musta. Muun merkin lisäkilven pohjaväri, reunuksen väri, tunnuskuvion ja tekstin värit ovat yleensä samat kuin päämerkissä.

Lisäkilven väri määräytyy päämerkin mukaan

Lisäkilven koko määräytyy liikennemerkin koon mukaan. Lisäkilpi ei saa olla oleellisesti leveämpi kuin varsinainen liikennemerkki. Opastusmerkkeihin liittyvät lisäkilvet valmistetaan aina opastusmerkin levyisiksi. Tarkemmat ohjeet lisäkilpien mitoista on annettu liikennemerkkipiirustuskansioissa, TIEL 2131908.

Jos liikennemerkkiin liittyy kaksi erillistä lisäkilpeä, valmistetaan kilvet saman levyisiksi pidemmän tekstin vaatiman mitoituksen mukaisesti.

Lisäkilven sijoitus

Lisäkilpi sijoitetaan päämerkin alapuolelle sen kanssa samaan pystytasoon. Lisäkilven ja päämerkin väliin jätetään yleensä noin 25 mm väli. Esimerkkikuvia lisäkilven sijoittamisesta on sivulla 2B-7 - 2B-9.

2I - 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty ohjeet yksittäisten lisäkilpien 811 - 872 käytöstä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Varoitusmerkin, etuajo-oikeus- ja väistämismerkin sekä kielto- ja rajoitusmerkin lisäkilven pohja on keltainen, reunus punainen ja tunnuskuvio tai teksti yleensä musta. Muun merkin lisäkilven pohjaväri, reunuksen väri, tunnuskuvion ja tekstin värit ovat yleensä samat kuin päämerkissä. **(TLA 21 § 2 mom.)**

Lisäkilpi sijoitetaan päämerkin alapuolelle sen kanssa samaan pystytasoon.

Lisäkilven koko määräytyy liikennemerkin koon mukaan. Lisäkilpi ei saa olla oleellisesti leveämpi kuin varsinainen liikennemerkki. Tielaitoksen keskushallinto antaa lisäkilpien mitoista tarkemmat ohjeet.

Liikennemerkin ja lisäkilven vastaavien värien tulee olla samalla tavalla heijastavia. **(LMp 23 §)**

811 KOHDE RISTEÄVÄLLÄ TIELLÄ

812 ja 813 KOHDE NUOLEN SUUNNASSA

811

812

813

Mitat (mm):	a x b 811	a x b 812 - 813
suuri	-	-
normaali	600 x 320	600 x 250
pieni	400 x 320	400 x 250

Opastusmerkin yhteydessä lisäkilpi mitoitetaan päämerkin levyiseksi.

Yleistä

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkin kohde on risteävällä tiellä tai vaikutusalue ulottuu sille.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä 811 käytetään ennen risteystä ja lisäkilpeä 812 risteyksessä. Lisäkilpeä 813 käytetään lisäkilven 812 sijasta, kun halutaan osoittaa lisäksi etäisyys kohteeseen.

Lisäkilpeä 811 käytetään varoitusmerkin lisäkilpenä, kun kääntyvien ajoneuvojen on tarpeen alentaa nopeutta tavallista enemmän vaaran välttämiseksi ja etäisyys risteyksestä risteävällä tiellä olevaan vaarapaikkaan on niin lyhyt, että varoitusmerkkiä ei voida asettaa risteävälle tielle.

Jos on tarpeen osoittaa eritasoliittymän rampilla oleva tetyö tai muu kohde, nuolen kärkiosa voi osoittaa 45° kulmassa yläviistoon.

Lisäkilpiä 811 ja 812 voidaan käyttää muun muassa tienkäyttäjien palvelukohteiden viitoituksessa. Lisäkilpeen 811 voidaan lisätä etäisyyksiä osoittavia lukuja.

Kohde risteävällä tiellä -merkin nuolen kärkiosa voi tarvittaessa osoittaa 45° kulmassa yläviistoon.

Korvattu 1.6.2021 väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkin kohde on risteävällä tiellä tai vaikutusalue ulottuu sille. Lisäkilpeä 811 käytetään ennen risteystä ja lisäkilpeä 812 risteyksessä. Lisäkilpeä 813 käytetään lisäkilven 812 sijasta, kun halutaan osoittaa lisäksi etäisyys kohteeseen. Lisäkilpeen 811 voidaan lisätä etäisyyksiä osoittavia lukuja. **(LMp 24 §)**

814 VAIKUTUSALUEEN PITUUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	900 x 320
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Ohjemerkin ja opastusmerkien yhteydessä lisäkilpi mitoitetaan päämerkin levyiseksi.

Yleistä

Lisäkilvellä osoitetaan tarvittaessa liikennemerkin vaikutusalueen pituus. Toistomerkin yhteydessä lisäkilvellä osoitetaan jäljellä olevan vaikutusalueen pituus. Vaikutusalueen pituus lasketaan merkistä lukien.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä 814 käytetään liikennemerkin tarkoittaman tienosan pituuden osoittamiseen. Esimerkiksi pitkähkön tienosan ollessa tietyön alaisena osoitetaan ennen työmaan alkua olevan merkin 142 (tietyö) yhteydessä koko työnalaisen tien pituus, johon on lisätty merkin etäisyys tietyön alkuun. Jäljellä olevan tietyön pituus osoitetaan tärkeimpien yleisten teiden liittymien jälkeen.

Lisäkilpeä ei käytetä nopeusrajoitusmerkin yhteydessä. Varoitusmerkkien yhteydessä lisäkilpeä ei yleensä käytetä alle 500 metrin pituisilla vaikutusalueilla.

Jos lisäkilpeen merkittävä vaikutusalueen pituus on pienempi kuin yksi kilometri, osoitetaan pituus metreinä, muuten kilometreinä. Desimaaliosaan ei merkitä nollaa. Vaikutusalueen pituus pyöristetään ylöspäin yleensä seuraavasti:

matka	tarkkuus lisäkilvessä	esim.
alle 30 m	1 m	12 m
30 - 100 m	10 m	60 m
100 - 1000 m	50 m	250 m
1 - 3 km	0,1 km	1,2 km
3 - 10 km	0,5 km	3,5 km
yli 10 km	1 km	12 km

Säädökset

Lisäkilvellä osoitetaan tarvittaessa liikennemerkin vaikutusalueen pituus. Toistomerkin yhteydessä lisäkilvellä osoitetaan jäljellä olevan vaikutusalueen pituus. Vaikutusalueen pituus lasketaan merkistä lukien. **(LMp 24 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

815 ETÄISYYS KOHTEESEEN

Mitat (mm):	a x b
suuri	900 x 320
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Ohjemerkin ja opastusmerkien yhteydessä lisäkilpi mitoitetaan päämerkin levyiseksi.

Yleistä

Lisäkilvellä osoitetaan etäisyys liikennemerkin tarkoittamaan kohteeseen. Lisäkilpeä voidaan käyttää liikennemerkin tai sen ennakkomerkin yhteydessä.

Lisäkilven käyttö

Varoitusmerkin yhteydessä lisäkilpeä käytetään taajaman ulkopuolella silloin, kun merkin sijoitus poikkeaa normaalista varoitusmerkin sijoituksesta.

Kielto- ja rajoitusmerkkien sekä eräiden väistämis- ja ohjemerkkien yhteydessä lisäkilpeä käytetään ennakkomerkin yhteydessä osoittamaan etäisyyttä liikennemerkin tarkoittamaan kohteeseen.

Lisäkilpeä voidaan käyttää myös tienkäyttäjien palvelukohteiden viitoituksessa.

Etäisyyttä ilmoitettaessa noudatetaan numeroarvojen tarkkuudessa soveltuvin osin merkin 814 (vaikutusalueen pituus) yhteydessä annettuja ohjeita.

Säädökset

Lisäkilpeä voidaan käyttää liikennemerkin tai sen ennakkomerkin yhteydessä osoittamaan etäisyyttä liikennemerkin tarkoittamaan kohteeseen. **(LMp 24 §)**

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

816 ETÄISYYS PAKOLLISEEN PYSÄYTTÄMISEEN

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	500 x 320
pieni	-

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä käytetään merkin 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) yhteydessä merkin 232 (pakollinen pysäyttäminen) ennakkomerkkinä. Ennakkomerkintää käytetään yleisillä teillä taajaman ulkopuolella aina.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpeä käytetään merkin 231 yhteydessä merkin 232 ennakkomerkkinä. **(LMp 24 §)**

821 VAPAA LEVEYS

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	-

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkin 121 (kapeneva tie) yhteydessä osoittamaan tien vapaata leveyttä. Lisäkilpeä ei käytetä, jos olosuhteet edellyttävät merkin 341 (ajoneuvon suurin sallittu leveys) käyttöä.

Varoitusmerkin 121 (kapeneva tie) yhteydessä lisäkilpeä käytetään lähinnä varoittamaan muuta tietä kapeammista rumpu- tai siltapaikoista. Lisäkilpeä ei yleensä käytetä, jos vapaa leveys on kaksiajokaistaisella tiellä suurempi kuin 6,0 metriä tai yksiajokaistaisella tiellä suurempi kuin 4,0 metriä.

Tietyömaan kaivannon tai muun syvän takia kapenevista tien kohdista varoitettaessa ei merkin 121 (kapeneva tie) yhteydessä käytetä lisäkilpeä 821.

Lisäkilven numeroarvot

Kun lisäkilpeen merkittävää leveyttä määritetään, pyöristetään mitattu leveys alaspäin lähimpään 0,1 metriin ja tästä vähennetään turvallisuusvarana 0,1 metriä. (Esimerkiksi silta-aukon mitattu leveys on 5,08 metriä, lisäkilpeen merkitään 4,9 metriä). Erityisistä syistä voidaan käyttää myös suurempaa turvallisuusvaraa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkin 121 yhteydessä osoittamaan tien vapaata leveyttä. Lisäkilpeä ei käytetä, jos olosuhteet edellyttävät merkin 341 käyttöä. Lisäkilpeä ei yleensä käytetä, jos tien vapaa leveys on suurempi kuin 6,0 metriä. **(LMp 24 §)**

822 VAPAA KORKEUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	500 x 320
pieni	-

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä käytetään, jos on tarpeen osoittaa alikulkupaikan vapaa korkeus. Lisäkilpeä ei käytetä, jos olosuhteet edellyttävät merkin 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus) käyttöä. Lisäkilpi kiinnitetään esteeseen. Lisäkilpeä voidaan käyttää erityisistä syistä myös merkin 189 (muu vaara) yhteydessä.

Lisäkilpeä voidaan käyttää osoittamaan alikulkupaikan vapaata korkeutta, jos vapaa korkeus on yli 4,4 metriä. Lisäkilpeä käytetään lähinnä korkeiden erikoiskuljetusten tavoiteverkolla sijaitsevissa kohteissa.

Tarkempia ohjeita korkeutta rajoittavien esteiden merkitsemisestä on merkin 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus) yhteydessä ja kohdassa 2L - 4.

Lisäkilven numeroarvot

Lisäkilpeen merkittävän korkeuden suuruutta määritettäessä pyöristetään mitattu korkeus alaspäin lähimpään 0,1 metriin ja tästä vähennetään 0,1 metriä. (Esimerkiksi sillan mitattu alikulkukorkeus on 4,64 metriä, lisäkilpeen merkitään 4,5 metriä). Erityisistä syistä voidaan käyttää suurempaa turvallisuusvaraa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpeä käytetään, jos on tarpeen osoittaa alikulkupaikan vapaa korkeus. Lisäkilpeä ei käytetä, jos olosuhteet edellyttävät merkin 342 käyttöä. Lisäkilpeä käytetään joko merkin 189 yhteydessä tai yksinään esteeseen kiinnitettynä. **(LMp 24 §)**

823 SÄHKÖJOHDON KORKEUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	500 x 320
pieni	-

Yleistä

Lisäkilvessä oleva luku ilmoittaa turvallisen vapaan korkeuden sähköjohdon kohdalla.

Lisäkilven käyttö

Kun alikulkukorkeutta rajoittaa sähköjohto, käytetään lisäkilpeä 823 merkin 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus) lisäkilpenä. Lisäkilvessä käytettävä numeroarvo harkitaan kussakin tapauksessa tienpitäjän ja johtimen omistajan kesken. Päämerkin ja lisäkilven numeroarvo on sama. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin 189 (muu vaara) yhteydessä lähinnä korkeiden erikoiskuljetusten tavoiteverkolla sijaitsevissa konteissa.

Sähköistettyjen ratojen johtimet saattavat aiheuttaa vaaraa varsinkin ylikorkeille kuljetuksille, joten turvallinen alikulkukorkeus on yleensä tarkoituksenmukaista merkitä kaikissa rautatien ja tien tasoristeyksissä. Tällöin lisäkilpi sijoitetaan merkin 171 (rautatien tasoristeys ilman puomeja) tai 172 (rautatien tasoristeys, jossa on puomit) kanssa samaan pylväässeen. Lisäkilpeä voidaan käyttää lisäksi merkin 176 (yksiraiteisen rautatien tasoristeys) tai 177 (kaksi- tai useampiraiteisen rautatien tasoristeys) yhteydessä. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin 167 (raitiotie) yhteydessä.

Tienpitäjä asettaa lisäkilven 823 varoitusmerkkien 171 (rautatien tasoristeys ilman puomeja) ja 172 (rautatien tasoristeys, jossa on puomit) alapuolelle. Lisäkilpeen tuleva luku, joka ilmoittaa suurimman turvallisen alikulkukorkeuden tasoristeyksessä, harkitaan kussakin tasoristeyksessä erikseen ja siitä sovitaan rautatien kunnossapitäjän kanssa.

Rautatien kunnossapitäjä asettaa lisäkilven 823 yleisten teiden ja rautateiden tasoristeyksissä merkin 176 (yksiraiteisen rautatien tasoristeys) tai 177 (kaksi- tai useampiraiteisen rautatien tasoristeys) pylvääseen sekä harkintansa mukaan yksityisten teiden ja rautateiden tasoristeyksiin.

Jos tien ja sähköistetyn rautatien tasoristeyksessä sijaitsevien johtimien turvallinen alikulkukorkeus joissakin erikoisolosuhteissa alittaa 4,4 metriä, merkitään tasoristeys merkillä 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus). Merkissä on tällöin osoitettava sellaisen ajoneuvon korkeus, joka voi turvallisesti ylittää tasoristeyksen. Myös tässä tapauksessa käytetään lisäkilpeä 823.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvessä oleva luku ilmoittaa turvallisen vapaan korkeuden sähköjohdon kohdalla. **(TLA 21 §)**

Lisäkilpeä käytetään yleensä sähköistetyn rautatien ja tien tasoristeyksessä merkkien 171, 172, 176 tai 177 yhteydessä. **(LMp 24 §)**

Lisäkilven sijoitus

Lisäkilpi sijoitetaan varoitusmerkin 171 (rautatien tasoristeys ilman puomeja) tai 172 (rautatien tasoristeys, jossa on puomit) kanssa samaan pylvääseen välittömästi varoitusmerkin alapuolelle. Lisäkilpi asetetaan lisäksi merkin 176 (yksiraiteisen rautatien tasoristeys) tai 177 (kaksi- tai useampiraiteisen rautatien tasoristeys) alapuolelle sen kanssa samaan pylvääseen tai tällaisen merkin puuttuessa valo- ja äänivaroituslaitteen opastinmastoon taikka muuhun sopivaan telineeseen.

Korvattu 1.6.2021 väyläviraston ohjeella 20/2020.

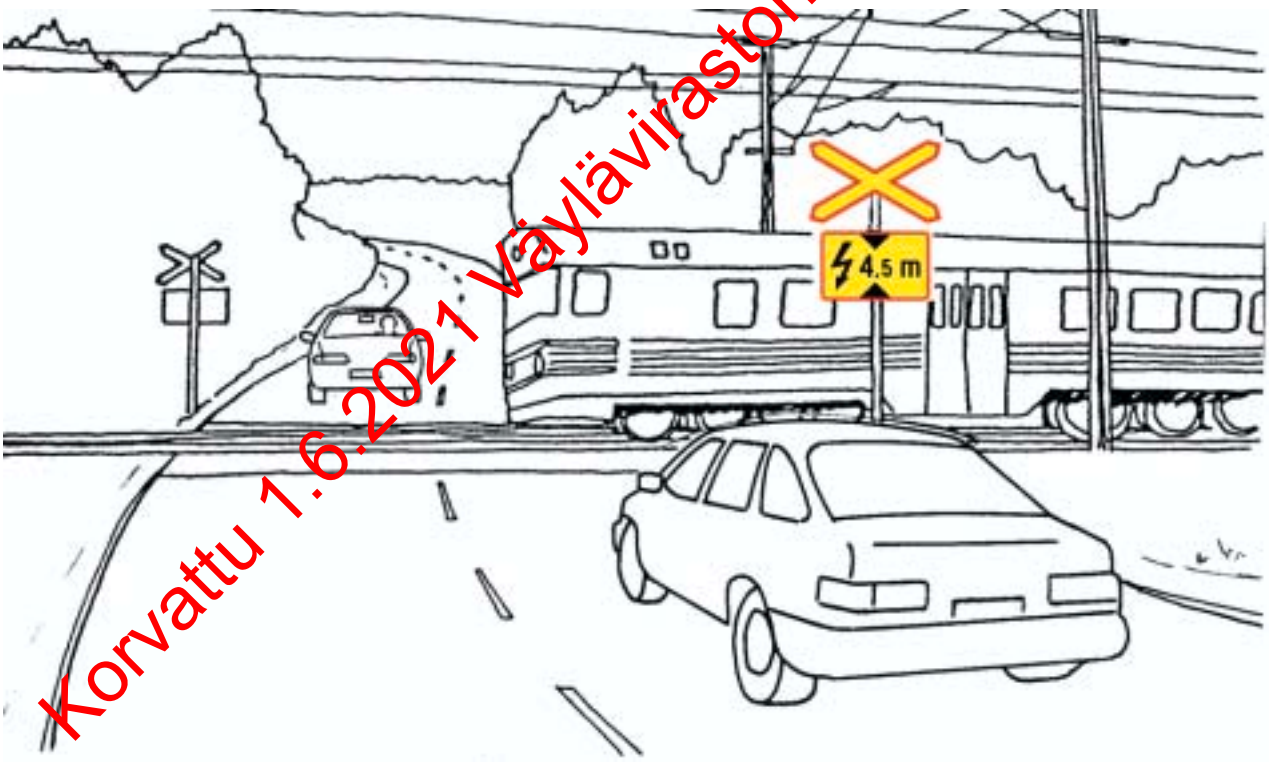

Lisäkilpeä 823 (sähköjohdon korkeus) käytetään kaikissa tien ja sähköistetyn rautatien tasoristeyksissä.

824 ja 825 VAIKUTUSALUE MOLEMPIIN SUUNTIIN
826 VAIKUTUSALUE NUOLEN SUUNTAAN
827 VAIKUTUSALUE ALKAA
828 VAIKUTUSALUE PÄÄTTYY

824

825

826

827

828

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	320 x 320
pieni	-

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpiä käytetään tarvittaessa liikennemerkkien 371 (pysäyttäminen kielletty), 372 (pysäköinti kielletty), 381 (vuoropysäköinti), 382 (vuoropysäköinti), 421 - 425 (jalkakäytävän ja pyöräteiden merkit), 426 (moottorikelkkailureitti), 427 (ratsastustie), 520 (liityntäpysäköintipaikka), 521 (pysäköintipaikka) ja 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla) yhteydessä selventämään liikennemerkin vaikutusalueen suuntaa.

Lisäkilpeä 825 voidaan kielto- ja rajoitusmerkin yhteydessä käyttää vain, jos merkkiä käytetään toistomerkkinä. Lisäkilpeä 827 ei yleensä käytetä. Lisäkilpeä 828 käytetään merkkien 371, 372, 381 ja 382 yhteydessä silloin, kun vaikutusalueen pituus on yli 30 metriä eikä pääty risteykseen tai toiseen pysäköintiä säätelevään merkkiin.

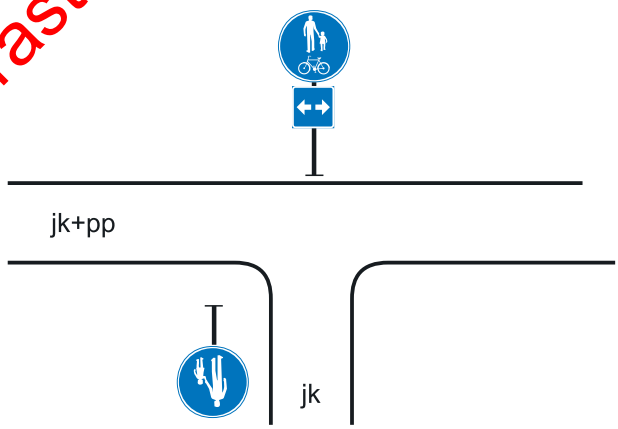

Esimerkki lisäkilven 824 käytöstä merkin 423 yhteydessä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpeä käytetään tarvittaessa liikennemerkkien 371, 372, 381, 382, 421 - 427, 520, 521 ja 521 a - 521 c yhteydessä selventämään liikennemerkin vaikutusalueen suuntaa. Lisäkilpeä 825 voidaan kielto- ja rajoitusmerkin yhteydessä käyttää vain, jos merkkiä käytetään toistomerkkinä. **(LMp 24 §)**

831	HENKILÖAUTO
832	LINJA-AUTO
833	KUORMA-AUTO
834	PAKETTIAUTO
835	MATKAILUAJONEUVO
836	INVALIDIN AJONEUVO
841	MOOTTORIPYÖRÄ
842	MOPO
843	POLKUPYÖRÄ

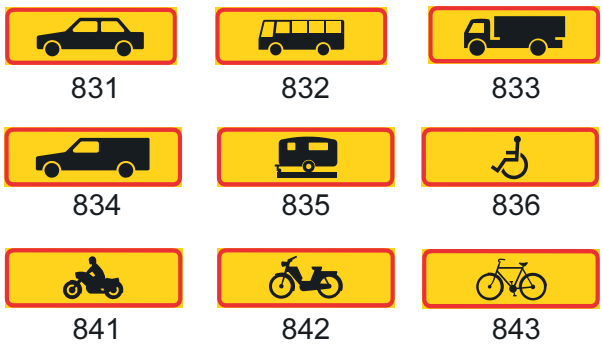

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Ohjemerkin ja opastusmerkien yhteydessä lisäkilpi mitoitetaan päämerkin levyiseksi.

Yleistä

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkki tarkoittaa vain lisäkilvessä ilmaistua ajoneuvoryhmää. Ajoneuvojen määritelmät ovat asetuksessa ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/92). Lisäkilven 836 (invalidin ajoneuvo) tarkoittamana invalidin ajoneuvona pidetään ajoneuvoa, joka on erityisesti varustettu invalidien käyttöön tai kuljetukseen taikka jossa on poliisin myöntämä liikuntavammaisen pysäköintilupa.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilvellä ilmoitetaan, mitä ajoneuvoja kielto, rajoitus, määräys, ohje tai opastus koskee, jollei tarkoitusta varten ole erityistä liikennemerkkiä.

Lisäkilpien 831 - 843 kuvioita ei yhdistetä eikä niihin lisätä tekstejä. Jonkin tai joidenkin ajoneuvoryhmien vapauttaminen päämerkin osoittamasta kiellosta, määräyksestä tai ohjeesta osoitetaan aina tekstillisellä lisäkilvellä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvet 831 - 836 ja 841 - 843. Lisäkilvellä osoitetaan, että kieltoa, rajoitusta tai ohjetta osoittava liikennemerkki tarkoittaa vain lisäkilvessä ilmaistua ajoneuvoryhmää. Lisäkilven 835 tarkoittamana matkailuajoneuvona pidetään matkailuautoa ja matkailuperävaunua. Lisäkilven 836 tarkoittamana invalidin ajoneuvona pidetään ajoneuvoa, joka on erityisesti varustettu invalidien käyttöön tai kuljetukseen taikka jossa on poliisin myöntämä liikuntavammaisen pysäköintilupa. Lisäkilpeä 836 voidaan käyttää merkin 151 tai 189 yhteydessä, jolloin se tarkoittaa, että tienkohdassa on erityisesti varottava vammaisia. **(TLA 21 §)**

Lisäkilvellä ilmoitetaan, mitä ajoneuvoja kielto, rajoitus, määräys, ohje tai opastus koskee, jollei tarkoitusta varten ole erityistä liikennemerkkiä. **(LMp 24 §)**

844 ja 845 PYSÄKÖINTITAPA

831

832

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Lisäkilven käyttö

Lisäkilvellä osoitetaan ajoneuvon sijoitus reunakiveen nähden. Lisäkilven peilikuvaa voidaan myös käyttää.

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkkien 520 (liityntäpysäköintipaikka) ja 521 (pysäköintipaikka) yhteydessä. Taajamassa pysäköintipaikka merkitään lisäksi tiemerkinnöin.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvellä osoitetaan ajoneuvon sijoitus reunakiveen nähden. **(TLA 21 §)**

848 KIELTO RYHMÄN A VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUKSILLE

849 LÄPIAJOKIELTO RYHMÄN B VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUKSILLE

848

849

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä 848 käytetään merkin 318 (vaarallisten aineiden kuljetus kielletty) yhteydessä, kun kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetusta tiellä koskevassa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa säädetyn ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetuksia.

Lisäkilpeä 849 käytetään merkin 318 yhteydessä, kun kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetusta tiellä koskevassa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa säädetyn ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetusten läpiajoa.

Vaarallisten aineiden reittien merkitseminen esitetään kohdassa 2L - 5.

Mitat (mm):	**a x b**
suuri	
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpi 848
Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä 318 osoitettu kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetusta tiellä koskevassa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa säädetyn ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetuksia.

Lisäkilpi 849
Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä 318 osoitettu kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetusta tiellä koskevassa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa säädetyn ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetusten läpiajoa. Kuljetus on sallittu, jos aineen kuormaus- tai purkamispaikka sijaitsee sanotuin merkein rajoitetulla alueella. Kuormaus- tai purkamispaikalle on ajettava lyhintä reittiä, ja ajoneuvo on viipymättä kuormauksen jälkeen siirrettävä pois merkein rajoitetulta alueelta. **(TLA 21 §)**

851 – 853 VOIMASSAOLOAIKA

851

852

853

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Ohjemerkin ja opastusmerkin yhteydessä lisäkilpi mitoitetaan päämerkin levyiseksi.

Lisäkilven käyttö

Voimassaoloaika merkitään lisäkilpeen mustin numeroin (lisäkilpi 851), jos se koskee arkipäivää maanantaista perjantaihin. Jos voimassaoloaika koskee arkilauantaita, ilmaistaan se mustin numeroin sulkuihin merkittynä (lisäkilpi 852). Sunnuntaita ja muuta pyhäpäivää koskeva voimassaoloaika merkitään punaisin numeroin (lisäkilpi 853). Pyhäpäiväksi katsotaan myös itsenäisyyspäivä ja vapunpäivä. Sinipohjaisessa lisäkilvessä käytetään mustan värin sijasta valkoista.

Lisäkilpeä voidaan käyttää kielto- ja rajoitusmerkkien sekä merkkien 520 (liityntäpysäköintipaikka), 521 (pysäköintipaikka), 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla), 531 - 534 (pysäkkimerkit), 541 a - 541 b (linja-autokaista) ja 543 a - 541 b (raitiovaunukaista) yhteydessä sekä lisäksi poikkeuksellisesti merkin 716 (nähtävyys) yhteydessä.

Jos liikennemerkin yhteydessä on tarpeen käyttää useampia voimassaoloaikoja, voidaan ne sijoittaa samaan lisäkilpeen. Voimassaoloaika voidaan myös yhdistää aikarajoitukseen tai tekstilliseen lisäkilpeen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvet 851 - 853. Voimassaoloaika merkitään lisäkilpeen mustin numeroin (lisäkilpi 851), milloin se koskee arkipäivää maanantaista perjantaihin. Jos voimassaoloaika koskee arkilauantaita, ilmaistaan se mustin numeroin sulkuihin merkittynä (lisäkilpi 852). Sunnuntaita ja muuta pyhäpäivää koskeva voimassaoloaika merkitään punaisin numeroin (lisäkilpi 853). Pyhäpäiväksi katsotaan myös itsenäisyyspäivä ja vapunpäivä. Sinipohjaisessa lisäkilvessä käytetään mustan värin sijasta valkoista. **(TLA 21 §)**

Lisäkilpeä voidaan käyttää kielto- ja rajoitusmerkkien sekä merkkien 520, 521, 521 a - 521 c, 531 - 534, 541 a, 541 b, 543 a ja 543 b sekä lisäksi poikkeuksellisesti merkin 716 yhteydessä. Mikäli liikennemerkin yhteydessä on tarpeen käyttää useampia voimassaoloaikoja, voidaan ne sijoittaa samaan lisäkilpeen. **(LMp 24 §)**

854 AIKARAJOITUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Ohjemerkin ja opastusmerkien yhteydessä lisäkilpi mitoitetaan päämerkin levyiseksi.

Yleistä

Jos merkkiin 372 (pysäköinti kielletty) on liitetty minuuttimäärää (min) tai tuntimäärää (h) osoittava lisäkilpi, on ainoastaan osoitetun minuutti- tai tuntimäärän ylittävä pysäyttäminen tai pysäköinti kielletty. Merkin 520 (liityntäpysäköintipaikka), 521 (pysäköintipaikka) tai 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla) yhteydessä oleva aikamäärää osoittava lisäkilpi ilmoittaa pisimmän sallitun pysäköintiajan.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä käytetään lähinnä merkkien 372, 520, 521 tai 521 a - 521 c yhteydessä.

Tunti ja sitä lyhyemmät ajat merkitään minuutteina ja tuntia pidemmät tunteina. Aikarajoitus ja voimassaoloaika voidaan sijoittaa samaan lisäkilpeen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Jos merkkiin 372 (pysäköinti kielletty) on liitetty minuuttimäärää (min) tai tuntimäärää (h) osoittava lisäkilpi, on ainoastaan osoitetun minuutti- tai tuntimäärän ylittävä pysäköinti kielletty. Merkin 520 (liityntäpysäköintipaikka), 521 (pysäköintipaikka) tai 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla) yhteydessä oleva aikamäärää osoittava lisäkilpi ilmoittaa pisimmän sallitun pysäköintiajan. **(TLA 21 §)**

Tunti ja sitä lyhyemmät ajat merkitään minuutteina ja tuntia suuremmat tunteina. Aikarajoitus ja voimassaoloaika voidaan sijoittaa samaan lisäkilpeen. **(LMp 24 §)**

855 a ja b MAKSULLINEN PYSÄKÖINTI

855 a

855 b

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Yleistä

Lisäkilpi osoittaa, että pysäköintipaikan käytöstä tai pysäköinnistä on suoritettava vahvistettu maksu lisäkilvessä ilmoitettuna voimassaoloaikana. Jollei voimassaoloaikaa ole ilmoitettu, maksuvelvollisuus on aina voimassa.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä 855 a voidaan käyttää merkin 372 (pysäköinti kielletty) yhteydessä, kun pysäköinnistä on suoritettava vahvistettu maksu esimerkiksi ajoneuvoneuvokohtaisella pysäköintimittarilla tai ennakkomaksulipukkeilla. Tällöin lisäkilvessä on yleensä teksti “Ennakkomaksu”.

Lisäkilpeä 855 b voidaan käyttää merkin 520 (liityntäpysäköintipaikka, 521 (pysäköintipaikka) ja 521 a - 521 c (ajoneuvon sijoitus pysäköintipaikalla) yhteydessä, kun pysäköintipaikan käytöstä on suoritettava vahvistettu maksu.

Pysäköintimittarein varustettujen pysäköintipaikkojen yhteydessä merkkiä 521 käytetään vain, jos se on tarpeen alueen tai mittareiden havaitsemiseksi taikka ajoneuvojen sijoituksen osoittamiseksi. Jos lisäkilpeä 855 a on käytetty merkin 521 yhteydessä, tulee merkin 521 lisäkilpineen kuitenkin olla pienoiskoossa pysäköintimittarissa tai sitä kannattavassa pylväässä.

Pysäköintiautomaattien yhteydessä suositellaan aina käytettäväksi merkkiä 521 ja lisäkilpeä 855 b, jossa teksti “Lippuautomaatti”.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvet 855 a ja b. Merkin 372 (pysäköinti kielletty) yhteydessä lisäkilpi osoittaa, että pysäköinti on kiellon estämättä sallittu, jos pysäköinnistä on suoritettu vahvistettu maksu. Merkin 520 (liityntäpysäköintipaikka), merkin 521 (pysäköintipaikka) sekä merkkien 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla) yhteydessä lisäkilpi osoittaa, että pysäköintipaikan käytöstä on suoritettava vahvistettu maksu.

Maksuvelvollisuus on voimassa lisäkilvessä ilmoitettuna voimassaoloaikana. Jollei voimassaoloaikaa ole ilmoitettu, maksuvelvollisuus on aina voimassa. Lisäkilvessä voidaan lisäksi ilmoittaa maksun suorittamistapa (esimerkiksi “Lippuautomaatti” tai “Ennakkomaksu”) **(TLA 21 §)**

Lisäkilpeä 855 a voidaan käyttää merkin 372 yhteydessä ja lisäkilpeä 855 b merkkien 520, 521 ja 521 a - 521 c yhteydessä, kun pysäköintipaikan käytöstä tai muusta pysäköinnistä on suoritettava vahvistettu maksu. **(LMp 24 §)**

856 a ja b PYSÄKÖINTIKIEKON KÄYTTÖVELVOLLISUUS

856 a

856 b

Mitat (mm):	**a x b**
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	400 x 200

Yleistä

Lisäkilvillä osoitetaan pysäköintikiekon käyttövelvollisuus autoa pysäköitäessä sekä pysäköintiin liittyvä aikarajoitus.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä 856 a voidaan käyttää merkin 372 (pysäköinti kielletty) ja lisäkilpeä 856 b merkin 520 (liityntäpysäköintipaikka), 521 (pysäköintipaikka) tai 521 a -521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköinti-paikalla) yhteydessä sellaiseen pysäköintiin, jolle ei ole vahvistettu maksua. Lisäkilpiä saadaan käyttää vain puoleen tuntiin tai täysiin tunteihin rajoitetun pysäköinnin yhteydessä.

Tunti ja sitä lyhyemmät ajat merkitään minuutteina ja tuntia pidemmät tunteina. Pysäköintikiekon käyttövelvollisuus ja voimassaoloaika voidaan sijoittaa samaan lisäkilpeen.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvillä osoitetaan pysäköintikiekon käyttövelvollisuus autoa pysäköitäessä sekä pysäköintiin liittyvä aikarajoitus. Aikarajoituksesta on voimassa, mitä edellä lisäkilvestä 854 on säädetty. Aikarajoitus lasketaan kuitenkin alkavaksi pysäköinnin alkamista seuraavasta puoli- tai tasatunnista. Jos aikarajoitus on voimassa vain tiettynä aikana ja ajoneuvo on pysäköity aikana, jolloin rajoitus ei ole voimassa tai jolloin rajoituksen voimassaolon päättymiseen on alle puoli tuntia, sallittu pysäköintiaika lasketaan alkavaksi silloin kun rajoitus tulee seuraavan kerran voimaan. Pysäköintikiekon käyttövelvollisuus ei koske henkilöä, joka on pysäköinyt auton vammaisen pysäköintiluvalla. **(TLA 21 §)**

Lisäkilpeä 856 a voidaan käyttää merkin 372 (pysäköinti kielletty) ja lisäkilpeä 856 b merkkien 520 (liityntäpysäköintipaikka), 521 (pysäköintipaikka) tai 521 a - 521 c (ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla) yhteydessä sellaiseen pysäköintiin, jolle ei ole vahvistettu maksua. Lisäkilpiä saadaan käyttää vain puoleen tuntiin tai täysiin tunteihin rajoitetun pysäköinnin yhteydessä. Aikarajoitus ja voimassaoloaika voidaan sijoittaa samaan lisäkilpeen. (LMp 24 §)

861a ja 861b ETUAJO-OIKEUTETUN LIIKENTEEN SUUNTA

861 a

861 b

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	500 x 500
pieni	-

Yleistä

Paksummalla viivalla osoitetaan etuajo-oikeutetun liikenteen suunta ja ohuemmalla viivalla suunnat, jotka on liikennemerkillä 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai 232 (pakollinen pysäyttäminen) osoitettu väistämisvelvollisiksi.

Lisäkilven käyttö

Kääntyvä suunta voidaan vain poikkeuksellisesti valita etuajo-oikeutetuksi. Tällöin väistämisvelvollisuus ja etuajo-oikeus osoitetaan aina selvästi kaikille ajosuunnille liikennemerkein käyttäen apuna lisäkilpeä 861a tai 861b. Etuajo-oikeussuhteiden määrittämisestä on tarkemmin liikennemerkin 231 yhteydessä.

Lisäkilpeä voidaan käyttää liikennemerkkien 211 (etuajo-oikeutettu tie), 231 ja 232 yhteydessä kääntyvän etuajo-oikeutetun suunnan selventämiseksi risteyksessä. Erityisestä syystä lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin 189 (muu vaara) yhteydessä. Lisäkilven käyttö merkin 189 yhteydessä tulee kysymykseen lähinnä T-liittymässä etuajo-oikeutetulla suunnalla, jos se on kääntyvä. Kilvessä osoitettua kuviota sovelletaan tilanteen mukaan. Lisäkilpeä 861 b voidaan käyttää ilman kääntyvää suuntaa korostavia rakenteita vain tilapäisesti. Lisäkilpeä käytetään risteyksen kaikilla tulosuunnilla. Lisäkilpeä ei kuitenkaan saa käyttää, jos pyörätie risteää kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa samassa tasossa.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Paksummalla viivalla osoitetaan etuajo-oikeutetun liikenteen suunta ja ohuemmalla viivalla suunnat, jotka on liikennemerkillä 231 tai 232 osoitettu väistämisvelvollisiksi. **(TLA 21 §)**

Lisäkilpeä käytetään selventämään kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa risteyksessä. Lisäkilpeä voidaan käyttää liikennemerkin 211, 231 tai 232 ja erityisestä syystä myös merkin 189 yhteydessä. Kuviota sovelletaan tilanteen mukaan. Lisäkilpeä 861 b voidaan käyttää ilman kääntyvää suuntaa korostavia rakenteita vain tilapäisesti. Lisäkilpeä käytetään risteyksen kaikilla tulosuunnilla. Lisäkilpeä ei kuitenkaan saa käyttää, jos pyörätie risteää kääntyvää etuajo-oikeutettua suuntaa samassa tasossa. **(LMp 24 §)**

862 TUKKITIE

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 200
pieni	-

Lisäkilven käyttö

Merkkiä voidaan käyttää merkin 162 (sivutien risteys), 163 (sivutien risteys) tai 164 (sivutien risteys) yhteydessä varoittamaan puutavaran kuljetukseen tilapäisesti käytettävän tien risteyksestä.

Tarkempia ohjeita liikenteen ohjauksesta puutavaran kuljetuksen yhteydessä on annettu julkaisussa “Puutavaran kuljetus yleisillä teillä” TIEL 2301839.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkin 162, 163 tai 164 yhteydessä varoittamaan puutavaran kuljetukseen tilapäisesti käytettävän tien risteyksestä. **(LMp 24 §)**

863 KAKSISUUNTAINEN PYÖRÄTIE

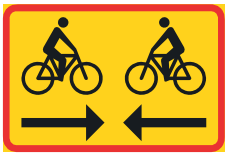

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	600 x 400
pieni	400 x 320

Yleistä

Lisäkilvellä voidaan osoittaa tietä risteävä kaksisuuntainen pyörätie.

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkin 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) ja 232 (pakollinen pysäyttäminen) yhteydessä. Lisäkilpeä on syytä käyttää erityisesti tilanteissa, joissa on lyhyet näkemät tai joissa on muuten vaikea havaita risteävää pyöräliikennettä.

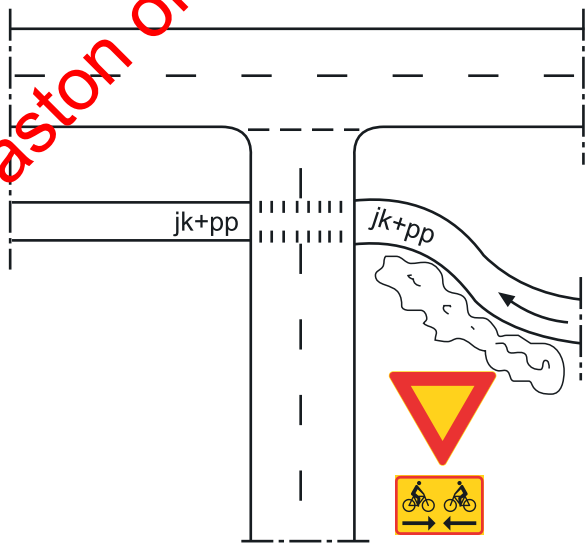

Lisäkilven käyttö paikassa, joissa on lyhyet näkemät.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilvellä voidaan osoittaa tietä risteävä kaksisuuntainen pyörätie. **(TLA 21 §)**

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkin 231 tai 232 yhteydessä. Lisäkilpeä on syytä käyttää erityisesti tilanteissa, joissa on lyhyet näkemät tai joissa on muuten vaikea havaita risteävää pyöräliikennettä. **(LMp 24 §)**

871 TEKSTILLINEN LISÄKILPI

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Lisäkilven käyttö

Jos vahvistettua lisäkilpeä ei ole, voidaan käyttää tekstillistä lisäkilpeä.

Lisäkilven tekstikoko valitaan niin suureksi, että teksti on riittävän etäältä selvästi luettavissa. Tekstin normaali vähimmäiskoko on taajamissa 60 mm ja taajamien ulkopuolella 100 mm. Poikkeuksellisesti voidaan kuitenkin tekstikokona käyttää taajamissa 30 mm ja taajamien ulkopuolella 60 mm.

Tekstillisen lisäkilven teksti on pyrittävä saamaan lyhyeksi ja selkeäksi. Tavallisimpien tekstillisten lisäkilpien mitoitus ja ruotsinkieliset tekstit on esitetty tiehallinnon liikennemerkkipiirustuskansiossa TIEL 2131908. Yleisimmät tekstilliset lisäkilvet ovat seuraavat:

“Ajoittain sumua”

Lisäkilpeä voidaan käyttää varoitusmerkin 189 (muu vaara) yhteydessä, jos liikenneturvallisuutta haittaavaa ajoittaista sumua esiintyy. Varoitusmerkin ja lisäkilven käyttö tulee kysymykseen esimerkiksi sellaisilla silloilla, joiden lähettyvillä vesistöön lasketaan pakkasaikana lämpimiä vesiä. Tähän liittyvät sumumuodostumat ovat yleensä ajoittain esiintyviä ja saattavat siksi yllättää ajajan täysin etenkin pimeänä aikana.

“Alue”

Lisäkilvellä varustetulla liikennemerkillä 361 voidaan osoittaa nopeusrajoitusalueen alkaminen, kun alueen sisällä oleva muu nopeusrajoitus, esimerkiksi pistekohtaisen nopeusrajoitus päättyy. Merkintää käytetään aina, kun nopeusrajoitus pienenee muuttumiskohdassa. Jos nopeusrajoitus suurenee, on vaihtoehtoisena merkintänä edeltävän rajoituksen päättymistä osoittava merkki 362 (nopeusrajoitus päättyy).

“Ei koske tietyön ajoneuvoja”

Lisäkilpeä käytetään työmaalle tai työmaan käyttämälle alueelle johtavien teiden liittymissä yleensä merkin 311 (ajoneuvolla ajo kielletty) yhteydessä, jos tällainen alue on yleiseltä liikenteeltä suljettu.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan lisäkilpeä, jota ei ole tässä asetuksessa vahvistettu, voidaan käyttää tekstillistä lisäkilpeä. **(TLA 21 §)**

Lisäkilven tekstikoko tulee valita niin suureksi, että teksti on riittävän etäältä selvästi luettavissa. Tekstin normaali vähimmäiskoko on taajamissa 60 mm ja taajamien ulkopuolella 100 mm. Poikkeuksellisesti voidaan kuitenkin tekstikokona käyttää taajamissa 30 mm ja taajamien ulkopuolella 60 mm. **(LMp 24 §)**

“Ei koske tontille ajoa”

Lisäkilpeä käytetään kielto- ja rajoitusmerkin 312 (moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty) yhteydessä, kun esimerkiksi läpiajoliikenne on siirretty kiertotielle ja tonteille ajo on tarpeen sallia kyseisen tien kautta.

Eräissä tapauksissa joudutaan joillekin kiinteistöille suuntautuva liikenne johtamaan kevyelle liikenteelle tarkoitettua tietä pitkin. Muu kuin kyseisille kiinteistöille suuntautuva moottoriajoneuvoliikenne kielletään tällöin yleensä merkillä 312, joka varustetaan lisäkilvellä “Ei koske mopoja eikä tontille-ajoa”. Ohjeet merkitsemisestä on esitetty merkin 423 (yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä) yhteydessä.

“Sallittu mopoille”

Lisäkilpeä käytetään merkkien 422 - 425 yhteydessä, jos mopoilu halutaan sallia kyseisellä pyöräteillä.

“Kulumisuria”

Lisäkilpeä voidaan käyttää varoittamaan kestopäällysteessä olevista liikenteelle haittaa tai vaaraa aiheuttavista kulumisurista.

Lisäkilpeä käytetään varoitusmerkin 189 (muu vaara) yhteydessä. Lisäksi käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus). Varoitusmerkintää ei yleensä käytetä, kun nopeusrajoitus on alle 80 km/h.

“Liikennetutkimus”

Lisäkilpeä käytetään merkin 189 (muu vaara) yhteydessä, kun tienkäyttäjiä pysäytetään liikennetutkimuksessa haastattelua varten.

“Mittaustyö”

Lisäkilpeä käytetään mittaustöiden yhteydessä merkin 142 (tietyö) lisäkilpenä. Merkkiä voidaan käyttää myös tielle asetettavaan varoituslaitteeseen kiinnitetyn merkin 142 lisäkilpenä.

Merkin 142 yhteydessä voidaan käyttää myös muita työn laatua kuvaavia lisäkilpiä, kuten “Johtotyö”, “Rumputyö”, “Tiemerkintä”, jne. Tietöissä käytettävistä lisäkilvistä on tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

“Päällyste päättyy”

Lisäkilpeä käytetään yleensä varoitusmerkin 141 (epätasainen tie) yhteydessä varoittamaan tien kohdasta, jossa päällyste päättyy ja päällysteen ja soran välissä on korkeusero.

“Päällystevaurioita”

Lisäkilpeä voidaan käyttää varoittamaan tienosasta, jolla päällyste on vaurioitunut. Varoittaminen voi olla tarpeen esimerkiksi silloin, kun päällyste on osittain purkautunut.

Lisäkilpeä käytetään yleensä merkin 189 (muu vaara) yhteydessä. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös varoitusmerkin 141 (epätasainen tie) yhteydessä.

“Sateella”

Tietyt uudet päällysteet ovat sateella liukkaita. Uuden päällysteen liukkaudesta varoitetaan merkillä 144 (liukas ajorata) varustettuna lisäkilvellä “Sateella”. Merkintää käytetään vain, jos nopeusrajoitus on suurempi kuin 60 km/h. Uuden sirotepintauksen yhteydessä varoitus ei ole tarpeen.

Lisäkilpeä voidaan käyttää merkin 144 (liukas ajorata) yhteydessä varoittamaan mahdollisesta uuden päällysteen liukkaudesta. Merkintää käytetään

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

vain, jos nopeusrajoitus on suurempi kuin 60 km/h.

Varoitusmerkillä 144 ja lisäkilvellä “Sateella” voidaan varoittaa myös paikallisista olosuhteista johtuvasta ajoittaisesta liukkaudesta, esimerkiksi sillasta, joka kokemuksen mukaan on sateella liukas.

“Silta ajoittain jäinen”

Lisäkilven käytöstä on annettu ohjeita merkin 144 (liukas ajorata) yhteydessä.

“Soranajo”

Lisäkilpeä käytetään varoitusmerkkien 162 - 164 (sivutien risteys) yhteydessä varoittamaan sivutien liittymästä, jossa on merkittävä maa- ja kiviaineksien kuljetusliikenne.

“Tiemerkinnät puuttuvat”

Lisäkilpeä voidaan käyttää, jos päällystystyön seurauksena tiemerkinnät puuttuvat paikoilta, joilla ne ovat välttämättömiä ajokaistan valinnan kannalta. Tällaisia paikkoja ovat esimerkiksi ohituskaistatiet ja vaikeasti hahmotettavat liittymäalueet.

Lisäkilpeä käytetään varoitusmerkin 189 (muu vaara) yhteydessä.

“Väistämisvelvollisuus muuttunut”

Lisäkilpeä käytetään, kun tien väistämisvelvollisuutta on muutettu. Lisäkilpeä käytetään varoitusmerkkien 162 tai 163 (sivutien risteys) yhteydessä.

Uudelle pääsuunnalle asetetaan varoitusmerkki 162 tai 163 ja lisäkilpi “Väistämisvelvollisuus muuttunut”. Uudelle väistämisvelvolliselle suunnalle asetetaan merkki 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai 232 (pakollinen pysäyttäminen) ja sen ennakkomerkiksi tekstillinen kilpi “Väistämisvelvollisuus muuttunut”.

Esimerkki lisäkilven “Väistämisvelvollisuus muuttunut” käytöstä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Varoitusmerkki lisäkilpineen ja tekstillinen kilpi poistetaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua väistämisvelvollisuuden muuttumisesta.

“Yleisrajoitus”

Yleisrajoituksella tarkoitetaan liikenneministeriön päätöksellä taajamissa olevaa yleistä 50 km/h nopeusrajoitusta ja taajamien ulkopuolella olevaa yleistä 80 km/h nopeusrajoitusta.

Yleiset nopeusrajoitukset osoitetaan taajamien rajakohdissa merkeillä 571 (taajama) ja 572 (taajama päättyy). Muuten yleinen nopeusrajoitus merkitään vain silloin, kun merkinnällä osoitetaan samalla muun nopeusrajoituksen kuin aluerajoituksen päättyminen. Merkintää voidaan käyttää myös tapauksissa, joissa yleisen nopeusrajoituksen arvoa tai voimaantuloa on vaikea havaita.

Lisäkilvellä varustetulla 80 km/h-merkillä osoitetaan taajaman ulkopuolisen yleisrajoituksen alkaminen tiekohtaisen tai paikallisen nopeusrajoituksen päättyessä. Merkkiä käytetään aina päättyvän rajoituksen ollessa suurempi tai yhtä suuri kuin 80 km/h ja vaihtoehtoisesti merkin 362 (nopeusrajoitus päättyy) kanssa, kun päättyvä rajoitus on pienempi kuin 80 km/h.

Lisäkilvellä varustetulla 50 km/h-merkillä osoitetaan yleisrajoituksen uudelleen alkaminen taajamassa, kun taajamassa oleva muu kuin alueellinen nopeusrajoitus, esimerkiksi pistekohtainen nopeusrajoitus, päättyy. Merkkiä käytetään aina, kun päättyvä rajoitus on yleisrajoitusta suurempi ja vaihtoehtoisesti merkin 362 kanssa, kun päättyvä rajoitus on yleisrajoitusta pienempi. Jälkimmäisessä tapauksessa käytetään mieluummin 50 km/h-merkkiä ja lisäkilpeä, jos voi syntyä epäselvyyttä, ollaanko edelleen taajamassa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

872 TEKSTILLINEN LISÄKILPI “Huoltoajo sallittu”

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Lisäkilven käyttö

Lisäkilpeä 872 käytetään yleensä merkin 312 (moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty) yhteydessä. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös muiden ajokieltoa osoittavien merkkien yhteydessä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Säädökset

Lisäkilpi 871 ja 872. Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan lisäkilpeä, jota ei ole tässä asetuksessa vahvistettu, voidaan käyttää tekstillistä lisäkilpeä.
Lisäkilvellä 872 osoitetaan, että liikennemerkistä ilmenevän kiellon estämättä on sallittu:

1) kiinteistön, sillä olevien rakennusten, tilojen ja laitteiden huoltoon tai vartiointiin liittyvä ajo silloin kun se on välttämätöntä;

2) jakeluliikenne sekä sellaisten tavaroiden kuljetus, joiden kantamista ei niiden painavuuden tai muun erityisen syyn takia ole kohtuullista edellyttää;

3) sellaisen henkilön kuljetus, jonka toiminta- tai liikkumiskyky tai kyky suunnistautua on iän, vamman tai sairauden takia taikka muusta syystä rajoittunut;

4) lasten kuljetus, kun yhdellä henkilöllä on valvottavanaan useampi kuin yksi alle 7 vuoden ikäinen lapsi;

5) asiakkaan noutaminen ja tuominen taksilla; tai

6) ajoneuvon kuljettaminen, kun kuljettaja on liikuntavammainen. **(TLA 21 §)**

2J TEKSTILLISET KILVET

2J – 1 Yleistä

Tekstillisiä kilpiä käytetään yleensä tapauksissa, joissa tienkäyttäjälle ei voida antaa riittäviä ohjeita, määräyksiä, varoituksia tai muuta tärkeää tietoa tieliikenneasetuksen mukaisilla liikennemerkeillä ja lisäkilvillä.

Varoituksen, kiellon tai rajoituksen sisältävä tekstillinen kilpi on keltainen, teksti musta ja reunus punainen. Määräyksen, ohjeen tai opastavan tiedon sisältävä tekstillinen kilpi on sininen, teksti valkoinen ja reunus valkoinen.

Tekstillisten kilpien ruotsinkieliset tekstit on esitetty liikennemerkkipiirustuskansioissa.

2J – 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Seuraavien tekstillisten kilpien käytöstä on esitetty ohjeet kohdassa 2L Liikenteen ohjauksen erityistapauksia:

Ajovalojen käyttö	2L - 7
Painorajoitettu lautta	2L - 1
“Ohituskaistan alkuun x km”	2L - 9
“Sammuta ajovalot ohitusajaksi”	2L - 1

Jäljempänä on esitetty ohjeet eräiden muiden yksittäisten tekstillisten kilpien käytöstä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikennemerkit jaetaan varoitusmerkkeihin, etuajo-oikeus- ja väistämismerkkeihin, kielto- ja rajoitusmerkkeihin, määräysmerkkeihin, ohjemerkkeihin, opastusmerkkeihin ja lisäkilpiin.

Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan liikennemerkkiä, jota ei ole tässä asetuksessa vahvistettu, voidaan käyttää suorakaiteen muotoista tekstillistä kilpeä. **(TLA 11 §)**

“NOPEUSNÄYTTÖ”

Mitat (mm):	teksti
normaali	200

Merkin käyttö

Tekstillisellä kilvellä ilmoitetaan etäisyys edessä tienvarrella olevaan nopeusnäyttöön.

Merkin sijoitus

Kilpi sijoitetaan 300 - 500 metriä ennen nopeusnäyttöä tien oikealle puolelle. Kilven sijoituksessa noudatetaan opastusmerkkien yleisiä sijoitusperiaatteita.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

“VÄISTÄMISVELVOLLISUUS MUUTTUNUT”

Väistämisvelvollisuus muuttunut

Mitat (mm):	teksti
suuri	200
normaali	150
pieni	100

Merkin käyttö

Tekstillistä kilpeä käytetään, kun tien väistämisvelvollisuutta on muutettu entiseen totuttuun käytäntöön nähden. Kilpeä käytetään, jotta entisestä etuajo-oikeutetusta suunnasta tulevat ajoneuvot havaitsisivat muuttuneen tilanteen. Kilpeä käytetään yleensä samanaikaisesti lisäkilven “Väistämisvelvollisuus muuttunut” kanssa noudattaen lisäkilven yhteydessä annettuja ohjeita.

Kilpi asetetaan uudelle väistämisvelvolliselle suunnalle merkin 231 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai 232 (pakollinen pysäyttäminen) ennakkomerkiksi.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

“YLEINEN TIE PÄÄTTYY”

Mitat (mm):	teksti
normaali	150

Merkin käyttö

Tekstillisellä kilvellä voidaan osoittaa yleisen tien päättyminen silloin, kun tieyhteys jatkuu yksityisenä tienä. Kilpeä käytetään pääasiassa silloin, kun yksityisenä tienä jatkuvan tien hoidon ja laadun taso poikkeaa yleisen tien hoidon ja laadun tasosta eikä tienkäyttäjä välttämättä pysty tätä päättelemään yleisen tien päättymiskohdassa. Jos tien päättymiskohdassa tai sen läheisyydessä olevasta tien kapenemisesta, mutkasta tai muusta vaarasta on tarpeen varoittaa yleisen tien käyttäjää, asetetaan kyseisestä vaarasta kertovat liikennemerkit.

Merkin sijoitus

Kilpi sijoitetaan yleisen tien päättymiskohtaan tai kohtaan, jossa tienpitovastuu vaihtuu.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

TIENNIMIKILPI

Isomäentie

Tarkoitus ja sisältö

Tiennimikilpi osoittaa yleisen tien, kadun, rakennuskaavatien tai yksityisen tien nimen. Yleisen tien, kadun, rakennuskaavatien tai yksityisen tien kunnan osoitejärjestelmän mukainen nimi merkitään yleensä kilpeen kokonaisuudessaan. Tunnuksia tai suuntanuolia kilpeen ei merkitä.

Tiennimikilven tekstikoko on 100 mm. Taajamassa voidaan käyttää myös kokoa 80 mm.

Tiennimikilven käyttö

Tiennimikilpeä käytetään haja-asutusalueiden osoitejärjestelmän osana täydentämään viitoitusjärjestelmää haja-asutusalueilla. Sitä voidaan käyttää myös taajamissa ja muilla taajaan rakennetuilla alueilla. Tiennimikilpeä voidaan käyttää yleisen tien, kadun, kaavatien tai yksityisen tien suuntaan riippumatta siitä, onko liittymässä samaan suuntaan tienviitta, osoiteviitta tai yksityisen tien viitta.

Tiennimikilpeä ei käytetä moottori- ja moottoriliikenneteillä eikä niiden ramppien erkanemiskohdissa. Rampin ja risteävän tien liittymässä tiennimikilpiä käytetään risteävän tien suuntaan. Poikkeuksellisesti tiennimikilpeä voidaan käyttää myös rampin suuntaan, jos rampilla on tonttiliittymä. Muiden teiden eritasoliittymissä tiennimikilpeä voidaan käyttää myös ramppien suuntaan.

Tarkemmat ohjeet haja-asutusalueiden osoitejärjestelmästä ja tiennimikilpien käytöstä on kuntien keskusjärjestöjen laatimassa ohjeessa “Haja-asutusalueiden osoitejärjestelmä ja osoitekartta”.

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Tiennimikilven sijoitus

Tiennimikilpi sijoitetaan liittymän välittömään läheisyyteen kilvessä osoitetun tien puolelle ja sen suuntaiseksi. Kilpi kiinnitetään yleensä erilliseen pylvääseen, mutta se voidaan kiinnittää myös seinään, aitaan tai vastaavaan rakenteeseen. Tällöin tien nimen näkyminen myös toisesta ajosuunnasta edellyttää toisen tiennimikilven sijoittamista liittyvän tien toiselle puolelle.

Tiennimikilpeä ei kiinnitetä samasta suunnasta luettavaksi tarkoitettujen liikennemerkkien ja viittojen kanssa samaan pylvääseen. Tiennimikilpi voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti kiinnittää samaan pylvääseen yksityistien viitan ja osoiteviitan kanssa ottaen huomioon tiennimikilven korkeusasemasta annetut ohjeet. Tällöin tiennimikilpi kiinnitetään muiden viittojen yläpuolelle.

Tiennimikilven alimman reunan korkeus tien, pyörätien tai jalkakäytävän pinnasta on vähintään 2,0 metriä, normaalisti kuitenkin 2,5 metriä.

Tiennimikilven etäisyys yleisen tien pientareen ulkoreunasta on noin 4 metriä. Kilven etäisyys kadun, kaavatien tai yksityisen tien ajoradan reunasta on vähintään 1,0 metriä ja enintään 3,5 metriä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

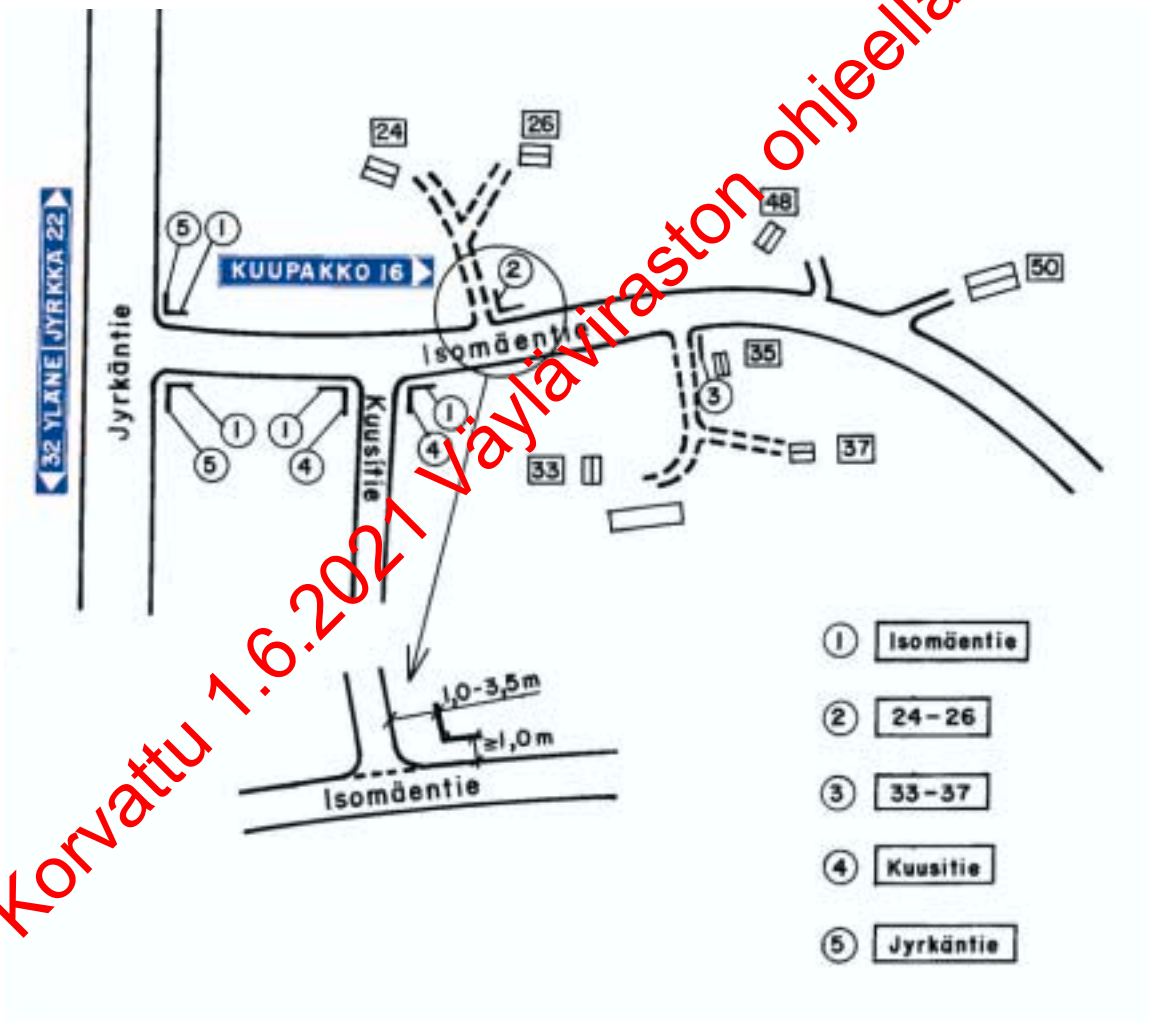

Tiennimi- ja numerokilven sijoittaminen.

2K MUUT VAHVISTETUT LIIKENTEEN OHJAUSLAITTEET

2K - 1 Yleistä

Muilla vahvistetuilla liikenteenohjauslaitteilla tarkoitetaan näissä ohjeissa sekä liikenne- ja viestintäministeriön kokeilutarkoituksessa vahvistamia liikenteen ohjauslaitteita että tiehallinnon vahvistamia muita tarpeellisia liikenteen ohjauslaitteita. Tielle asetettavat sulku- ja varoituslaitteet on käsitelty erilli-sessä ohjeessa.

Määräystä, ohjetta tai opastusta varten asetettavat muut vahvistetut liikenteen ohjauslaitteet ovat sinivalkoisia. Varoituksen, kiellon tai rajoituksen sisältävä muu vahvistettu liikenteen ohjauslaite on keltainen, teksti musta ja reunus punainen. Ajoradan ulko- tai yläpuolelle olevissa kiinteissä esteissä käytettävissä liikenteen ohjauslaitteissa sekä varoituslaitteissa käytettävät värit ovat musta ja keltainen. Reuna- ja liittymäpaalujen värit on esitetty kyseisten liikenteen ohjauslaitteiden kohdalla.

2K - 2 Merkkikohtaiset ohjeet

Jäljempänä on esitetty muiden vahvistettujen liikenteen ohjauslaitteiden merkkikohtaiset ohjeet.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikennemerkkien, liikennevalojen ja tiemerkintöjen lisäksi voidaan liikenteen ohjaukseen käyttää sulku- ja varoituslaitteita sekä muita liikenteen ohjauslaitteita sen mukaan kuin niistä erikseen määrätään.
Tielle asetettavien sulkulaitteiden värit ovat punainen ja keltainen. Tienkäyttäjien varoittamiseksi voidaan sulkulaitteissa käyttää vilkkuvaa keltaista valoa tai, jos tie on kokonaan suljettu, kiinteää punaista valoa.
Ajoradan ulko- tai yläpuolella olevissa kiinteissä esteissä ja varoituslaitteissa käytettävät värit ovat musta ja keltainen. **(TLA 46 §)**

Liikenneministeriö voi kokeilutarkoituksessa vahvistaa käytettäviksi muunkinlaisia liikenteen ohjauslaitteita ja antaa tämän asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä.
Tielaitoksen keskushallinto antaa tarkempia ohjeita liikennemerkkien, tiemerkintöjen ja sulkulaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta sekä vahvistaa muut tarpeelliset liikenteen ohjauslaitteet. **(TLA 55 §)**

Liikenteen ohjauksessa saa käyttää vain sellaisia liikennemerkkejä, tiemerkintöjä ja laitteita, jotka täyttävät tielaitoksen keskushallinnon asettamat väriä, rakennetta ja mitoitusta koskevat vaatimukset. **(LMp 5 §)**

KIERTOSUOSITUSTAULU

Yleistä

Kiertosuositustaulun tarkoituksena on johdattaa niin suuri määrä liikenteestä kuin mahdollista vaihtoehtoiselle reitille työnalaisen tieosuuden kohdalla.

Merkin käyttö

Kiertosuositustaulua voidaan käyttää, jos työnalaisen tieosuuden kautta ajaminen on tienkäyttäjälle hidasta, työmaalle haitallista ja työmaa on mahdollista kiertää jonkin toisen reitin kautta. Kiertosuositustaulussa esitettyä työkohdetta taulussa kuvaa liikennemerkki 142 (tietyö). Merkin 142 yhteydessä käytetään aina lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus).

Kiertosuositustaulu.

Mitat (mm):

mitoitetaan
tapauskohtaisesti

Kiertosuositustaulussa käytettävät värit ovat seuraavat:

- taulun pohja keltainen, vesistöjen osalta sininen
- teksti musta, iso alkukirjain, pienaakkosin
- suositeltava reitti harmaa
- muu tieverkko harmaa
- tietyöosuus puna-keltainen katkoviiva
- nuolenoiskoossa oleva merkki 142 lisäkilpineen ja tiennumerot merkkikohtaisten värien mukaiset

Kaikki edellä olevat värit ovat mustaa lukuunottamatta heijastavaa materiaalia.

Taulun sijoitus

Taulu sijoitetaan tien varteen ennen vaihtoehtoiselle reitille lähtevää kohtaa.

Taulun käytöstä on tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastonohjeella 20/2020.

ERKANEMISMERKKI

Mitat (mm):	a x b
normaali	600 x 1 200

Merkin käyttö

Merkillä osoitetaan moottori- ja moottoriliikennetieltä erkanevan rampin alkamiskohta. Merkillä voidaan osoittaa erkanemiskohta myös muissa eritasoliittymissä, jos erkaneminen voi tapahtua ajonopeutta oleellisesti pienentämättä. Näissä liittymissä käytetään tienviitan sijasta erkanemisviittaa. Merkissä on valkoiset raidat sinisellä pohjalla.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan siten, että sen alareunan korkeus on 1,2 - 2,2 metriä tien pinnasta. Erkanemismerkki sijoitetaan siten, että merkin reunan etäisyydeksi moottoritien ja rampin pientareiden reunasta tulee noin metri.

Korvattu 1.6.2021 VäylävirastON ohjeella 20/2020.

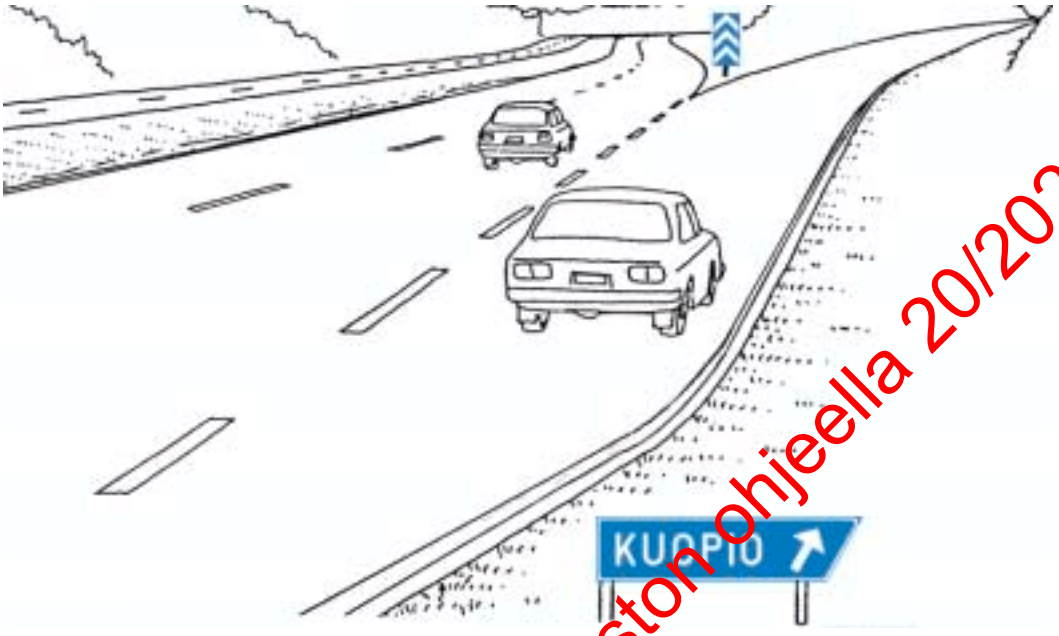

Erkanemismerkillä osoitetaan moottoritieltä erkanevan rampin erkanemiskohta

Ns. “kalanpyrstöliittymässä” ei käytetä erkanemismerkkejä, vaan merkkiä 418 (liikenteenjakaja).

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

KIERTOTIEN SUUNTANUOLI

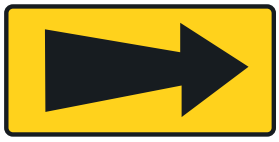

Mitat (mm):	a x b
normaali	1000 x 500

Merkin käyttö

Kiertotien suuntanuolta käytetään sulkuaidan tai sulkupuomin yhteydessä osoittamaan ajosuuntaa kiertotielle. Tietöiden liikenteen järjestelyjen yhteydessä ei yleensä käytetä liikennemerkkiä 411 (pakollinen ajosuunta) vaan ajosuunta osoitetaan kiertotien suuntanuolella. Kiertotien suuntanuolen tilalla tai sen lisäksi voidaan käyttää kiertotien viittoja.

Merkin sijoitus

Merkin sijoitus erilaisissa kiertotietapauksissa on esitetty ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

KAARTEEN SUUNTAMERKKI

Mitat (mm):	a x b
normaali	600 x 600
pieni	400 x 400

Merkin käyttö

Merkkiä voidaan käyttää kaarteissa, joiden kaarresäde pienenee. Käyttö tulee kyseeseen erityisesti pitkissä, muuttuvasäteisissä kaarteissa. Merkkiä voidaan käyttää myös taustamerkkinä kaarteissa, jos tien reunan havaitseminen on poikkeuksellisen vaikeaa esimerkiksi tiestä poispäin viettävän maaston vuoksi.

Kaarteen suuntamerkkejä käytetään siten, että tien optinen ohjaus merkitään johdonmukaisesti ja yhtenäisesti riittävän pitkällä tiejaksolla.

Merkin sijoitus

Merkit sijoitetaan maastoon siten, että merkin alareuna on 0,8 - 1,2 metriä tien pinnan yläpuolella. Merkit sijoitetaan siten, että kuitenkin näkyväksi tarkoitetut merkit ovat kohtisuorassa tulosuuntaa vastaan.

Yhdessä kaarteessa merkkejä sijoitetaan vähintään kolme merkkiä suuntaa kohti. Muuttuvasäteisissä kaarteissa merkkien välinen etäisyys pienenee kaarresäteen pienentyessä. Merkkien väliset etäisyydet valitaan maastossa tilanteen mukaisesti siten, että merkit antavat hyvän optisen ohjauksen. Lähtökohtana voidaan käyttää seuraavia ohjeellisia taulujen välimatkoja:

kaarresäde	taulujen välimatka
50 m	15 m
100 m	20 m
200 m	30 m
300 m	45 m
400 m	60 m
500 m	75 m

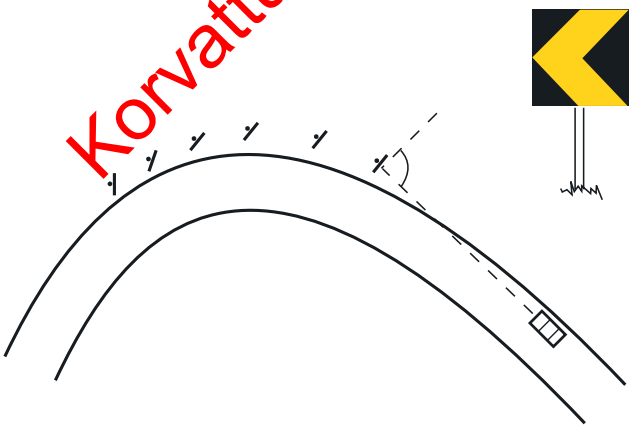

Esimerkki kaarteen suuntamerkin käytöstä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

TAUSTAMERKKI

Mitat (mm):	a x b
normaali	1200 x 600

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään osoittamaan ajoradassa olevia poikkeuksellisen pienisäteisiä kaarteita, yllättäviä ajosuunnan muutoksia sekä eräissä tapauksissa T-liittymän taustamerkkinä.

T-liittymän tienviitat on pyrittävä sijoittamaan liittymän taakse siten, että ne toimivat taustamerkkeinä. Jos tienviittoja ei ole mahdollista sijoittaa taustamerkin tapaan, voidaan lisäksi käyttää erillisiä taustamerkkejä. T-liittymässä taustamerkkejä tarvitaan kaksi, yksi merkki kumpaankin erkanevaan suuntaan.

Merkkiä voidaan käyttää myös optisen ohjauksen parantamiseen, milloin uuden tien linjaus haarautuu vanhasta tiestä ja erkanemiskohdassa saattaa syntyä epäselvyyttä tien jatkumisesta.

Milloin taustamerkkiä käytetään poikkeuksellisen pienisäteisessä kaarteessa, on kaarteesta varoitettava myös varoitusmerkillä 111 (mutka oikealle), 112 (mutka vasemmalle), 113 (mutkia, joista ensimmäinen oikealle) tai 114 (mutkia, joista ensimmäinen vasemmalle).

Jos tiellä käytettävä ajonopeus on suurempi kuin 80 km/h tai taustamerkki näkyy kauempaa kuin 300 metrin etäisyydeltä, käytetään taustamerkkinä yleensä kahta peräkkäistä 1 200 mm:n pituista lamellia.

Merkin sijoitus

Taustamerkki sijoitetaan maastoon siten, että sen alareuna on 0,8 - 1,2 metriä tien pintaa korkeammalla. Merkit sijoitetaan siten, että merkki tai merkit antavat johdonmukaisen ja havainnollisen kuvan tien jatkumisesta.

Taustamerkki sijoitetaan kohtisuoraan kaarteen tulosuuntaa vastaan. T-liittymässä taustamerkki pystytetään kuitenkin siten, että merkki on päätien suuntainen riippumatta liittymiskulmasta ja että merkki on näkyvissä mahdollisimman pitkälle sivutien suuntaan.

Taustamerkki sijoitetaan siten, että muista suunnista lähestyville tienkäyttäjille ei synny väärinkäsityksiä.

Milloin taustamerkki asetetaan mäen harjanteen taakse siten, että tienkäyttäjä havaitsee sen lähempää kuin pysähtymisnäkemän päästä, voidaan samaan telineeseen sijoittaa kaksi taustamerkkiä päällekkäin. Taustamerkit sijoitetaan siten, että kahden päällekkäisen taustamerkin etäisyys korkeussuunnassa on vähintään 1,0 metriä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

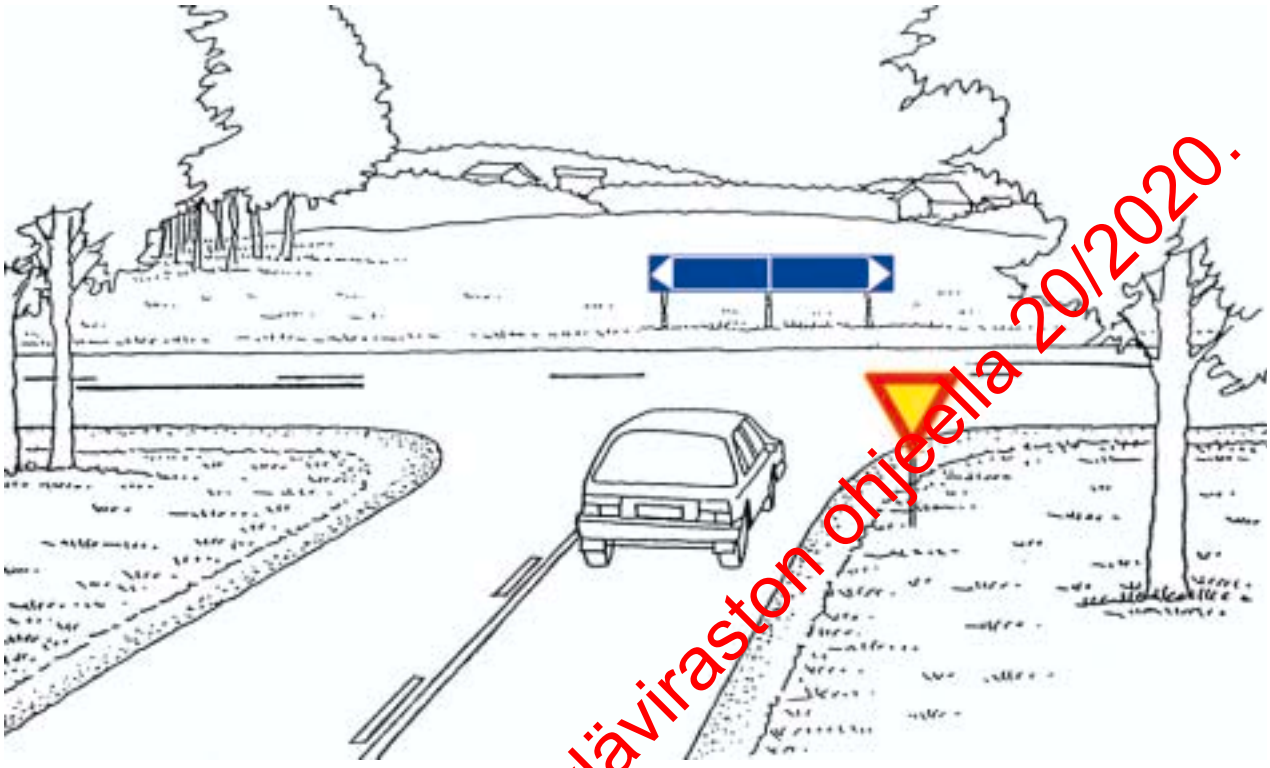

T-liittymän tienviitat on pyrittävä sijoittamaan siten, että ne toimivat taustamerkkeinä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

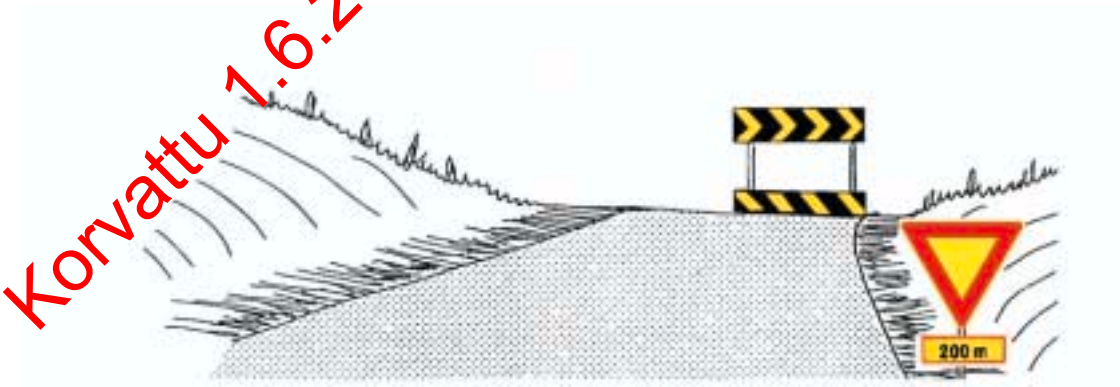

Kumpareen taakse jäävän taustamerkin havaittavuutta voidaan parantaa sijoittamalla kaksi taustamerkkiä samaan telineeseen päällekkäin.

TAUSTAMERKKI VARALASKUPAIKALLA

Mitat (mm):	**a x b**
normaali	3530 x 900

Merkin käyttö

Varalaskupaikan päättymiskohta on liikenneturvallisuussyistä tarpeen merkitä taustamerkillä, jotta varalaskupaikan suunnasta tuleva ajoneuvo ei varalaskupaikan päättymis-kohdassa ajaisi tieltä.

Merkin sijoitus

Varalaskupaikan taustamerkki sijoitetaan 5 - 6 metrin etäisyydelle varalaskupaikan levennyksen päättymiskohdan jälkeen ja 1 - 2 metrin etäisyydelle pientareen ulkoreunasta. Varalaskupaikan taustamerkin alareunan korkeus ajoradan pinnasta on paikkakunnan lumisuusolosuhteista riippuen 1 - 1,5 metriä.

Merkin sijoittaminen kyseiseen paikkaan haittaa varalaskupaikan lentotoimintaa siten, että se lyhentää käyttökelpoista kiitotien pituutta noin 50 metrillä. Tästä syystä merkin varret on tehtävä siten, että merkki voidaan taittaa maanpintaan etukäteen suunnitellun lentotoiminnan ajaksi.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

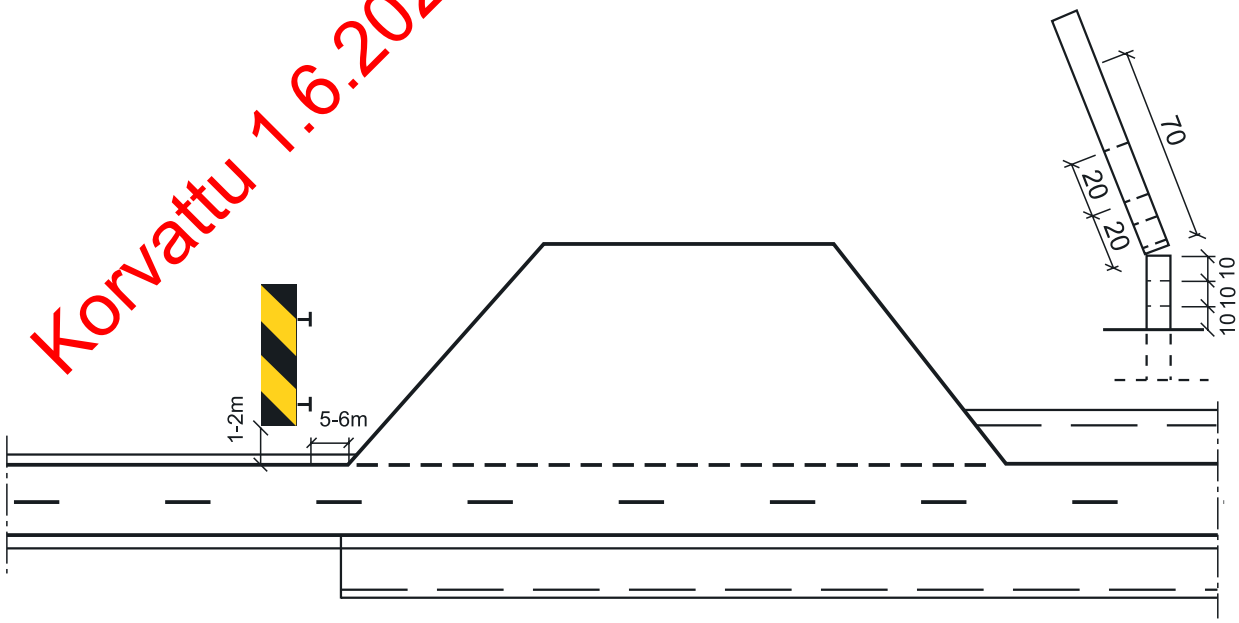

Taustamerkin sijoittaminen varalaskupaikalle.

REUNAMERKKI

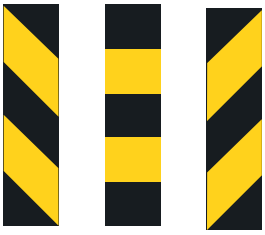

Mitat (mm):	a x b
normaali	300 x 1 200

Merkin käyttö

Merkkiä käytetään pylväiden, pilareiden, siltojen maatukien ja muiden vastaavien esteiden merkitsemiseen, jos nämä ovat niin lähellä ajorataa, että niihin törmäämisen vaaran katsotaan olevan olemassa. Merkin käyttö on aiheellista, jos kiinteä sivueste kaventaa piennarta tai ajorataa.

Reunamerkkiä käytetään osoittamaan myös tien reunaa, kun ajorata kapenee äkillisesti. Kapeneva kohta merkitään reunamerkillä siten, että merkit osoittavat ajokelpoisen ajoradan reunan noin 20 metrin välein. Kapean, liikenteelle vaarallisen tienkohdan havaitsemista voidaan tehostaa myös reunapaalujen avulla reunapaaluista annettujen ohjeiden mukaisesti. Merkkejä ja paaluja käytetään joissakin kohteissa vaihtoehtoisesti riippuen siitä, kuinka tehokkaasti kohteesta halutaan varoittaa.

Reunamerkkiä voidaan käyttää tarvittaessa myös osoittamaan ajoradan levennyksen, esimerkiksi linja-auton pysäkin päättymiskohtaa erityisesti sisäkaarteessa.

Reunamerkin lisäksi käytetään eräissä tapauksissa varoitusmerkkiä 121 (kapeneva tie) siitä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Merkin sijoitus

Merkit sijoitetaan sivusuunnassa samaan linjaan siten, että merkin poikkijuovat ovat tielle päin kaltevia ja niiden ajorataa lähinnä oleva reuna on samalla tasolla sen esteen kanssa, jonka merkitsemiseen niitä käytetään. Molemmilta puolilta sivuutettavan esteen merkitsemiseen käytetään reunamerkkiä, jonka poikkijuovat ovat vaakasuunnassa. Merkin alareunan korkeus tien pinnasta on vähintään 0,25 metriä. Este merkitään koko korkeudeltaan tai vähintään 1,2 metrin pituisena jaksona. Tarpeen mukaan useampia merkkejä voidaan asettaa päällekkäin.

Jos reunamerkkiä käytetään osoittamaan tien reunaa, sijoitetaan reunamerkki pääsääntöisesti 0,8 metrin etäisyydelle päällysteen reunasta. Poikkeuksellisesti, esimerkiksi jyrkän luiskan reunamerkki voidaan sijoittaa lähemmäksi päällysteen tai pientareen reunaa, ei kuitenkaan pientareelle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Reunamerkkiä voidaan käyttää myös osoittamaan pientareen levennyksen päättymiskohtaa.

KORKEUSMERKKI

Mitat (mm):	a
normaali	400
pieni	200

pituus esteen mittojen mukaan

Merkin käyttö

Korkeusmerkkiä käytetään siltojen, tunneleiden tms. yhteydessä, kun sallittu alikulkukorkeus on alle 4,0 metriä. Sallitun alikulkukorkeuden ollessa 4,0 - 4,4 metriä korkeusmerkkiä käytetään yleensä kohteissa, jotka sijaitsevat vilkkaasti liikennöidyillä raskaan liikenteen ja korkeiden erikoiskuljetusten käyttämillä teillä. Merkkiä voidaan käyttää myös tienkohdissa, joissa muista syistä on normaalia suurempi vaara törmätä esteeseen.

Rajoitetun korkeuden merkitsemisestä on tarkempia ohjeita merkin 342 (ajoneuvon suurin asallitu korkeus) yhteydessä ja kohdassa 2L - 4. Sallittu alikulkukorkeus on tarkistettava aika ajoin ja aina uudelleenpäällystyksen yhteydessä.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan esteeseen siten, että sen alareuna tulee siltapalkin tai muun esteen alareunan kanssa samaan korkeustasoon. Merkin koko pituus määräytyy esteen mittojen perusteella.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

ALIKULUN KORKEUSMITTA

Mitat (mm):	a x b
normaali	500 x 320

Merkin käyttö

Alikulun korkeusmittaa käytetään holviaukoissa ja muissa vastaavissa alikulkuaukoissa, joissa alikulkukorkeus vaihtelee tien poikkisuunnassa. Sallituiksi korkeuksiksi muutetut mitatut korkeudet ja näiden mittauskohdat merkitään holviaukon reunaan mittauskohtaan alikulun korkeusmitalla.

Rajoitetun korkeuden merkitsemisestä on tarkempia ohjeita merkin 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus) kohdalla ja kohdassa 2L - 4.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

LIIKENNEMERKKIPYLVÄÄN TEHOSTAMISMERKKI

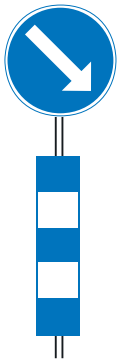

Mitat (mm):

a	60 - 250
b	900

Merkin käyttö

Merkki voidaan kiinnittää liikennemerkkien 411 - 418, 511, 520, 521 ja 521 a - 521 c pylvääseen tehostamaan pylvään näkyvyyttä.

Käyttökohteita ovat esimerkiksi liikennesaarekkeiden päissä olevat liikenteenjakajamerkit 417 ja 418, joiden yli on ajettu sekä pysäköintimerkit 520 - 521 c, joiden havaitseminen peruuttavasta ajoneuvosta voi olla vaikeaa.

Suojateiden yhteydessä käytetään kapeaa merkkiä, jottei merkki huononna jalankulkijan havaittavuutta ja näkemää. Myös muissa tilanteissa on varmistettava, ettei merkistä aiheudu katvealueita. Merkin yläreunan ja liikennemerkin väliin jätetään vähintään 300 mm:n väli. Merkin alareunan korkeus liikennesaarekkeen tai tien pinnasta on vähintään 150 mm. Merkki voi olla myös lieriömäinen.

Tehostamismerkkiä käytettäessä on huolehdittava siitä, että samassa pylväässä olevan liikennemerkin heijastavuusominaisuudet ovat aina vähintään yhtä hyvät kuin tehostamismerkillä.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

YLEINEN NOPEUSRAJOITUS

Mitat (mm):	a x b
suuri	-
normaali	2840 x 2720
pieni	-

Merkin käyttö

“Yleinen nopeusrajoitus” -merkillä ilmoitetaan rajanylityspaikoilla ja autolauttasatamissa Suomessa olevasta nopeusrajoitusjärjestelmästä. Taulussa osoitetaan erikseen taajamissa ja taajamien ulkopuolella oleva yleinen nopeusrajoitus.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan tulliaseman jälkeen sellaiseen kohtaan, josta kaikki Suomeen autolla saapuvat voivat sen nähdä.

Ohjeet tulliasemien liikenteen ohjauksesta on kohdassa 2L - 7.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Säädökset

Liikenneministeriö voi antaa määräyksiä yleisestä nopeusrajoituksesta koko maassa tai tietyssä osassa maata. Tiekohtaisista ja paikallisista nopeusrajoituksista päättää liikenneministeriön tarvittaessa antamien yleisten ohjeiden mukaisesti ja 51 §:n säännöksiä noudattaen se, jolle liikenteen ohjauslaitteen asettaminen kuuluu. **(TLL 25 § 1 mom.)**

Taajamien ulkopuolella ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 80 km/h, jollei liikennemerkein ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. **(LM päätös yleisistä nopeusrajoituksista 1 §)**

Taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 50 km/h, jollei liikennemerkein ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. **(LM päätös yleisistä nopeusrajoituksista 2 §)**

REUNAPAALU

Yleistä

Reunapaalujen tehtävänä on parantaa tien optista ohjausta etenkin pimeän aikana ja huonolla säällä ja kelillä.

Käyttökohteet

Reunapaaluja voidaan käyttää:
- parantamaan optista ohjausta sekä yksi- että kaksiajorataisilla leveähköillä (≥ 8/7), suuntaukseltaan hyvätasoisilla tiejaksoilla, joiden nopeusrajoitus on 100 - 120 km/h (myös tiet, joiden nopeus on talveksi alennettu)
- muilla teillä yksittäisissä tapauksissa parantamaan optista ohjausta pienisäteisten kaarteiden kohdalla
- parantamaan optista ohjausta tievalaistuksen päättymiskohdissa
- kaiteen alkamiskohdan merkintään
- yksittäisissä kapeissa tienkohdissa.

Sijainti pituussuunnassa

Reunapaalut sijoitetaan siten, että lähivaloilla ajettaessa vähintään kolme paalua on samalla puolella yhtäaikaisesti näkyvillä.

Paalujen etäisyys suoralla tieosalla sekä koveran pyöristyskaaren kohdalla on 60 metriä. Kaarteessa, jonka säde on pienempi kuin 700 metriä ja kuperalla pyöristyskaarella, jonka säde on pienempi kuin 2500 metriä, etäisyys on 30 metriä.

Yksittäisissä tienkohdissa (kapea silta, rumpu tai äkillisesti kapeneva tie) kapea kohta merkitään tien molemmin puolin vähintään kolmella reunapaalulla. Paalujen etäisyys on 30 metriä tai tilan puutteen vuoksi lyhyempikin.

Valaistuilla tieosilla (taajamat), silloilla, saarekkeilla ja korokkeilla ei paaluja käytetä. Valaistut liittymät (pistekohtainen valaistus) paalutetaan normaalisti.

Pysäkkien, pysäköintilevennysten, tasoliittymien ja muiden vastaavien kohdalla paaluvälia muutetaan tarvittaessa. Muutos tasoitetaan pääsääntöisesti neljän paaluvälin matkalla.

Sijainti poikkileikkauksessa

Reunapaalut sijoitetaan kohdakkain poikkileikkauksen molemmille puolille siten, että kumpaankin ajosuuntaan ajoradan oikealla puolella havaitaan suorakaiteen muotoiset heijastimet ja ajoradan vasemmalla puolella pyöreät heijastimet. Yksisuuntaisilla teillä käytetään vain yhteen suuntaan näkyvää reunapaalua.

Reunapaalu sijoitetaan siten, että heijastimen yläreuna tien pinnasta mitattuna on noin 1,0 metrin korkeudella, ellei erikoiskuljetusten tai muun syyn vuoksi sitä ole tarpeen sijoittaa alemmaksi.

Reunapaalu sijoitetaan pääsääntöisesti 0,8 metrin etäisyydelle päällysteen reunasta. Poikkeuksellisesti, esimerkiksi jyrkän luiskan tai leveän päällystämättömän pientareen vuoksi, paalu voidaan sijoittaa lähemmäksi päällysteen tai pientareen reunaa, ei kuitenkaan pientareelle. Ennen reunapaalujen pystyttämistä tulee selvittää tien reunassa mahdollisesti olevien kaapelien sijainti ja syvyys.

Reunapaalut sijoitetaan vakioetäisyydelle päällysteen reunasta niin pitkillä jaksoilla kuin mahdollista. Jos etäisyyttä joudutaan muuttamaan, ero tasoitetaan vähintään kolmella paaluvälillä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Kaiteen kohdalla reunapaalu sijoitetaan johteen ulkopuolelle samaan linjaan kaidepylväiden kanssa. Kaiteen alkaminen merkitään viisteen alkuun sijoitettavalla reunapaalulla. Kaksisuuntaisella ajoradalla merkitään vain oikeanpuoleisen kaiteen alkaminen. Kaiteen päättymistä ei erikseen merkitä.

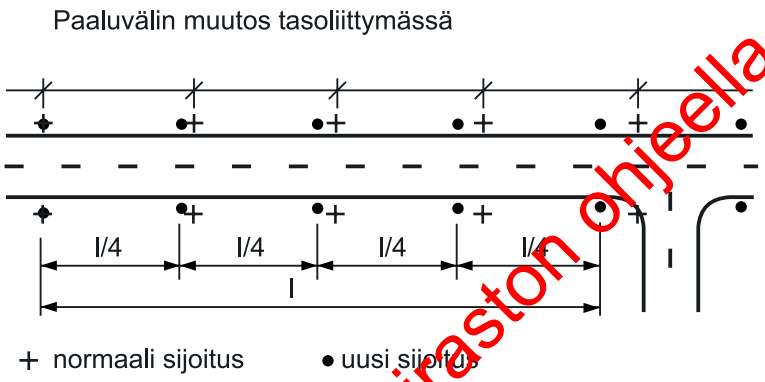

Paaluvälin muutos tasoliittymässä.

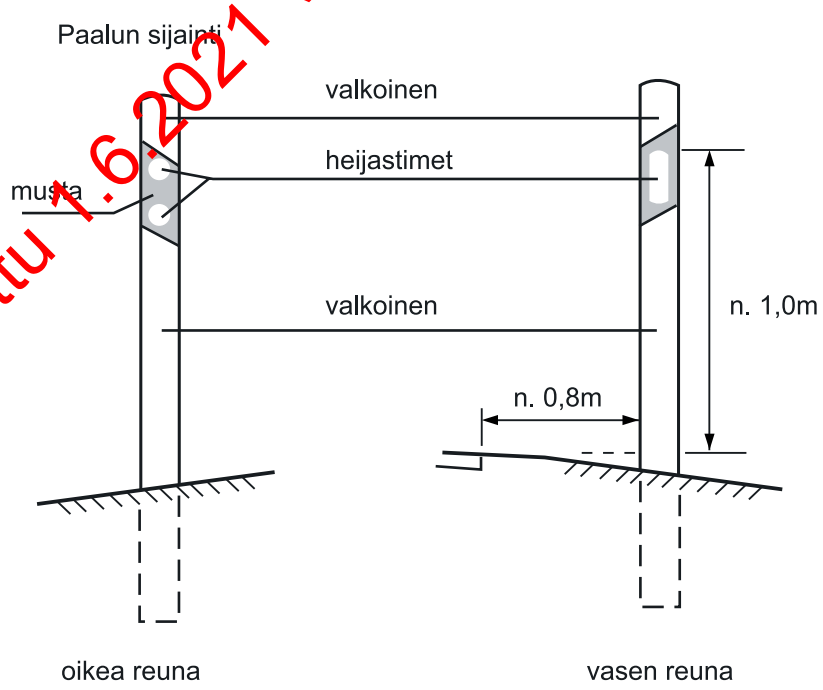

Reunapaalun sijoitus poikkileikkauksessa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Reunapaalun rakenne

Reunapaalun poikkileikkaus voi olla putkimainen tai levymäinen. Reunapaalun leveys liikennettä vastaan on 80 - 150 mm. Reunapaalun materiaalina käytetään säänkestävää, -40 °C:n lämpötilassa taivutusta kestävää muovia.

Reunapaalun väri on valkoinen.

Reunapaalun heijastimena käytetään valkoista (kirkasta) prismaheijastinta tai heijastavasta kalvosta (I lk) valmistettua heijastinta. Heijastin on toisella puolella paalua suorakaiteen muotoinen siten, että prismaheijastin on mitoiltaan vähintään 40 x 180 mm ja kalvoheijastin 50 x 200 mm. Toisella puolella on 2 kpl pyöreitä halkaisijaltaan 60 - 70 mm:n heijastimia allekkain 100 mm:n etäisyydellä toisistaan. Heijastinosat ovat mustassa kentässä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

LIITTYMÄPAALU

Yleistä

Liittymäpaalulla tarkoitetaan yksityisen tien tai tontin liittymässä olevaa paalua, jonka tehtävänä on helpottaa liittymän havaittavuutta pimeällä.

Liittymäpaalun rakenne

Liittymäpaalu on myötäävää materiaalia, kuten säänkestävää muovia, alumiinia tai puuta. Liittymäpaalun kokonaispituus on 150 - 180 cm. Paalun korkeus päätien pinnasta mitattuna on 110 - 130 cm. Poikkileikkauksen muodolle ei ole asetettu rajoituksia. Poikkileikkaukseltaan pyöreän paalun halkaisija on kuitenkin vähintään 50 mm ja enintään 80 mm. Muissa paaluissa sivun pituus on vähintään 50 mm ja enintään 80 mm.

Liittymäpaalu on väriltään harmaa ja varustettu kahdella sinisellä heijastimella. Heijastimena voidaan käyttää joko prismaheijastinta tai heijastavasta kalvosta valmistettua heijastinta. Sinisen heijastimen tulee täyttää erikseen annetut laatuvaatimukset. Liittymäpaalun heijastimen laatuvaatimukset on esitetty kirjeessä Skr 13/16.1.1989.

Liittymäpaalun käyttö

Yleisen tien yksityistie- ja tonttiliittymään voi yksityisen tien pitäjä asettaa laatuvaatimukset täyttävän liittymäpaalun. Ohjeen mukaisen liittymäpaalun asettaminen ei edellytä erillistä lupaa tienpitäjältä.

Liittymäpaalun hankintaan, pystyttämiseen ja kunnossapitoon liittyvistä kustannuksista vastaa yksityisen tien pitäjä.

Yleisen tien pitäjä ei vastaa liittymäpaalulle kunnossapidon aiheuttamista vaurioista.

Liittymäpaalun sijoitus

Liittymäpaalu sijoitetaan 3 - 4 metrin etäisyydelle yleisen tien pientareen ulkoreunasta liittymän molemmille puolille. Paalun korkeus päätien pinnasta on 110 - 130 cm. Erillisen kevyen liikenteen vuoksi paalut voidaan sijoittaa kauemmaksi.

Liittymäpaalu sijoitetaan siten, että se ei peitä muita liittymässä olevia liikenteen ohjauslaitteita.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

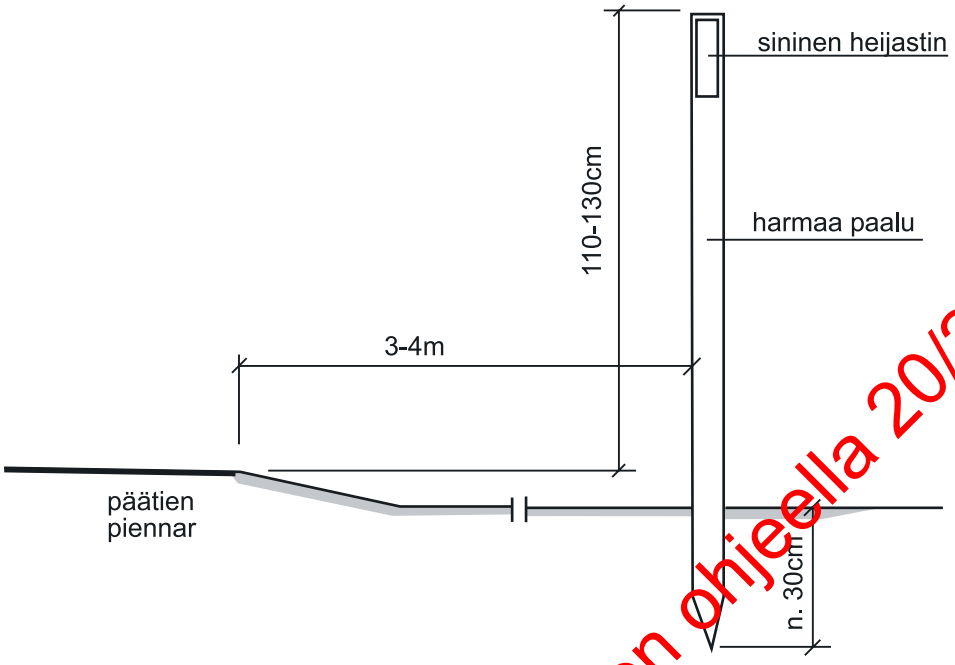

Liittymäpaalun mitoitus.

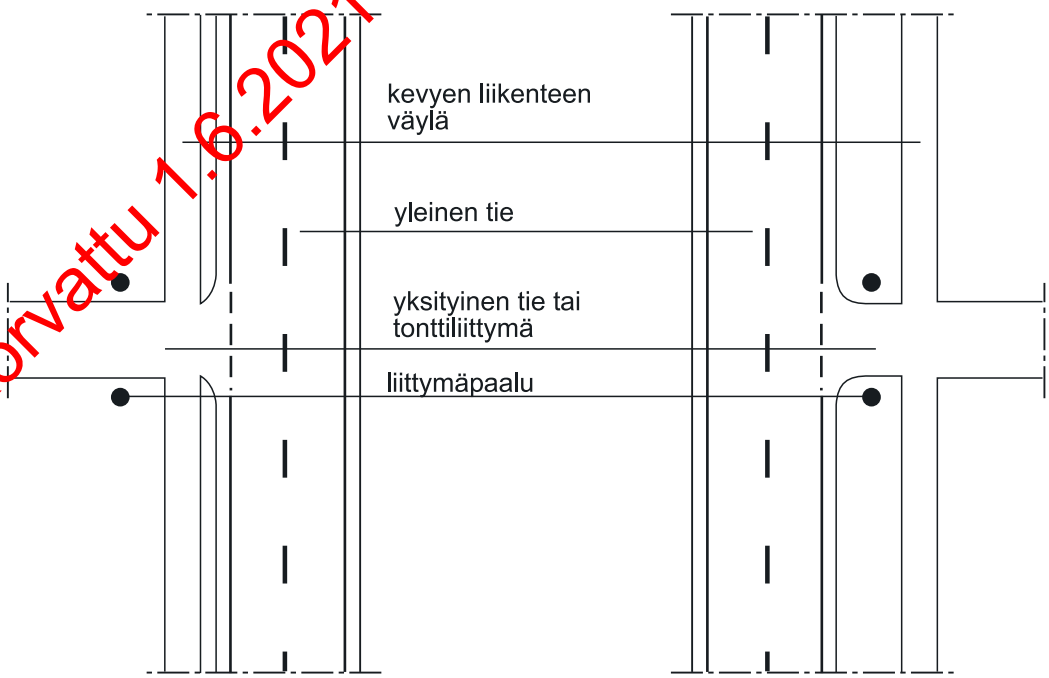

Liittymäpaalun sijoitus.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

2L LIIKENTEEN OHJAUKSEN ERITYISTAPAUKSIA

2L - 1 Lauttapaikkojen liikenteen ohjaus

Merkkien ja taulujen käyttö

Lauttapaikat merkitään liikennemerkillä 132 (lautta, laituri tai ranta).

Lauttapaikan nimi osoitetaan yleensä merkillä 662 (paikannimi).

Lauttapaikalle asetetaan tarvittaessa nopeusrajoitus, yleensä 50 tai 60 km/h. Rajoituksen pituus harkitaan olosuhteiden mukaan. Nopeusrajoituksen päättyminen osoitetaan uudella merkillä lautan jälkeen.

Jyrkästä alamäestä ennen lauttaa varoitetaan tarvittaessa liikennemerkillä 115 (jyrkkä alamäki).

Laiturin tai lautan painorajoitukset osoitetaan liikennemerkeillä 344 (ajoneuvon suurin sallittu massa), 346 (ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa) tai 347 (ajoneuvon suurin sallittu telille kohdistuva massa). Lautan kantavuus ilmoitetaan tiedotustaululla.

Jos lautalle ei mahdu ajoneuvon käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/92) mukaiset ajoneuvot, ilmoitetaan ajoneuvon suurin sallittu pituus merkillä 343 (ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu pituus).

Lauttapaikoilla voidaan lautan turvallisen kuljettamisen helpottamiseksi määrätä ajovalot sammutettaviksi lautan odottamisen ajaksi tekstillisellä kilvellä “Sammuta ajovalot odotusajaksi”.

Liikenteen ohjaukseen tarvittavien merkkien ja taulujen lisäksi lauttapaikoille asetetaan ilmoitustaulu, johon on sijoitettu mahdolliset aikataulut sekä ote liikenne- ja viestintäministeriön lauttaliikennettä koskevasta päätöksestä.

“Sammuta ajovalot odotusajaksi”

Merkkien ja taulujen sijoittaminen

Varoitusmerkit sijoitetaan kyseisen merkin sijoituksesta esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Nopeusrajoitusmerkki voidaan kiinnittää samaan pylvääseen merkin 132 tai 115 kanssa.

Merkki 662 sijoitetaan juuri ennen lauttapaikkaa siten, että merkki ja lauttapaikka näkyvät samanaikaisesti.

Lautan pituus- ja painorajoitusmerkit 343 - 347 sekä lautan kantavuustaulu sijoitetaan odotuspaikan jälkeen lautalle johtavan tien varteen välittömästi ennen sulkupuomia. Sulkupuomi sijoitetaan ennen lautalle johtavaa laituria.

Tekstillinen kilpi “Sammuta ajovalot odotusajaksi” sijoitetaan odotusalueen eteen siten, että jonossa ensimmäisinä olevien ajoneuvojen kuljettajat näkevät taulun.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Muut tiedotus-, ja kieltotaulut sijoitetaan lauttapaikalle siten, etteivät ne häiritse ajoneuvoliikenteelle tarkoitettujen merkkien havaittavuutta eivätkä estä näkyvyyttä lautalta odotusalueelle.

Lauttapaikkojen ennakkomerkit

Lauttapaikkojen ennakkomerkeillä ilmoitetaan lautalle johtavan tien alussa lautan paino-, pituus-, tai käyttörajoituksista.

Lautalle johtavan tien varteen sijoitetaan tiedotustaulu, jossa on teksti “Painorajoitettu lautta” ja suurimmat sallitut painot, jos painorajoituksia on enemmän kuin kaksi. Kilpi korvaa siten rajoituksista ilmoittavat ennakkomerkit. Kilvessä voidaan kertoa myös lautan pituus, jos ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän pituutta lautalla on rajoitettu merkillä 343. Jos painorajoitus on osoitettu yhdellä tai kahdella rajoitusmerkillä, käytetään taulun sijasta vastaavia rajoitusmerkkejä.

Lautan käyttörajoituksista ilmoitetaan tiedotustaululla, jossa on mainittu käyttörajoitukset.

Etäisyys lautalle ilmoitetaan taulun tai rajoitusmerkkien yhteydessä lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen).

Kiertotie voidaan viitoittaa silloin, kun lautta on tilapäisesti poissa liikenteestä. Kiertotien viitoitus on esitetty tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Vilkkaasti liikennöidyillä lautoilla, joille autojonot ovat pitkiä, tulee nopeusrajoitusmerkki 361 ja varoitusmerkki 132 sijoittaa riittävän etäälle lautasta. Merkin 132 yhteydessä etäisyys lautalle ilmoitetaan lisäkilvellä 815.

“Painorajoitettu lautta”

Tiedotustaulu lautan käyttörajoituksista

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

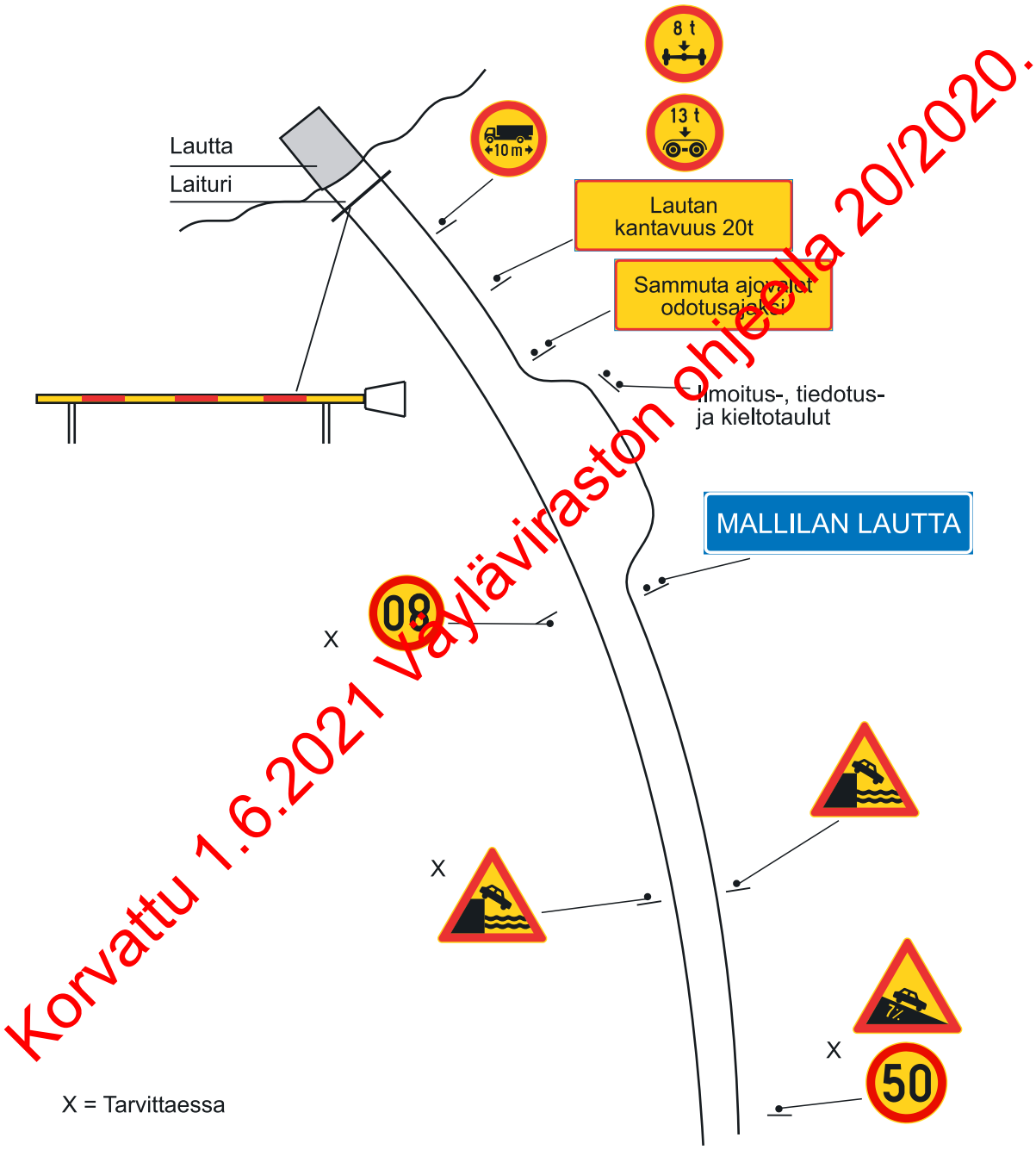

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Lauttapaikkojen merkitseminen

2L – 2 Jääteiden liikenteen ohjaus

Merkkien ja taulujen käyttö

Jäätielle viitoitettaessa käytetään merkkiä 646 (kiertotien viitta), jossa on mainittu viitoituskohde. Jäätien käytön mahdollisista aikarajoituksista ilmoitetaan tiedotustaululla, joka sijoitetaan jäätien alkuun.

Jäätien painorajoitus ilmoitetaan merkeillä 344 (ajoneuvon suurin sallittu massa), 346 (ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa) tai 347 (ajoneuvon suurin sallittu telille kohdistuva massa). Merkit sijoitetaan jäätien alkuun. Jos jäätien alkuosa on mantereella ja tien alusta etäisyys jäälle on yli kilometri, rajoitusmerkit toistetaan ennen rantaviivaa.

Jäätien painorajoitukset määräytyvät jään paksuuden mukaan TVH:n kirjeen Tr-360/9.2.1962 ohjeiden mukaisesti.

Ajoneuvojen vähimmäisetäisyydeksi sallitaan 40 metriä. Rajoitus ilmoitetaan liikennemerkillä 393 (moottorikäyttöisen ajoneuvon vähimmäisetäisyys). Jäätiellä on pysäyttäminen ja ohittaminen kielletty. Suurin sallittu nopeus on yleensä 50 km/h. Rajoitus- ja kieltomerkit sijoitetaan mantereelle noin 50 metriä ennen rantaviivaa.

Jäätiellä, jonka pituus on yli 1,5 kilometriä, toistetaan kielto- ja rajoitusmerkit 500 metrin etäisyydellä jäätien alusta. Tämän jälkeen merkit toistetaan kahden kilometrin välein. Jos toistettavat merkit tulisivat kilomeriä lähemmäksi jäätien päättymistä, merkkejä ei enää toisteta.

Ajoradan merkitseminen

Jäätien ajoradan reunat merkitään aurausviitoilla 50-100 metrin välein.

Jäätien käyttörajoitukset

Jäätien poikki säännöllisesti liikennöidyn laivaväylän ylitse liikenne hoidetaan railolossin avulla. Jos railolossi on käytössä vain osan vuorokaudesta, lossin käyttöajoista ilmoitetaan jäätien tiedotustaulussa. Railolossin ollessa pois käytöstä jäätie suljetaan sulkupuomeilla. Jos jäätie joudutaan sulkemaan tilapäisesti laivaväylän tai muun syyn vuoksi, ilmoitetaan sulkemisen syy ja kestoaika tiedotustaululla.

Kun jäätie korvaa lauttayhteyden ja jäätiellä on alhaisemmat painorajoitukset kuin lautalla, raskas liikenne ohjataan kiertotielle. Lauttapaikalle johtavan tien alkuun sijoitetaan tiedotustaulu, jossa ilmoitetaan lauttayhteyden katkaisemisesta sekä jäätien liikennerajoituksista.

Kun jäätie ei korvaa mitään lauttayhteyttä, erillistä kiertotieopastusta ei tarvita.

Kiertotien viitoitus on esitetty tarkemmin ohjeessa “Liikenne tietyömaalla” TIEL 2272000.

Jäätien avaaminen, sulkeminen ja kunnossapito

Jäätien avaamisesta syksyllä ja sulkemisesta keväällä päättää tiepiiri. Avaamisesta ja sulkemisesta ilmoitetaan paikallisissa lehdissä. Ilmoituksissa mainitaan mahdollisuuksien mukaan jäätien käyttörajoituksista.

Jäätien merkitsemisestä ja kunnossapidosta vastaa paikallinen tiemestaripiiri. Se vastaa myös jään vahvuuden ja laadun seurannasta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Jäätien liikenteen ohjaus: lautta suljettu, raskaat ajoneuvot ohjattu kiertotielle

2L – 3 Maakunnan ja kunnan rajan merkitseminen

Yleistä

Maakunnan tai kunnan raja voidaan merkitä merkillä 662 (paikannimi), jonka vasemmassa reunassa on maakunnan tai kunnan vaakuna.

Merkkien käyttö

Maakunnanrajakilpeä voidaan käyttää maakunnan rajalla osoittamaan tienkäyttäjälle saapuminen maakunnan alueelle. Rajakilvet voidaan asettaa maakuntien rajoille valta- ja kantateillä sekä seututeillä. Rajakilpeä voidaan käyttää myös muilla teillä, mikäli esimerkiksi matkailun kannalta niin halutaan.

Kunnanrajakilpeä voidaan käyttää kunnan rajalla osoittamaan tienkäyttäjälle saapuminen kunnan alueelle. Rajakilpi täydentää teiden viitoitus- ja opastusjärjestelmää sekä haja-asutusalueiden osoitejärjestelmää.

Maakunnan- ja kunnanrajakilvessä noudatetaan kielisuhteiden osalta liikenneministeriön päätöstä liikenteen ohjauslaitteista (203/82). Kunnan nimi merkitään rajakilpeen perusmuodossaan eikä kunnan nimessä yleensä käytetä KUNTA-sanaa.

Maakunnan- ja kunnanrajakilvessä käytettävä vaakuna valmistetaan heijastavasta liikennemerkkikalvosta. Heraldisen lautakunnan suostumuksella voidaan käyttää vaakunan väreissä kullan tilalla keltaista ja hopean tilalla valkoista väriä. Vaakunan suunnitellut taiteilija tai muu heraldiikkaan perehtynyt asiantuntija voi yksinkertaistaa vaakunan vähämerkityksisiä yksityiskohtia, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Maakunnan rajan leikatessa ajosuunnassa hyvin lyhyellä matkalla useita kertoja tietä käytetään rajakilpeä yleensä vain viimeisimmän muutoksen osoittamiseen, ellei rajakilpi palvele tien tai alueen muuta viitoitus- ja opastustarvetta. Vastaavassa tapauksessa kunnan rajakilpeä käytetään vain viimeisimmän muutoksen osoittamiseen, ellei tieosalla ole kunnan osoitejärjestelmään kuuluvaa tietä.

Maakunnan- ja kunnanrajakilpien viitoitus ja värit on esitetty liikennemerkkipiirustuskansiossa TIEL 2131908. Kunnan rajakilven vähimmäispituus vaakunakenttä mukaan lukien on 1560 mm. Tällöin tekstiosan pituus on 670 mm. Käytettäessä kunnan rajakilpeä maakunnan rajalla, tulisi kilven pituutta määrättäessä ottaa huomioon maakunnanrajakilven pituus.

Maakunnan- ja kunnanrajakilpien hankintakustannuksista vastaa kyseinen kunta ja maakunta. Merkkien pystytyskustannuksista vastaa Tiehallinto.

Maakunnan- ja kunnanrajakilven sijoitus

Maakunnan- ja kunnan rajakilvet sijoitetaan suunnitelmallisesti ja tienkäyttäjien kannalta havainnollisesti. Erityisesti kohteissa, joissa joudutaan sijoittamaan useita merkkejä ja opasteita rajan läheisyyteen, tulee niiden välit ja keskinäinen sijoitus tarkistaa. Jos kunnanraja sijaitsee sillalla, pystytetään kunnanrajakilpi sillan ulkopuolelle kunnan puoleiseen päähän. Rajakilvet voivat sijaita eri kohdissa tien vastakkaisilla puolilla.

Poikkeuksellisesti voidaan kunnanrajakilpi sijoittaa esimerkiksi eritasoliittymän ramppiin, jos kunnan nimi esiintyy liittymän läheisyydessä osana viitoitusjärjestelmää. Maakunnan rajalla kunnan-rajakilpi sijoitetaan maakunnanrajakilven alapuolelle samaan telineeseen. Valtakunnan rajalla maakunnan- ja kunnanrajakilpi sijoitetaan noin 50 metriä valtakunnanrajan jälkeen. Maakunnan- ja kunnanrajakilpi voidaan sijoittaa tulliaseman jälkeen, jos tulliasema sijaitsee lähellä rajaa ja tulliaseman ja rajan väli tarvitaan muiden tulliasemaa varten tar-

Korvattu 1/6/2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

peellisten liikenteen ohjauslaitteiden sijoittamiseen.

Maakunnan- ja kunnanrajakilpi sijoitetaan näkemät, luettavuus ja kunnossapidettävyys huomioon ottaen siten, että ajoradanpuoleinen reuna on vähintään 1,5 metrin etäisyydellä pientareen ulkoreunasta. Taajaman ulkopuolella etäisyyden tulisi olla 4 - 6 metriä kuitenkin siten, että merkki on hyvin ajoneuvosta luettavissa. Kilpi sijoitetaan tien oikealle puolelle kohtisuoraan tietä vastaan. Maakunnanrajakilven alareuna on vähintään 1,8 metrin ja kunnanrajakilven alareuna 1,0 metrin korkeudella tien pinnasta. Vaikeissa lumi- tai näkemäolosuhteissa rajakilpi sijoitetaan korkeammalle.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Maakunnanrajakilpi

Kunnanrajakilpi

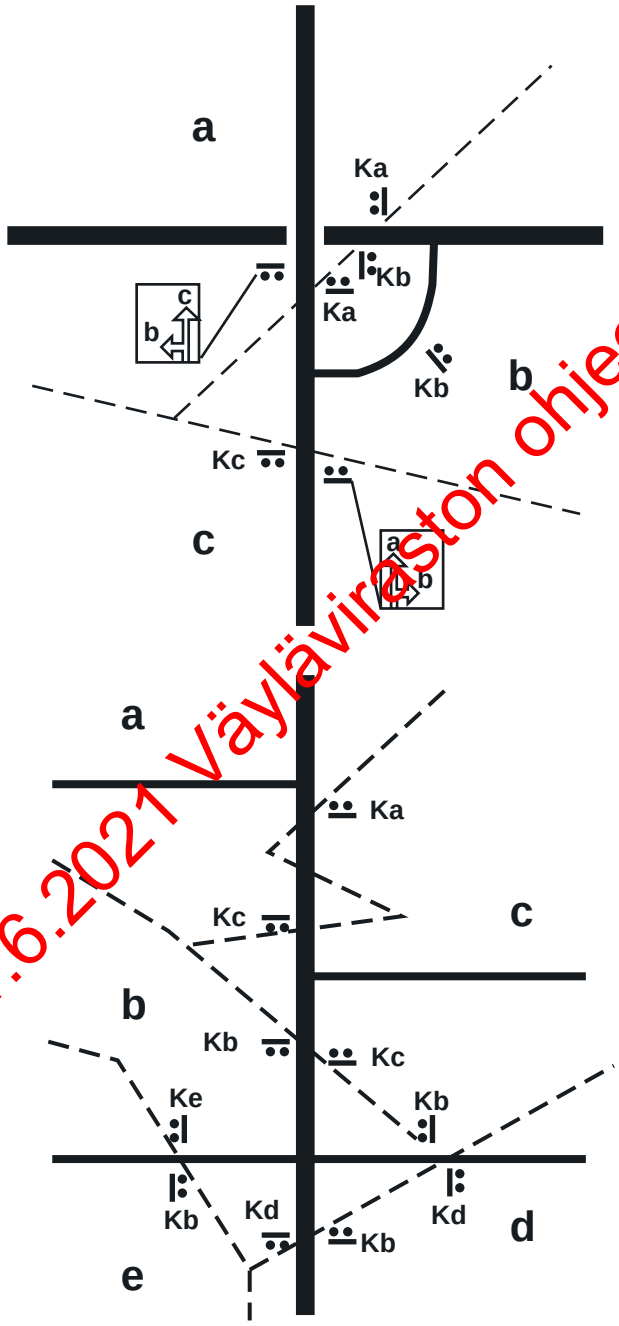

kunta **a** kunnanrajakilpi **Ka**

Esimerkkejä kunnanrajakilven käytöstä.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

2L – 4 Matalien aukkojen merkitseminen

Käytettävät merkit

Matalien aukkojen merkinnässä voidaan käyttää merkkejä 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus), 822 (vapaa korkeus) sekä korkeusmerkkiä ja alikulun korkeusmittaa.

Merkkien 341 (ajoneuvon suurin sallittu leveys) ja 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus) lukuarvon määrittäminen

Merkeissä ilmoitetaan suurin sallittu leveys tai korkeus metreinä 0,1 metrin tarkkuudella. Rajoituksen suuruutta määrättäessä pyöristetään tien tai sen osan todellinen leveys tai korkeus alaspäin lähimpään 0,1 metriin ja tästä vähennetään 0,1 metriä. (Esimerkiksi mitattu leveys on 2,37 metriä, merkissä ilmoitettava suurin sallittu leveys on 2,2 metriä). Erityisistä syistä, esimerkiksi siltatyömaalla tai kapean tienkohdan olessa kaarteessa, voidaan käyttää myös suurempaa turvallisuusvaraa. Merkin 342 lukuarvoon voivat vaikuttaa myös vastakkaisen ajosuunnan sekä edessä olevat muut rajoitetut alikulkukorkeudet. Nämä rajoitukset voivat olla esteenä ajoneuvon paluumatkalla tai yksisuuntaisella ajoradalla ajoneuvon etenemiselle.

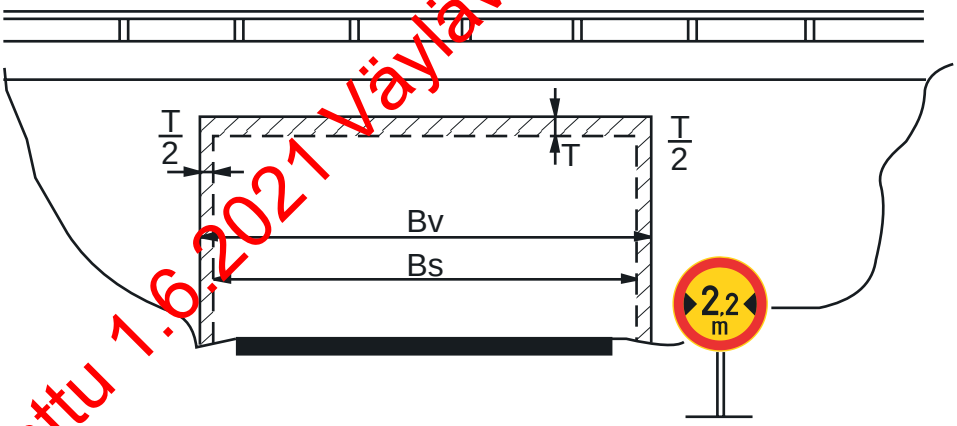

Bv = mitattu leveys
T = turvallisuusvara: mitatun arvon pyöristys alaspäin, lisätään 0,1 metriä
Bs = sallittu leveys (vapaa leveys)

Esimerkki

Bv = 2,37 m
=> T = 0,07 m + 0,1 m = 0,17 m
Bs = Bv - T = 2,37 m - 0,17 m = 2,20 m

Suurinta sallittua leveyttä ja korkeutta määritettäessä käytetyt käsitteet.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Rajoitetun korkeuden merkitseminen

Sallittu alikulkukorkeus osoitetaan esteessä olevalla merkillä 342. Lisäksi merkkiä voidaan käyttää tien tai ajoradan sivussa. Merkkiä käytetään ennakkomerkkinä ennen viimeistä liittymää, jossa on mahdollista valita vaihtoehtoinen reitti. Suurin merkissä esiintyvä lukuarvo on 4,4 metriä.

Jos vapaa korkeus (mitattu korkeus - turvallisuusväli) on yli 4,4 metriä, voidaan aukko merkitä lisäkilvellä 822 (vapaa korkeus). Lisäkilpeä käytetään lähinnä korkeiden erikoiskuljetusten tavoiteverkolla sijaitsevissa kohteissa.

Korkeusmerkkiä käytetään siltojen, tunneleiden tms. yhteydessä, kun sallittu alikulkukorkeus on alle 4,0 metriä. Sallitun alikulkukorkeuden ollessa 4,0 - 4,4 metriä korkeusmerkkiä käytetään yleensä kohteissa, jotka sijaitsevat vilkkaasti liikennöidyillä raskaan liikenteen ja korkeiden erikoiskuljetusten käyttämillä teillä.

Korkeusmerkkiä voidaan käyttää myös tienkohdissa, joissa muista syistä on normaalia suurempi vaara törmätä esteeseen. Korkeusmerkki sijoitetaan esteeseen siten, että sen alareuna tulee siltapalkin tai muun esteen alareunan kanssa samaan korkeustasoon. Merkin koko pituus määräytyy esteen mittojen perusteella. Jos rajoitusarvo on sama koko poikkileikkauksessa, merkitään rajoitettu alikulkukorkeus esteeseen ajokaistojen väliin merkillä 342. Jos tienkohdassa on vain yksi ajokaista tai tienkohdassa on ohituskielto, merkki sijoitetaan esteeseen ajokaistan keskelle. Rajoitus voidaan osoittaa lisäksi ajoradan sivussa olevalla merkillä.

Jos ajoradan rajoitusarvot eri ajokaistoilla poikkeavat yli 20 cm, rajoitukset osoitetaan ajokaistakohtaisesti tien tai ajoradan sivussa olevalla merkillä 365 (ajokaistakohtainen kielto tai rajoitus). Tällöin ennakkomerkkinä käytetään merkkiä 365 varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Rajoitettu alikulkukorkeus merkitään lisäksi merkillä 342 esteeseen ajokaistan yläpuolelle. Rajoitettu alikulkukorkeus merkitään myös vastakkaisen ajosuunnan ajokaistan yläpuolelle, jos ohittaminen tai tilapäinen ajo vastaantulevalla ajokaistalla on sallittu. Suurempi rajoitettu alikulkukorkeuden paikka merkitään alikulun korkeusmitalla.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Korkeusmerkintä

Alikulun korkeusmitta

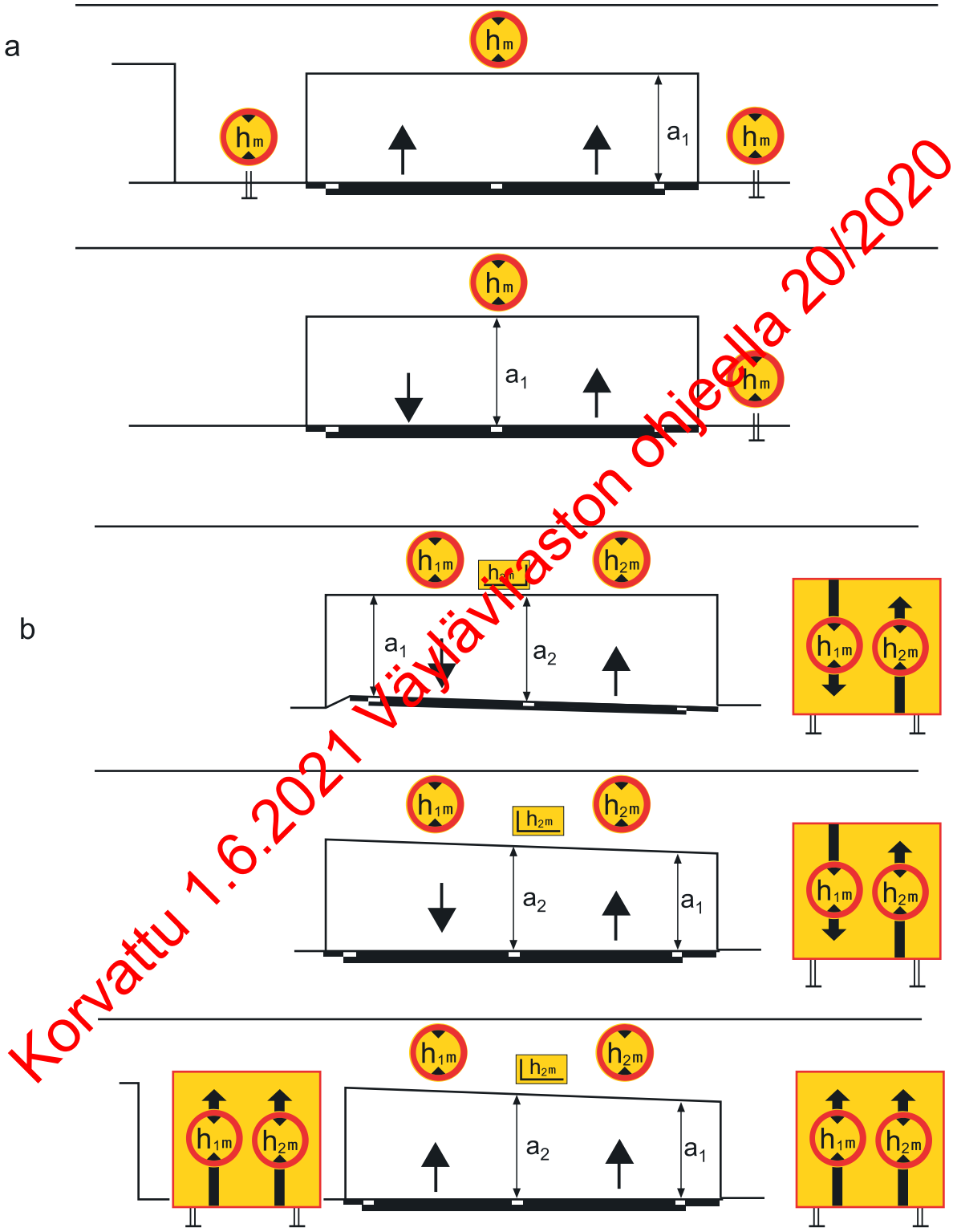

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Esimerkkejä sillan korkeusmerkinnöistä, kun a) rajoitusarvo on sama koko poikkileikkauksessa ja b) rajoitusarvo on merkitty ajokaistakohtaisesti. Merkkien lukuarvo h_1, h_2 määräytyy mitatun korkeuden a_1, a_2 ja turvallisuusvaran perusteella.

Holviaukoissa, joissa alikulkukorkeus on erilainen eri ajokaistoilla, korkeuksia merkitään merkin 342 lisäksi esteeseen kiinnitettävällä alikulun korkeusmitalla. Alikulkukorkeus mitataan 1,5 metriä ajoradan keskilinjan molemmin puolin sekä ajoradan reunaviivojen kohdalta. Holviaukon vieressä tien oikealla puolella olevassa merkissä 342 osoitetaan poikkileikkauksen pienin sallittu alikulkukorkeus. Merkin lisäkilvessä ilmoitetaan tien keskellä oleva rajoitettu alikulkukorkeus, esimerkiksi “Tien keskellä 4,2 metriä 3 metrin leveydeltä”.

Rajoitetut alikulkukorkeudet merkitään lisäksi holviaukon mittauskohdissa esteeseen kiinnitettä-vällä alikulun korkeusmitalla. Korkeusmittaan merkitään kunkin mittausparin rajoitusarvoista pienin. Lisäksi holviaukon keskelle asetetaan merkki 342 (ajoneuvon suurin sallittu korkeus), jos uloimpien mittauspisteiden mukaan määritetty sallittu alikulkukorkeus on enintään 4,4 metriä. Merkin alle kiinnitetään tekstillinen lisäkilpi, jossa ilmoitetaan tien keskellä oleva rajoitettu alikulkukorkeus, esimerkiksi “4,2 metriä 3 metrin leveydeltä”.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

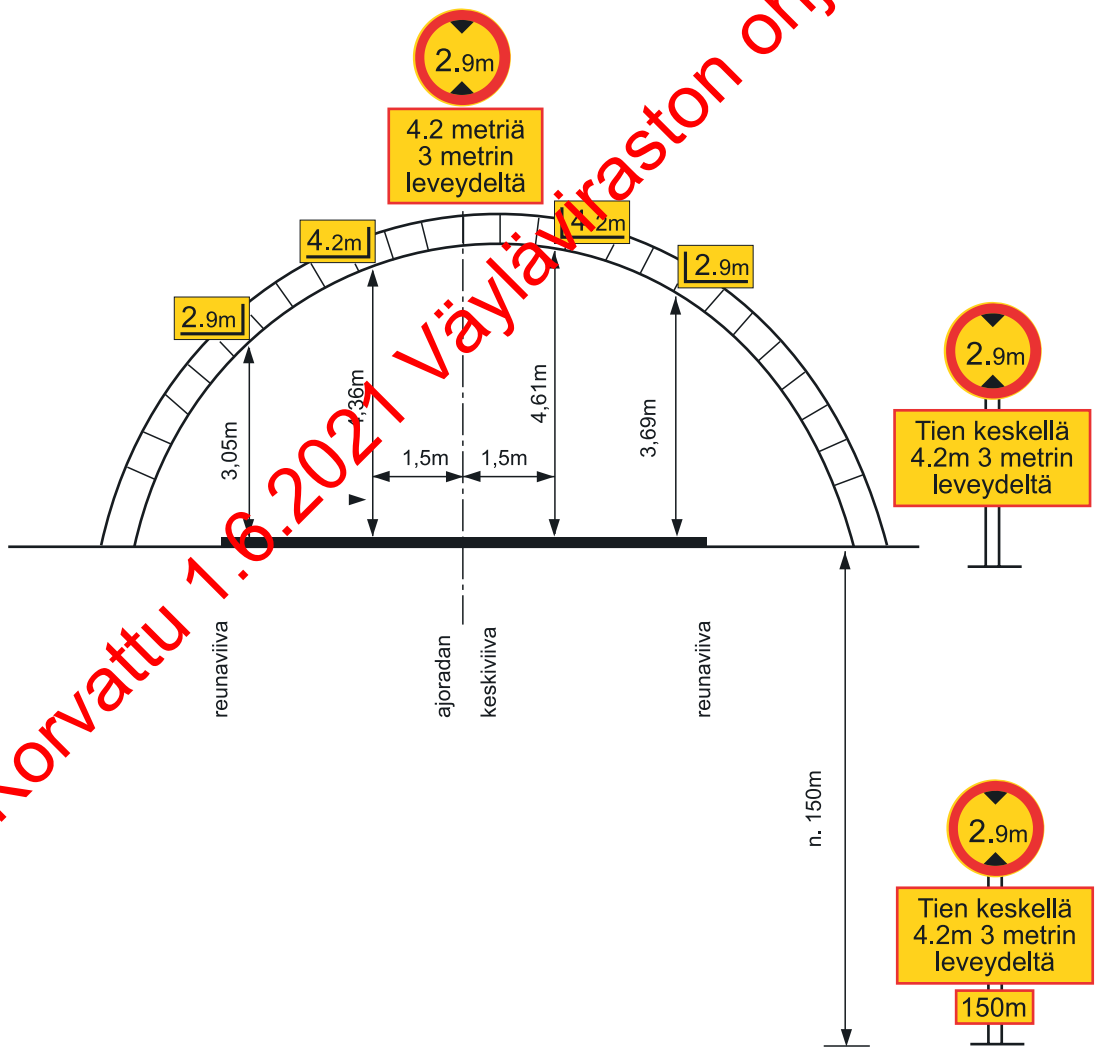

Matalan holviaukon merkitseminen

2L – 5 Vaarallisten aineiden reittien merkitseminen

Vaarallisten aineiden kuljetuksille tarkoitetut reitit merkitään opastusmerkillä 684. Merkkiä voidaan käyttää joko erillisenä tai tunnusten tapaan sijoitettuna suunnistustauluihin ja tienviittoihin.

Opastusmerkki 684 ei velvoita vaarallisia aineita kuljettavia ajoneuvoja seuraamaan merkillä viitoitettua reittiä. Tämän vuoksi ei reittejä yleensä merkitä, ellei liikenneministeriö ole tehnyt päätöstä alueellisista tai tiekohtaisista kielloista ja rajoituksista.

Merkkiä 684 ei käytetä, kun määrätyllä alueella vaarallisten aineiden kuljetuksille suositeltu reitti ei poikkea tavanomaisilla opastusmerkeillä viitoitetusta reitistä.

Tunnus on tarkoitettu käytettäväksi ensisijaisesti taajamissa, jos on erityinen syy suositella vaarallisten aineiden kuljetuksille jotain muuta reittiä kuin tavanomaisilla opastusmerkeillä osoitettua reittiä tai ohjata vaarallisten aineiden kuljetukset katuverkossa niille ensisijaisesti tarkoitetuille väylille.

Reitin viitoittaminen toteutetaan siten, että vaarallisilla aineilla kuormatun ajoneuvon kuljettaja voi tunnuksen 684 nähdessään päätellä lähestyvänsä aluetta, jolla on vaarallisia aineita koskevia kuljetusrajoituksia. Reitin viitoituksella varmistetaan, ettei kuljettaja joudu kieltojen alaisille alueille ja teille. Suositusreitin päättymisen kuljettaja voi todeta tavanomaisen viitoituksen piiriin siirtyessään. Järjestelmä vastaa periaateiltaan kiertotien viitoitusta esimerkiksi ylikorkeille tai raskaille kuljetuksille.

Vaarallisten aineiden kuljetuksille tarkoitetun reitin alkupisteessä opastus on hoidettava tehokkaasti, jotta vaarallisten aineiden kuljetusten harhaanajot voidaan minimoida.

Opastusmerkkejä käytetään reitin varrella risteyksissä, joissa harhaanajon mahdollisuus on ilmeinen. Muulloin merkkejä käytetään vain, milloin reitillä pysyminen edellyttää kääntymistä risteyksessä. Tarpeen mukaan voidaan kuitenkin käyttää tunnusta reitin varrella tienumerokilven tapaan varmistamaan reitillä pysyminen. Kohteen nimeä käytetään vain kaikkein tärkeimmissä risteyksissä, esimerkiksi reitin alkupisteessä, jossa sen viitoitus aloitetaan tavanomaisen viitoituksen rinnalla.

Sivusuunnasta kuljetusreitille tulevalle kuljettajalle ilmoitetaan reitistä ennen risteystä asetettavilla opastusmerkeillä. Viitoitettavien kohteiden nimien ilmoittaminen samoin kuin muukin viitoituksen taso selvitetään kuitenkin tapauskohtaisesti ottaen huomioon ko. tulosuunnan merkitys vaarallisten aineiden kuljetusten kannalta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Kielto oikotienä käytetyllä tiellä

Kieltomerkit asetetaan tien molempiin päihin. Kieltomerkit toistetaan jokaisen yleisen tien liittymän jälkeen, jos liittyvällä tiellä esiintyy läpikulkevaa liikennettä.

Kieltomerkkiä 318 käytetään ennakkomerkkeinä suunnistustauluissa ja yläpuolisissa viitoissa, jos kielto koskee ryhmän A vaarallisten aineiden kuljettamista ja on voimassa kaikkina aikoina ja kielto alkaa liittymää seuraavalla liittymävälillä.

Korvaa 1.6.2021 käyläviraston ohjeella 20/2020.

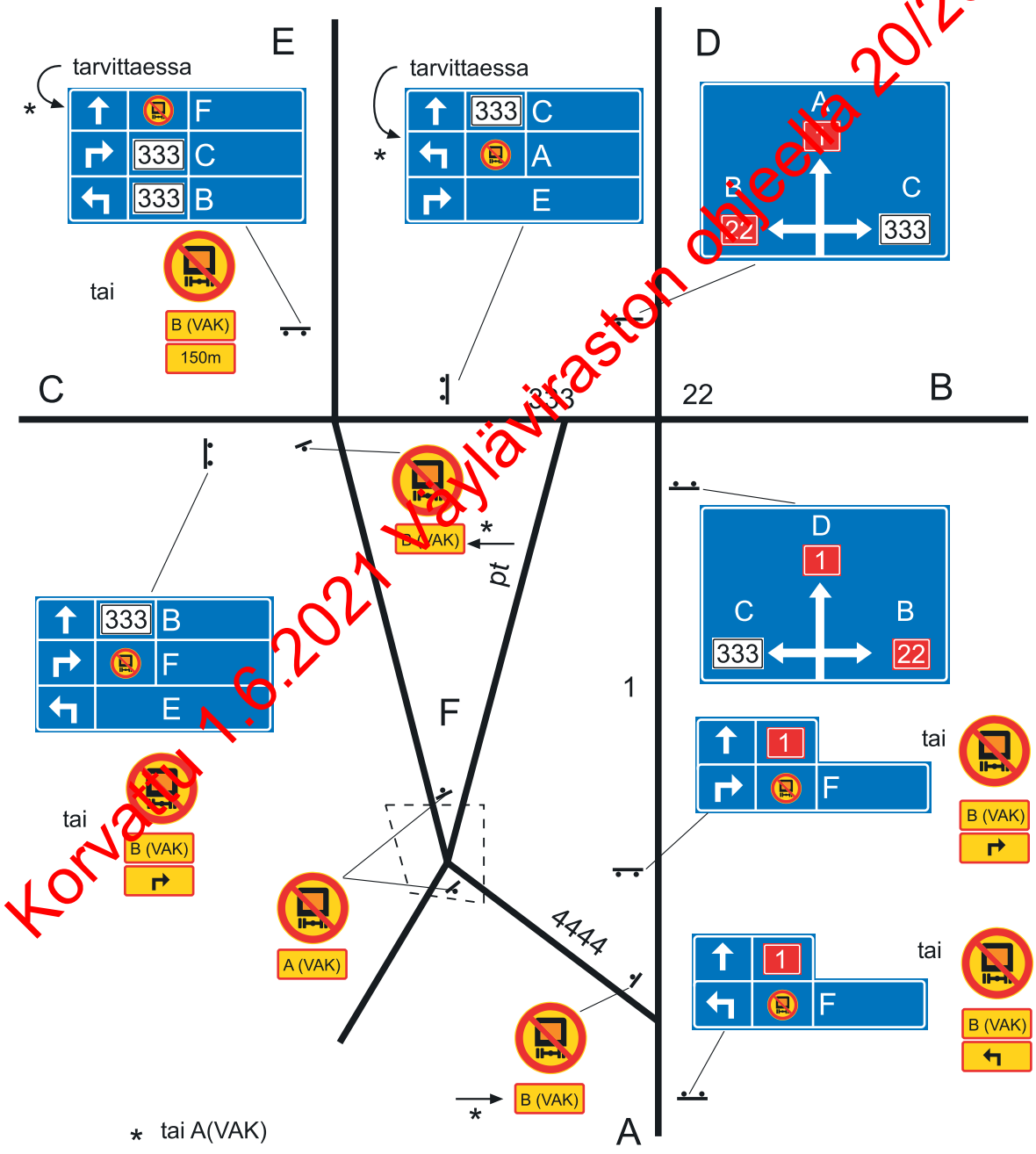

Oikotien viitoituskohde on muu kuin oikotien käyttäjien määränpää. Reittiviitoitusta ei järjestetä, koska vaarallisten aineiden kuljetuksille tarkoitettu reitti ei poikkea tavallisesta viitoitusreitistä kohteeseen C.

Muussa tapauksessa käytetään omassa pylvääs-sään merkkiyhdistelmää

- merkkiä 318
- lisäkilpeä 849 (läpiajokielto ryhmän B vaaral-listen aineiden kuljetukselle) tai voimassaolo-aikaa osoittavia lisäkilpiä 851-853 sekä
- lisäkilpeä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai lisä-kilpeä 815 (etäisyys kohteeseen).

Suoraan jatkuvassa suunnassa risteyksen jälkeen alkavasta kiellosta ilmoitetaan etuajo-oikeutetulla suunnalla aina ennakkomerkinnällä. Väistämisvel-vollisella suunnalla käytetään ennakkomerkintää vain, jos kyseisestä ajosuunnasta tulevaa liiken-nettä varten on ryhmityskaistoja.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

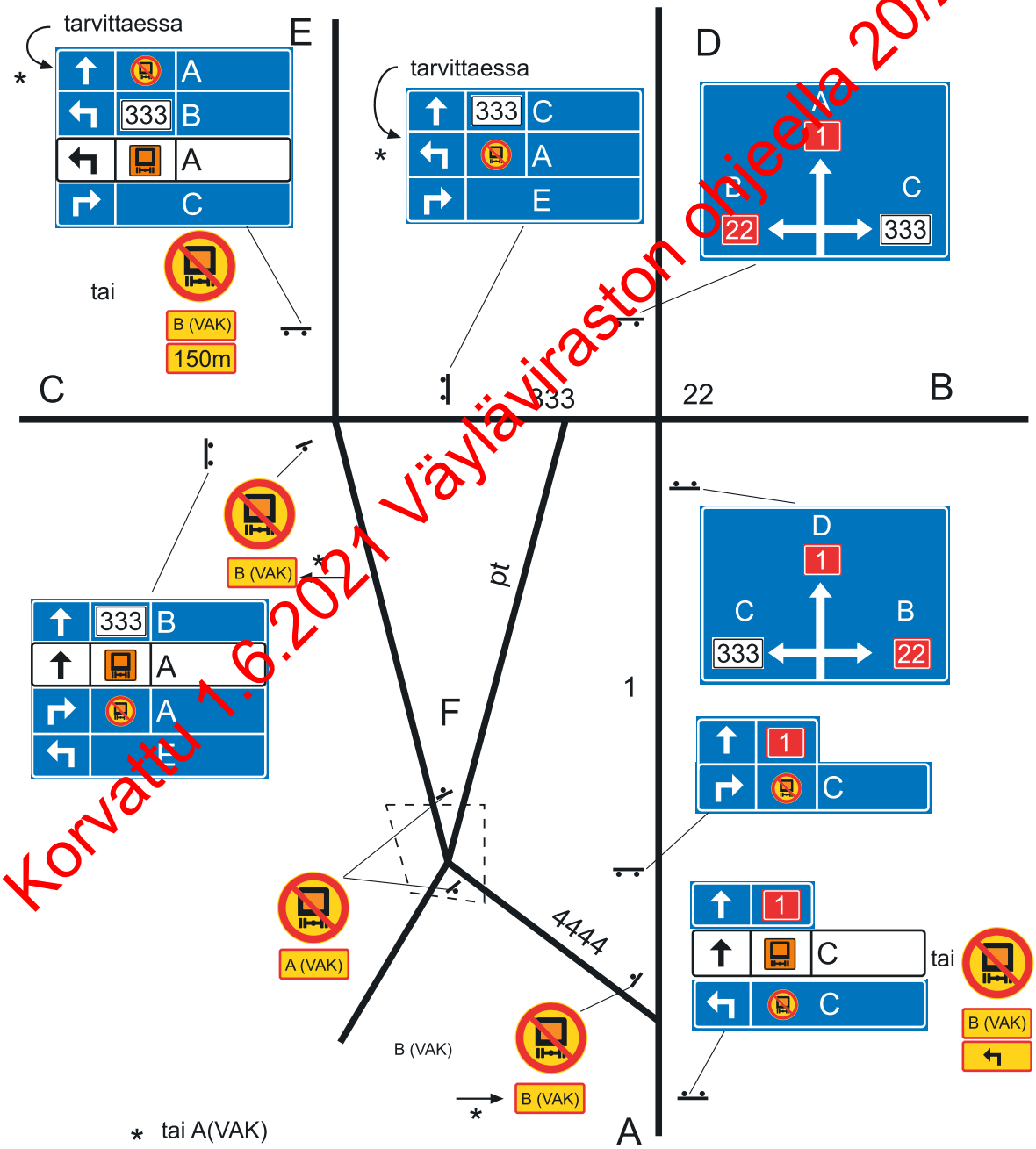

Oikotien kohde on sama kuin oikotien käyttäjien määränpää. Vaarallisten aineiden kuljetuksille järjeste-tään kiertotieviitoitus siihen kohtaan, josta tavallinen viitoitus ohjaa kohteisiin C tai A.

Alue, jolla vaarallisten aineiden kuljetus on kielletty

Vaarallisten aineiden reitistä on tarpeen ilmoittaa kieltoalueen kautta normaalisti läpikulkevalle liikenteelle.

Koska kieltoalue ei ala seuraavalla liittymävälillä, merkkiä 318 ei käytetä suunnistustauluissa. Taajaman ohittava reitti osoitetaan C-tyypin suunnistustaululla, jossa on suuntanuoli ja tunnus 684. Kiertoreitin varrella merkkiä ei ole tarpeen toistaa.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

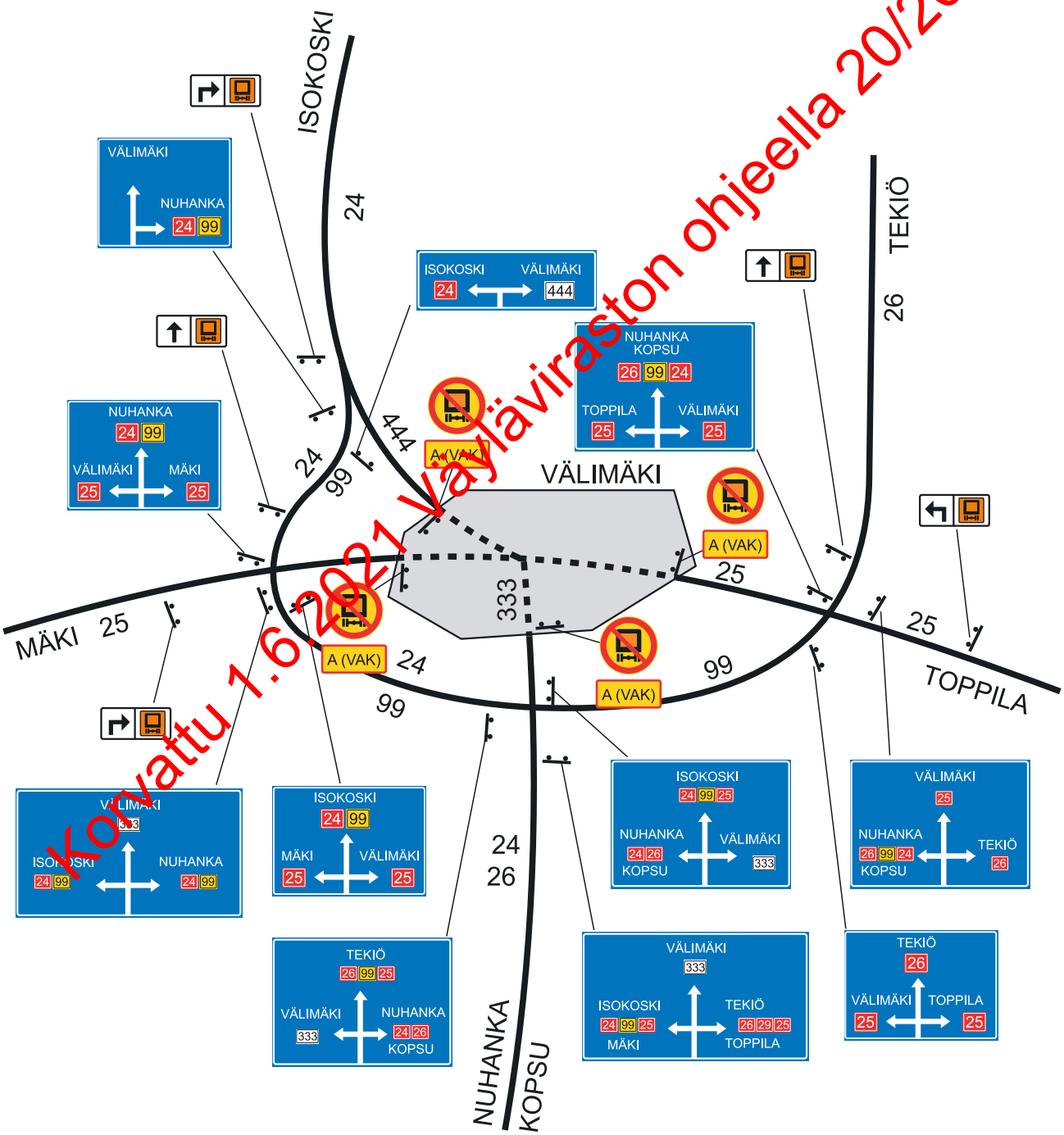

Vaarallisten aineiden ohjaaminen taajaman ohi.

Jos vaarallisten aineiden kuljetukset halutaan ohjata taajamaan tiettyä reittiä, reitti osoitetaan esimerkiksi kiertotien suunnistustaululla (613), jossa on suuntanuoli, tunnus 684 ja taajaman nimi. Reitin varrella merkit toistetaan, kunnes reitti yhtyy normaalisti viitoitettavaan reittiin.

Reittiohjaus ohjaa myös normaalisti kieltoalueen kautta läpikulkevan liikenteen oikealle reitille.

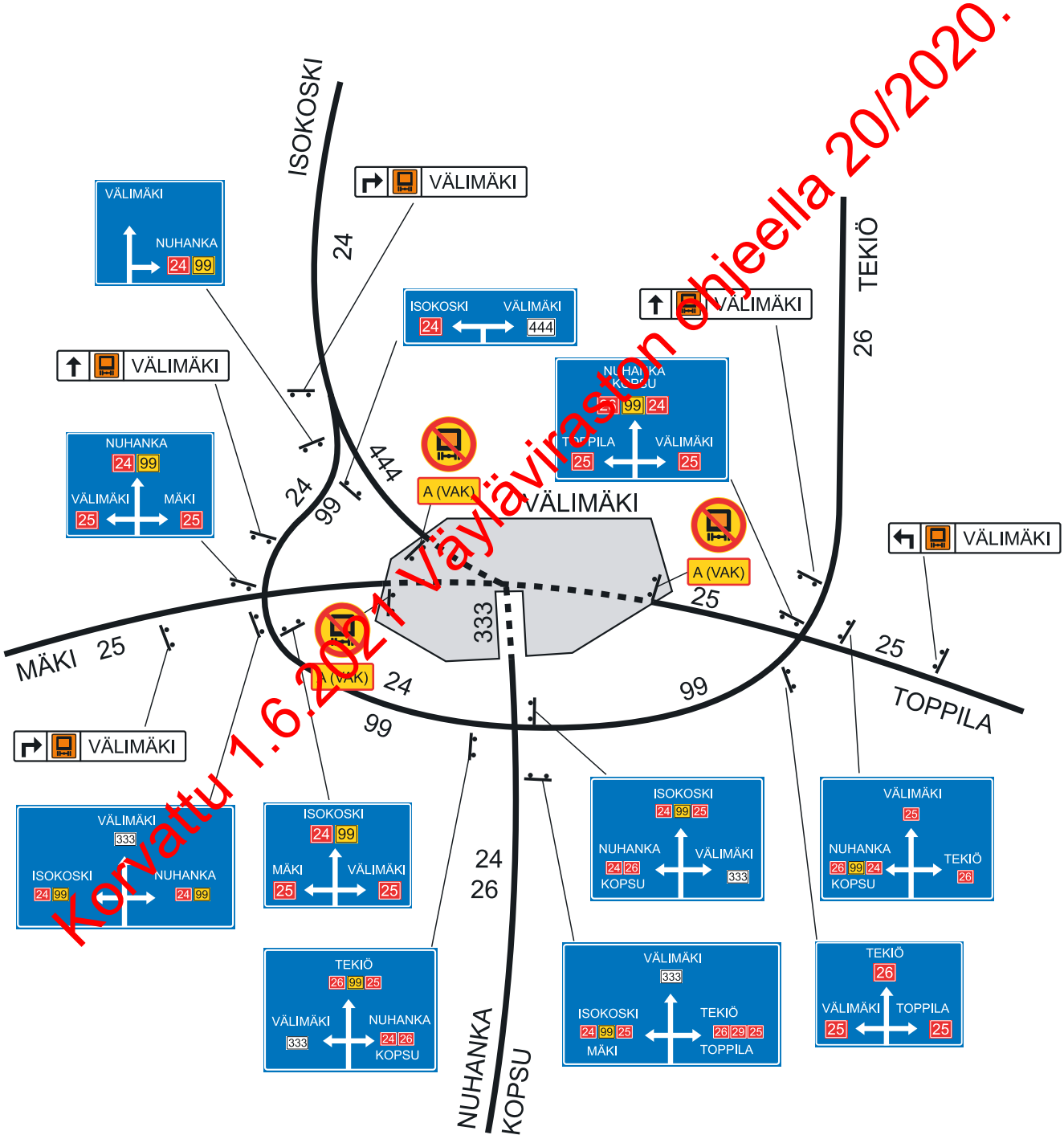

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Vaarallisten aineiden ohjaaminen taajaman ohi ja taajamaan tiettyä reittiä.

Jos kieltoalue alkaa välittömästi kehätien sisäpuolella, kielto esitetään ennakkomerkissä kaikissa taajamaan johtavissa risteyksissä. Kieltomerkkiä 318 voidaan käyttää ennakkomerkkinä opastusmerkeissä, jos kielto koskee ryhmän A vaarallisten aineiden kuljettamista ja on voimassa kaikkina aikoina ja kielto alkaa liittymää seuraavalla liittymävälillä.

Muussa tapauksessa käytetään omassa pylväässään merkkiyhdistelmää

- merkkiä 318
- lisäkilpeä 849 (läpiajokielto ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetuksille) tai voimassaoloaikaa osoittavia lisäkilpiä 851-853 sekä
- lisäkilpeä 811 (kohde risteävällä tiellä) tai lisäkilpeä 815 (etäisyys kohteeseen)

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

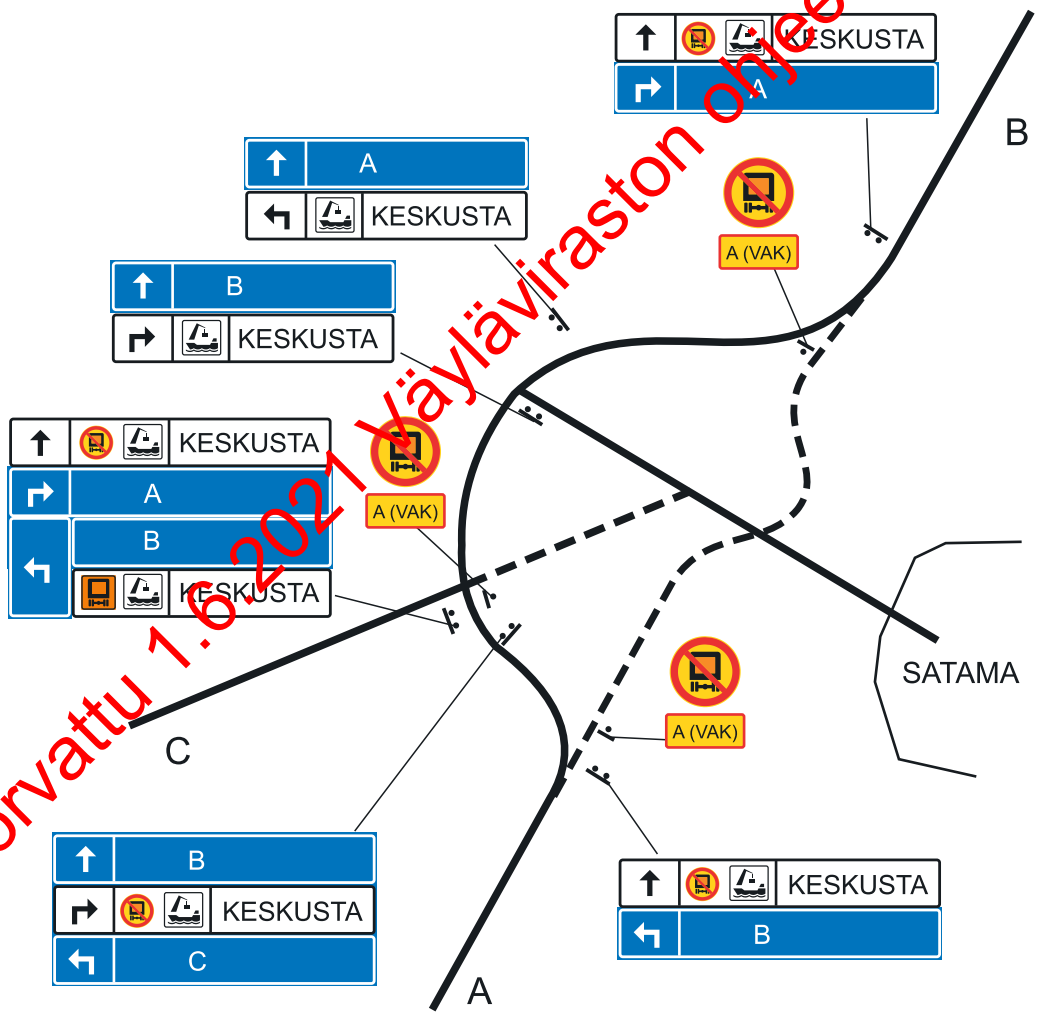

Kieltoalueen merkitseminen taajamaan johtavalla sisääntulotiellä.

2L – 6 Linja-auton pysäkin merkitseminen

Yleistä

Linja-auton pysäkki voidaan merkitä liikennemerkillä 531 (paikallisliikenteen pysäkki) tai 532 (kaukoliikenteen linja-auton pysäkki). Pysäkkimerkki osoittaa pysäyttämisrajoituksen merkistä 12 metriä kumpaankin suuntaan. Tarvittaessa muiden ajoneuvojen pysäyttämisrajoitus merkitään pysäkillä laajemmalta alueelta liikennemerkein tai keltaisella yhtenäisellä reunamerkinnällä

Merkkien yhteyteen asetettavat kilvet

Merkkien 531 ja 532 yhteyteen voidaan asettaa kilpiä, joilla selvennetään pysäkin sijaintia ja käyttöä sekä annetaan matkustajille tietoa linjoista. Näitä kilpiä ovat pikavuorokilpi, joka asetetaan vain liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisille pikavuoropysäkeille, kunnan vaakuna, tariffin ja liikenteenharjoittajaryhmän tunnus, pysäkin nimi, linjojen numerotunnukset sekä linjojen päätepisteiden tai reittien nimet. Kilpien pohjaväri on yleensä valkoinen ja teksti yleensä musta. Linjakilpeä ei lueta lisäkilveksi, joten numero- ja kirjaintunnukset voivat olla värillisiä. Rakenteellisesti lisäkilvet voidaan yhdistää päämerkin kanssa samaan kehysrakenteeseen.

Esimerkkejä kilpien mitoituksesta on esitetty liikennemerkkipiirustuskansioissa.

Pysäkin nimessä voidaan käyttää kylän tai kaupunginosan nimeä, läheisyydessä olevan puiston, torin, rakennuksen, poikkikadun tai muun yleisesti tunnetun kohteen nimeä tai pysäkin osoitetta. Nimikilven värit ovat samat kuin pysäkkimerkin, jonka yhteydessä se on.

Pysäkkimerkin pylvääseen voidaan kiinnittää erillinen tiedotus- ja aikataulukilpi, johon kiinnitetään aikataulut ja jossa voidaan esittää muu tarpeellinen tieto linja-autojen liikennöinnistä. Tiedotus- ja aikataulukilpeä käytetään erityisesti vaihtoyhteyksiä palvelevilla pysäkeillä, päätepysäkeillä sekä vilkkaasti liikennöidyillä pysäkeillä.

Merkkien 531 ja 532 yhteydessä olevien kilpien kiinnittämisestä ja tiedotusten sekä aikataulujen ajan tasalla pitämisestä huolehtii yleensä kunta tai liikennöitsijä.

Esimerkkejä pysäkkimerkkien, lisäkilpien, linjakilpien ja aikataulukehyksen sijoittamisesta.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Merkin sijoitus

Merkki sijoitetaan pysäkin kohdalle korokkeelle tai tien reunaan sopivalle etäisyydelle ajoradan reunasta siten, että se näkyy tien kumpaankin suuntaan ja merkistä on tien kunnossapidolle mahdollisimman vähän haittaa. Pysäkkimerkki sijoitetaan ajoradasta katsoen yleensä odotustilan taakse. Jos odotustilaa ei ole tilanpuutteen vuoksi mahdollista erottaa jalkakäytävästä tai pyörätiestä, pysäkkimerkki sijoitetaan jalkakäytävän ja pyörätien ulkoreunaan. Merkin korkeus on yleensä 2,2 - 2,5 metriä tien pinnasta

Pysäkin pituussuunnassa merkki sijoitetaan pysäkille pysäyttäneen linja-auton etuovien kohdalle. Tämä tarkoittaa noin 5 metrin etäisyyttä seisontatilan lähtöviisteen puoleisesta päästä. Pysäkillä, jolla on katos, pysäkkimerkki kiinnitetään katokseen linja-auton tulosuunnan puoleiselle sivulle siten, että pysäkkimerkki lisäkilpineen on kokonaisuudessaan katoksen yläpuolella.

Jos paikallis- ja kaukoliikenteen merkit kiinnitetään samaan pylvääseen, kiinnitetään merkki 532 lisäkilpineen yläpuolelle. Merkkien väli on noin 25 mm. Jos pysäkki on mitoitettu useammalle kuin yhdelle linja-autolle, merkit sijoitetaan siten, että paikallis- ja kaukoliikenteen autot voivat pysähtyä yhtäaikaa pysäkin täysleveän osan eri kohdille.

Lentokoneiden varalaskupaikalla olevaa linja-auton pysäkkiä ei yleensä merkitä pylvääseen kiinnitetyllä pysäkkimerkillä vaan pysäkki merkitään yleensä pelkästään tiemerkinnällä “BUS”. Linja-auton pysäkkien mitoitukseen, sijoitukseen ja pysäkkityypin valintaan vaikuttavia periaatteita on käsitelty Tiehallinnon ohjeessa “Linja-autopysäkit”, TIEH 2100015-02

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

2L – 7 Liikenteen ohjaus tulliasemilla ja rajanylityspaikoilla

Yleistä

Tulliasemille ja rajanylityspaikoille tehdään aina erillinen liikenteenohjaussuunnitelma, jossa on esitetty ajokaistajärjestelyt ja liikenteenohjaus.

Kielisuhteet

Tiedotustauluissa käytetään suomen, ruotsin, naapurimaan/kohdemaan ja englannin kieltä. Saamelaisten kotiseutualueella käytetään myös saamen kieltä suomen kielen alapuolella.

Merkissä 391 (pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten) on merkintä “TULLI” ja sama sana sen maan kielellä, jonka rajalla tulliasema sijaitsee. Samojen kielten tulee esiintyä merkin yhteydessä mahdollisesti käytettävissä lisäkilvissä.

Rajan takana olevien kohteiden viitoituksessa käytetään suomen ja ruotsin kielen lisäksi asianomaisen maan kieltä, joka sijoitetaan merkissä alimmaksi.

Muissa liikennemerkeissä noudatetaan kielisuhteista annettuja ohjeita normaalisti.

Ajokaistan viäpuolinen viitta tulliaseman “vihreällä linjalla”

Ajokaistan yläpuolinen viitta tulliaseman “punaisella linjalla”

“Vihreällä ja punaisella” linjalla käytettävät ajokaistan yläpuoliset viitat

Tulliasemien ja rajanylityspaikkojen merkitseminen

Tulliaseman ennakkomerkintänä käytetään merkkiä 391 (pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten) varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Merkki 662 (paikannimi, jossa ilmoitetaan tulliaseman/rajanylityspaikan nimi, sijoitetaan alueen rajalle.

Paikka, jossa auto on pysäytettävä tulliselvitystä tai -tarkastusta varten, osoitetaan merkillä 391. Pysäytyspaikalla voi olla myös liikennevalot tai puomi, jolla suljetaan ajokaista.

Liikenteenohjaus suunnitellaan tapauskohtaisesti. Ajokaistakohtaisen opastus toteutetaan usein muuttuvilla opasteilla. Jos tulliasemalla on käytössä vihreä ja punainen linja, ajoneuvot ohjataan eri ajokaistoille käyttäen ajokaistan yläpuolisia viittoja 632 vastaavia merkkejä. Viitassa nuolikuvion pohjan väri on vihreä tai punainen ja nuoli on valkoinen. Teksti on musta ja tekstin pohja valkoinen. Euroopan unionin kansalaisille tarkoitetuille ajokaistoille ohjaavissa merkeissä voidaan käyttää Euroopan unionin lippua.

Tulliasemilla ja rajanylityspaikoilla käytetään lisäksi tekstillistä taulua “Tekninen valvonta”, jos alueella on kameravalvonta.

Esimerkki Euroopan unionin lipun käytöstä opastusmerkissä

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Suomeen saapuvalle liikenteelle tarkoitetut liikenteen ohjauslaitteet

Euroopan unionin ulko- ja sisärajoille asetetaan merkki, jossa on teksti "-SUOMI" molemmilla kotimaisilla kielillä sekä naapurimaan kielellä. Saamelaisten kotiseutualueella käytetään lisäksi saamen kieltä suomen kielen alla.

Suomeen tultaessa rajanylityspaikan jälkeen asetetaan merkit "Ajovalojen käyttö", ja "Yleinen nopeusrajoitus".

Tekstillistä kilpeä "Ajovalojen käyttö" käytetään rajanylityspaikoilla kertomaan Suomen tieliikennelainsäädännön mukaisesta ajovalojen käyttöpakosta. Kilpeä ei käytetä muualla kuin rajanylityspaikoilla. Merkki sijoitetaan rajanylityspaikan jälkeen sellaiseen kohtaan, jonka ohitse kaikki Suomeen autolla saapuvat joutuvat kulkemaan.

"Yleinen nopeusrajoitus" -merkillä ilmoitetaan rajanylityspaikoilla ja autolauttasatamissa Suomessa olevasta nopeusrajoitusjärjestelmästä. Taulussa osoitetaan erikseen taajamissa ja taajamien ulkopuolella oleva yleinen nopeusrajoitus.

Merkki sijoitetaan rajanylityspaikan jälkeen sellaiseen kohtaan, josta kaikki Suomeen autolla saapuvat voivat sen nähdä. Merkin jälkeen on voimassa 80 km/h yleisrajoitus, ellei välittömästi merkin jälkeen osoiteta henkohtaista nopeusrajoitusta merkillä 361 (nopeusrajoitus) tai taajaman 50 km/h yleisrajoitusta merkillä 571 (taajama).

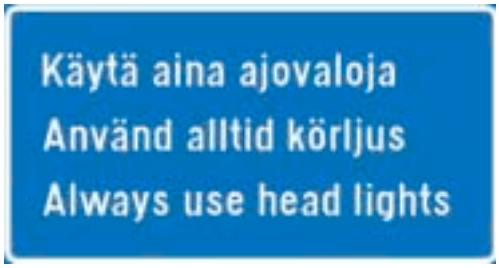

"Ajovalojen käyttö"

"Tekninen valvonta"

Euroopan unionin ulko- ja sisärajalle sijoitettava merkki

"Yleinen nopeusrajoitus"

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

2L – 8 Liikenteen ohjaus haastattelututkimuksissa

Yleistä

Tienkäyttäjiä haastatellaan esimerkiksi liikenteen määräpaikkatutkimuksissa. Haastattelu tehdään joko otoshaastatteluna, jolloin vain osa autoista pysäytetään haastattelua varten tai koko liikenteen kattavana, jolloin kaikki ohikulkijat pysäytetään.

Haastattelupaikka valitaan siten, että ajoneuvojen pysäyttäminen ei aiheuta vaaraa. Parhaimpia haastattelupaikkoja ovat pysäköinti- ja levähdysalueet. Joskus haastattelupiste joudutaan valitsemaan kuitenkin siten, että ajoneuvot pysäytetään ajoradan reunaan.

Käytettävät liikennemerkit ja liikennejärjestelyt

Haastattelututkimuksesta varoitetaan liikennemerkillä 189 (muu vaara), jossa on lisäkilpi “Liikennetutkimus”. Tutkimusalueella kielletään ohittaminen liikennemerkillä 351 (ohituskielto). Ennen haastattelupaikkaa sijoitetaan merkki 121 (kapeneva tie). Tiellä, jolla on kaksi tai useampi ajokaista samaan suuntaan, tien kapeneminen osoitetaan merkillä 623 (ajokaistan päättyminen).

Taajamassa ja erityisistä syistä muuallakin liikennemerkit voidaan sijoittaa lähemmäs haastattelupistettä, kuin esimerkkikuvissa on esitetty.

Nopeusrajoitus merkitään porrastettuna 50:een km/h tien pysyvän nopeusrajoituksen mukaan esimerkiksi 100-80-50.

Merkit sijoitetaan ajoradan molemmille puolille, jos ajokaistoja on samaan suuntaan kaksi tai useampia.

Vastaantulevaa liikennettä, joka ei osallistu haastatteluun, varoitetaan haastattelupaikasta nopeusrajoituksella, ohituskiellolla ja kapenevan tien merkillä.

Haastattelupaikalla tie jaetaan neljään kaistaan:
- haastateltavien pysähdyspaikka
- haastattelijoiden oleskelutila, turvakuja
- haastattelun ohitajavien ajokaista
- haastattelupaikan sivuuttamiskaista vastaantulijoille.

Ajokaistat merkitään sulkupylväin. Ajoreitit osoitetaan merkeillä 417 ja 418 (liikenteenjakaja). Vähäliikenteisillä teillä em. ajokaistat voidaan jättää merkitsemättä, jos haastattelu tapahtuu linja-auton pysäkillä.

Kuvissa sivuilla 2L-24 ja 2L-25 on esitetty esimerkkitapauksia liikenteen ohjauksesta yksi- ja kaksiajorataisilla teillä sekä pysäköintialueella.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

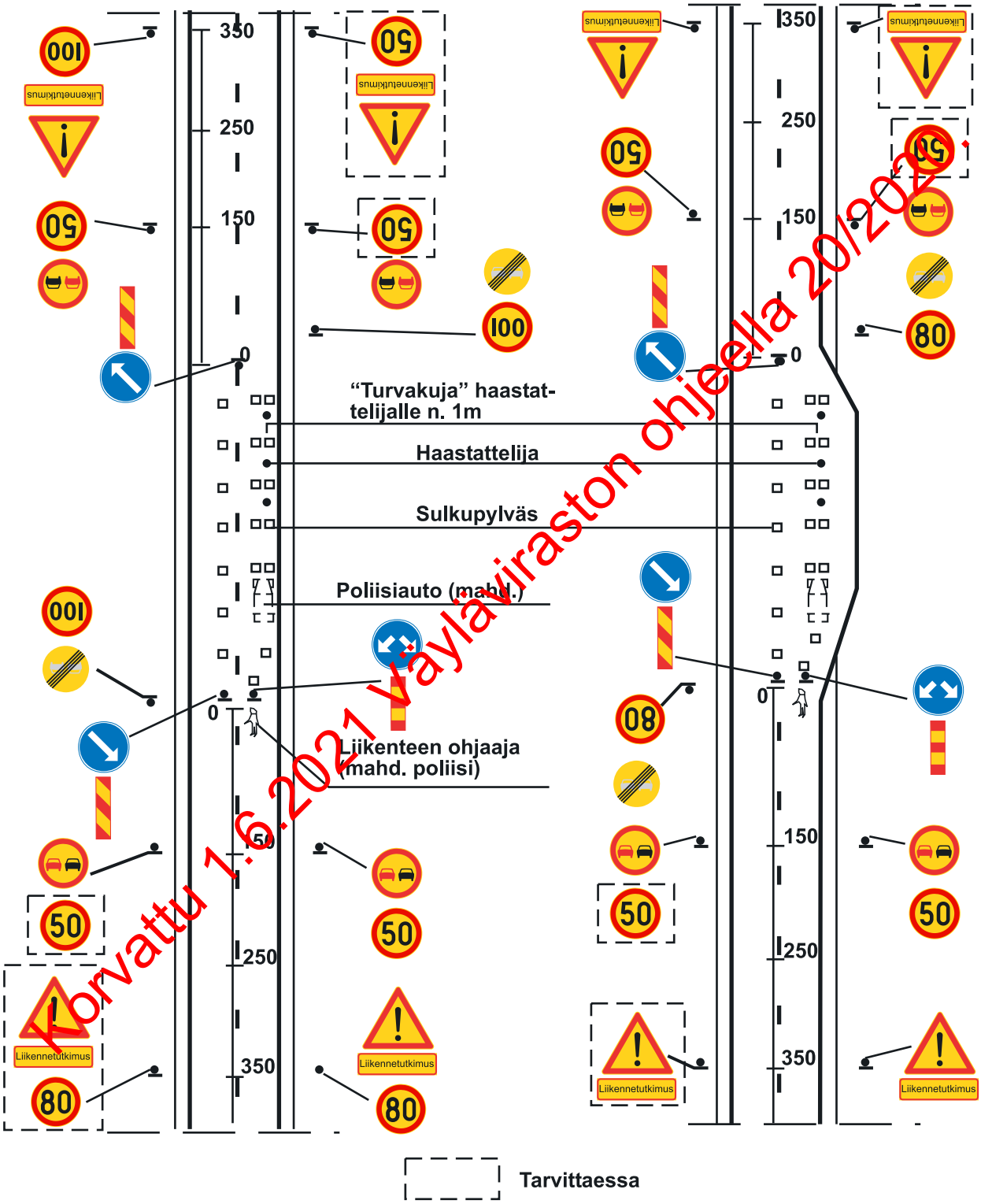

Korvattu 1.6.2021 väylävirraston ohjeella 20/2021

Haastattelututkimus yksiajorataisen tien pienta-reella, nopeusrajoitus 100 km/h

Haastattelututkimus yksiajorataisen tien leven-nyksessä, nopeusrajoitus 80 km/h

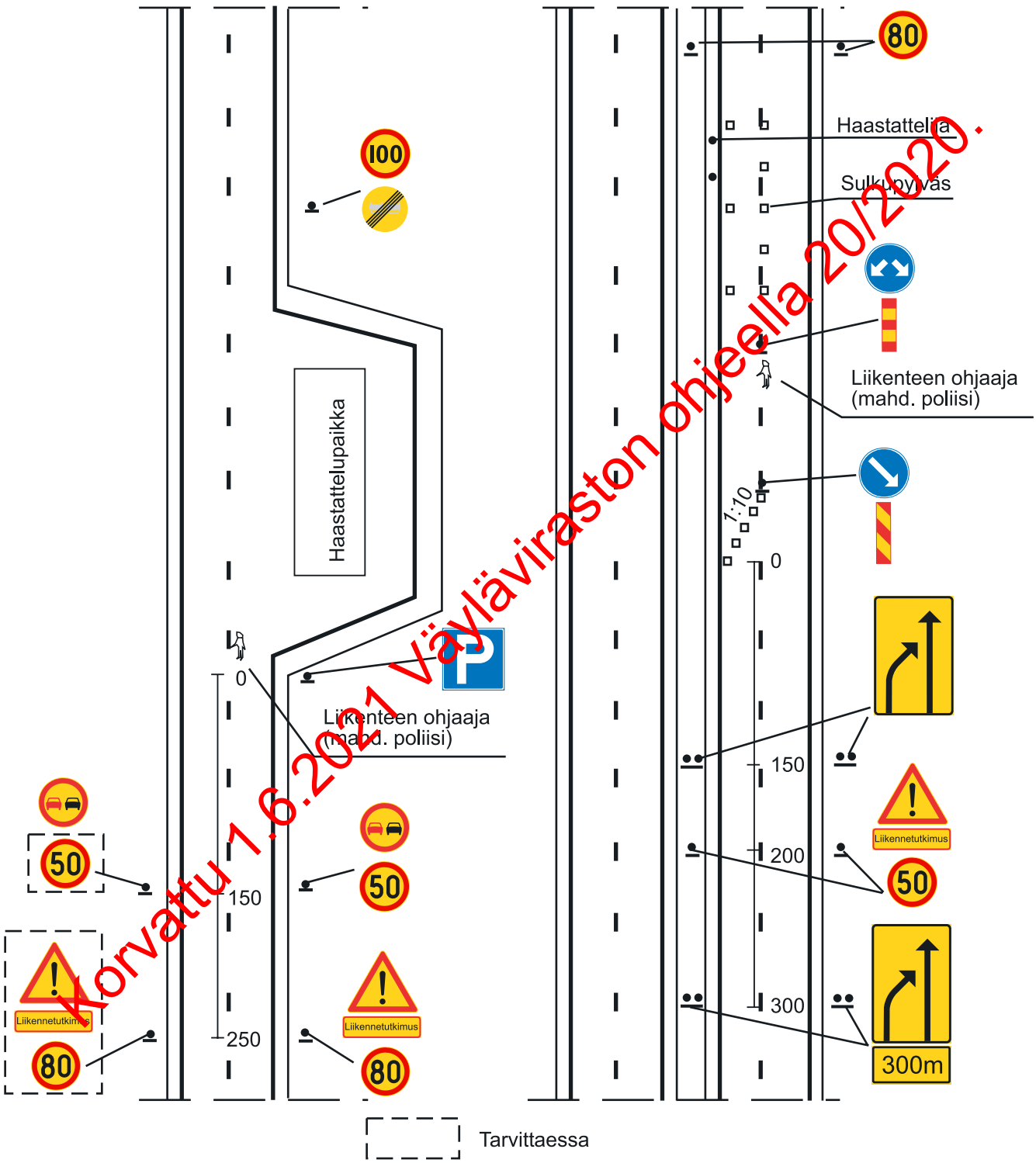

Korvattu 1.6.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Haastattelu pysäköintipaikalla

Haastattelu kaksiajorataisella tiellä

2L – 9 Liikenteen ohjaus ohituskaistoilla

Yleistä

Ohituskaistojen avulla pyritään ensisijaisesti parantamaan tien liikennöitävyyttä. Ohituskaistat voivat olla yksittäisinä jyrkissä tai pitkissä nousuissa tai tiejaksolla järjestelmällisesti tietyin välein taikka jatkuvana ohituskaistatienä. Ohituskaistojen kohdalla vastakkaisten ajosuuntien välillä on joko kaksoissulkuviiva tai kaide.

Merkkien käyttö

Ohituskaista, jossa ajosuuntien välissä on kaksoissulkuviiva

Ohituskaistan alkamisesta ilmoitetaan tekstillisellä kilvellä “Ohituskaistan alkuun x km”. Ohituskaistan täysleveän osuuden alkuun sijoitetaan ajoradan molemmille puolille merkki 622 (ajokaistaopastus). Merkki toistetaan ohituskaistan puolivälissä, jos ohituskaistan pituus on yli 1,5 km. Merkin yhteydessä käytetään lisäkilpeä 814 (vaikutusalueen pituus), jossa ilmoitetaan jäljellä olevan ohituskaistan pituus laskettuna ohituskaistan loppukiilan alkuun.

Vastakkaiselle liikennesuunnalle ohituskaista osoitetaan merkillä 622 ja lisäkilvellä 814. Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille kohtaan, jossa ohituskaistan täysleveä osuus päättyy.

Ohituskaistan päättyminen osoitetaan merkillä 623 (ajokaistan päättyminen) ja tiemerkintänä ajokaistan päättymisnuolilla. Merkki 623 sijoitetaan ajoradan molemmille puolille loppukiilan alkuun. Merkkiä käytetään myös ennakkomerkkinä varustettuna lisäkilvellä 815 (etäisyys kohteeseen). Lisäkilvessä ilmoitettava etäisyys on yleensä 400 m.

Tekstillinen taulu “Ohituskaistan alkuun x km”

Ohituskaista, jossa ajosuuntien välissä on kaide

Ohituskaistan alkamisesta ilmoitetaan kuten edellä. Jos ohituskaista alkaa liittymien välillä, osoitetaan kaiteen alkaminen ajokaistaopastusmerkillä 622, jossa suuntanuolien välissä on kuvattu kaide ja lisäkilvellä 815. Merkki sijoitetaan noin 400 metriä ennen kaiteen alkamista. Jos ohituskaista alkaa välittömästi yleisen tien liittymän jälkeen, kaidetta osoittavaa ajokaistaopastusmerkkiä ei yleensä käytetä.

Ohituskaistan alkamis- ja päättymiskohdassa kaidelinjan päähän sijoitetaan merkki 417 (liikenteen jakaja) ja sinivalkoinen liikennemerkkipylvään tehostamismerkki. Ohituskaistaosuudella käytetään reunapaaluja, jolloin vasemman puoleinen reunapaalu sijoitetaan kaiteeseen.

Ohituskaistan täysleveän osuuden alkuun sijoitettavassa ajokaistaopastusmerkissä esitetään vain ajosuunnan suuntanuolet. Merkki sijoitetaan yleensä vain ajoradan oikealle puolelle.

Ohituskaistan päättyminen osoitetaan kuten sulkuviivatapauksessa. 2+1 -kaistaisella ohituskaistaosuudella vasemmanpuoleinen merkki sijoitetaan ajoradan vasemmalle puolelle ja 2+2 -kaistaisella ohituskaistalla keskikaiteeseen. Keskikaiteeseen sijoitettu merkki voi olla normaalikokoinen. Kaiteen päättymisen jälkeen sijoitetaan merkki 122 (kaksisuuntainen liikenne) ajoradan oikealle puolelle.

Ohituskaistoilla käytettävät tiemerkinnät on esitetty ohjeessa “Tiemerkinnät” TIEH 2000005-02 ja ohituskaistojen yleiset suunnitteluperiaatteet ohjeessa “Ohituskaistojen suunnittelu”.

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

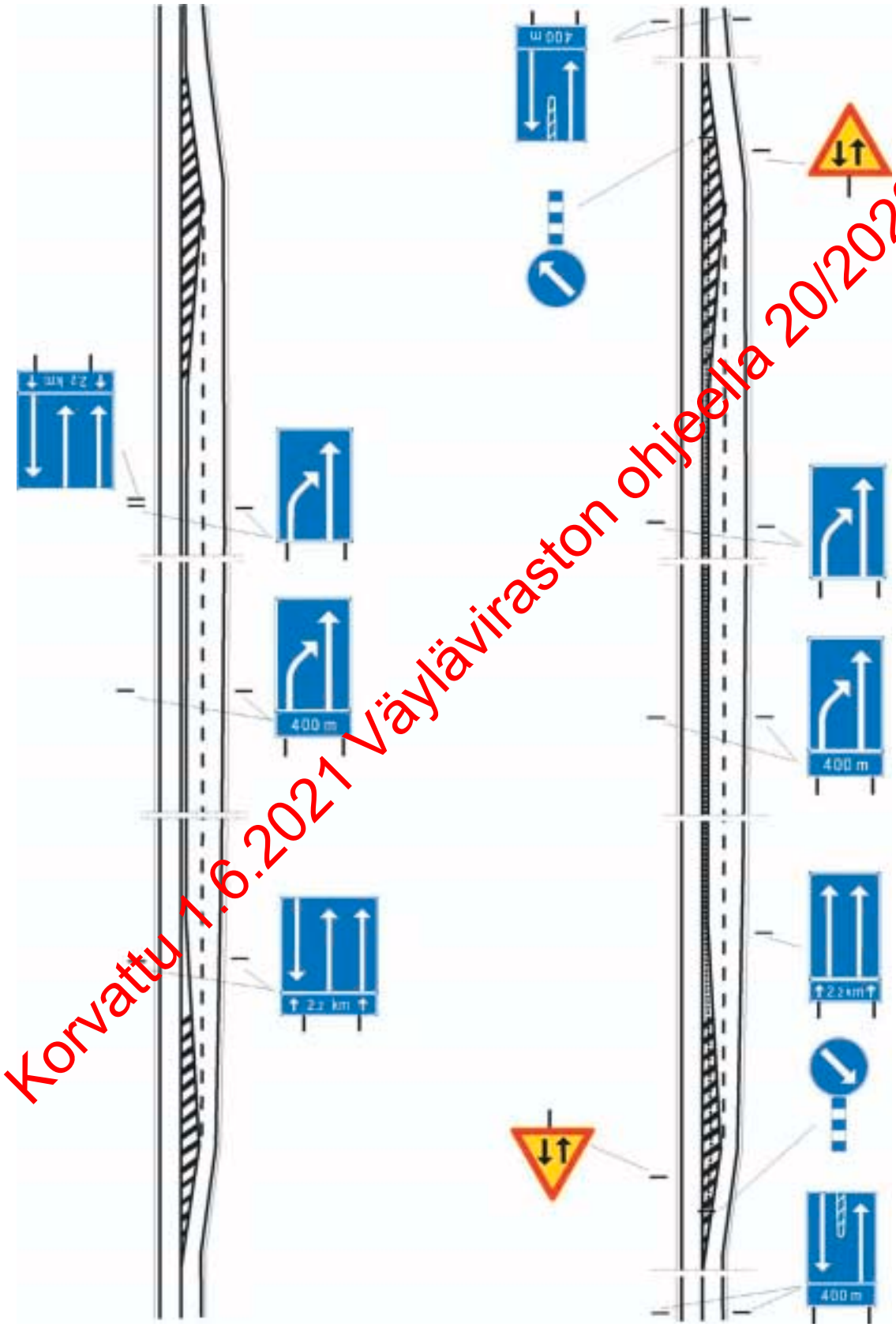

Korvattu 1.6.2021 Väyläviraston ohjeella 20/2020.

Liikenteen ohjauslaitteet 2+1 ajokaistaisella ohituskaistalla. Vasemmalla ohituskaista, jossa ajosuuntien välissä on kaksoissulkuviiva. Oikealla ohituskaista, jossa ajosuuntien välissä on kaide.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirraston ohjeella 20/2020.

Liikenteen ohjauslaitteet 2+2 ajokaistaisella ohituskaistalla

2L-10 Rakenteellisten hidastimien merkitseminen

Yleistä

Rakenteellisilla hidastimilla pyritään pudottamaan myös yksittäiset suuret nopeudet nopeusrajoituksen mukaiselle tasolle. Hidastimia voidaan käyttää teillä, jolla nopeusrajoitus on korkeintaan 50 km/h. Tien luokka, nopeustaso, liikennemäärä ja –koostumus vaikuttavat hidastintyypin valintaan. Hidastintyyppien valinnasta on ohjeet julkaisussa ”Taajamien keskustateiden suunnittelu”, TIEL 2110007.

Tiellä, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 km/h, voi olla töyssyjä tai korotettuja suojateitä, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta.

Hidastimien merkitseminen

Töyssyt ja korotetut suojatiet

Nopeusrajoitus 30 km/h:
- Ei varoiteta liikennemerkillä. Käytetään tiemerkintää ”Töyssy”.

Nopeusrajoitus 40 km/h:
- Alueen ensimmäisestä töyssystä tai korotetusta suojatiestä varoitetaan merkillä 141 (epätasainen tie), tekstitisellä lisäkilvellä (esimerkiksi ”Töyssyjä”), lisäkilvellä 814 (vaikutusalueen pituus) ja tiemerkinnällä. Alueen seuraavat töyssyt tai korotetut suojatiet osoitetaan vain tiemerkinnällä.

Nopeusrajoitus 50 km/h:
- Jokaisesta töyssystä tai korotetusta suojatiestä varoitetaan erikseen merkillä 141, tekstilli-sellä lisäkilvellä ”Töyssy” tai ”Korotettu suojatie” sekä tiemerkinnällä.

Sivusiirtymät

Ajolinjan sivusiirtymistä ei erikseen varoiteta. Käytetään merkkejä 417 (liikenteen jakaja) merkistä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Ajoradan sivuttaissiirtymän havaittavuutta tehostetaan esimerkiksi istutuksilla tai reunamerkeillä.

Kavennukset

Kavennusten osalta noudatetaan soveltuvin osin merkistä 121 (kapeneva tie), 221 (etuajo-oikeus kohdattaessa) ja 222 (väistämisvelvollisuus kohdattaessa) annettuja ohjeita. Jos tien nopeusrajoitus on yli 30 km/h eikä kavennusta osoiteta liikennemerkillä, on sen havaittavuutta tehostettava esimerkiksi istutuksilla tai reunamerkeillä.

Nopeusrajoitus 30 km/h:
- Yksipuolisessa kavennuksessa ei käytetä liikennemerkkejä.
- Kaksipuolisessa kavennuksessa käytetään tarvittaessa merkkejä 221 ja 222, jos ajoradan leveys on alle 4,5 metriä. Ei käytetä merkkiä 121.

Nopeusrajoitus 40 km/h:
- Yksipuolisessa kavennuksessa ei käytetä liikennemerkkejä.
- Kaksipuolisessa kavennuksessa käytetään merkkejä 221 ja 222, jos ajoradan leveys on alle 4,5 metriä. Ei käytetä merkkiä 121.

Nopeusrajoitus 50 km/h:
- Yksipuolisesta ja kaksipuolisesta kavennuksesta varoitetaan merkillä 121, jos ajokelpoisen ajoradan vapaa leveys kapenee alle 6 metrin levyiseksi. Vapaa leveys ilmoitetaan lisäkilvellä 821.
- Kaksipuolisessa kavennuksessa käytetään lisäksi merkkejä 221 ja 222, jos ajoradan leveys on alle 4,5 metriä.

Säädökset

Merkki 361 ...
Tiellä, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 km/h, voi olla töyssyjä tai korotettuja suojateitä, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta. (TLA 16 §)

Korvattu 16.2021 Väylävirasto ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

Korvattu 1.6.2021 Väylävirastoon ohjeella 20/2020.

ISBN 951-726-979-X
TIEH 2000006-v-03